

II

(Atti mhux leġiżlattivi)

REGOLAMENTI

REGOLAMENT TA' IMPLIMENTAZZJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2017/373

tal-1 ta' Marzu 2017

li jstabbilixxi r-rekwiżiti komuni għall-fornituri ta' servizzi fil-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru/tas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u funzjonijiet oħrajn tan-netwerk tal-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru u s-sorveljanza tagħhom, iħassar ir-Regolament (KE) Nru 482/2008, ir-Regolamenti ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1034/2011, (UE) Nru 1035/2011 u (UE) 2016/1377 u jemenda r-Regolament (UE) Nru 677/2011

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Frar 2008 dwar regoli komuni fil-kamp tal-avjazzjoni civili u li jstabbilixxi Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza ta' l-Avjazzjoni, u li jħassar id-Direttiva tal-Kunsill 91/670/KEE, ir-Regolament (KE) Nru 1592/2002 u d-Direttiva 2004/36/KE⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 8b(6) tiegħu,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (KE) Nru 550/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2004 dwar il-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni tal-ajru fl-ajru uniku Ewropew (ir-Regolament tal-forniment ta' servizz)⁽²⁾, u b'mod partikolari l-Artikoli 4 u 6 tiegħu,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (KE) Nru 551/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2004 dwar l-organizzazzjoni u l-użu tal-ispazju tal-arja fl-Ajru Uniku Ewropew (ir-Regolament tal-ispazju tal-arja)⁽³⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 6(7) tiegħu,

Billi:

- (1) Ir-Regolamenti ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 1034/2011⁽⁴⁾ u (UE) Nru 1035/2011⁽⁵⁾ jstabbilixxu rekwiżiti dwar is-sorveljanza tas-sikurezza fil-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru u s-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u rekwiżiti komuni għall-forniment ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru, rispettivament. Dawn ir-rekwiżiti tal-aħħar iridu jiġu rispettati mill-fornituri tas-servizzi kkonċernati sabiex jinħarġulhom iċ-ċertifikati msemmijin fl-Artikolu 7(1) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004 u fl-Artikolu 8b(2) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008. Dawk ir-Regolamenti jstabbilixxu wkoll rekwiżiti li jikkonċernaw lill-awtoritajiet kompetenti, li huma responsabbli għall-hruġ ta' dawk iċ-ċertifikati u l-eżerċitar ta' kompiti ta' sorveljanza u infurzar, b'konformità mal-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁶⁾, l-Artikoli 2 u 7(7) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004 u l-Artikoli 10 u 22a tar-Regolament (KE) Nru 216/2008.
- (2) Ir-rekwiżiti stabbiliti fir-Regolamenti ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1034/2011 u (UE) Nru 1035/2011 iservu b'mod partikolari għall-implimentazzjoni, fi stadju inizjali, tar-rekwiżiti essenzjali li jikkonċernaw il-forniment ta'

⁽¹⁾ ĠUL 79, 19.3.2008, p. 1.

⁽²⁾ ĠUL 96, 31.3.2004, p. 10.

⁽³⁾ ĠUL 96, 31.3.2004, p. 20.

⁽⁴⁾ Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 1034/2011 tas-17 ta' Ottubru 2011 dwar is-sorveljanza tas-sikurezza fil-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru u s-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 691/2010 (ĠU L 271, 18.10.2011, p. 15).

⁽⁵⁾ Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 1035/2011 tas-17 ta' Ottubru 2011 li jstabbilixxu rekwiżiti komuni għall-forniment ta' servizzi tan-navigazzjoni tal-ajru u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 482/2008 u (UE) Nru 691/2010 (ĠU L 271, 18.10.2011, p. 23).

⁽⁶⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 549/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2004 li jippreskrivi l-qafas għall-holqien tal-Ajru Uniku Ewropew (ĠU L 96, 31.3.2004, p. 1).

ġestjoni tat-traffiku tal-ajru u ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru ("ATM/ANS") stipulati fir-Regolament (KE) Nru 216/2008, b'mod partikolari sabiex tiġi żgurata konformità mal-Artikoli 8b u 22a tar-Regolament (KE) Nru 216/2008 u l-Anness Vb tiegħu u sabiex ikunu jistgħu jitnedew l-ispezzjonijiet ta' standardizzazzjoni b'konformità mal-Artikolu 24 tar-Regolament (KE) Nru 216/2008.

- (3) Issa r-reqwiziti stabbiliti fir-Regolamenti ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1034/2011 u (UE) Nru 1035/2011 għandhom jiġu komplimentati u aġġornati, fid-dawl tal-progress tekniku. Għandu jiġi cċarat ukoll li, sabiex il-fornituri tas-servizzi jinħarġilhom certifikat u jkunu jistgħu jzommuh, jew sabiex jagħmlu dikjarazzjoni, b'konformità ma' dan ir-Regolament, huma jridu jikkonformaw, u jibqgħu konformi ma' daww ir-reqwiziti kif ukoll mar-reqwiziti essenzjali msemmijin fl-Artikolu 8b(1) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008. Barra minn hekk, għandha tiġi żgurata l-konsistenza bejn daww ir-reqwiziti u r-reqwiziti stipulati fir-Regolamenti tal-Kummissjoni (UE) Nru 965/2012 ⁽¹⁾, (UE) Nru 1178/2011 ⁽²⁾, (UE) Nru 139/2014 ⁽³⁾ u (UE) 2015/340 ⁽⁴⁾, biex b'hekk nimxu lejn "approċċ ta' sistema totali", li jippermetti li jittiehed approċċ logiku u teknologikament konsistenti fl-oqsma varji. Għaldaqstant, issa r-reqwiziti stabbiliti fir-Regolamenti ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1034/2011 u (UE) Nru 1035/2011 għandhom jiġu stabbiliti fi strument uniku u r-Regolamenti ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1034/2011 u (UE) Nru 1035/2011 għandhom jithassru.
- (4) Ir-regoli komuni għaċ-ċertifikazzjoni u għas-sorveljanza tal-fornituri ta' servizzi kkonċernati huma essenzjali sabiex tiżdied il-kunfidenza tal-Istati Membri fis-sistemi rispettivi tagħhom. Għalhekk, u sabiex jiġi żgurat l-oġġla livell ta' sikurezza u sigurtà, għandhom jissahhu r-reqwiziti uniformi għall-forniment ta' servizzi u għas-sorveljanza tagħhom. Dan għandu jiżgura l-forniment sikur u ta' kwalità għolja tas-servizzi għall-fini ta' navigazzjoni bl-ajru u r-rikonnoxximent reċiproku taċ-ċertifikati madwar l-Unjoni, u b'hekk se tiżdied il-libertà ta' moviment u se titjieb id-disponibilità ta' daww is-servizzi.
- (5) Sabiex jiġi żgurat approċċ armonizzat għaċ-ċertifikazzjoni u għas-sorveljanza, il-miżuri li jridu jiġu implimentati għas-sigurtà tas-sistemi, il-kostitwenti fl-użu u d-data għandhom jiġu kkoordinati bejn l-Istati Membri, il-blokk ta' spazju tal-ajru funzjonali ("FABs") u n-netwerk iffurmat mis-servizzi, il-funzjonijiet u l-prodotti offruti mill-fornituri ta' servizzi, il-Maniġer tan-Netwerk (NM), l-ajrudromi u persuni oħrajn li jipprovdu l-infrastruttura neċessarja għall-operazzjonijiet ta' titjriet.
- (6) Il-ġestjoni tas-sikurezza tiżgura l-identifikazzjoni, il-valutazzjoni u l-minimizzazzjoni tar-riskji tas-sikurezza kif ukoll il-vulnerabbiltajiet tas-sigurtà li għandhom impatt fuq is-sikurezza. Għalhekk, huwa neċessarju li jiġu elaborati aktar ir-reqwiziti relatati mal-valutazzjoni tas-sikurezza tal-bidliet fis-sistema funzjonali minn organizzazzjoni ċertifikata. Daww ir-reqwiziti għandhom jiġu adottati fid-dawl tal-integrazzjoni tar-reqwiziti marbutin mal-ġestjoni tal-bidliet fl-istruttura regolatorja komuni għas-sikurezza għall-avjazzjoni ċivili, kif ukoll l-esperjenza miksuba mill-partijiet ikkonċernati u l-awtoritajiet kompetenti fil-qasam tas-sorveljanza tas-sikurezza.
- (7) Ikun xieraq li tiġi introdotta kultura ta' sikurezza bħala aspett tas-sistemi ta' ġestjoni tal-fornituri ta' servizzi b'tali mod li jippromwovi l-fehim u t-titjib fit-tali sistemi, filwaqt li tiġi rikonnoxxuta l-htieġa li jkomplu jissahhu s-sistemi ta' ġestjoni, speċjalment bl-integrazzjoni tar-rapportar affidabbli tal-okkorrenzi.
- (8) Għandu jiġi speċifikat liema awtoritajiet huma responsabbli għall-kompiti marbutin maċ-ċertifikazzjoni, is-sorveljanza u l-infurzar fir-rigward tal-fornituri ta' servizzi li huma soġġetti għal dan ir-Regolament, b'konformità mal-kriterju stabbilit fl-Artikolu 7(2) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004 u l-kompiti tal-Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni ("l-Aġenzija") skont l-Artikolu 22a tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, u mingħajr hsara għar-reqwiziti tal-Artikolu 2 tar-Regolament (KE) Nru 550/2004. L-Aġenzija għandha tkun l-awtorità kompetenti għall-fornituri ta' servizzi tad-data u għall-Maniġer tan-Netwerks, fid-dawl tal-għamla u l-iskala tas-servizzi pprovduti. Sabiex jiġu ssodisfati l-oġġettivi tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, b'mod partikolari l-oġġettivi stipulati fil-punt (d) tal-Artikolu 2(2) tiegħu, u l-oġġettiv stipulat fl-Artikolu 1(3) tar-Regolament (KE)

⁽¹⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 965/2012 tal-5 ta' Ottubru 2012 li jistabbilixxi rekwiżiti tekniċi u proċeduri amministrattivi relatati mal-operazzjonijiet bl-ajru skont ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 296, 25.10.2012, p. 1).

⁽²⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 1178/2011 tat-3 ta' Novembru 2011 li jistabbilixxi rekwiżiti tekniċi u proċeduri amministrattivi relatati mal-ekwipaġġi tal-ajruplani tal-avjazzjoni ċivili skont ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 311, 25.11.2011, p. 1).

⁽³⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 139/2014 tat-12 ta' Frar 2014 li jistabbilixxi rekwiżiti u proċeduri amministrattivi b'rabta mal-ajrudromi skont ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 44, 14.2.2014, p. 1).

⁽⁴⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2015/340 tal-20 ta' Frar 2015 li jistabbilixxi rekwiżiti tekniċi u proċeduri amministrattivi relatati maċ-ċertifikati u l-licenzji tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru skont ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, li jemenda r-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 923/2012 u li jhassar ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 805/2011 (ĠU L 63, 6.3.2015, p. 1).

Nru 549/2004, huwa xieraq ukoll li r-rekwiżiti għall-awtoritajiet kompetenti jiġu allinjati mal-progress fil-kuncetti ta' ġestjoni tas-sikurezza tal-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali ("ICAO"), b'mod partikolari l-introduzzjoni tas-sistema ta' ġestjoni tal-awtoritajiet, kif ukoll fl-implimentazzjoni tal-Programm ta' Sikurezza tal-Istat ("SSP") u fl-iżgurar tal-koordinazzjoni bejn daww il-awtoritajiet.

- (9) Għandu jiġi ċċarat li, meta jeżerċitaw il-kompiti tagħhom ta' ċertifikazzjoni, sorveljanza u infurzar skont dan ir-Regolament, l-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu indipendenti minn kwalunkwe fornitur ta' servizz, billi tiġi żgurata separazzjoni adegwata ta' daww il-awtoritajiet minn daww il-fornituri, tal-inqas fil-livell funzjonali, u jiġi evitat kwalunkwe kunflitt ta' interess possibbli. L-iskop huwa li jiġu garantiti l-oġgettività u l-imparzjalità ta' daww il-awtoritajiet u li jiġi żgurat li l-eżerċizzju tal-kompiti tagħhom skont dan ir-Regolament huwa ta' kwalità għolja.
- (10) L-Aġenzija għandha tistabilixxi bażi ta' data b'informazzjoni rilevanti relatata mal-awtoritajiet kompetenti, sabiex tiffacilita l-ispezzjonijiet ta' standardizzazzjoni tal-awtoritajiet kompetenti u l-koordinazzjoni magħhom, kif ukoll sabiex tgħin lill-Kummissjoni fit-tweġiq tal-kompiti tagħha.
- (11) Bil-ghan li jiġi żgurat li r-rekwiżiti għall-fornituri ta' servizzi stipulati f'dan ir-Regolament ikunu rrispettati l-hin kollu u li l-awtoritajiet kompetenti jkunu jistgħu jeżerċitaw il-kompiti tagħhom b'mod effettiv skont dan ir-Regolament, b'konformità mal-Artikolu 4(3) u (4) tar-Regolament (KE) Nru 549/2004, daww il-awtoritajiet għandhom jingħataw ċerti setgħat investigattivi speċifiċi, minbarra l-possibbiltà li jwettqu investigazzjonijiet u sħarriġijiet imsemmijin fl-Artikolu 2(2) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004 u l-Artikolu 10(2) u (3) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008. Xieraq li jiġi ċċarat li daww is-setgħat għandhom jiġu eżerċitati skont ir-regoli applikabbli tal-liġi nazzjonali, filwaqt li jiġi rrispettat għadd ta' elementi speċifiċi, li huma mfasslin sabiex jiżguraw bilanċ ġust bejn id-drittijiet u l-interessi kollha inkwistjoni f'każ partikolari.
- (12) Il-persunal tal-prodotti elettronici tas-sikurezza tat-traffiku tal-ajru li jkun impjegat minn fornitur tas-servizz jew il-Maniġer tan-Netwerk għandu jkun soġġett għal skema armonizzata ta' taħriġ u valutazzjoni tal-kompetenzi. Il-fornitur ta' servizzi jew il-Maniġer tan-Netwerk għandu jiżgura li l-persunal tal-organizzazzjonijiet ikkuntrattati għandu l-kwalifiki xierqa. Għalhekk, f'dan ir-Regolament għandhom jiddaħhlu dispożizzjonijiet dettaljati dwar it-taħriġ u l-valutazzjoni tal-kompetenzi tat-tali persunal.
- (13) Sabiex jiġi żgurat livell għoli ta' sikurezza tal-avjazzjoni ċivili fl-Unjoni, il-miżuri stabbiliti f'dan ir-Regolament għandhom jirriflettu l-oġġla livell ta' żvilupp tekniku fis-sikurezza tal-avjazzjoni, inklużi l-aħjar Prattiki u l-progress xjentifiku u tekniku fil-qasam tas-servizzi meteoroloġiċi. Għalhekk, dan ir-Regolament għandu jkun imsejjes fuq l-istandards u l-prattiki rakkomandati tal-ICAO, b'mod partikolari l-Anness 3 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, iffirmata f'Chicago fis-7 ta' Diċembru 1944 ("il-Konvenzjoni ta' Chicago") dwar is-"Servizz Meteoroloġiku għan-Navigazzjoni Internazzjonali bl-Ajru", filwaqt li jibbaża fuq it-tagħlimiet miksubin mill-esperjenza fil-forniment tas-servizzi meteoroloġiċi fl-Unjoni u madwar id-dinja u jiżgura proporzjonalità għad-daqs, it-tip u l-kumplessità tal-fornitur tas-servizzi meteoroloġiċi.
- (14) Għandhom jiġu stabbiliti rekwiżiti komuni għaċ-ċertifikazzjoni u s-sorveljanza ta' fornituri ta' servizzi tad-data sabiex jiġi żgurat li l-fornituri ta' data ajrunawtika għall-użu abbord inġenji tal-ajru, jipproċessaw id-data b'mod xieraq li jissodisfa r-rekwiżiti dwar l-utenti finali tal-ispazju tal-ajru u jippermetti għal operazzjonijiet sikuri ta' navigazzjoni bbażata fuq il-prestazzjoni.
- (15) L-industrija tal-ajrunawtika u l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri għandhom jingħataw biżżejjed żmien sabiex jadattaw għall-qafas regolatorju l-ġdid stabbilit minn dan ir-Regolament u sabiex jibdlu ċ-ċertifikati mahruġin qabel id-data ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.
- (16) Madankollu, sabiex tiġi żgurata l-konsistenza mar-Regolament (UE) Nru 965/2012, id-dispożizzjonijiet rilevanti ta' dan ir-Regolament għandhom japplikaw għall-fornituri tas-servizzi tad-data diġà minn data preċedenti. Barra minn hekk, daww il-fornituri għandhom jithallew sabiex, fuq bażi volontarja, japplikaw għal u jingħataw iċ-ċertifikati rilevanti immedjatament mad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament sabiex, bhala entitajiet li mhumiex soġġetti għar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1035/2011 iżda li huma soġġetti għall-prattika ta' hrug ta' ittri ta' aċċettazzjoni volontarji mill-Aġenzija, ikunu jistgħu jibbenefikaw minn applikazzjoni bikrija ta' dan ir-Regolament f'dan ir-rigward u r-rikonoxximent reċiproku ta' dawn iċ-ċertifikati. Applikazzjoni bikrija bhal din ta' dan ir-Regolament fir-rigward tal-fornituri ta' servizzi tad-data teħles ukoll lill-operaturi tal-inġenji tal-ajru mir-responsabbiltajiet ta' sorveljanza tagħhom meta jikkuntrattaw is-servizzi ta' dawn il-fornituri, ladarba l-fornitur ikun iċċertifikat għal bażijiet tad-data ajrunawtiċi. Fejn tali fornitur jagħmel użu minn din il-possibbiltà, għandu jkun marbut bir-rekwiżiti applikabbli ta' dan ir-Regolament għall-finijiet li jikseb ċertifikat u sussegwentement

ikompli jibqa' marbut b'dawk ir-rekwiżiti. Fid-dawl ta' din il-possibbiltà għall-fornituri tas-servizzi tad-data, id-dispożizzjonijiet rilevanti ta' dan ir-Regolament li jikkonċernaw l-awtorità kompetenti fir-rigward ta' dawk il-fornituri, li f'dan il-każ hija biss l-Aġenzija, għandhom japplikaw ukoll, sa mid-data tad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament.

- (17) Id-dispożizzjonijiet li jinsabu fir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 923/2012 ⁽¹⁾ għandhom ikunu kkomplementati b'aspetti marbutin mal-forniment ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru, sabiex tiġi żgurata konsistenza tal-forniment tas-servizzi mal-azzjonijiet tal-bdoti u tal-persunal tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru u r-rekwiżiti stipulati f'dak ir-Regolament.
- (18) L-aċċettabbiltà tas-sikurezza ta' kwalunkwe bidla proposta minn fornitur ta' servizz għandha tiġi vvalutata fuq il-bażi tal-analiżi tar-riskji mgarrba bl-introduzzjoni ta' bidla fis-sistema funzjonali tagħha, differenzjata permezz ta' kriterji ta' valutazzjoni oġġettivi kwantitattivi jew kwalitattivi, jew tahlita mit-tnejn, li trid tiġi stabbilita f'livell lokali.
- (19) Għal raġunijiet ta' konsistenza u faċilità ta' applikazzjoni, id-dispożizzjonijiet tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 482/2008 ⁽²⁾ għandhom jiġu integrati f'dan ir-Regolament ukoll u għalhekk, ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 482/2008 għandu jithassar.
- (20) Ir-rekwiżiti tal-Artikoli 12 u 21 tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 677/2011 ⁽³⁾ u l-Anness VI għalih għandhom jiġu integrati f'dan ir-Regolament sabiex jiġi żgurat approċċ armonizzat għall-fornituri ta' servizzi kollha. Għalhekk, dawk id-dispożizzjonijiet għandhom jithassru.
- (21) Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (EU) 2016/1377 ⁽⁴⁾, li għadu ma sarx applikabbli, fi h bosta żbalji. Sabiex jiġu eliminati dawk l-iżbalji, filwaqt li fl-istess hin tiġi żgurata ċ-ċarezza legali mehtiega, huwa xieraq li jithassar ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2016/1377 kollu kemm hu u li dan jiġi sostitwit bir-regoli stabbiliti f'dan ir-Regolament.
- (22) Il-miżuri stipulati f'dan ir-Regolament huma bbażati fuq l-opinjoni tal-Aġenzija skont l-Artikoli 17(2)(b) u 19(1) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008.
- (23) Il-miżuri previsti f'dan ir-Regolament huma konformi mal-opinjoni tal-Kumitat stabbilit permezz tal-Artikolu 5(3) tar-Regolament (KE) Nru 549/2004,

ADOTTAT DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Suġġett

Dan ir-Regolament jistabbilixxi r-rekwiżiti komuni għal:

- (1) il-forniment tal-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru u tas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru ("ATM/ANS") u funzjonijiet oħrajn tan-netwerk tal-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru (funzjonijiet tan-netwerk "ATM") għat-traffiku tal-ajru ġenerali, b'mod partikolari għall-persuni ġuridici jew fiżiċi li jipprovdu dawk is-servizzi u l-funzjonijiet;
- (2) l-awtoritajiet kompetenti u l-entitajiet ikkwalifikati li jaġixxu fisimhom u li jeżerċitaw il-kompiti ta' ċertifikazzjoni, sorveljanza u infurzar fir-rigward ta' dawk il-fornituri ta' servizzi u funzjonijiet imsemmija fil-punt (1).

⁽¹⁾ Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 923/2012 tas-26 ta' Settembru 2012 li jistabbilixxi regoli komuni tal-ajru u dispożizzjonijiet operattivi dwar is-servizzi u l-proċeduri fin-navigazzjoni bl-ajru u li jemenda r-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1035/2011 u r-Regolamenti (KE) Nru 1265/2007, (KE) Nru 1794/2006, (KE) Nru 730/2006, (KE) Nru 1033/2006 u (UE) Nru 255/2010 (ĠU L 281, 13.10.2012, p. 1).

⁽²⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 482/2008 tat-30 ta' Mejju 2008 li jistabbilixxi sistema ta' garanzija tas-sigurtà tas-sofwer li għandha tiġi implimentata mill-fornituri tas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u li jemenda l-Anness II għar-Regolament (KE) Nru 2096/2005 (ĠU L 141, 31.5.2008, p. 5).

⁽³⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 677/2011 tas-7 ta' Lulju 2011 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-implimentazzjoni tal-funzjonijiet tan-netwerk tal-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru (ATM) u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 691/2010 (ĠU L 185, 15.7.2011, p. 1).

⁽⁴⁾ Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/1377 tal-4 ta' Awwissu 2016 li jistabbilixxi r-rekwiżiti komuni għall-fornituri ta' servizzi u s-sorveljanza fil-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru/fis-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u funzjonijiet oħrajn tan-netwerk tal-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru, iħassar ir-Regolament (KE) Nru 482/2008, ir-Regolamenti ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1034/2011 u (UE) Nru 1035/2011 u jemenda r-Regolament (UE) Nru 677/2011 (ĠU L 226, 19.8.2016, p. 1).

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Ghall-finijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet fl-Anness I u d-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) id-definizzjonijiet fl-Artikolu 2 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004 u fl-Artikolu 3 tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, hliet għad-definizzjoni ta' "ċertifikat" fl-Artikolu 2(15) tar-Regolament (KE) Nru 549/2004;
- (2) "fornitur ta' servizzi" tfisser kwalunkwe persuna ġuridika jew fiżika li tipprovi funzjonijiet jew servizzi ta' ATM/ANS kif definiti fil-punt (q) tal-Artikolu 3 tar-Regolament (KE) Nru 216/2008 u/jew funzjonijiet oħrajn tan-netwerk tal-ATM, b'mod individwali jew fi grupp għat-traffiku tal-ajru ġenerali;
- (3) "Maniġer tan-Netwerk" tfisser il-korp stabbilit fuq il-bażi tal-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 551/2004 sabiex iwettaq il-kompiti stipulati f'dak l-Artikolu u fl-Artikoli 3 u 4 tar-Regolament (UE) Nru 677/2011;
- (4) "servizz pan-Ewropew" tfisser attività li tkun maħsuba u stabbilita għal utenti fi hdan l-Istati Membri kollha jew fil-biċċa l-kbira minnhom u li tista' testendi wkoll lil hinn mill-ispazju tal-ajru tat-territorju li fih japplika t-Trattat;
- (5) "fornitur tas-servizzi tad-data (fornitur DAT)" tfisser organizzazzjoni, li hija:
 - (a) fornitur tad-DAT tat-tip 1 li jipproċessa data ajrunawtika sabiex tintuża fuq inġenji tal-ajru u jipprovi bażi ta' data ajrunawtika li tissodisfa d-DQRs, skont kundizzjonijiet ikkontrollati, li għalihom ma għiet stabbilita ebda kompatibilità korrispondenti ta' applikazzjoni fl-ajru/tagħmir;
 - (b) fornitur tad-DAT tat-tip 2 li jipproċessa data ajrunawtika u jipprovi bażi ta' data ajrunawtika sabiex jintużaw fuq applikazzjoni/tagħmir iċċertifikati tal-inġenji tal-ajru li jissodisfaw id-DQRs li għalihom għiet stabbilita kompatibilità ma' dik l-applikazzjoni/dak it-tagħmir.

Artikolu 3

Il-forniment tal-ATM/ANS u l-funzjonijiet tan-netwerk tal-ATM

- (1) L-Istati Membri għandhom jiżguraw l-ATM/ANS u l-funzjonijiet tan-netwerk tal-ATM xierqa jiġu pprovduti skont dan ir-Regolament b'mod li jiffaċilita t-traffiku tal-ajru ġenerali, filwaqt li jqisu l-kunsiderazzjonijiet marbutin mas-sikurezza u r-rekwiziti tat-traffiku.
- (2) Meta l-Istati Membri jadottaw dispożizzjonijiet oħrajn li jikkomplimentaw dan ir-Regolament fuq kwalunkwe kwistjoni li jiddeciedi fuqha Stat Membru skont dan ir-Regolament, dawk id-dispożizzjonijiet għandhom isegwu l-istandards u l-prattiki rakkomandati stabbiliti mill-Konvenzjoni ta' Chicago. Meta jintużaw id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 38 tal-Konvenzjoni ta' Chicago, minbarra li jinnotifikaw lill-Organizzazzjoni fl-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, l-Istati Membri jridu jinnotifikaw lill-Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea ("l-Aġenzija") b'gustifikazzjoni valida mhux iktar tard minn xahrejn wara li jkun għew adottati d-dispożizzjonijiet addizzjonali.
- (3) B'konformità mal-Konvenzjoni ta' Chicago, l-Istati Membri għandhom jipubblikaw dawk id-dispożizzjonijiet addizzjonali permezz tal-pubblikazzjonijiet ta' informazzjoni ajrunawtika tagħhom.
- (4) Meta Stat Membru jiddeciedi li jorganizza l-forniment ta' servizzi speċifiċi tat-traffiku tal-ajru f'ambjent kompetittiv, dak l-Istat Membru għandu jiehu l-miżuri xierqa kollha sabiex jiżgura li l-fornituri ta' dawk is-servizzi la jkollhom imġiba li jkollha bħala l-objettiv jew l-effett tagħha l-prevenzjoni, ir-restrizzjoni jew id-distorsjoni tal-kompetizzjoni, u lanqas ma jkollhom imġiba li twassal għal abbuż minn pożizzjoni dominanti skont il-liġi nazzjonali u l-liġi tal-Unjoni applikabbli.

Artikolu 4

Awtorità kompetenti għaċ-ċertifikazzjoni, is-sorveljanza u l-infurzar

- (1) L-awtorità kompetenti responsabbli għall-hruġ ta' ċertifikati lill-fornituri ta' servizz għar-rikonossiment ta' riċevuta ta' dikjarazzjonijiet li jsiru mill-fornituri ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-tajran imsemmija fl-Artikolu 7 fejn rilevanti, u għas-sorveljanza u l-infurzar fir-rispett ta' forniture ta' servizzi għandha tkun l-awtorità supervizorja nazzjonali, kif imsemmi fl-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004, tal-Istat Membru fejn il-persuna ġuridika jew fiżika li tkun qiegħda tapplika għaċ-ċertifikat jew li tkun qiegħda tagħmel id-dikjarazzjoni għandha l-post tal-operat ewlieni tagħha jew, jekk hu l-każ fejn għandha l-uffiċċju registrat tagħha, sakemm l-Aġenzija ma tkunx l-awtorità kompetenti skont l-Artikolu 22a tar-Regolament (KE) Nru 216/2008.

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, il-fornituri ta' servizzi tad-data u l-Maniġer tan-Netwerk għandhom jitqiesu li huma fornituri ta' servizzi pan-Ewropej li fir-rigward tagħhom, b'konformità mal-punt (c) tal-Artikolu 22a tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, l-Aġenzija hija l-awtorità kompetenti.

- (2) L-awtoritajiet kompetenti msemmijin fil-paragrafu 1 għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti stipulati fl-Anness II.
- (3) Meta wiehed mill-fornituri tas-servizzi kkonċernati jkun organizzazzjoni li fir-rigward tagħha l-Aġenzija hija l-awtorità kompetenti, l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri kkonċernati għandhom jikkoordinaw mal-Aġenzija sabiex jiżguraw li jiġu ssodisfati r-rekwiżiti stipulati fil-punti (1), (2) u (3) tal-punt ATM/ANS.AR.A.005 tal-Anness II fejn, inkella:
 - (a) il-fornituri ta' servizzi jipprovdu servizzi fir-rigward ta' blokko tal-ispazju tal-ajru funzjonali (FABs) li jestendu tul l-ispazju tal-ajru li jaqa' taħt ir-responsabbiltà ta' iktar minn Stat Membru wiehed, kif imsemmi fl-Artikolu 2(3) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004;
 - (b) meta l-fornituri ta' servizzi jipprovdu servizzi transfruntiera tan-navigazzjoni bl-ajru kif imsemmi fl-Artikolu 2(5) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004.
- (4) Meta Stat Membru jkun innomina jew stabbilixxa iktar minn awtorità kompetenti waħda skont l-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004 jew kif imsemmi fl-Artikolu 2(3) sa (6) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004 sabiex jeżerċitaw il-kompiti ta' ċertifikazzjoni, sorveljanza u infurzar skont dan ir-Regolament, huwa għandu jiżgura li l-oqsma ta' kompetenza ta' kull waħda minn dawk l-awtoritajiet huma definiti biċ-ċar, b'mod partikolari f'termini ta' responsabbiltajiet u limitazzjoni ġeografika u tal-ispazju tal-ajru. F'dan il-każ, dawk l-awtoritajiet għandhom jistabbilixxu l-koordinazzjoni bejniethom, fuq il-bażi ta' arrangamenti bil-miktub, sabiex jiżguraw sorveljanza u infurzar effettivi fir-rigward tal-fornituri kollha ta' servizzi li lillhom harġulhom ċertifikati jew, fejn rilevanti, li għamlulhom dikjarazzjonijiet.
- (5) Meta jeżerċitaw il-kompiti tagħhom ta' ċertifikazzjoni, sorveljanza u infurzar skont dan ir-Regolament, l-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu indipendenti minn kwalunkwe fornitur ta' servizzi. Dik l-indipendenza għandha tiġi żgurata minn separazzjoni adegwata, tal-anqas fil-livell funzjonali, bejn l-awtoritajiet kompetenti u l-fornituri ta' servizzi. F'dan il-kuntest, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jeżerċitaw is-setgħat tagħhom b'mod imparzjali u trasparenti.
- (6) L-Istati Membri u, meta l-Aġenzija tkun l-awtorità kompetenti, il-Kummissjoni, għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti ma jippermettux li l-persunal tagħhom ikun involut fl-eżerċizzju tal-kompiti ta' ċertifikazzjoni, sorveljanza u infurzar ta' dik l-awtorità skont dan ir-Regolament, meta jkun hemm indikazzjonijiet li t-tali involviment jista' jirriżulta, b'mod dirett jew indirett, f'kunflitt ta' interess, b'mod partikolari b'rabta ma' interessi familjari jew finanzjarji.
- (7) L-Aġenzija għandha żzomm bażi tad-data tad-dettalji ta' kuntatt tal-awtoritajiet kompetenti msemmijin fil-paragrafu 1. Għal dan il-ghan, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Aġenzija bl-ismijiet u l-indirizzi tal-awtoritajiet kompetenti tagħhom, u kwalunkwe bidliet sussegwenti fihom.
- (8) L-Istati Membri u, meta l-Aġenzija tkun l-awtorità kompetenti, il-Kummissjoni, għandhom jistabbilixxu r-riżorsi u l-kapaċitajiet neċessarji meħtieġa mill-awtoritajiet kompetenti sabiex jeżerċitaw dawk il-kompiti, b'konformità mal-Artikolu 4(4) tar-Regolament (KE) Nru 549/2004 u l-Artikolu 22a tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, filwaqt li jqisu l-fatturi rilevanti kollha, inkluża valutazzjoni mwettqa mill-awtoritajiet kompetenti rispettivi sabiex jiġu stabbiliti r-riżorsi meħtieġa għall-eżerċizzju tal-kompiti tagħhom skont dan ir-Regolament.

Artikolu 5

Setgħat tal-awtoritajiet kompetenti riferuti fl-Artikolu 4

- (1) Meta jkunu meħtieġa jagħmlu dan sabiex jeżerċitaw il-kompiti tagħhom ta' ċertifikazzjoni, sorveljanza u infurzar taħt dan ir-Regolament, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jingħataw is-setgħa li:
 - (a) jitolbu lill-fornituri ta' servizzi soġġetti għas-sorveljanza tagħhom, jipprovdu l-informazzjoni neċessarja kollha;
 - (b) jitolbu lil kwalunkwe rappreżentant, maniġer jew membru ieħor tal-persunal ta' dawk il-fornituri ta' servizzi jipprovdu spjegazzjonijiet orali dwar kwalunkwe fatt, dokument, oġġett, proċedura jew kwistjoni oħra rilevanti għas-sorveljanza tal-fornitur tas-servizzi;
 - (c) jidhlu fi kwalunkwe bini u art, inklużi siti operazzjonali, u mezzi ta' trasport ta' dawk il-fornituri ta' servizzi;

- (d) jeżaminaw, jikkuppjaw jew jieħdu siltiet minn kwalunkwe dokument, rekord jew data li jkollhom dawk il-fornituri ta' servizzi jew li jkollhom aċċess għalihom, ikun xi jkun il-mezz li fuqu tkun maħżuna l-informazzjoni inkwistjoni;
- (e) iwettqu awditi, valutazzjonijiet, investigazzjonijiet u spezzjonijiet ta' dawk il-fornituri ta' servizzi.

(2) Meta jkunu meħtieġa jaġhmlu dan sabiex jeżerċitaw il-kompiti tagħhom ta' ċertifikazzjoni, sorveljanza u infurzar skont dan ir-Regolament, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jingħataw is-setgħa wkoll li jeżerċitaw is-setgħat stipulati fil-paragrafu 1 b'rabta mal-organizzazzjonijiet ikkuntrattati soġġetti għas-sorveljanza tal-fornituri ta' servizzi, kif imsemmi fil-punt ATM/ANS.OR.B.015 tal-Anness III.

(3) Is-setgħat ipprovduti fil-paragrafi 1 u 2 għandhom jiġu eżerċitati f'konformità mal-liġi nazzjonali tal-Istat Membru fejn isehhu l-attivitajiet inkwistjoni, b'kunsiderazzjoni xierqa tal-htieġa li jiġi żgurat eżerċitar effettiv ta' dawk is-setgħat u tad-drittijiet u l-interessi leġittimi tal-fornitur ta' servizzi u kwalunkwe persuna terza kkonċernata, u b'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità. Meta b'konformità mal-liġi nazzjonali applikabbli tkun meħtieġa l-awtorizzazzjoni bil-quddiem mill-awtorità ġudizzjarja tal-Istat Membru kkonċernat sabiex l-awtoritajiet jidhlu fil-bini, fl-art jew fil-mezz ta' trasport kif imsemmi fil-punt (c) tal-paragrafu 1, is-setgħat relatati għandhom jiġu eżerċitati biss wara li tkun inkisbet awtorizzazzjoni bil-quddiem bħal din.

Meta teżerċita s-setgħat pprovduti fil-paragrafi 1 u 2, l-awtorità kompetenti għandha tiżgura li l-membri tal-persunal tagħha u, fejn rilevanti, kwalunkwe esperti iehor li jieħu sehem fl-attivitajiet inkwistjoni, ikunu awtorizzati kif xieraq.

(4) L-awtoritajiet kompetenti għandhom jieħdu jew iniedu kwalunkwe miżura ta' infurzar xierqa neċessarja sabiex jiżguraw li l-fornituri ta' servizzi li jkunu harġulhom ċertifikat jew, fejn rilevanti, li għamlulhom dikjarazzjoni jikkonformaw u jkomplu jikkonformaw mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 6

Fornituri ta' servizzi

Il-fornituri ta' servizzi għandhom jingħataw ċertifikat u jkunu intitolati sabiex jeżerċitaw il-privileġġi mogħtijin fi hdan l-ambitu ta' dak iċ-ċertifikat, meta jikkonformaw u jkomplu jikkonformaw, minbarra r-rekwiżiti msemmijin fl-Artikolu 8b-(1) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, mar-rekwiżiti li ġejjin:

- (a) għall-fornituri kollha tas-servizz, ir-rekwiżiti stipulati fl-Anness III (Parti-ATM/ANS.OR), is-Subpartijiet A u B, u fl-Anness XIII (Parti-PERS);
- (b) għall-fornituri ta' servizzi għajr il-fornituri ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru ("ATS"), minbarra r-rekwiżiti tal-punti (a), ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness III (Parti-ATM/ANS.OR), Subparti C;
- (c) għall-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru ("ANS"), għall-fornituri tal-ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru ("ATFM") u għall-Maniġer tan-Netzwerk, apparti r-rekwiżiti tal-punti (a), ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness III (Parti-ATM/ANS.OR), Subparti D;
- (d) għall-fornituri tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru ("ATS"), minbarra r-rekwiżiti tal-punti (a) u (c), ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness IV (Parti-ATS);
- (e) għall-fornituri ta' servizzi meteoroloġiċi ("MET"), apparti r-rekwiżiti tal-punti (a), (b) u (c), ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness V (Parti-MET);
- (f) għall-fornituri ta' servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika ("AIS"), minbarra r-rekwiżiti tal-punti (a), (b) u (c), ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness VI (Parti-AIS);
- (g) għall-fornituri ta' servizzi tad-data ("DAT"), minbarra r-rekwiżiti tal-punti (a) u (b), ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness VII (Parti-DAT);
- (h) għall-fornituri ta' servizzi tal-komunikazzjoni, tan-navigazzjoni jew tas-sorveljanza ("CNS"), minbarra r-rekwiżiti tal-punti (a), (b) u (c) ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness VIII (Parti-CNS);
- (i) għall-fornituri tal-ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru ("ATFM"), minbarra r-rekwiżiti tal-punti (a), (b) u (c), ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness IX (Parti-ATFM);
- (j) għall-fornituri ta' ġestjoni tal-ispazju tal-ajru ("ASM"), minbarra r-rekwiżiti tal-punti (a) u (b), ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness X (Parti-ASM);

- (k) għall-fornituri tad-disinn tal-proċedura, minbarra r-reqwiziti tal-punti (a) u (b), ir-reqwiziti stabbiliti fl-Anness XI (Parti-ASD), meta daww ir-reqwiziti jiġu adottati mill-Kummissjoni;
- (l) għall-Maniġer tan-Netwerk, minbarra r-reqwiziti tal-punti (a), (b) u (c), ir-reqwiziti stabbiliti fl-Anness XII (Parti-NM);

Artikolu 7

Dikjarazzjoni mill-fornituri ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjiriet

Meta l-Istati Membri jippermettu lill-fornituri ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjiriet sabiex jiddikjaraw il-kapaċità u l-mezzi tagħhom ta' rilaxx tar-responsabbiltajiet assoċjati mas-servizzi pprovduti skont l-Artikolu 8b(3) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, daww il-fornituri għandhom jissodisfaw, minbarra r-reqwiziti msemmijin fl-Artikolu 8(1) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, ir-reqwiziti stabbiliti f'ATM/ANS.OR.A.015 fl-Anness III għal dan ir-Regolament.

Artikolu 8

Ċertifikati eżistenti

- (1) Iċ-ċertifikati li nharġu skont ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1035/2011 għandhom jitqiesu li nharġu b'konformità ma' dan ir-Regolament.
- (2) L-Istati Membri għandhom jibdli ċ-ċertifikati msemmijin fil-paragrafu 1 b'ċertifikati konformi mal-format stipulat fl-Appendiċi 1 tal-Anness II sa mhux iktar tard mill-1 ta' Jannar 2021.

Artikolu 9

Thassir u emenda

- (1) Ir-Regolamenti (KE) Nru 482/2008, u r-Regolamenti ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1034/2011 u (UE) Nru 1035/2011 jithassru.
- (2) Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2016/1377 jithassar.
- (3) Jithassru l-Artikoli 12 u 21 tar-Regolament (UE) Nru 677/2011 u l-Anness VI ta' dak ir-Regolament.

Artikolu 10

Dhul fis-sehh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-sehh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Dan għandu japplika mit-2 ta' Jannar 2020.

Iżda,

- (1) l-Artikolu 9(2) għandu japplika mid-data tad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament;
- (2) fir-rigward tal-Aġenzija, l-Artikoli 4(1), (2), (5), (6) u (8) u l-Artikolu 5 għandhom japplikaw mid-data tad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament;
- (3) fir-rigward tal-fornituri tas-servizzi tad-data, l-Artikolu 6 għandu japplika f'kull każ mill-1 ta' Jannar 2019 u fejn tali fornitur japplika għal u jinghata certifikat skont l-Artikolu 6, mid-data tad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, l-1 ta' Marzu 2017.

Għall-Kummissjoni

Il-President

Jean-Claude JUNCKER

ANNEX I

DEFINIZZJONIJIET TAT-TERMINI UŻATI FL-ANNESI II SA XIII

(Parti-DEFINIZZJONIJIET)

Għall-għanijiet tal-Annessi II sa IX, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

1. “mezzi aċċettabbli ta’ konformità (AMC)” tfisser standards mhux vinkolanti adottati mill-Aġenzija sabiex juru l-mezzi li bihom tiġi stabbilita l-konformità mar-Regolament (KE) Nru 216/2008 u mar-regoli ta’ implimentazzjoni tiegħu;
2. “xogħol fl-ajru” tfisser operazzjoni ta’ inġenji tal-ajru fejn inġenju tal-ajru jintuża għal servizzi speċjalizzati bhall-agrikoltura, il-kostruzzjoni, il-fotografija, l-istharriġ, l-osservazzjoni u l-pattulja, it-tfittxija u s-salvataġġ jew ir-reklami fl-ajru;
3. “sommariju klimatoloġiku tal-ajrudrom” tfisser sommarju konċiż tal-elementi meteoroloġiċi speċifiċi f’ajrudrom, abbażi ta’ data statistika;
4. “tabella klimatoloġika tal-ajrudrom” tfisser tabella li tipprovdni data statistika dwar l-okkorrenza osservata ta’ element meteoroloġiku wiehed jew iktar f’ajrudrom;
5. “elevazzjoni tal-ajrudrom” tfisser l-elevazzjoni tal-ogħla punt tal-erja tal-inżul;
6. “servizz ta’ informazzjoni dwar it-titjir tal-ajrudrom (AFIS)” tfisser servizz ta’ informazzjoni dwar it-titjir u servizz ta’ twissija għat-traffiku tal-ajrudrom f’ajrudrom;
7. “uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom” tfisser uffiċċju responsabbli għall-forniment ta’ servizz meteoroloġiku għall-ajrudrom;
8. “twissija tal-ajrudrom” tfisser informazzjoni mahruġa minn uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom rigward l-okkorrenza jew l-okkorrenza mistennija ta’ kundizzjonijiet meteoroloġiċi li jistgħu jhallu effett hażin fuq l-inġenji tal-ajru li jkunu fuq l-art, inklużi inġenji tal-ajru pparkjati u fuq il-facilitajiet u s-servizzi tal-ajrudrom;
9. “data ajrunawtika” tfisser rappreżentazzjoni ta’ fatti, kuncetti jew struzzjonijiet ajrunawtiċi f’għamla formalizzata adattata għall-komunikazzjoni, l-interpretazzjoni jew l-ipproċessar;
10. “bażi ta’ data ajrunawtika” tfisser gabra ta’ data ajrunawtika organizzata u rranġata bħala sett ta’ data strutturata, maħżun b’mod elettroniku fuq sistemi, li huwa validu għal perjodu ddedikat u jista’ jiġi aġġornat.
11. “servizz ajrunawtiku fiss (AFS)” tfisser servizz tat-telekomunikazzjoni bejn punti fissi speċifiċi pprovduti qabelxejn għas-sikurezza u n-navigazzjoni bl-ajru u għall-operazzjoni regolari, effiċjenti u ekonomika tas-servizzi bl-ajru;
12. “netwerk fiss tat-telekomunikazzjoni ajrunawtika (AFTN)” tfisser sistema dinjija ta’ ċirkwiti fissi ajrunawtiċi pprovduti, bħala parti mill-AFS, għall-iskambju ta’ messaqġi u/jew ta’ data diġitali bejn stazzjonijiet ajrunawtiċi fissi li jkollhom l-istess karatteristiċi tal-komunikazzjoni kompatibbli;
13. “informazzjoni ajrunawtika” tfisser informazzjoni li tirriżulta mill-assemblaġġ, l-analizi u l-ifformattjar tad-data ajrunawtika;
14. “data għall-immappjar tal-ajrudromi” tfisser id-data miġbura għall-fini ta’ għbir tal-informazzjoni għall-immappjar tal-ajrudromi.
15. “bażi ta’ data għall-immappjar tal-ajrudromi (AMDB)” tfisser gabra tad-data għall-immappjar tal-ajrudromi organizzata u rranġata bħala sett ta’ data strutturata.
16. “stazzjon meteoroloġiku ajrunawtiku” tfisser stazzjon li jagħmel osservazzjonijiet u rapporti meteoroloġiċi għall-użu fin-navigazzjoni bl-ajru;
17. “rapport dwar l-ajru” tfisser rapport minn inġenju tal-ajru waqt titjira mhejji f’konformità mar-rekwiżiti għall-pożizzjoni, u r-rapportar operazzjonali u/jew meteoroloġiku;
18. “inġenju tal-ajru” tfisser kwalunkwe magna li tista’ tikseb sostenn fl-atmosfera mir-reazzjonijiet tal-arja għajr ir-reazzjonijiet tal-arja ma’ wiċċ id-dinja;
19. “messaqġ AIRMET” tfisser informazzjoni mahruġa minn uffiċċju ta’ osservazzjoni meteoroloġika rigward l-okkorrenza jew l-okkorrenza mistennija ta’ fenomeni speċifikati tat-temp fir-rotta li jistgħu jaffettwaw is-sikurezza ta’ operazzjonijiet ta’ livell baxx tal-inġenji tal-ajru u tal-iżvilupp ta’ dawk il-fenomeni fil-hin u l-ispazju, u li ma kinitx diġà inkluża fit-tbassir mahruġ għal titjiriet ta’ livell baxx fir-reġjun ta’ informazzjoni dwar it-titjir ikkonċernat jew subżona tiegħu;

20. “persunal tal-apparati elettronici tas-sikurezza tat-traffiku tal-ajru (ATSEP)” tfisser kwalunkwe persunal awtorizzat li huwa kompetenti sabiex jopera, imantni, jirrilaxxa minn, u jirritorna f'operazzjonijiet apparati tas-sistema funzjonali;
21. “unità tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru” hija terminu ġeneriku li jfisser, skont il-każ, “unità ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru”, “centru ta' informazzjoni dwar it-titjir”, “unità ta' servizz ta' informazzjoni dwar it-titjir tal-ajrudrom” jew “uffiċċju tar-rappurtar tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru”;
22. “ajrudrom alternattiv” tfisser ajrudrom li jista' jipproċedi lejha inġenju tal-ajru meta jsir impossibbli jew mhux rakkomandabbli li jipproċedi lejha jew li jinżel fl-ajrudrom tal-inżul ippjanat meta jkunu disponibbli s-servizzi u l-facilitajiet necessarji, meta jkunu jistgħu jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tal-prestazzjoni tal-inġenju tal-ajru u li jkun operazzjonali fil-hin ta' użu mistenni;
23. “mezzi alternattivi ta' konformità (AltMOC)” tfisser dawk il-mezzi ta' konformità li jipproponu alternattiva għal AMC eżistenti, jew dawk li jipproponu mezzi godda sabiex tkun stabbilita l-konformità mar-Regolament (KE) Nru 216/2008 u mar-Regoli ta' Implimentazzjoni tiegħu, li għaliha ma jkun għe adottat l-ebda AMC assoċjat mill-Aġenzija;
24. “altitudni” tfisser id-distanza vertikali ta' livell, ta' punt jew ta' oġġett meqjusin bhala punt, imkejjel mil-livell medju tal-baħar (MSL);
25. “centru ta' kontroll tal-erja (ACC)” tfisser unità stabbilita biex tippovdi servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru lil titjiriet ikkontrollati f'erjas ta' kontroll taht il-ġurisdizzjoni tagħha;
26. “tbassir tal-erja għal titjiriet ta' livell baxx” tfisser tbassir ta' fenomeni tat-temp għal reġjun ta' informazzjoni dwar it-titjir jew subżona tiegħu, mahruġ sabiex ikopri s-saff ta' taht il-livell 100 tat-titjira (jew inqas mil-livell 150 tat-titjira f'żoni muntanjużi, jew oghla, jekk ikun hemm b'żonn);
27. “navigazzjoni tal-erja (RNAV)” tfisser metodu ta' navigazzjoni li jippermetti t-thaddim ta' inġenji tal-ajru fi kwalunkwe rotta mixtieqa tat-titjira sa fejn ilaħhqu l-ghajnuniet ta' navigazzjoni bbażati fuq l-art jew fl-ispazju jew fil-limiti tal-kapaċità ta' ghajnuniet awtonomi, jew b'tahlita ta' dawn;
28. “argument” tfisser dikjarazzjoni li tkun sostnuta b'inferenzi minn korp ta' evidenza;
29. “ASHTAM” tfisser serje speċjali ta' NOTAM li jinnotifikaw permezz ta' format speċifiku ta' bidla fl-attività ta' vulkan, zbroff ta' vulkan u/jew shaba ta' rmied volkaniku li hija ta' importanza għall-operazzjonijiet tal-inġenji tal-ajru;
30. “Funzjonijiet tan-netwerk tal-ATM” tfisser il-funzjonijiet imwettqin mill-Maniġer tan-Netwerk skont ir-Regolament (UE) Nru 677/2011;
31. “awditu” tfisser proċess sistematiku, indipendenti u ddokumentat sabiex tinkiseb evidenza u sabiex din tiġi evalwata b'mod oġġettiv sabiex jiġi deċiż sa fejn huma ssodisfati r-rekwiżiti;
32. “sors awtoritattiv” tfisser:
 - (a) Awtorità tal-Istat; jew
 - (b) organizzazzjoni li qabel kienet rikonoxxuta mill-awtorità tal-Istat li toriġina u/jew tippubblika data li tissodisfa r-rekwiżiti dwar il-kwalità tad-data (DQRs) kif speċifikat minn dak l-Istat;
33. “sistema ta' osservazzjoni awtomatika” tfisser sistema ta' osservazzjoni li tkejjel, tikseb u tirrapporta l-elementi mehtieġa kollha mingħajr interazzjoni umana;
34. “impriza tal-avjazzjoni” tfisser entità, persuna jew organizzazzjoni, ghajr il-fornituri ta' servizzi rregolati minn dan ir-Regolament, li hija affettwata minn jew taffettwa servizz fornut minn fornitur ta' servizz;
35. “pawża” tfisser perjodu ta' żmien fil-perjodu tax-xogħol li fih kontrollur tat-traffiku tal-ajru mhuwiex mehtieġ li jaħdem, għal skopijiet ta' rkupru;
36. “applikazzjoni tal-inġenju tal-ajru ċċertifikata” tfisser applikazzjoni ta' softwer approvata mill-Aġenzija bhala parti mill-inġenju tal-ajru soġġett għall-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 216/2008;
37. “shaba ta' importanza operazzjonali” tfisser shaba bl-gholi tal-baži tas-shab taht l-1 500 m (5 000 pied) jew taht l-ogħla altitudni minima tas-settur, liema minnhom ikun l-akbar, jew shaba kumulunimbu (cumulonimbus) jew shaba kumulu (cumulus) gholja fi kwalunkwe gholi;

38. "trasport kummerċjali bl-ajru (CAT)" tfisser kwalunkwe operazzjoni tal-inġenju tal-ajru li tinvolvi t-trasport ta' passiġġieri, merkanzija jew posta bi hlas jew kumpens iehor ta' valur;
39. "erja ta' kontroll" tfisser spazju tal-ajru kontrollat li jestendi 'l fuq minn limitu speċifiku 'l fuq minn wiċċ id-dinja;
40. "stress minn incident kritiku" tfisser il-manifestazzjoni ta' reazzjonijiet emozzjonali, fiżiċi u/jew fl-imġiba mhux tas-soltu u/jew estremi minn individwu wara li jsehħ avveniment jew incident;
41. "kwalità tad-data" tfisser grad jew livell ta' kunfidenza li d-data pprovduta tissodisfa r-rekwiżiti tad-data tal-utent f'termini ta' preċiżjoni, riżoluzzjoni, integrità (jew livell ekwivalenti ta' garanzija), traċċabilità, puntwalità, komplettezza u format;
42. "rekwiżiti tal-kwalità tad-data (DQRs)" tfisser speċifikazzjoni tal-karatteristiċi tad-data (jiġifieri preċiżjoni, riżoluzzjoni, integrità (jew livell ekwivalenti ta' garanzija), traċċabilità, puntwalità, komplettezza u format) sabiex jiġi żgurat li d-data hija kompatibbli mal-użu intiz tagħha;
43. "alternattiva ta' destinazzjoni" tfisser ajrudrom alternattiv li fih ikun jista' jinzel inġenju tal-ajru jekk isir impossibbli jew mhux rakkomandat li jinzel fl-ajrudrom tal-inżul maħsub;
44. "dmir" tfisser kwalunkwe komputu li kontrollur tat-traffiku tal-ajru huwa meħtieġ iwettaq mill-fornitur ta' servizz ta' kontroll tat-traffiku bl-ajru;
45. "perjodu ta' xogħol" tfisser perjodu li jibda meta kontrollur tat-traffiku tal-ajru jkun meħtieġ mill-fornitur tas-servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru li jirrapporta għal jew ikun disponibbli sabiex jibda x-xogħol u jintemm meta l-kontrollur tat-traffiku tal-ajru jkun lest minn xogħlu;
46. "elevazzjoni" tfisser id-distanza vertikali ta' punt jew livell, fuq jew b'rabta mal-wiċċ tad-dinja, imkejjel mil-livell medju tal-baħar;
47. "alternattiv fir-rota" tfisser ajrudrom alternattiv li fih ikun jista' jinzel inġenju tal-ajru f'każ li diverżjoni ssir neċessarja meta jkun fir-rota;
48. "għeja" tfisser stat psikoloġiku ta' kapaċità ta' prestazzjoni mentali jew fiżika mnaqqsa li tirriżulta minn nuqqas ta' rqaq jew dgħufija estiża, fażi ċirkadjana jew volum ta' xogħol (attività mentali jew fiżika, jew it-tnejn) li jista' jtellfe il-prontezza ta' individwu u l-hila tiegħu sabiex iwettaq xogħlu b'mod sikur;
49. "dokumentazzjoni tat-titjira" tfisser dokumenti, inklużi ċarts jew formoli, li fihom informazzjoni meteoroloġika għal titjira;
50. "ċentru ta' informazzjoni dwar it-titjir (FIC)" tfisser unità stabbilita sabiex tipprovi servizz ta' informazzjoni dwar it-titjir u servizz ta' twissija;
51. "reġjun ta' informazzjoni dwar titjir (FIR)" tfisser spazju tal-ajru b'dimensjonijiet iddefiniti li fihom ikunu pprovduti servizz ta' informazzjoni dwar it-titjir u servizz ta' twissija;
52. "livell tat-titjira (FL)" tfisser superfiċje ta' pressjoni atmosferika kostanti li hija relatata ma' datum speċifiku ta' pressjoni, 1 013,2 hectopascals (hPa), u hija sseparata minn superfiċji oħrajn b'ħal dawn b'intervalli speċifiċi ta' pressjoni;
53. "test tat-titjira" tfisser titjira għall-fażi ta' żvilupp ta' disinn ġdid (inġenji tal-ajru, sistemi ta' propulsjoni, partijiet u apparati), titjira sabiex tintwera konformità mal-baži ta' ċertifikazzjoni jew mad-disinn ta' tip għal inġenji tal-ajru li jiġu mil-linja ta' produzzjoni, titjira maħsuba sabiex jiġu sperimentati kuncetti ta' disinni ġodda, li jeħtieġu manuvri jew profili mhux konvenzjonali li għalihom ikun possibbli li wiehed johrog mill-pakkett diġà approvat ta' inġenju tal-ajru, jew titjira ta' tahrig biex jitwettqu wahda minn dawn it-titjiriet";
54. "tbassir" tfisser stqarrija tal-kundizzjonijiet meteoroloġiċi mistennija għal hin jew perjodu speċifikat, u għal erja jew parti speċifikata tal-ispazju tal-ajru;
55. "tbassir għat-tluġh" tfisser tbassir għal perjodu speċifikat ta' żmien, imhejji minn uffiċċju meteoroloġiku ta' ajrudrom, li fih informazzjoni dwar il-kundizzjonijiet mistennijin fuq il-kumpless tar-runways fir-rigward tad-direzzjoni tar-rih qrib l-art u l-veloċità tar-rih u kwalunkwe varjazzjoni fihom, it-temperatura, il-pressjoni (QNH) u kwalunkwe element iehor miftiehem lokalment;
56. "sistema funzjonali" tfisser tahlita ta' proċeduri, riżorsi umani u tagħmir, inklużi hardwer u softwer, organizzati sabiex iwettqu funzjoni fi hdan il-kuntest tal-ATM/ANS u funzjonijiet oħrajn tan-netwerk tal-ATM;

57. "avjazzjoni ġenerali" tfisser kwalunkwe operazzjoni b'ingeni tal-ajru ċivili minbarra xogħol fl-ajru jew trasport kummerċjali bl-ajru;
58. "data tal-punt ta' grilja f'forma diġitali" tfisser data meteoroloġika pproċessata bil-kompjuter għal sett ta' punti b'intervalli regolari fuq ċart, għat-trażmissjoni minn kompjuuter meteoroloġiku lil kompjuuter ieħor f'forma ta' kodiċi xierqa għal użu awtomatizzat;
59. "materjal ta' gwida (GM)" tfisser materjal mhux vinkolanti żviluppat mill-Aġenzija li jgħin fit-tifsira ta' rekwiżit jew speċifikazzjoni, u li jintuża biex jgħin fl-interpretazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, u r-regoli ta' implimentazzjoni tiegħu u l-AMC;
60. "tbassir globali fi grilja" tfisser tbassir ta' valuri mistennjin ta' elementi meteoroloġiċi fuq grilja globali b'riżoluzzjoni vertikali u orizzontali definita;
61. "periklu" tfisser kwalunkwe kundizzjoni, avveniment, jew ċirkustanza li jistgħu jikkawunaw effett ta' hsara;
62. "għoli" tfisser id-distanza vertikali ta' livell, ta' punt jew ta' oġġett meqjus bhala punt, imkejjel minn datum speċifikat;
63. "livell" tfisser terminu ġeneriku relatat mal-pożizzjoni vertikali ta' ingenu tal-ajru li qed itir u tista' tfisser l-għoli, l-altitudni jew il-livell tat-titjira;
64. "rapport ta' rutina lokali" tfisser rapport meteoroloġiku mahruġ f'intervalli ta' żmien fissi, maħsub biss għad-disseminazzjoni fl-ajrudrom ta' oriġini fejn saru l-osservazzjonijiet;
65. "rapport speċjali lokali" tfisser rapport meteoroloġiku mahruġ skont il-kriterji stabbiliti għal osservazzjonijiet speċjali, maħsub biss għad-disseminazzjoni fl-ajrudrom ta' oriġini fejn saru l-osservazzjonijiet;
66. "bulettin meteoroloġiku" tfisser test li fih informazzjoni meteoroloġika ppreċeduta minn intestatura xierqa;
67. "informazzjoni meteoroloġika" tfisser rapport, analiżi, tbassir meteoroloġiċi, u kwalunkwe dikjarazzjoni oħra marbuta ma' kundizzjonijiet meteoroloġiċi eżistenti jew mistennjin;
68. "osservazzjoni meteoroloġika" tfisser il-kejl u/jew l-evalwazzjoni ta' element meteoroloġiku wiehed jew iktar;
69. "rapport meteoroloġiku" tfisser dikjarazzjoni ta' kundizzjonijiet meteoroloġiċi osservati marbutin ma' hin u post speċifiċi;
70. "satellita meteoroloġika" tfisser satellita artifiċjali tad-Dinja li tagħmel osservazzjonijiet meteoroloġiċi u tibgħat dawn l-osservazzjonijiet lejn id-Dinja;
71. "uffiċċju ta' osservazzjoni meteoroloġika" tfisser uffiċċju li jissorvelja l-kundizzjonijiet meteoroloġiċi li jaffettwaw l-operazzjonijiet ta' titjir u jipprovdi informazzjoni dwar l-okkorrenza jew l-okkorrenza mistnienija ta' fenomeni tat-temp speċifikati fir-rotta, perikli naturali u oħrajn li jistgħu jaffettwaw is-sikurezza tal-operazzjonijiet tal-ingenji tal-ajru fi hdan erja ta' responsabbiltà;
72. "altitudni minima tas-settur (MSA)" tfisser l-inqas altitudni li tista' tintuża u li se tippovdi qtuġh minimu ta' 300 m (1 000 ft) 'il fuq mill-oġġetti kollha li jinsabu f'żona li tinsab fi hdan settur ta' ċirku ta' radju ta' 46 km (25 NM) iffokat fuq punt sinifikanti, il-punt ta' riferiment tal-ajrudrom (ARP) jew il-punt ta' riferiment tal-heliport (HRP);
73. "NOTAM" tfisser avviż imqassam permezz tat-telekomunikazzjoni li jkun fih informazzjoni dwar l-istabbiliment, il-kundizzjoni ta' jew tibdil fi kwalunkwe faċilità, servizz, proċedura jew periklu ajrunawtiku, li l-għarfien dwaru fiż-żmien opportun huwa essenzjali għall-persunal relatat mal-operazzjonijiet ta' titjir;
74. "ostaklu" tfisser l-oġġetti kollha mwahhla (kemm jekk b'mod temporanju kif ukoll b'mod permanenti) u daww mobbli, jew partijiet minnhom, li jkunu:
 - (a) qegħdin f'erja maħsuba għall-moviment fuq is-superfiċje ta' ingenu tal-ajru; jew
 - (b) jestendu 'l fuq minn wiċċ iddefinit maħsub sabiex jiproteġi l-ingenji tal-ajru li jkunu qegħdin itiru; jew
 - (c) jinsabu barra minn daww is-superfiċji definiti u li ġew ivvalutati li huma ta' periklu għan-navigazzjoni bl-ajru.
75. "OPMET" tfisser informazzjoni meteoroloġika operazzjonali li tintuża fl-ippjanar preparatorju jew matul it-titjira tal-operazzjonijiet ta' titjir;

76. "Bank tad-data OPMET" tfisser bank tad-data stabbilit sabiex jahżen u jqiegħed għad-dispożizzjoni informazzjoni meteoroloġika operazzjonali f'livell internazzjonali għal użu ajrunawtiku;
77. "attività vulkanika qabel l-iżbroff" tfisser attività vulkanika mhux tas-soltu u/jew li qiegħda tiżdied li tista' tkun prelude ta' iżbroff ta' vulkan;
78. "vizibbiltà prevalenti" tfisser l-ikbar valur ta' vizibbiltà, osservat skont id-definizzjoni ta' "vizibbiltà", li jintlahaq fi hdan tal-inqas nofs ta' ċirku tax-xefaq jew tal-inqas fi hdan nofs is-superfiċje tal-ajrudrom. Dawn l-erjas jistgħu jinkludu setturi kontigwi jew mhux kontingwi;
79. "użu problematiku ta' sustanzi psikoattivi" tfisser l-użu ta' sustanza psikoattiva waħda jew iktar minn individwu, b'mod li:
 - (a) jikkostitwixxi periklu dirett għall-utent jew jipperikola l-hajjiet, is-saħħa jew il-benesseri ta' oħrajn; u/jew
 - (b) jikkawża jew jaggrava problema jew disturb okkupazzjonali, soċjali, mentali jew fiżiku;
80. "ċart ta' pronjozi" tfisser tbassir ta' (a) elementi meteoroloġiċi speċifiċi għal hin jew perjodu speċifiku u superfiċje speċifikata jew sehem speċifikat ta' spazju tal-ajru, muri b'mod grafiku fuq ċart;
81. "sustanzi psikoattivi" tfisser alkoħol, opjojdi, kannabinojdi, sedativi u ipnotiċi, kokaina, psikostimulanti oħrajn, alluċinoġeni u solventi volatili, filwaqt li l-kaffeina u t-tabakk huma esklużi;
82. "ċentru ta' koordinazzjoni tas-salvataġġ (RCC)" tfisser unità responsabbli għall-promozzjoni tal-organizzazzjoni effiċjenti tas-servizzi ta' tiftix u salvataġġ, u għall-koordinazzjoni tat-twertiq ta' operazzjonijiet ta' tiftix u salvataġġ fi hdan reġjun ta' tiftix u salvataġġ;
83. "perjodu ta' mistrieħ" tfisser perjodu kontigwu u definit ta' żmien, wara u/jew qabel ma jibda l-hin tax-xogħol, li matulu kontrollur tat-traffiku tal-ajru jkun hieles minn kull dmir;
84. "sistema ta' roster" tfisser l-istruttura tal-perjodi tax-xogħol u ta' mistrieħ tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru skont ir-rekwiżiti legali u operazzjonali;
85. "riskju" tfisser il-kombinament tal-probabbiltà globali, jew il-frekwenza tal-okkorrenza ta' effett li jagħmel il-hsara kkaġunat minn periklu u s-severità ta' dak l-effett;
86. "runway" tfisser erja rettangolari ddefinita f'ajrudrom fuq l-art ippreparata għall-inżul u għat-tluġ tal-inġenji tal-ajru;
87. "medda viżwali tar-runway (RVR)" tfisser il-medda li minn fuqha l-bdot ta' inġenju tal-ajru li jinsab fuq il-linja ta' ċentru ta' runway jista' jara l-immakar fuq is-superfiċje tar-runway jew id-dwal li jiddelinjaw ir-runway jew li jidentifikaw il-linja ta' ċentru tagħha;
88. "direttiva dwar is-sikurezza" tfisser dokument maħruġ jew adottat minn awtorità kompetenti li jordna liema azzjonijiet għandhom jitwettqu fuq sistema funzjonali jew jistabbilixxi restrizzjonijiet fuq l-użu operazzjonali tagħha sabiex terġa' tiġi stabbilita s-sikurezza, f'każijiet meta jkun hemm xhieda li turi li inkella s-sikurezza tal-avjazzjoni tista' tiġi kompromessa;
89. "sistema għall-ġestjoni tas-sikurezza (SMS)" tfisser approċċ sistematiku għall-ġestjoni tas-sikurezza li jinkludi l-istrutturi organizzattivi neċessarji, ir-responsabbiltajiet, il-politiki u l-proċeduri;
90. "unità tas-servizzi ta' tiftix u salvataġġ" hija terminu ġeneriku li tkopri, skont il-każ, ċentru ta' koordinazzjoni tas-salvataġġ, subċentru tas-salvataġġ jew stazzjon ta' twissija;
91. "osservatorju tal-vulkan magħżul" tfisser fornitur, magħżul mill-awtorità kompetenti, li josserva l-attività ta' vulkan jew grupp ta' vulkani u jqiegħed dawn l-osservazzjonijiet għad-dispożizzjoni ta' lista miftiehma ta' benefiċjarji tal-avjazzjoni;
92. "sistema ta' osservazzjoni semiawtomatika" tfisser sistema ta' osservazzjoni li tippermetti li jiżdiedu l-elementi mkejlin u tehtieg bniedem fil-loop sabiex johroġ ir-rapporti xierqa;
93. "SIGMET" tfisser informazzjoni dwar il-fenomeni tat-temp fir-rotta, li jistgħu jaffettwaw is-sikurezza ta' operazzjonijiet ta' inġenji tal-ajru;
94. "messagġ SIGMET" tfisser informazzjoni maħruġa minn uffiċċju ta' osservazzjoni meteoroloġika rigward l-okkorrenza jew l-okkorrenza mistennija ta' fenomeni speċifikati tat-temp fir-rotta li jistgħu jaffettwaw is-sikurezza ta' operazzjonijiet tal-inġenji tal-ajru u dwar l-iżvilupp ta' dawk il-fenomeni fil-hin u l-isparju;

95. "ajrurapport speċjali" tfisser rapport meteoroloġiku minn inġenju tal-ajru mahruġ skont il-kriterji fuq il-bażi ta' osservazzjonijiet li jsiru matul it-titjira;
 96. "stress" tfisser l-eżiti esperjenzati minn individwu meta affaċċjat b'kawża potenzjali ("stressant") ta' modifika fil-prestazzjoni tal-bniedem. L-esperjenza tal-istressant tista' thalli impatt fuq il-prestazzjoni tal-individwu b'mod negattiv (distress), b'mod newtrali jew pożittiv (ewstress), skont il-perċezzjoni tal-individwu tal-hila tiegħu stess li jkampa taht l-istressant;
 97. "tahrig ta klassifikazzjoni tas-sistemi u t-tagħmir" tfisser tahrig imfassal sabiex jagħti għarfien speċifiku dwar is-sistema/it-tagħmir u l-hiliet li jwasslu għal kompetenza operazzjonali;
 98. "data mfassla" tfisser data ajrunawtika li hija pprovduta mill-operatur tal-inġenju tal-ajru jew il-fornitur tad-DAT f'isem l-operatur tal-inġenju tal-ajru u prodott għal dan l-operatur tal-inġenju tal-ajru għall-użu operazzjonali intiz tiegħu;
 99. "ajrudrom alternattiv għat-tluġ" tfisser ajrudrom alternattiv li fih jista' jinżel l-inġenju tal-ajru jekk dan ikun meħtieġ f'it wara t-tluġ u f'każ li ma jkunx possibbli li jintuża l-ajrudrom tat-tluġ;
 100. "tbassir tal-ajrudrom terminali (TAF)" tfisser dikjarazzjoni konċiża tal-kundizzjonijiet meteoroloġiċi mistennijin f'ajrudrom għal perjodu speċifikat;
 101. "terren" tfisser is-superfiċje tad-Dinja li turi karatteristiċi naturali bħal muntanji, għoljiet, promontorji, widien, ilmijiet, silġ permanenti u borra, u li ma tinkludix ostakli;
 102. "limitu" tfisser il-bidu ta' dik il-parti tar-runway li tista' tintuża għal inżul;
 103. "żona tal-ewwel kuntatt mal-art" tfisser il-parti ta' runway, wara l-limitu, li fiha huwa mahsub li l-ajruplani li jinżlu se jrin imissu l-ewwel mar-runway;
 104. "ċiklu tropikali" hija terminu ġenerali għal ċiklu ta' skala sinottika mhux frontali li jorigina fuq ilmijiet tropikali jew subtropikali b'konvezzjoni organizzata u ċirkulazzjoni tar-riħ qrib l-art ċiklonika definita;
 105. "ċentru konsultattiv dwar iċ-ċiklun tropiku (TCAC)" tfisser ċentru meteoroloġiku li jipprovdi informazzjoni ta' notifika lil uffiċċji ta' osservazzjoni meteoroloġika, ċentri ta' tbassir tal-erjas madwar id-dinja u banek ta' data OPMET internazzjonali rigward il-pożizzjoni, id-direzzi joni mbassra u l-veloċità tal-moviment, il-pessjoni ċentrali u r-riħ qrib l-art massimu taċ-ċikluni tropikali;
 106. "vizibilità" tfisser il-vizibilità għal finijiet ajrunawtiċi li hija l-ikbar minn:
 - (a) l-ikbar distanza fejn oġġett iswed b'dimensjonijiet xierqa, li jkun qiegħed qrib l-art, jista' jintlema u jingħaraf meta jiġi osservat quddiem sfond jiddi;
 - (b) l-ikbar distanza fejn dwal qrib l-1 000 candelas jistgħu jintlema u jiġu identifikati quddiem sfond mhux mixgħul;
 107. "ċentru konsultattiv dwar l-irmied volkaniku (VAAC)" tfisser ċentru meteoroloġiku li jipprovdi informazzjoni ta' notifika lil uffiċċji ta' osservazzjoni meteoroloġika, ċentri ta' kontroll tal-erja, ċentri ta' informazzjoni dwar it-titjir, ċentri ta' tbassir tal-erjas madwar id-dinja u banek ta' data OPMET internazzjonali rigward il-firxa laterali u vertikali u l-moviment imbassar tal-irmied volkaniku fl-atmosfera wara li jizbroffaw vulkani;
 108. "ċentru tat-tbassir tal-erjas madwar id-dinja (WAFD)" tfisser ċentru meteoroloġiku li jhejji u jroħg tbassiriet importanti tat-temp u tbassiriet tal-ajru ta' fuq f'forma diġitali fuq bażi globali direttament lill-Istati Membri b'mezzi xierqa bħala parti mis-servizz ajrunawtiku fiss;
 109. "sistema tat-tbassir tal-erjas madwar id-dinja (WAFS)" tfisser sistema madwar id-dinja li biha ċ-ċentri ta' tbassir tal-erjas madwar id-dinja jipprovdu tbassiriet meteoroloġiċi ajrunawtiċi fir-rotta f'formats standardizzati uniformi.
-

ANNEX II

**REKWIŻITI GĦALL-AWTORITAJIET KOMPETENTI — IS-SORVELJANZA TA' SERVIZZI U FUNZJONIJIET
OHRAJN TAN-NETWERK TAL-ATM****(Parti-ATM/ANS.AR)**

SUBPARTI A — REKWIŻITI ĠENERALI

ATM/ANS.AR.A.001 Kamp ta' applikazzjoni

Dan l-Anness jistabbilixxi r-rekwiżiti għas-sistemi ta' amministrazzjoni u ta' ġestjoni tal-awtoritajiet kompetenti responsabbli għaċ-ċertifikazzjoni, is-sorveljanza u l-infurzar fir-rigward tal-applikazzjoni tar-rekwiżiti stabbiliti fl-Annessi III sa XIII mill-fornituri ta' servizzi skont l-Artikolu 6.

ATM/ANS.AR.A.005 kompiti ta' ċertifikazzjoni, sorveljanza u infurzar

- (a) L-awtorità kompetenti għandha teżerċita kompiti ta' ċertifikazzjoni, sorveljanza u infurzar fir-rigward tal-applikazzjoni tar-rekwiżiti applikabbli għall-fornituri ta' servizzi, tissorvelja l-forniment sikur tas-servizzi tagħhom u tivverifika li jissodisfaw ir-rekwiżiti applikabbli.
- (b) L-awtoritajiet kompetenti għandhom jidentifikaw u jeżerċitaw ir-responsabbiltajiet għaċ-ċertifikazzjoni, is-sorveljanza u l-infurzar b'tali mod li jiżguraw li:

- (1) jeżistu punti speċifiċi ta' responsabbiltà għall-implimentazzjoni ta' kull dispożizzjoni ta' dan ir-Regolament;
- (2) huma konxji tal-mekkaniżmi tas-sorveljanza tas-sikurezza u r-riżultati tagħhom;
- (3) ikun żgurat l-iskambju rilevanti ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti.

L-awtoritajiet kompetenti kkonċernati għandhom jirrevedu b'mod regolari l-ftehim dwar is-supervizjoni tal-fornituri ta' servizzi li jipprovdu servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru fi blokko ta' spazju tal-ajru funzjonali (FABs) li jestendu tul l-ispażju tal-ajru li jaqa' taht ir-responsabbiltà ta' iktar minn Stat Membru wiehed imsemmijin fl-Artikolu 2(3) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004 u, fil-każ ta' forniment transfruntier ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru, il-ftehim dwar ir-rikonoxximent reċiproku tal-kompiti superviżorji msemmijin fl-Artikolu 2(5) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004, kif ukoll l-implimentazzjoni Prattika ta' dawk il-ftehimiet, b'mod partikolari fid-dawl tal-prestazzjoni tas-sikurezza miksuba tal-fornituri ta' servizzi taht is-supervizjoni tagħhom.

- (c) L-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi l-ftehimiet għall-koordinazzjoni ma' awtoritajiet kompetenti oħrajn għall-bidliet notifikati fis-sistemi funzjonali li jinvolvu lil forniture ta' servizzi taht is-supervizjoni ta' awtoritajiet kompetenti oħrajn. Dawn l-arranġamenti għall-koordinazzjoni għandhom jiżguraw l-għażla u r-reviżjoni effettivi ta' dawk il-bidliet notifikati, skont il-punt ATM/ANS.AR.C.025.

ATM/ANS.AR.A.010 Dokumentazzjoni ta' ċertifikazzjoni, sorveljanza u infurzar

L-awtorità kompetenti għandha tipprovdi l-atti leġislattivi, l-istandards, ir-regoli, il-pubblikazzjonijiet tekniċi rilevanti u d-dokumenti relatati lill-persunal tagħha sabiex dan ikun jista' jaqdi l-kompiti tiegħu u jirrilaxxa r-responsabbiltajiet tiegħu.

ATM/ANS.AR.A.015 Mezzi ta' konformità

- (a) L-Aġenzija għandha tiżviluppa l-mezzi aċċettabbli ta' konformità (AMC) li jistgħu jintużaw sabiex tiġi stabbilita konformità mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament. Meta l-AMC jiġu rrispettati, ir-rekwiżiti applikabbli ta' dan ir-Regolament għandhom jitqiesu li ġew issodisfati.
- (b) Jistgħu jintużaw mezzi alternattivi ta' konformità (AltMOC) sabiex tiġi stabbilita konformità mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.
- (c) L-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi sistema sabiex b'mod konsistenti tevalwa li l-AltMOC kollha użati minnha stess jew mill-fornituri ta' servizzi taht is-sorveljanza tagħha biex tkun tista' tistabbilixxi konformità mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.

- (d) L-awtorità kompetenti għandha tevalwa l-AltMOC kollha proposti minn fornitur ta' servizz skont ATM/ANS.OR.A.020 billi tanalizza d-dokumentazzjoni pprovduta u, jekk tqis li hemm bżonn li tagħmel dan, twettaq spezzjoni tal-fornitur ta' servizz.

Meta l-awtorità kompetenti ssib li l-AltMOC huma biżżejjed sabiex tiżgura li hemm konformità mar-rekwiżiti applikabbli ta' dan ir-Regolament, mingħajr dewmien din għandha:

- (1) tinnotifika lill-applikant li jistgħu jiġu implimentati l-AltMOC u, jekk applikabbli, temenda ċ-ċertifikat tal-applikant kif xieraq;
- (2) tgħarraf lill-Aġenzija dwar il-kontenut tagħhom, inklużi kopji tad-dokumentazzjoni rilevanti kollha;
- (3) tgħarraf lill-Istati Membri l-oħrajn dwar l-AltMOC li ġew aċċettati.

- (e) Meta l-awtorità kompetenti stess tuża AltMOC sabiex tikseb il-konformità mar-rekwiżiti applikabbli ta' dan ir-Regolament; din għandha:

- (1) tqeghedhom għad-dispożizzjoni tal-fornituri ta' servizzi kollha taht is-sorveljanza tagħha;
- (2) tinnotifika lill-Aġenzija mingħajr dewmien żejjed.

L-awtorità kompetenti għandha tippovdi lill-Aġenzija b'deskrizzjoni shiħa tal-AltMOC, inkluża kwalunkwe revizjoni għall-proċeduri li tista' tkun rilevanti, kif ukoll valutazzjoni li turi li r-rekwiżiti applikabbli ta' dan ir-Regolament ġew issodisfati.

ATM/ANS.AR.A.020 Informazzjoni lill-Aġenzija

- (a) L-awtorità kompetenti għandha tinnotifika lill-Aġenzija mingħajr dewmien f'każ li jkun hemm xi problema sinifikanti bl-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet rilevanti tar-Regolament (KE) Nru 216/2008 u r-regoli ta' implimentazzjoni tiegħu jew tar-Regolamenti (KE) Nru 549/2004, (KE) Nru 550/2004, (KE) Nru 551/2004 u r-Regolament (KE) Nru 552/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ applikabbli għall-fornituri ta' servizzi.
- (b) Mingħajr hsara għar-Regolament (UE) Nru 376/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾, l-awtorità kompetenti għandha tippovdi lill-Aġenzija b'informazzjoni sinifikanti għas-sikurezza li tirriżulta mir-rapporti ta' okkorrenza li tkun irċiviet.

ATM/ANS.AR.A.025 Reazzjoni immedjata għal problema ta' sikurezza

- (a) Mingħajr hsara għar-Regolament (UE) Nru 376/2014, l-awtorità kompetenti għandha timplimenta sistema biex tiġbor, tanalizza u xxerred informazzjoni ta' sikurezza b'mod xieraq.
- (b) L-Aġenzija għandha timplimenta sistema sabiex tanalizza kif xieraq kwalunkwe informazzjoni rilevanti dwar is-sikurezza riċevuta mingħand l-awtoritajiet kompetenti u mingħajr dewmien żejjed tippovdi lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni, kif xieraq, kwalunkwe informazzjoni, inklużi rakkomandazzjonijiet jew azzjonijiet korrettivi li għandhom jittiehdu, li jkunu neċessarji sabiex jirreagixxu fi żmien opportun għal problema ta' sikurezza li tinvolvi lill-fornituri ta' servizzi.
- (c) Kif tircievi l-informazzjoni msemmija f'punti (a) u (b), l-awtorità kompetenti għandha tiegħu miżuri adegwati sabiex tindirizza l-problema ta' sikurezza, inkluża dik tal-ħruġ ta' direttivi dwar is-sikurezza skont il-punt ATM/ANS.AR.A.030.
- (d) Il-miżuri meħudin skont il-punt (c) għandhom jiġu notifikati minnufih lill-fornituri ta' servizzi kkonċernati sabiex jirrispettawhom, b'konformità mal-punt ATM/ANS.OR.A.060. L-awtorità kompetenti għandha tinnotifika wkoll b'dawk il-miżuri lill-Aġenzija u, meta tkun meħtieġa azzjoni kkombinata, lill-awtoritajiet kompetenti l-oħrajn ikkonċernati.

ATM/ANS.AR.A.030 Direttivi dwar is-sikurezza

- (a) L-awtorità kompetenti għandha toħroġ direttiva dwar is-sikurezza meta tiddetermina l-eżistenza ta' kundizzjoni ta' nuqqas ta' sikurezza f'sistema funzjonali li tkun teħtieġ azzjoni immedjata.

⁽¹⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 552/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2004 dwar l-interoperabilità tax-Xibka Ewropea ta' Amministrazzjoni ta' Traffiku ta' l-Ajru (Ir-Regolament ta' interoperabilità) (ĠU L 96, 31.3.2004, p. 26).

⁽²⁾ Regolament (UE) Nru 376/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 dwar ir-rappurtar, l-analizi u s-segwitu ta' okkorrenzi fl-avjazzjoni ċivili, li jemenda r-Regolament (UE) Nru 996/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jhassar id-Direttiva 2003/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u r-Regolamenti tal-Kummissjoni (KE) Nru 1321/2007 u (KE) Nru 1330/2007 (ĠU L 122, 24.4.2014, p. 18).

- (b) Id-direttiva dwar is-sikurezza għandha tintbagħat lill-fornituri ta' servizzi kkonċernati, u tal-inqas għandu jkun fiha din l-informazzjoni:
- (1) l-identifikazzjoni tal-kundizzjoni ta' nuqqas ta' sikurezza;
 - (2) l-identifikazzjoni tas-sistema funzjonali milquta;
 - (3) l-azzjonijiet meħtieġa u l-ġustifikazzjoni għalihom;
 - (4) il-limitu ta' żmien għat-twettiq tal-azzjonijiet meħtieġa;
 - (5) id-data tad-dhul fis-seħh tagħha.
- (c) L-awtorità kompetenti għandha tghaddi kopja tad-direttiva dwar is-sikurezza lill-Aġenzija u lil kwalunkwe awtorità kompetenti oħra kkonċernata fi żmien xahar mindu tinħareġ.
- (d) L-awtorità kompetenti għandha tivverifika l-konformità tal-fornituri ta' servizzi mad-direttivi applikabbli dwar is-sikurezza.

SUBPARTI B — ĠESTJONI (ATM/ANS.AR.B)

ATM/ANS.AR.B.001 Sistema ta' ġestjoni

- (a) L-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi u tmanjni sistema ta' ġestjoni, inklużi tal-inqas l-elementi li ġejjin:
- (1) il-politiki u l-proċeduri ddokumentati sabiex tiddeskrivi l-organizzazzjoni, il-mezzi u l-metodi tagħha sabiex tikseb konformità mar-Regolament (KE) Nru 216/2008 u r-regoli ta' implimentazzjoni tiegħu kif ikun hemm bżonn għall-eżerċizzju tal-kompiti ta' ċertifikazzjoni, sorveljanza u infurzar tagħha skont dan ir-Regolament. Il-proċeduri għandhom jinżammu aġġornati u jservu bhala d-dokumenti bażiċi ta' hidma f'dik l-awtorità kompetenti għall-kompiti relatati kollha;
 - (2) għadd suffiċjenti ta' impjegati, inklużi l-ispetturi, sabiex taqdi l-kompiti tagħha u tirrilaxxa r-responsabbiltajiet tagħha skont dan ir-Regolament. Dawn l-impjegati għandhom ikunu kkwalifikati biex iwettqu l-kompiti allokati lilhom u għandu jkollhom l-għarfien u l-esperjenza meħtieġa, kif ukoll it-taħriġ inizjali fuq ix-xogħol u dak rikorrenti biex tiġi żgurata kompetenza kontinwa. Għandu jkun hemm sistema fis-seħh biex tkun tista' tiġi ppjanata d-disponibbiltà tal-impjegati, sabiex ikun żgurat it-twettiq xieraq tal-kompiti kollha relatati;
 - (3) faċilitajiet adegwati u akkomadazzjoni fl-uffiċċji biex jitwettqu dawk il-kompiti allokati;
 - (4) proċess biex jiġu ssorveljati l-konformità tas-sistema ta' ġestjoni mar-rekwiżiti rilevanti u l-adegwatezza tal-proċeduri, inkluż l-istabbiliment ta' proċess ta' awditjar intern u ta' proċess ta' mmanigġjar tar-riskji għas-sikurezza. Il-monitoraġġ tal-konformità għandu jinkludi sistema ta' rispons tas-sejbiet tal-awditjar lill-manigment superjuri tal-awtorità kompetenti biex jiżgura l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet korrettivi kif ikun il-bżonn;
 - (5) persuna jew grupp ta' persuni finalment responsabbli taħt il-manigment superjuri tal-awtorità kompetenti għall-funzjoni ta' monitoraġġ tal-konformità.
- (b) L-awtorità kompetenti għandha tahtar, għal kull qasam ta' attività inkluż fis-sistema ta' mmanigġjar, persuna jew persuni li jkollhom ir-responsabbiltà ġenerali għall-immanigġjar tal-kompitu/i rilevanti.
- (c) L-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi proċeduri għall-partecipazzjoni fi skambju reciproku tal-informazzjoni u l-għajjnuna kollha meħtieġa ma' awtoritajiet kompetenti oħra kkonċernati, inkluż skambju dwar is-sejbiet kollha identifikati u l-azzjonijiet kollha ta' segwitu meħudin bhala riżultat ta' ċertifikazzjoni u sorveljanza tal-fornituri ta' servizzi li jwettqu attivitajiet fit-territorju ta' Stat Membru, iżda li jkunu ċertifikati mill-awtorità kompetenti ta' Stat Membru ieħor jew mill-Aġenzija.
- (d) Kopja tal-proċeduri marbutin mas-sistema ta' ġestjoni u tal-emendi tagħhom għandha titqiegħed għad-dispożizzjoni tal-Aġenzija għall-għanijiet tal-istandardizzazzjoni.

ATM/ANS.AR.B.005 Allokazzjoni tal-kompiti lil entitajiet ikkwalifikati

- (a) L-awtorità kompetenti tista' talloka l-kompiti tagħha marbutin ma' ċertifikazzjoni jew is-sorveljanza tal-fornituri ta' servizzi skont dan ir-Regolament, għajr il-hruġ ta' ċertifikati nfushom, lil entitajiet ikkwalifikati. Meta talloka dawn il-kompiti, l-awtorità kompetenti għandha tiżgura li din ikollha:
- (1) sistema fis-seħh biex tivverifika, fil-bidu u b'mod kontinwu, li l-entità kkwalifikata hija konformi mal-Anness V għar-Regolament (KE) Nru 216/2008. Din is-sistema u r-riżultati tal-valutazzjonijiet għandhom jiġu ddokumentati; kif ukoll

- (2) tkun stabbiliet ftehim iddokumentat mal-entità kkwalifikata, li jkun approvat miż-żewġ partijiet fil-livell maniġerjali xieraq, li jiddefinixxi b'mod ċar:
- (i) il-kompiti li għandhom jitwettqu;
 - (ii) id-dikjarazzjonijiet, ir-rapporti u r-rekords li għandhom jiġu pprovduti;
 - (iii) il-kundizzjonijiet tekniċi li għandhom jintlaħqu fit-twettiq ta' dawn il-kompiti;
 - (iv) il-kopertura tar-responsabbiltà relatata;
 - (v) il-protezzjoni mogħtija lil informazzjoni miksuba meta jitwettqu t-tali kompiti.
- (b) L-awtorità kompetenti għandha tiżgura li l-proċess ta' awditjar intern, u l-proċess ta' mmaniġġjar tar-riskji għas-sikurezza meħtieġa skont il-punt AATCO.AR.B.001(a)(4), ikopru l-kompiti kollha li jsiru f'isimha mill-entità kkwalifikata.

ATM/ANS.AR.B.010 Bidliet fis-sistema ta' ġestjoni

- (a) L-awtorità kompetenti għandu jkollha sistema fis-seħħ sabiex tidentifika l-bidliet li jaffettwaw il-hila tagħha li twettaq il-kompiti tagħha u tirrilaxxa r-responsabbiltajiet tagħha skont dan ir-Regolament. Din is-sistema għandha tippermettilha tiegħu azzjoni, kif xieraq, sabiex tara li s-sistema ta' ġestjoni tibqa' adegwata u effettiva.
- (b) L-awtorità kompetenti għandha taġġorna s-sistema ta' ġestjoni tagħha sabiex tirrifletti kwalunkwe bidla f'dan ir-Regolament fil-hin opportun, sabiex tiżgura implimentazzjoni effettiva.
- (c) L-awtorità kompetenti għandha tinnotifika lill-Aġenzija dwar bidliet sinifikanti li jaffettwaw il-hila tagħha sabiex twettaq il-kompiti tagħha u tirrilaxxa r-responsabbiltajiet tagħha skont dan ir-Regolament

ATM/ANS.AR.B.015 Żamma tar-rekords

- (a) L-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi sistema ta' żamma tar-rekords li tipprovdi għall-ħażna adegwata, l-aċċessibbiltà u t-traċċabbiltà affidabbli ta':
- (1) il-politiki u l-proċeduri ddokumentati tas-sistema ta' mmaniġġjar;
 - (2) it-taħriġ, il-kwalifikazzjoni, u l-awtorizzazzjoni ta' persunal kif meħtieġ mill-punt ATM/ANS.AR.B.001(a)(2);
 - (3) l-allokkazzjoni tal-kompiti, li tkopri l-elementi meħtieġa skont il-punt ATM/ANS.AR.B.005, kif ukoll id-dettalji tal-kompiti allokat;
 - (4) il-proċessi ta' ċertifikazzjoni u/jew dikjarazzjoni;
 - (5) id-deżinjazzjonijiet tal-fornituri ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru u ta' servizzi meteoroloġiċi, kif xieraq;
 - (6) iċ-ċertifikazzjoni u s-sorveljanza ta' fornituri ta' servizzi li jwettqu attivitajiet fit-territorju tal-Istat Membru, iżda li jkunu ċertifikati mill-awtorità kompetenti ta' Stat Membru iehor jew mill-Aġenzija, skont kif miftiehem bejn dawk l-awtoritajiet;
 - (7) l-evalwazzjoni u n-notifika lill-Aġenzija ta' AltMOC proposti mill-fornituri ta' servizzi u l-valutazzjoni tal-AltMOC użati mill-awtorità kompetenti stess;
 - (8) il-konformità tal-fornituri ta' servizzi mar-rekwiżiti applikabbli ta' dan ir-Regolament wara l-hruġ taċ-ċertifikat jew, fejn rilevanti, is-sottomissjoni ta' dikjarazzjoni, inklużi r-rapporti tal-awditi kollha, li jkopru s-sejbiet, l-azzjonijiet korrettivi, u d-data ta' tmien l-azzjoni, u l-osservazzjonijiet kif ukoll rekords oħrajn marbutin mas-sikurezza;
 - (9) il-miżuri ta' infurzar meħudin;
 - (10) informazzjoni dwar is-sikurezza, id-direttivi dwar is-sikurezza u l-miżuri ta' segwitu;
 - (11) tal-użu tad-dispożizzjonijiet tal-flessibbiltà skont l-Artikolu 14 tar-Regolament (KE) Nru 216/2008;
- (b) L-awtorità kompetenti għandha żżomm lista taċ-ċertifikati kollha mahruġa lil fornituri ta' servizzi u d-dikjarazzjonijiet li tkun irċiviet.
- (c) Ir-rekords kollha għandhom jinżammu għal perjodu minimu ta' 5 snin wara li ċ-ċertifikat ma jibqax validu jew id-dikjarazzjoni tiġi rtirata, sogġetta għal-liġi applikabbli dwar il-protezzjoni tad-data.

SUBPARTI Ċ — SUPERVIŻJONI, ĊERTIFIKAZZJONI U INFURZAR (ATM/ANS.AR.C)

ATM/ANS.AR.C.001 Monitoraġġ tal-prestazzjoni tas-sikurezza

- (a) L-awtoritajiet kompetenti għandhom jissorveljaw u jivvalutaw b'mod regolari l-prestazzjoni tas-sikurezza tal-fornituri ta' servizzi taht is-superviżjoni tagħhom.
- (b) L-awtoritajiet kompetenti għandhom jużaw ir-riżultati tal-monitoraġġ tal-prestazzjoni tas-sikurezza, speċjalment fis-superviżjoni tagħhom imsejsa fuq ir-riskji.

**ATM/ANS.AR.C.005 Iċ-ċertifikazzjoni, id-dikjarazzjoni u l-verifika tal-konformità tal-fornituri ta' servizzi mar-
rekwiżiti**

- (a) Fi hdan il-qafas tal-punt ATM/ANS.AR.B.001(a)(1), l-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi proċess sabiex tivverifika:
 - (1) il-konformità tal-fornituri ta' servizzi mar-rekwiżiti applikabbli stipulati fl-Annessi III sa XIII, u kwalunkwe kundizzjoni applikabbli marbuta maċ-ċertifikat qabel il-hruġ ta' dak iċ-ċertifikat. Iċ-ċertifikat għandu jinhareġ skont l-Appendiċi 1 ta' dan l-Anness;
 - (2) il-konformità ma' kwalunkwe obbligu marbut mas-sikurezza fl-att tad-deżinjazzjoni mahruġ skont l-Artikolu 8 tar-Regolament (KE) Nru 550/2004;
 - (3) il-konformità ssoktata mar-rekwiżiti applikabbli tal-fornituri ta' servizzi taht is-superviżjoni tagħha;
 - (4) l-implimentazzjoni tal-oġġettivi tas-sikurezza, ir-rekwiżiti dwar is-sikurezza u kundizzjonijiet oħrajn marbutin mas-sikurezza identifikati f'dikjarazzjonijiet tal-verifika tas-sistemi, inkluża kwalunkwe dikjarazzjoni ta' konformità jew idoneità għall-użu ta' kostitwenti tas-sistemi mahruġin skont ir-Regolament (KE) Nru 552/2004;
 - (5) l-implimentazzjoni ta' direttivi dwar is-sikurezza, l-azzjonijiet korrettivi u l-miżuri ta' infurzar.
- (b) Il-proċess imsemmi fil-punt (a) għandu:
 - (1) ikun ibbażat fuq proċeduri dokumentati;
 - (2) ikun sostnut minn dokumentazzjoni mahsuba b'mod speċifiku sabiex tipprovi lill-persunal tagħha bi gwida sabiex iwettaq il-kompiti tiegħu marbutin maċ-ċertifikazzjoni, is-sorveljanza u l-infurzar;
 - (3) jipprovi lill-organizzazzjoni kkonċernata b'indikazzjoni tar-riżultati tal-attività ta' ċertifikazzjoni, sorveljanza u infurzar;
 - (4) ikun ibbażat fuq awditi, revizjonijiet u spezzjonijiet imwettqin mill-awtorità kompetenti;
 - (5) fir-rigward tal-fornituri ta' servizzi ċċertifikati, jipprovi lill-awtorità kompetenti l-evidenza mehtieġa sabiex issostni aktar azzjonijiet, inklużi l-miżuri previsti mill-Artikolu 9 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004, l-Artikolu 7(7) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004 u mill-Artikoli 10, 25 u 68 tar-Regolament (KE) Nru 216/2008 f'sitwazzjonijiet fejn ma jkunux qegħdin jitharsu r-rekwiżiti;
 - (6) fir-rigward tal-fornituri ta' servizzi li jaġhmlu dikjarazzjonijiet, jipprovi lill-awtorità kompetenti bl-evidenza sabiex tiegħu azzjoni ta' rimedju, jekk tkun xierqa, li tista' tinkludi azzjonijiet ta' infurzar, inkluż, fejn xieraq, skont il-liġi nazzjonali.

ATM/ANS.AR.C.010 Sorveljanza

- (a) L-awtorità kompetenti, jew l-entitajiet ikkwalifikati li jaġixxu fisimha, għandhom iwettqu awditi, b'konformità mal-Artikolu 4(5).
- (b) L-awditi msemmijin fil-paragrafu (a) għandhom:
 - (1) jipprovdur lill-awtorità kompetenti b'evidenza ta' konformità mar-rekwiżiti applikabbli u mal-arranġamenti ta' implimentazzjoni;
 - (2) ikunu indipendenti minn kwalunkwe attività tal-awditjar intern imwettqa mill-fornitur ta' servizz;

- (3) ikopru arrangamenti ta' implimentazzjoni shah jew elementi tagħhom, u proċessi jew servizzi;
- (4) jistabbilixxu jekk:
 - (i) l-arrangamenti ta' implimentazzjoni jikkonformawx mar-rekwiżiti applikabbli;
 - (ii) l-azzjonijiet meħudin jikkonformawx mal-arrangamenti ta' implimentazzjoni u mar-rekwiżiti applikabbli;
 - (iii) ir-riżultati tal-azzjonijiet meħudin jaqblux mar-riżultati mistennijin mill-arrangamenti ta' implimentazzjoni.
- (c) Fuq il-bażi tal-evidenza li jkollha għad-dispożizzjoni tagħha, l-awtorità kompetenti għandha tissorvelja l-konformità ssokkata mar-rekwiżiti applikabbli ta' dan ir-Regolament tal-fornituri ta' servizzi taht is-supervizzjoni tagħha.

ATM/ANS.AR.C.015 Programm ta' supervizzjoni

- (a) L-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi programm ta' supervizzjoni u taġġornah kull sena filwaqt li tqis l-għamla speċifika tal-fornituri ta' servizzi, il-kumplessità tal-attivitajiet tagħhom, ir-riżultati tal-attivitajiet ta' ċertifikazzjoni u/jew supervizzjoni fl-imghoddi u dan għandu jkun ibbażat fuq il-valutazzjoni tar-riskji assoċjati. Għandu jinkludi awditi, li għandhom:
 - (1) ikopru l-oqsma kollha ta' thassib potenzjali għas-sikurezza, b'enfasi fuq dawk l-oqsma fejn ikunu ġew identifikati xi problemi;
 - (2) ikopru l-fornituri ta' servizzi kollha taht is-supervizzjoni tal-awtorità kompetenti;
 - (3) ikopru l-mezzi implimentati mill-fornitur ta' servizz sabiex tiġi żgurata l-kompetenza tal-persunal;
 - (4) jiżguraw li l-awditi jsiru b'mod proporzjonat għal-livell tar-riskju li jġibu magħhom l-operazzjonijiet u s-servizzi pprovduti tal-fornitur ta' servizz; kif ukoll
 - (5) jiżguraw li għall-fornituri ta' servizzi taht is-supervizzjoni tagħha, jiġi applikat ċiklu ta' ppjanar tas-supervizzjoni li ma jaqbiżx l-24 xahar.

Iċ-ċiklu ta' ppjanar tas-sorveljanza jista' jitqassar jekk ikun hemm evidenza li l-prestazzjoni tas-sikurezza tal-fornitur ta' servizz tkun naqset.

Għal furnitur ta' servizz iċċertifikat mill-awtorità kompetenti, iċ-ċiklu ta' ppjanar tas-supervizzjoni jista' jiġi estiż sa massimu ta' 36 xahar jekk l-awtorità kompetenti tkun stabbilixxiet li, matul l-24 xahar ta' qabel:

 - (i) il-fornitur ta' servizz ikun wera identifikazzjoni effettiva tal-perikli tas-sikurezza tal-avjazzjoni u ġestjoni tar-riskji assoċjati;
 - (ii) il-fornitur ta' servizz wera konformità kontinwa mar-rekwiżiti ta' ġestjoni tal-bidliet skont il-punti ATM/ANS.OR.A.040 u ATM/ANS.OR.A.045;
 - (iii) ma tkun inharġet ebda sejba tal-livell 1;
 - (iv) l-azzjonijiet korrettivi kollha ġew implimentati fi hdan il-perjodu ta' żmien aċċettat jew estiż mill-awtorità kompetenti kif definit fil-punt ATM/ANS.AR.C.050.

Jekk, minbarra dan li ntqal hawn fuq, il-fornitur ta' servizz ikun stabbilixxa sistema ta' rapportar kontinwa effettiva għall-awtorità kompetenti fuq il-prestazzjoni tas-sikurezza u l-konformità regolatorja tal-fornitur ta' servizz, li tkun ġiet approvata mill-awtorità kompetenti, iċ-ċiklu ta' ppjanar tas-supervizzjoni jista' jiġi estiż sa massimu ta' 48 xahar;
- (6) jiżguraw li tkun segwita l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet korrettivi;
- (7) ikunu soġġetti għal konsultazzjoni mal-fornituri ta' servizzi kkonċernati u notifika wara din;
- (8) jindikaw l-intervall previst tal-ispezzjonijiet tas-siti differenti, jekk jeżisti.
- (b) L-awtorità kompetenti tista' tiddeċiedi li timmodifika l-oġġettivi u l-ambitu tal-awditi ppjanati minn qabel, inklużi revizzjonijiet dokumentarji u awditi addizzjonali, kull meta jinqala' l-bżonn.
- (c) L-awtorità kompetenti għandha tiddeċiedi liema arrangamenti, elementi, servizzi, funzjonijiet, postijiet fiżiċi u attivitajiet għandhom jiġu awditjati fi żmien speċifikat.

- (d) L-osservazzjonijiet u s-sejbiet tal-awditi mahruġin skont il-punt ATM/ANS.AR.C.050 għandhom jiġu ddokumentati. Dawn tal-aħhar għandhom ikunu appoġġati minn evidenza, u jkunu identifikati skont ir-rekwiżiti applikabbli u l-arranġamenti ta' implimentazzjoni ta' għandhom li jkunu l-bażi li fuqhom twettaq l-awditu.
- (e) Għandu jifassal rapport tal-awditjar, li jinkludi d-dettalji tas-sejbiet u l-osservazzjonijiet, li jiġi kkomunikat lill-fornitur ta' servizz ikkonċernat.

ATM/ANS.AR.C.020 Il-hruġ ta' ċertifikati

- (a) Wara l-proċess stabbilit fil-punt ATM/ANS.AR.C.005(a), malli tirċievi applikazzjoni għall-hruġ ta' ċertifikat lil fornitur ta' servizz, l-awtorità kompetenti għandha tivverifika l-konformità tal-fornitur ta' servizz mar-rekwiżiti applikabbli ta' dan ir-Regolament.
- (b) L-awtorità kompetenti tista' titlob kwalunkwe awditu, spezzjoni jew valutazzjoni li tqis neċessarji qabel ma tohroġ dan iċ-ċertifikat.
- (c) Iċ-ċertifikat għandu jinhareġ għal perjodu mhux limitat. Il-privileġġi tal-attivitajiet li l-fornitur ta' servizz ikun approvat li jwettaq għandhom ikunu speċifikati fil-kundizzjonijiet tal-forniment tas-servizzi marbutin maċ-ċertifikat.
- (d) Meta sejba tal-livell 1 tibqa' miftuħa, iċ-ċertifikat ma għandux jinhareġ. F'ċirkustanzi eċċezzjonali, sejba (jew sejbiet), li mhijiex tal-livell 1, għandha tiġi vvalutata u mmitigata kif ikun hemm b'żonn mill-fornitur ta' servizz u qabel ma jinhareġ iċ-ċertifikat l-awtorità kompetenti għandha tapprova pjan ta' azzjoni korrettiva għall-gheluq tas-sejba (jew sejbiet).

ATM/ANS.AR.C.025 Bidliet

- (a) Malli tirċievi notifika għal bidla skont il-punt ATM/ANS.OR.A.045, l-awtorità kompetenti għandha tirrispetta l-punti ATM/ANS.AR.C.030, ATM/ANS.AR.C.035 u ATM/ANS.AR.C.040.
- (b) Malli tirċievi notifika għal bidla skont il-punt ATM/ANS.OR.A.040(a)(2) li tehtieg l-approvazzjoni minn qabel, l-awtorità kompetenti għandha:
 - (1) tivverifika l-konformità tal-fornitur ta' servizz mar-rekwiżiti applikabbli qabel ma tohroġ l-approvazzjoni tal-bidla;
 - (2) tiegħu azzjoni xierqa minnufih, minghajr hsara għal kwalunkwe miżura ta' infurzar addizzjonali, meta l-fornitur ta' servizz jimplementa bidliet li jehtieġu l-approvazzjoni minn qabel bla ma jkun irċieva l-approvazzjoni tal-awtorità kompetenti kif spjegat fil-punt (1).
- (c) Sabiex fornitur ta' servizz ikun jista' jimplementa l-bidliet fis-sistema ta' ġestjoni tiegħu u/jew fis-sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza tiegħu, kif applikabbli, minghajr approvazzjoni minn qabel skont il-punt ATM/ANS.OR.A.040 (b), l-awtorità kompetenti għandha tapprova proċedura li tiddefinixxi l-ambitu tat-tali bidliet u li tiddekrivi kif it-tali bidliet se jiġu notifikati u mmanigġjati. Fil-proċess ta' sorveljanza kontinwa, l-awtorità kompetenti għandha tivvaluta l-informazzjoni pprovduta fin-notifika sabiex tivverifika jekk l-azzjonijiet mehudin jikkonformawx mal-proċeduri approvati u r-rekwiżiti applikabbli. F'każ ta' xi nuqqas ta' konformità, l-Awtorità Kompetenti għandha:
 - (1) tinnotifika lill-fornitur ta' servizz dwar in-nuqqas ta' konformità u titlob li jsiru bidliet oħrajn;
 - (2) fil-każ ta' sejbiet tal-livell 1 u tal-livell 2, taġixxi skont il-punt ATM/ANS.AR.C.050.

ATM/ANS.AR.C.030 Approvazzjoni ta' proċeduri ta' ġestjoni tal-bidliet għal sistemi funzjonali

- (a) L-awtorità kompetenti għandha tirrevedi:
 - (1) proċeduri ta' ġestjoni tal-bidliet għal sistemi funzjonali jew kwalunkwe modifika materjali għal dawk il-proċeduri sottomessa mill-fornitur ta' servizz skont il-punt ATM/ANS.OR.B.010(b);
 - (2) kwalunkwe devjazzjoni mill-proċeduri msemmijin fil-punt (1) għal bidla partikolari, meta tintalab minn fornitur ta' servizz skont il-punt ATM/ANS.OR.B.010(c)(1).
- (b) L-awtorità kompetenti għandha tapprova l-proċeduri, il-modifiki u d-devjazzjonijiet imsemmijin fil-punt (a) meta tkun stabbilixxiet li huma neċessarji u biżżejjed għall-fornitur ta' servizz sabiex juri l-konformità mal-punti ATM/ANS.OR.A.045, ATM/ANS.OR.C.005, ATS.OR.205, u ATS.OR.210, kif applikabbli.

ATM/ANS.AR.C.035 Deciżjoni sabiex tiġi riveduta bidla notifikata għas-sistema funzjonali

- (a) Malli tirċievi notifika skont il-punt ATM/ANS.OR.A.045(a)(1), jew malli tirċievi informazzjoni modifikata skont il-punt ATM/ANS.OR.A.045(b), l-awtorità kompetenti għandha tiegħu deciżjoni dwar jekk tirrevedix il-bidla jew le. L-awtorità kompetenti għandha titlob kwalunkwe informazzjoni addizzjonali meħtieġa mingħand il-fornitur ta' servizz sabiex issostni din id-deciżjoni.
- (b) L-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi l-htieġa għal reviżjoni bbażata fuq kriterji speċifiċi, validi u ddokumentati li, tal-inqas, jiżguraw li l-bidla notifikata hija riveduta jekk it-tahlita tal-probabbiltà li l-argument ikun kumpless jew mhux familjari għall-fornitur ta' servizz u s-severità tal-konsegwenzi possibbli tal-bidla tkun sinifikanti.
- (c) Meta l-awtorità kompetenti tiddeciedi fuq il-bżonn ta' reviżjoni fuq il-bażi ta' kriterji oħrajn ibbażati fuq ir-riskju minbarra l-punt (b), dawn il-kriterji għandhom ikunu speċifiċi, validi u ddokumentati.
- (d) L-awtorità kompetenti għandha tinforma lill-fornitur ta' servizz dwar id-deciżjoni tagħha li tirrevedi bidla notifikata f'sistema funzjonali u, fuq talba, tipprovdi l-gustifikazzjoni assoċjata lill-fornitur ta' servizz.

ATM/ANS.AR.C.040 Reviżjoni ta' bidla notifikata għas-sistema funzjonali

- (a) Meta l-awtorità kompetenti tirrevedi l-argument għal bidla notifikata, din għandha:
 - (1) tivvaluta l-validità tal-argument ipprezentat fir-rigward tal-punt ATM/ANS.OR.C.005(a)(2) jew ATS.OR.205(a)(2);
 - (2) tikkoordina l-attivitajiet tagħha ma' awtoritajiet kompetenti oħrajn, kull meta jkun hemm bżonn.
- (b) L-awtorità kompetenti għandha, inkella:
 - (1) tapprova l-argument imsemmi fil-punt (a)(1), bil-kundizzjonijiet fejn applikabbli, meta jintwera li huwa validu u għallhekk tgharraf lill-fornitur ta' servizz,
 - (2) tiċhad l-argument imsemmi fil-punt (a)(1) u tgharraf lill-fornitur ta' servizz flimkien ma' ġustifikazzjoni ta' appoġġ.

ATM/ANS.AR.C.045 Dikjarazzjonijiet tal-fornituri ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir

- (a) Malli tirċievi dikjarazzjoni mingħand fornitur tas-servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir li bihsiebu jipprovdi dawn is-servizzi, l-awtorità kompetenti għandha tivverifika li d-dikjarazzjoni jkun fiha l-informazzjoni kollha mitluba mill-punt ATM/ANS.OR.A.015 u għandha tgharraf lil dak il-fornitur ta' servizz li tkun irċeviet id-dikjarazzjoni.
- (b) Jekk id-dikjarazzjoni ma jkunx fiha l-informazzjoni mitluba, jew ikun fiha informazzjoni li tindika nuqqas ta' konformità mar-rekwiżiti applikabbli, l-awtorità kompetenti għandha tinnotifika lill-fornitur tas-servizzi tas-servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir ikkonċernat dwar in-nuqqas ta' konformità u titlob aktar informazzjoni. Jekk ikun hemm bżonn, l-awtorità kompetenti għandha twestaq awditu tal-fornitur tas-servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir. Jekk in-nuqqas ta' konformità jkun ikkonfermat, l-awtorità kompetenti għandha tiegħu azzjoni kif iddefinit fil-punt ATM/ANS.AR.C.050.
- (c) L-awtorità kompetenti għandha żżomm rekord tad-dikjarazzjonijiet tal-fornituri ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir li sarulha skont dan ir-Regolament.

ATM/ANS.AR.C.050 Sejbiet, azzjonijiet korrettivi u miżuri ta' infurzar

- (a) L-awtorità kompetenti għandu jkollha sistema kif tanalizza s-sejbiet għas-sinifikanza tas-sikurezza tagħhom u tiddeciedi fuq il-miżuri ta' infurzar fuq il-bażi tar-riskju għas-sikurezza li jġib miegħu n-nuqqas ta' konformità tal-fornitur tas-servizz.
- (b) F'ċirkustanzi li fihom ma jkun hemm ebda riskju addizzjonali għas-sikurezza jew dan ikun baxx hafna b'miżuri ta' mitigazzjoni xierqa immedjati, l-awtorità kompetenti tista' taċċetta l-forniment ta' servizzi sabiex tiżgura l-kontinwità tas-servizz filwaqt li jkun qegħdin jittiehdu l-azzjonijiet korrettivi.
- (c) L-awtorità kompetenti għandha tohroġ sejba tal-livell 1 meta jinstab xi nuqqas ta' konformità serju mar-rekwiżiti applikabbli tar-Regolament (KE) Nru 216/2008 u r-regoli ta' implimentazzjoni tiegħu kif ukoll ir-Regolamenti (KE) Nru 549/2004, (KE) Nru 550/2004, (KE) Nru 551/2004, u (KE) Nru 552/2004 u r-regoli ta' implimentazzjoni tagħhom, mal-proċeduri u l-manwali tal-fornitur tas-servizz, mal-patti tal-kundizzjonijiet taċ-ċertifikat jew maċ-ċertifikat, mal-att ta' dezinjazzjoni, jekk applikabbli, jew mal-kontenut ta' dikjarazzjoni li gġib magħha riskju sinifikanti għas-sikurezza tat-titjira jew inkella tixhet dubju fuq il-kapaċità tal-fornitur tas-servizz sabiex ikompli bl-operazzjonijiet.

Is-sejbiet tal-livell 1 għandhom jinkludu, iżda mhumiex limitati għal:

- (1) promulgazzjoni ta' proċeduri operazzjonali u/jew forniment ta' servizz b'tali mod li jintroduċi riskju sinifikanti għas-sikurezza tat-titjira;
 - (2) kisba jew żamma tal-validità taċ-ċertifikat tal-fornitur ta' servizz bil-falsifikazzjoni tal-evidenza dokumentata ppreżentata;
 - (3) evidenza ta' malprassi jew użu frawdolenti taċ-ċertifikat tal-fornitur ta' servizz;
 - (4) in-nuqqas ta' maniġer responsabbli,
- (d) L-awtorità kompetenti għandha tohròg sejba tal-livell 2 meta jinstab xi nuqqas ta' konformità ieħor mar-rekwiżiti applikabbli tar-Regolament (KE) Nru 216/2008 u r-regoli ta' implimentazzjoni tiegħu kif ukoll ir-Regolamenti (KE) Nru 549/2004, (KE) Nru 550/2004, (KE) Nru 551/2004, u (KE) Nru 552/2004 u r-regoli ta' implimentazzjoni tagħhom, mal-proċeduri u l-manwali tal-fornitur tas-servizz jew mal-patti tal-kundizzjonijiet jew iċ-ċertifikat, jew mal-kontenut ta' dikjarazzjoni.
- (e) Meta ssir sejba, matul superviżjoni jew b'xi mezz ieħor, l-awtorità kompetenti għandha, mingħajr hsara għall-azzjoni addizzjonali meħtieġa mir-Regolament (KE) Nru 216/2008 u dan ir-Regolament, kif ukoll ir-Regolamenti (KE) Nru 549/2004, (KE) Nru 550/2004, (KE) Nru 551/2004, u (KE) Nru 552/2004 u r-regoli ta' implimentazzjoni tagħhom, tikkomunika s-sejba lill-fornitur tas-servizz bil-miktub u teħtieġ li tittiehed azzjoni korrettiva li tindirizza n-nuqqasijiet ta' konformità identifikati.
- (1) Fil-każ ta' sejbiet tal-livell 1, l-awtorità kompetenti għandha tieħu azzjoni immedjata u xierqa u tista', jekk xieraq, tillimita, tissospendi jew thassar iċ-ċertifikat shih jew parti minnu filwaqt li tiżgura l-kontinwità tas-servizzi diment li s-sikurezza ma tkunx friskju, u f'każ tal-Maniġer tan-Netzwerk, għandha tgħarraf lill-Kummissjoni. Il-miżura mehuda għandha tiddependi fuq il-firxa tas-sejba u għandha tibqa' sakemm il-fornitur ta' servizz jieħu azzjoni korrettiva li tirnexxi.
 - (2) Fil-każ ta' sejbiet tal-livell 2, l-awtorità kompetenti għandha:
 - (i) tagħti lill-fornitur ta' servizz perjodu sabiex jimplementa azzjoni korrettiva inkluż fi pjan ta' azzjoni xieraq għall-għamla tas-sejba;
 - (ii) tivvaluta l-azzjoni korrettiva u l-pjan ta' implimentazzjoni li jipproponi l-fornitur ta' servizz u, jekk il-valutazzjoni tikkonkludi li huma suffiċjenti sabiex jindirizzaw in-nuqqas(ijiet) ta' konformità, taċċettahom.
 - (3) Fil-każ ta' sejbiet tal-livell 2, meta l-fornitur ta' servizz jonqos milli jissottometti pjan ta' azzjoni korrettiva li huwa aċċettabbli għall-awtorità kompetenti fid-dawl tas-sejba, jew meta l-fornitur ta' servizz jonqos milli jwettaq l-azzjoni korrettiva fi hdan il-perjodu ta' żmien aċċettat jew estiż mill-awtorità kompetenti, is-sejba tista' tiżdied għal sejba tal-livell 1, u tittiehed azzjoni stipulata fil-punt (1).
- (f) Għal dawk il-każijiet li ma jkunux jeħtieġu sejbiet tal-livell 1 u 2, l-awtorità kompetenti tista' tohròg osservazzjonijiet.
-

*Appendiċi 1***ĊERTIFIKAT GHALL-FORNITUR TA' SERVIZZ****UNJONI EWROPEA****AWTORITÀ KOMPETENTI****ĊERTIFIKAT GHALL-FORNITUR TA' SERVIZZ**

[NUMRU TAĊ-ĊERTIFIKAT/NRU TAL-HARĠA]

Skont ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2017/373 u soġġetta għall-kundizzjonijiet speċifikati hawn taht, l-[awtorità kompetenti] bil-preżenti tiċċertifika

[ISEM IL-FORNITUR TA' SERVIZZ]

[INDIRIZZ TAL-FORNITUR TA' SERVIZZ]

bħala Fornitur ta' Servizz bil-privileġġi, kif elenkat fil-kundizzjonijiet dwar il-forniment ta' servizz meħmużin.

KUNDIZZJONIJIET:

Dan iċ-ċertifikat huwa mahruġ soġġett għall-kundizzjonijiet u l-ambitu tal-forniment ta' servizzi u funzjonijiet kif elenkat fil-kundizzjonijiet meħmużin dwar il-forniment ta' servizzi.

Dan iċ-ċertifikat huwa validu filwaqt li l-fornitur ta' servizz iċċertifikat jibqa' konformi mar-Regolament (UE) 2017/373 u r-regolamenti applikabbli l-oħrajn u, fejn rilevanti, mal-proċeduri fid-dokumentazzjoni tal-fornitur ta' servizz.

Soġġett għall-konformità mal-kundizzjonijiet imsemmijin hawn fuq, dan iċ-ċertifikat għandu jibqa' validu sakemm iċ-ċertifikat jiġi ċedut, ristrett, sospiż jew jithassar.

Data tal-hruġ:

Iffirmat:

[Awtorità kompetenti]

FORNITUR TA' SERVIZZ

ĊERTIFIKAT

KUNDIZZJONIJIET GHALL-FORNIMENT TAS-SERVIZZ

Hemża maċ-ċertifikat tal-fornitur ta' servizz:

[NUMRU TAĊ-ĊERTIFIKAT/NRU TAL-HARĠA]

[ISEM IL-FORNITUR TA' SERVIZZ]

kiseb il-privileġġi li jipprovdi l-ambitu li ġej ta' servizzi/funzjonijiet:

(Ingassa l-linji kif xieraq)

Servizzi/Funzjonijiet	Tip ta' Servizz/Funzjoni	Ambitu tas-Servizz/Funzjoni	Limitazzjonijiet (*)
Servizzi tat-traffiku tal-ajru (ATS) (****)	Kontroll tat-traffiku tal-ajru (ATC)	Servizz tal-kontroll tal-erja	
		Servizz tal-kontroll tal-avvicinament	
		Servizz tal-kontroll tal-ajrudrom	
	Servizz ta' informazzjoni dwar it-titjir (FIS)	Servizz ta' informazzjoni dwar it-titjir tal-sjurdrom (AFIS)	
		Servizz ta' informazzjoni dwar it-titjir fir-rotta (FIS fir-rotta)	
	Servizz ta' Konsulenza	mhux applikabbli	
Ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru (ATFM)	ATFM	Forniment tal-ATFM lokali	
Ġestjoni tal-ispazju tal-ajru (ASM)	ASM	Forniment tas-servizz lokali tal-ASM (tattiku/ASM Livell 3)	
Kundizzjonijiet (**)			

Servizzi/Funzjonijiet	Tip ta' Servizz/Funzjoni	Ambitu tas-Servizz/Funzjoni	Limitazzjonijiet (*)
Servizzi tat-Traffiku tal-Ajru (ATS) għat-testijiet tat-titjira (***) (****)	Kontroll tat-traffiku tal-ajru (ATC)	Servizz tal-kontroll tal-erja	
		Servizz tal-kontroll tal-avvicinament	
		Servizz tal-kontroll tal-ajrudrom	
	Servizz ta' informazzjoni dwar it-titjir (FIS)	Servizz ta' informazzjoni dwar it-titjir tal-ajrudrom (AFIS)	
		Servizz ta' Informazzjoni dwar it-Titjir fir-Rotta (FIS fir-rotta)	
	Servizz ta' Konsulenza	mhux applikabbli	
Kundizzjonijiet (**)			

Servizzi/Funzjonijiet	Tip ta' Servizz/Funzjoni	Ambitu tas-Servizz/Funzjoni	Limitazzjonijiet (*)
Servizzi ta' komunikazzjoni, navigazzjoni jew sorveljanza (CNS)	Komunikazzjoni (C)	Servizz ajrunawtiku mobbli (komunikazzjoni mill-ajru għall-art)	
		Servizz ajrunawtiku fiss (komunikazzjoni mill-art għall-art)	
		Servizz ajrunawtiku satellitari mobbli (AMSS)	
	Navigazzjoni (N)	Forniment ta' sinjal NDB fl-ispazju	
		Forniment ta' sinjal VOR fl-ispazju	
		Forniment ta' sinjal SME fl-ispazju	
		Forniment ta' sinjal ILS fl-ispazju	
		Forniment ta' sinjal MLS fl-ispazju	
		Forniment ta' sinjal GNSS fl-ispazju	
	Sorveljanza (S)	Forniment ta' data mis-sorveljanza primarja (PS)	
Forniment ta' data mis-sorveljanza sekondarja (SS)			
Forniment ta' data dwar is-sorveljanza dipendenti awtomatika (ADS)			

Kundizzjonijiet ()**

Servizzi/Funzjonijiet	Tip ta' Servizz/Funzjoni	Ambitu tas-Servizz/Funzjoni	Limitazzjonijiet (*)
Servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika (AIS)	AIS	Forniment tas-servizz tal-AIS shih	

Kundizzjonijiet ()**

Servizzi/Funzjonijiet	Tip ta' Servizz/Funzjoni	Ambitu tas-Servizz/Funzjoni	Limitazzjonijiet (*)
Servizzi tad-Data (DAT)	Tip 1	Forniment tad-DAT tat-Tip 1 jawtorizza l-forniment ta' bażijiet ta' data ajrunawtiċi fil-formats li ġejjin: [lista tal-formats tad-data ġeneriċi] Forniment tad-DAT tat-Tip 1 ma jawtorizzax il-forniment ta' bażijiet ta' data ajrunawtiċi direttament lil utenti finali/operatoruri ta' inġenji tal-ajru.	
	Tip 2	Forniment tad-DAT tat-Tip 2 jawtorizza l-forniment ta' bażijiet ta' data ajrunawtiċi lil utenti finali/operatoruri ta' inġenji tal-ajru għall-applikazzjoni fl-ajru/ għat-tagħmir segwenti, li għalihom intweriet li hemm konformità: [Manifattur] Applikazzjoni/Mudell tat-tagħmir [XXX], Nru tal-Part [YYY] iċċertifikati	

Kundizzjonijiet ()**

Servizzi/Funzjonijiet	Tip ta' Servizz/Funzjoni	Ambitu tas-Servizz/Funzjoni	Limitazzjonijiet (*)
Servizzi Meteoroloġiċi (MET)	MET	Uffiċċju ta' osservazzjoni meteoroloġika	
		Uffiċċji meteoroloġiċi tal-ajrudrom	
		Stazzjonijiet meteoroloġiċi ajrunawtiċi	
		VAAC:	
		WAFC	
		TCAC:	
Kundizzjonijiet (**)			

Servizzi/Funzjonijiet	Tip ta' Servizz/Funzjonijiet	Ambitu tas-Servizz/Funzjoni	Limitazzjonijiet (*)
Funzjonijiet tan-netwerk tal-ATM	Disinn tal-ERN	mhux applikabbli	
	Riżorsi skarsi	Frekwenza tar-radju	
		Kodiċi tat-transponder	
	ATFM	Forniment tal-ATFM ċentrali	
Kundizzjonijiet (**)			

Data tal-hruġ:

Iffirmat: [Awtorità kompetenti]

Ghall-Istat Membru/EASA

Formola 157 tal-EASA Hargha 1 — Paġna 4/4

(*) Kif stipulat mill-awtorità kompetenti

(**) Fejn necessarju

(***) Jekk l-awtorità kompetenti tqis li hemm bżonn li jsir hekk sabiex tistabbilixxi rekwiżiti addizzjonali

(****) ATS ikopri servizz ta' twissija.

ANNEX III

REKWIŻITI KOMUNI GĦAL FORNITURI TAS-SERVIZZI

(Parti-ATM/ANS.OR)

SUBPARTI A — REKWIŻITI ĠENERALI (ATM/ANS.OR.A)

ATM/ANS.OR.A.001 Kamp ta' applikazzjoni

B'konformità mal-Artikolu 6, dan l-Anness jistabbilixxi r-rekwiżiti li għandhom jissodisfaw il-fornituri ta' servizzi.

ATM/ANS.OR.A.005 Applikazzjoni għal ċertifikat ta' fornitur ta' servizz

- (a) Applikazzjoni għal ċertifikat ta' fornitur ta' servizz jew emenda f'ċertifikat eżistenti għandha ssir f'forma u manjiera stabbiliti mill-awtorità kompetenti, filwaqt li jitqiesu r-rekwiżiti applikabbli ta' dan ir-Regolament.
- (b) Skont l-Artikolu 6, sabiex jikseb iċ-ċertifikat, il-fornitur ta' servizz għandu jikkonforma ma':
 - (1) ir-rekwiżiti msemmijin fl-Artikolu 8b(1) tar-Regolament (UE) Nru 216/2008;
 - (2) ir-rekwiżiti komuni stabbiliti f'dan l-Anness;
 - (3) ir-rekwiżiti speċifiċi stabbiliti fl-Annessi IV sa XIII, meta daww ir-rekwiżiti jkunu applikabbli fid-dawl tas-servizzi li l-fornitur ta' servizz jipprovdi jew jippjana li jipprovdi.

ATM/ANS.OR.A.010 Applikazzjoni għal ċertifikat limitat

- (a) Minkejja l-punt (b), il-fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru jista' japplika għal ċertifikat limitat għall-forniment ta' servizzi fl-ispazju tal-ajru taht ir-responsabbiltà tal-Istat Membru fejn għandu l-post prinċipali tal-operat jew, jekk jeżisti, fejn jinsab l-uffiċċju reġistrat tiegħu, meta jipprovdi jew jippjana li jipprovdi servizz biss fir-rigward ta' waħda jew iktar mill-kategoriji li ġejjin:
 - (1) hidma mill-ajru;
 - (2) avjazzjoni ġenerali;
 - (3) trasport kummerċjali bl-ajru limitat għal inġenji tal-ajru b'inqas minn 10 tunnelli ta' massa massima waqt it-tluġ jew inqas minn 20 sit tal-passiġġieri;
 - (4) trasport kummerċjali bl-ajru b'inqas minn 10 000 moviment fis-sena, indipendentement mil-massa massima waqt it-tluġ u n-numru ta' sits tal-passiġġieri; għall-finijiet ta' din id-dispożizzjoni, "movimenti" tfisser, f'sena partikolari, il-medja tul it-tliet snin ta' qabel tan-numru totali ta' tluġ u nżul.
- (b) Barra minn hekk, il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru li ġejjin jistgħu japplikaw għal ċertifikat limitat ukoll:
 - (1) fornitur ta' servizz tan-navigazzjoni bl-ajru, għajr fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru, b'fatturat annwali gross ta' EUR 1 000 000 jew inqas b'rabta mas-servizzi li jipprovdi jew jippjana li jipprovdi;
 - (2) fornitur ta' servizz tan-navigazzjoni bl-ajru li jipprovdi servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir tal-ajrudrom billi jopera b'mod regolari mhux iktar minn pożizzjoni tax-xogħol waħda fi kwalunkwe ajrudrom.
- (c) Kif stabbilit mill-awtorità kompetenti, fornitur ta' servizz tan-navigazzjoni bl-ajru li japplika għal ċertifikat limitat skont il-punti (a) jew (b)(1) għandu jikkonforma, tal-inqas, mar-rekwiżiti li ġejjin stabbiliti fi:
 - (1) il-punt ATM/ANS.OR.B.001 Il-kompetenza u l-kapaċità teknika u operazzjonali
 - (2) il-punt ATM/ANS.OR.B.005 Is-sistema ta' ġestjoni;
 - (3) il-punt ATM/ANS.OR.B.020 Ir-rekwiżiti tal-persunal
 - (4) il-punt ATM/ANS.OR.A.075 Forniment miftuħa u trasparenti ta' servizzi,
 - (5) L-Annessi IV, V, VI u VIII, meta daww ir-rekwiżiti jkunu applikabbli fid-dawl tas-servizzi li jipprovdi jew jippjana li jipprovdi l-fornitur ta' servizz, skont l-Artikolu 6.

- (d) Kif stabbilit mill-awtorità kompetenti, il-fornitur ta' servizz tan-navigazzjoni bl-ajru li japplika għal ċertifikat limitat skont il-punt (b)(2) għandu jikkonforma, tal-inqas, mar-rekwiżiti stabbiliti fil-punti (c)(1) sa (c)(4) u mar-rekwiżiti speċifiċi stipulati fl-Anness IV.
- (e) Applikant għal ċertifikat limitat għandu jissottometti applikazzjoni lill-awtorità kompetenti f'forma u manjiera stabbiliti mill-awtorità kompetenti.

ATM/ANS.OR.A.015 Dikjarazzjoni tal-fornituri ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir

- (a) Skont l-Artikolu 7, fornitur ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir jista' jiddikjara l-hila u l-mezzi tiegħu li jirrilaxxa r-responsabbiltajiet marbutin mas-servizzi pprovduti meta, minbarra r-rekwiżiti msemmijin fl-Artikolu 8b(1) tar-Regolament (UE) Nru 216/2008, jissodisfa r-rekwiżiti li ġejjin:
 - (1) il-fornitur ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir jipprovdi, jew jippjana li jipprovdi, is-servizzi tiegħu billi jopera b'mod regolari mhux iktar minn pożizzjoni tax-xogħol wahda;
 - (2) dawk is-servizzi huma ta' xorta temporanja, għal durata miftiehma mal-awtorità kompetenti bhala necessarja sabiex tiġi żgurata garanzija ta' sikurezza proporzjonali.
- (b) Fornitur ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir li jiddikjara l-attivitajiet tiegħu għandu:
 - (1) jipprovdi lill-awtorità kompetenti bl-informazzjoni rilevanti kollha qabel ma jibda l-operazzjonijiet, f'forma u manjiera stabbiliti mill-awtorità kompetenti;
 - (2) jipprovdi lill-awtorità kompetenti b'lista tal-mezzi alternattivi ta' konformità użati, skont il-punt ATM/ANS.OR.A.020;
 - (3) iżomm il-konformità mar-rekwiżiti applikabbli u mal-informazzjoni mogħtija fid-dikjarazzjoni;
 - (4) jinnotifika lill-awtorità kompetenti bi kwalunkwe bidla fid-dikjarazzjoni tiegħu jew fil-mezz ta' konformità li juża billi jissottometti dikjarazzjoni emendata;
 - (5) jipprovdi s-servizzi tiegħu skont il-manwal tal-operazzjonijiet tiegħu u jirrispetta d-dispożizzjonijiet rilevanti kollha li jinsabu fih.
- (c) Qabel ma jieqaf jipprovdi s-servizzi tiegħu, il-fornitur ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir li jiddikjara l-attivitajiet tiegħu għandu jinnotifika lill-awtorità kompetenti fi hdan perjodu stabbilit mill-awtorità kompetenti.
- (d) Fornitur ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-tajran li jiddikjara l-attivitajiet tiegħu għandu jirrispetta r-rekwiżiti stabbiliti fi:
 - (1) il-punt ATM/ANS.OR.A.001 Kamp ta' applikazzjoni;
 - (2) il-punt ATM/ANS.OR.A.020 Mezzi ta' konformità
 - (3) il-punt ATM/ANS.OR.A.035 Turija ta' konformità;
 - (4) il-punt ATM/ANS.OR.A.040 Bidliet — ġenerali;
 - (5) il-punt ATM/ANS.OR.A.045 Bidliet fis-sistema funzjonali;
 - (6) il-punt ATM/ANS.OR.A.050 Faċilitazzjoni u kooperazzjoni;
 - (7) il-punt ATM/ANS.OR.A.055 Sejbiet u azzjonijiet korrettivi;
 - (8) il-punt ATM/ANS.OR.A.060 Reazzjoni immedjata għal problema ta' sikurezza
 - (9) il-punt ATM/ANS.OR.A.065 Rapportar ta' okkorrenzi;
 - (10) il-punt ATM/ANS.OR.B.001 Il-kompetenza u l-kapaċità teknika u operazzjonali
 - (11) il-punt ATM/ANS.OR.B.005 Is-sistema ta' ġestjoni;
 - (12) il-punt ATM/ANS.OR.B.020 Ir-rekwiżiti tal-persunal
 - (13) il-punt ATM/ANS.OR.B.035 Manwali tal-operazzjonijiet;
 - (14) il-punt ATM/ANS.OR.D.020 Responsabbiltà u kopertura tal-assigurazzjoni,
 - (15) Anness IV.
- (e) Fornitur ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir li jiddikjara l-attivitajiet tiegħu għandu jibda bl-operazzjonijiet biss wara li jirċievi l-konferma tar-riċevuta tad-dikjarazzjoni minghand l-awtorità kompetenti.

ATM/ANS.OR.A.020 Mezzi ta' konformità

- (a) Il-fornitur ta' servizz jista' juża mezzi alternattivi ta' konformità (AltMOC) għall-AMC adottati mill-Aġenzija sabiex jistabbilixxi konformità mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.
- (b) Meta l-fornitur ta' servizz ikun jixtieq juża AltMOC, qabel ma jimplimentahom, għandu jipprovi lill-awtorità kompetenti b'deskrizzjoni shiha tal-AltMOC. Id-deskrizzjoni għandha tinkludi kwalunkwe revizzjoni fil-manwali jew fil-proċeduri li tista' tkun rilevanti, kif ukoll valutazzjoni li turi konformità mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.

Fornitur tas-servizz jista' jimplimenta dawn il-mezzi alternattivi ta' konformità soġġett għall-approvazzjoni minn qabel mill-awtorità kompetenti, u meta din tirċievi n-notifika kif previst fil-punt ATM/ANS.AR.A.015(d).

ATM/ANS.OR.A.025 Validità ssokkata ta' ċertifikat

- (a) Ċertifikat ta' fornitur ta' servizz għandu jibqa' validu diment li:
- (1) il-fornitur ta' servizz jibqa' konformi mar-rekwiżiti applikabbli ta' dan ir-Regolament, inklużi dawk li jikkonċernaw il-facilitazzjoni u l-kooperazzjoni għall-finijiet tal-eżerċizzju tas-setgħat tal-awtoritajiet kompetenti u dawk li jikkonċernaw il-ġestjoni ta' sejbiet kif speċifikat fil-punti ATM/ANS.OR.A.050 u ATM/ANS.OR.A.055 rispettivament;
 - (2) iċ-ċertifikat ma jkunx inġhata lura, ġie sospiż jew ikun thassar.
- (b) Meta jinghata lura jew jithassar, iċ-ċertifikat għandu jintbagħat lura lill-awtorità kompetenti mingħajr dewmien.

ATM/ANS.OR.A.030 Validità ssokkata ta' dikjarazzjoni ta' fornitur ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir

Dikjarazzjoni li ssir mill-fornitur ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir skont il-punt ATM/ANS.OR.A.015 għandha tibqa' valida diment li:

- (a) is-servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir jibqgħu konformi mar-rekwiżiti applikabbli ta' dan ir-Regolament, inklużi dawk li jikkonċernaw il-facilitazzjoni u l-kooperazzjoni għall-finijiet tal-eżerċizzju tas-setgħat tal-awtoritajiet kompetenti u dawk li jikkonċernaw il-ġestjoni ta' sejbiet kif speċifikat fil-punt ATM/ANS.OR.A.050 u ATM/ANS.OR.A.055 rispettivament;
- (b) id-dikjarazzjoni ma tkunx ġiet irtirata mill-fornitur tat-tali servizzi u lanqas ma titnehhilha r-reġistrazzjoni mill-awtorità kompetenti.

ATM/ANS.OR.A.035 Turija ta' konformità

Fornitur ta' servizz għandu jipprovi l-evidenza rilevanti kollha sabiex juri li huwa konformi mar-rekwiżi applikabbli ta' dan ir-Regolament, meta jintalab jaġmel dan mill-awtorità kompetenti.

ATM/ANS.OR.A.040 Bidliet — ġenerali

- (a) In-notifika u l-ġestjoni ta':
- (1) bidla fis-sistema funzjonali jew bidla li taffettwa s-sistema funzjonali għandha titwettaq skont il-punt ATM/ANS.OR.A.045;
 - (2) bidla fil-forniment ta' servizz, is-sistema ta' ġestjoni tal-fornitur ta' servizz u/jew is-sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza, li ma taffettwax is-sistema funzjonali, għandha ssir skont il-punt (b).
- (b) Kwalunkwe bidla msemmija fil-punt (a)(2) għandha tehtieg l-approvazzjoni qabel l-implimentazzjoni, sakemm bidla bħal din ma tkunx notifikata u ġestita skont proċedura approvata mill-awtorità kompetenti kif stipulat fl-ATM/ANS.AR.C.025(c).

ATM/ANS.OR.A.045 Bidliet fis-sistema funzjonali

- (a) Fornitur ta' servizz li jippana bidla fis-sistema funzjonali tiegħu għandu:
- (1) jinnotifika lill-awtorità kompetenti dwar il-bidla;
 - (2) jipprovi lill-awtorità kompetenti, jekk jintalab jaġmel dan, kwalunkwe informazzjoni addizzjonali li tippermetti lill-awtorità kompetenti tiddeciedi dwar jekk tirvedix l-argument għall-bidla;
 - (3) jgħarraf lil fornituri ta' servizzi oħrajn u, fejn fattibbli, lil impriži tal-avjazzjoni affettwati mill-bidla ppanata.

- (b) Wara li jinnotifika bidla, il-fornitur ta' servizz għandu jgħarraf lill-awtorità kompetenti kull meta l-informazzjoni pprovduta skont il-punti (a)(1) u (2) tiġi modifikata b'mod materjali, u l-fornituri ta' servizzi u l-imprizi tal-avjazzjoni rilevanti kull meta l-informazzjoni pprovduta skont il-punt (a)(3) tiġi notifikata b'mod materjali.
- (c) Fornitur ta' servizz għandu jibda jhaddem biss dawk il-partijiet tal-bidla li għalihom ikunu twettqu l-attivitajiet mehtieġa mill-proċeduri msemmijin fil-punt ATM/ANS.OR.B.010.
- (d) Jekk il-bidla tkun soġġetta għal revizjoni mill-awtorità kompetenti skont il-punt ATM/ANS.AR.C.035, il-fornitur ta' servizz għandu jippermetti biss dawk il-partijiet tal-bidla li għalihom l-awtorità kompetenti tkun approvat l-argument sabiex jithaddmu.
- (e) Meta bidla tkun taffettwa lil fornituri oħrajn ta' servizz u/jew imprizi tal-avjazzjoni oħrajn, kif identifikat fil-punt (a) (3), il-fornitur ta' servizz u dawn il-fornituri oħrajn ta' servizzi, f'koordinazzjoni, għandhom jistabbilixxu:
 - (1) id-dipendenzi ma' xulxin u, fejn possibbli, mal-imprizi tal-avjazzjoni affettwati;
 - (2) is-suppożizzjonijiet u l-mitigazzjonijiet tar-riskju li huma marbutin ma' iktar minn fornitur wiehed ta' servizzi jew impriza tal-avjazzjoni waħda.
- (f) Dawk il-fornituri ta' servizzi affettwati mis-suppożizzjonijiet u l-mitigazzjonijiet tar-riskju msemmijin fil-punt (e)(2) għandhom jużaw biss, fl-argument tagħhom għall-bidla, suppożizzjonijiet u mitigazzjonijiet tar-riskji miftiehem u allinjati ma' xulxin u, fejn possibbli, mal-imprizi tal-avjazzjoni.

ATM/ANS.OR.A.050 Facilitazzjoni u kooperazzjoni

Fornitur ta' servizz għandu jiffacilita l-ispezzjonijiet u l-awditi mill-awtorità kompetenti jew minn entità kkwalifikata li taġixxi f'ismu u jrid jikkoopera kif ikun hemm b'zonn għall-eżerċizzju effiċjenti u effettiv tas-setgħat tal-awtoritajiet kompetenti msemmijin fl-Artikolu 5.

ATM/ANS.OR.A.055 Sejbiet u azzjonijiet korrettivi

Wara li jircievi n-notifika tas-sejbiet mill-awtorità kompetenti, il-fornitur ta' servizz għandu:

- (a) jidentifika l-kawża ewlenija tan-nuqqas ta' konformità;
- (b) ifassal pjan ta' azzjoni korrettiv li jissodisfa l-approvazzjoni mill-awtorità kompetenti;
- (c) juri implimentazzjoni ta' azzjoni korrettiva li tissodisfa lill-awtorità kompetenti fi hdan il-perjodu ta' żmien propost mill-fornitur ta' servizz u miftiehem minn dik l-awtorità, kif definit fl-ATM/ANS.AR.C.050(e).

ATM/ANS.OR.A.060 Reazzjoni immedjata għal problema ta' sikurezza

Fornitur ta' servizz għandu jimplementa kwalunkwe miżura ta' sikurezza, inklużi derivattivi dwar is-sikurezza, ordnati mill-awtorità kompetenti skont l-ATM/ANS.AR.A.025(c).

ATM/ANS.OR.A.065 Rapportar ta' okkorrenzi

- (a) Fornitur ta' servizz għandu jirrapporta għand l-awtorità kompetenti, u għand kwalunkwe organizzazzjoni ohra mehtieġa mill-Istat Membru fejn il-fornitur ta' servizz jipprovi s-servizzi tiegħu, kwalunkwe aċċident, incident u okkorrenza serji kif definiti fir-Regolament (UE) Nru 996/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ u r-Regolament (UE) Nru 376/2014.
- (b) Mingħajr hsara għall-punt (a), il-fornitur ta' servizz għandu jirrapporta għand l-awtorità kompetenti u għand l-organizzazzjoni responsabbli għad-disinjar ta' sistema u kostitwenti, jekk ikunu differenti mill-fornitur ta' servizz, kwalunkwe hsara, difett tekniku, li jaqbz u l-limitazzjonijiet tekniċi, okkorrenza, jew ċirkustanza irregolari ohra li pperikolat jew setgħet ipperikolat is-sikurezza tas-servizzi u ma rriżultatx f'aċċident jew incident serju.
- (c) Mingħajr hsara għar-Regolamenti (UE) Nru 996/2010 u (UE) Nru 376/2014, ir-rapporti msemmijin fil-punti (a) u (b) għandhom isiru fil-forma u l-manjiera stabbiliti mill-awtorità kompetenti u jinkludu l-informazzjoni pertinenti kollha dwar l-avveniment magħruf għall-fornitur ta' servizz.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 996/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ottubru 2010 dwar l-investigazzjoni u l-prevenzjoni ta' aċċidenti u incidenti fis-settur tal-avjazzjoni civili u li jhassar id-Direttiva 94/56/KE (ĠU L 295, 12.11.2010, p. 35).

- (d) Ir-rapporti għandhom isiru mill-iktar fis, iżda fi kwalunkwe każ fi żmien 72 siegħa minn mindu l-fornitur ta' servizz ikun identifika d-dettalji tal-avveniment li miegħu jkun marbut ir-rapport, sakemm ma jinqalghux ċirkustanzi eċċezzjonali li ma jippermettux li jsir hekk.
- (e) Minghajr hsara għar-Regolament (UE) Nru 376/2014, fejn rilevanti, il-fornitur ta' servizz għandu jipproduċi rapport ta' segwitu sabiex jipprovdi d-dettalji tal-azzjonijiet li jkun bihsiebu jiehu biex jevita okkorrenzi simili fil-gejjieni, hekk kif jiġu identifikati dawn l-azzjonijiet. Dan ir-rapport għandu jsir fil-forma u l-manjiera stabbiliti mill-awtorità kompetenti.

ATM/ANS.OR.A.070 Pjanijiet ta' kontinġenza

Fornitur ta' servizz għandu jstabbilixxi pjanijiet ta' kontinġenza għas-servizzi kollha li jipprovdi fil-każ ta' avvenimenti li jwasslu għal degradazzjoni sinifikanti jew għal interruzzjoni ta' hidmietu.

ATM/ANS.OR.A.075 Forniment miftuħ u trasparenti ta' servizzi,

- (a) Fornitur ta' servizz għandu jipprovdi s-servizzi tiegħu b'mod miftuħ u trasparenti. Għandu jipubblika l-kundizzjonijiet ta' aċċess għas-servizzi tiegħu u l-bidliet fihom u jstabbilixxi proċess ta' konsultazzjoni mal-utenti tas-servizzi tiegħu fuq bażi regolari jew kif ikun hemm b'żonn għal bidliet speċifiċi fil-forniment ta' servizz, jew f'livell individwali jew kollettiv.
- (b) Fornitur ta' servizz ma għandux jiddiskrimina fuq il-baži ta' nazzjonalità jew karatteristika oħra tal-utent jew il-klassi ta' utenti tas-servizzi tiegħu b'mod li jmur kontra l-liġi tal-Unjoni.

SUBPARTI B — ĠESTJONI (ATM/ANS.OR.B)

ATM/ANS.OR.B.001 Il-kompetenza u l-kapaċità teknika u operazzjonali;

Fornitur ta' servizzi għandu jara li jkun kapaċi jipprovdi s-servizzi b'mod sikur, effiċjenti, kontinwu u sostenibbli b'mod konsistenti ma' kwalunkwe livell previst ta' domanda ġenerali għal spazju tal-ajru partikolari. Għal dan il-ghan, għandu jżomm kompetenza u hila teknika u operattiva adegwati.

ATM/ANS.OR.B.005 Is-sistema ta' ġestjoni

- (a) Fornitur ta' servizz għandu jimplementa u jżomm sistema ta' ġestjoni li tinkludi:
 - (1) linji ta' responsabbiltà u rendikont fl-organizzazzjoni tiegħu definiti b'mod ċar, inkluż ir-rendikont dirett min-naħa tal-maniġer responsabbli;
 - (2) deskrizzjoni tal-filosofiji u l-prinċipji ġenerali tal-fornitur ta' servizz fir-rigward tas-sikurezza, il-kwalità u s-sigurtà tas-servizzi tiegħu, li b'mod kollettiv isawru politika, iffirmata mill-maniġer responsabbli;
 - (3) il-mezzi sabiex tiġi verifikata l-prestazzjoni tal-organizzazzjoni tal-fornitur ta' servizz fid-dawl tal-indikaturi tal-prestazzjoni u l-miri tal-prestazzjoni tas-sistema ta' ġestjoni;
 - (4) proċess sabiex jiġu identifikati l-bidliet fl-organizzazzjoni tal-fornitur ta' servizz u l-kuntest li jopera fih, li jstgħu jaffettwaw il-proċessi, il-proċeduri u s-servizzi stabbiliti u, fejn ikun hemm b'żonn, jibdel is-sistema ta' ġestjoni u/jew is-sistema funzjonali sabiex jakkomoda dawk il-bidliet;
 - (5) proċess sabiex jirrevedi s-sistema ta' ġestjoni, jidentifika l-kawżi tal-prestazzjoni li ma tilhaqx livell standard tas-sistema ta' ġestjoni, jstabbilixxi l-implikazzjonijiet tat-tali prestazzjoni mhux ta' livell standard, u jelimina jew jimmitiga t-tali kawżi;
 - (6) proċess sabiex jiġi żgurat li l-persunal tal-fornitur ta' servizz huwa mharreġ u kompetenti sabiex iwettaq xogħlu b'mod sikur, effiċjenti, kontinwu u sostenibbli. F'dan il-kuntest, il-fornitur ta' servizz għandu jstabbilixxi politiki għar-reklutaġġ u t-tahriġ tal-persunal tiegħu;
 - (7) mezz formali għal komunikazzjoni li jiżgura li l-persunal kollu tal-fornitur ta' servizz ikun jaf bis-shih kif inhi s-sistema ta' ġestjoni, li tippermetti sabiex tingħadda informazzjoni kritika u tagħmilha possibbli li jiġu spjegati għaliex ittiegħu ċerti azzjonijiet u għaliex jiġu introdotti jew għaliex jinbidlu l-proċeduri.
- (b) Fornitur ta' servizz għandu jiddokumenta l-proċessi ewlenin kollha tas-sistema ta' ġestjoni, inkluż proċess sabiex il-persunal jiġi mgħarraf dwar ir-responsabbiltajiet tiegħu, u l-proċedura għall-emendar ta' dawk il-proċessi.
- (c) Fornitur ta' servizz għandu jstabbilixxi funzjoni li tissorvelja l-konformità tal-organizzazzjoni tiegħu mar-rekwiżiti applikabbli u l-adegwatezza tal-proċeduri. Il-monitoraġġ tal-konformità għandu jinkludi sistema ta' rispons għas-sejbiet lill-maniġer responsabbli biex tkun żgurata l-implimentazzjoni effettiva tal-azzjonijiet korrettivi hekk kif ikun meħtieġ.

- (d) Fornitur ta' servizz għandu jissorvelja l-imġiba tas-sistema funzjonali tiegħu u, meta jidentifika prestazzjoni mhux adegwata, għandu jstabbilixxi l-kawżi tagħha u jeliminahom jew, wara li jstabbilixxi l-implikazzjoni tal-prestazzjoni mhux adegwata, jimmitiga l-effetti tagħha.
- (e) Is-sistema ta' ġestjoni għandha tkun tikkorrispondi għad-daqs tal-fornitur ta' servizz u l-kumplessità tal-attivitajiet tiegħu, filwaqt li tqis il-perikli u r-riskji assoċjati magħhom inerenti f'dawk l-attivitajiet.
- (f) Fi hdan is-sistema ta' ġestjoni tiegħu, il-fornitur ta' servizzi għandu jstabbilixxi interfaċċji formali mal-fornituri ta' servizzi u l-impriżi tal-avjazzjoni rilevanti sabiex:
 - (1) jiżgura li l-perikli tas-sikurezza tal-avjazzjoni kkaġunati mill-attivitajiet tiegħu jiġu identifikati u evalwati, u r-riskji assoċjati jiġu ġestiti u mitigati kif xieraq;
 - (2) jiżgura li jipprovi s-servizzi tiegħu skont ir-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.
- (g) Fil-każ li l-fornitur ta' servizz ikollu wkoll ċertifikat ta' operatur ta' ajrudrom, għandu jiżgura li s-sistema ta' ġestjoni tkopri l-attivitajiet kollha fl-ambitu taċ-ċertifikati tiegħu.

ATM/ANS.OR.B.010 Proċeduri ta' ġestjoni tal-bidliet

- (a) Fornitur ta' servizz għandu juża l-proċeduri sabiex jimmaniġġja, jivvaluta u, jekk ikun hemm bżonn jimmitiga l-impatt tal-bidliet fuq is-sistemi funzjonali tiegħu skont il-punti ATM/ANS.OR.A.045, ATM/ANS.OR.C.005, ATS.OR.205 u ATS.OR.210, kif applikabbli.
- (b) Il-proċeduri msemmijin fil-punt (a) jew kwalunkwe modifika materjali f'dawk il-proċeduri għandhom:
 - (1) jiġu sottomesi, għal approvazzjoni, mill-fornitur ta' servizz lill-awtorità kompetenti;
 - (2) ma jintużawx sakemm jiġu approvati mill-awtorità kompetenti.
- (c) Meta l-proċeduri approvati msemmijin fil-punt (b) ma jkunux adattati għal bidla partikolari, il-fornitur ta' servizz għandu:
 - (1) jagħmel talba lill-awtorità kompetenti għal eżenzjoni sabiex jiddevja mill-proċeduri approvati;
 - (2) jipprovi d-dettalji tad-devjazzjoni u l-ġustifikazzjoni għall-użu tagħha lill-awtorità kompetenti;
 - (3) ma jużax id-devjazzjoni qabel ma tiġi approvata mill-awtorità kompetenti.

ATM/ANS.OR.B.015 Attivitajiet kuntrattati

- (a) L-attivitajiet kuntrattati jinkludu l-attivitajiet kollha li jaqgħu fl-ambitu tal-operazzjonijiet tal-fornitur ta' servizz, skont il-kundizzjonijiet taċ-ċertifikat, li jitwettqu minn organizzazzjonijiet oħrajn li jew jkunu ċertifikati huma stess sabiex iwettqu t-tali attività jew jekk ma jkunux iċċertifikati huma stess, jaħdmu taħt is-superviżjoni tal-fornitur ta' servizz. Fornitur ta' servizz għandu jiżgura li meta jikkuntratta jew jixtri xi sehem mill-attivitajiet tiegħu lil organizzazzjonijiet esterni, l-attività, is-sistema jew il-kostitwenti kuntrattati jew mixtrijin jirrispettaw ir-rekwiżiti applikabbli.
- (b) Meta fornitur ta' servizz jikkuntratta xi parti mill-attivitajiet tiegħu lil organizzazzjoni li hija stess mhijiex iċċertifikata skont dan ir-Regolament sabiex twettaq tali attività, għandu jiżgura li l-organizzazzjoni kkontrattata taħdem taħt is-superviżjoni tiegħu. Il-fornitur ta' servizz għandu jiżgura li l-awtorità kompetenti tingħata aċċess għall-organizzazzjoni kuntrattata, sabiex tara li tinzamm konformità kontinwa mar-rekwiżiti applikabbli skont dan ir-Regolament.

ATM/ANS.OR.B.020 Ir-rekwiżiti tal-persunal

- (a) Il-fornitur ta' servizz għandu jahtar maniġer responsabbli, li jkollu l-awtorità li jiżgura li l-attivitajiet kollha jkunu jistgħu jiġu ffinanzjati u eżegwiti skont ir-rekwiżiti applikabbli. Il-maniġer responsabbli għandu jkun responsabbli għall-istabbiliment u ż-żamma ta' sistema effettiva ta' ġestjoni.
- (b) Fornitur ta' servizz għandu jiddefinixxi l-awtorità, id-dmirijiet u r-responsabbiltajiet tad-detenturi nominati għall-kariga, b'mod partikolari tal-persunal manigerjali inkarigat mill-funzjonijiet marbutin mas-sikurezza, il-kwalità, is-sigurtà, il-finanzi u r-riżorsi umani, skont kif ikun applikabbli.

ATM/ANS.OR.B.025 Rekwiżiti tal-faċilitajiet

Fornitur ta' servizz għandu jiżgura li jkun hemm faċilitajiet adegwati u xierqa sabiex jitwettqu u jiġu ġestiti l-kompiti u l-attivitajiet kollha skont ir-rekwiżiti applikabbli.

ATM/ANS.OR.B.030 Żamma ta' rekords

- (a) Fornitur ta' servizz għandu jstabbilixxi sistema ta' żamma tar-rekords li tippermetti l-ħażna adegwata u t-traċċabbiltà affidabbli tal-attivitàjiet kollha tiegħu, li tkun tkopri b'mod partikolari l-elementi kollha indikati fil-punt ATM/ANS.OR.B.005.
- (b) Il-format u l-perjodu ta' żamma tar-rekords imsemmijin fil-punt (a) għandhom ikunu speċifikati fil-proċeduri tas-sistema ta' ġestjoni tal-fornitur ta' servizz.
- (c) Ir-rekords għandhom jinħażnu b'mod li jiżgura l-protezzjoni mill-ħsara, mit-tbagħbis u mis-serq.

ATM/ANS.OR.B.035 Manwali tal-operazzjonijiet

- (a) Fornitur ta' servizz għandu jipprovi manwali tal-operazzjonijiet dwar il-forniment ta' servizzi tiegħu u jżommhom aġġornati sabiex ikunu ta' gwida u jkunu jistgħu jintużaw mill-persunal tal-operazzjonijiet.
- (b) Għandu jiżgura li:
 - (1) il-manwali tal-operazzjonijiet ikun fihom l-istruzzjonijiet u l-informazzjoni meħtieġa mill-persunal tal-operazzjonijiet sabiex iwettaq dmirijietu;
 - (2) il-partijiet rilevanti tal-manwali tal-operazzjonijiet ikunu aċċessibbli għall-persunal ikkonċernat;
 - (3) il-persunal tal-operazzjonijiet ikun informat dwar l-emendi fil-manwal tal-operazzjonijiet li japplikaw għal dmirijietu b'mod li jippermetti l-applikazzjoni tagħhom malli jidhlu fis-seħh.

SUBPARTI Ċ — REKWIŻITI ORGANIZZAZZJONALI SPEĊIFIĊI GĦALL-FORNITURI TA' SERVIZZI GĦAJR FORNITURI TAL-ATS (ATM/ANS.OR.C)

ATM/ANS.OR.C.001 Kamp ta' applikazzjoni

Din is-Subparti tistabbilixxi r-rekwiżiti li jrid jissodisfa l-fornitur ta' servizz għajr il-fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru, minbarra r-rekwiżiti stipulati fis-Subpartijiet A u B.

ATM/ANS.OR.C.005 Valutazzjoni tal-appoġġ għas-sikurezza u garanzija tal-bidliet fis-sistema funzjonali

- (a) Għal kwalunkwe bidla notifikata skont il-punt ATM/ANS.OR.A.045(a)(1), il-fornitur ta' servizz għajr il-fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu:
 - (1) jiżgura li titwettaq valutazzjoni ta' appoġġ ta-sikurezza li tkopri l-kamp ta' applikazzjoni tal-bidla li huwa:
 - (i) l-elementi tat-tagħmir, proċedurali u umani li qegħdin jinbidlu;
 - (ii) l-interfaċċji u l-interazzjonijiet bejn l-elementi li qegħdin jinbidlu u l-bqija tas-sistema funzjonali;
 - (iii) l-interfaċċji u l-interazzjonijiet bejn l-elementi li qegħdin jinbidlu u l-kuntest li fih huma ppjanati li jaħdem;
 - (iv) iċ-ċiklu tal-ħajja tal-bidla mid-definizzjoni sal-operazzjonijiet inkluża t-tranzizzjoni fis-servizz;
 - (v) il-modalitajiet degradati ppjanati;
 - (2) jipprovi garanzija, b'biżżejjed fiduċja, permezz ta' argument shih, dokumentat u validu li s-servizz se jjaħdem u se jer ikompli jaħdem kif speċifikat fil-kuntest speċifikat.
- (b) Fornitur ta' servizz għajr fornitur tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu jiżgura li l-valutazzjoni tal-appoġġ għas-sikurezza msemmija fil-punt (a) tinkludi:
 - (1) verifika li:
 - (i) il-valutazzjoni tikkorrispondi għall-ambitu tal-bidla kif definit fil-punt (a)(1);
 - (ii) is-servizz jaħdem biss kif speċifikat fil-kuntest speċifikat;
 - (iii) il-mod kif jaħdem is-servizz jikkonforma ma' u ma jmurx kontra xi rekwiżit applikabbli ta' dan ir-Regolament imqiegħed fuq is-servizzi pprovduti mis-sistema funzjonali mibdula; u
 - (2) speċifikazzjoni tal-kriterji ta' monitoraġġ neċessarji sabiex jintwera li s-servizz fornit mis-sistema funzjonali mibdula se jjaħdem jibqa' jaħdem biss kif speċifikat fil-kuntest speċifikat.

SUBPARTI D — REKWIŻITI ORGANIZZAZZJONALI SPEĊIFIĊI GHAL FORNITURI TA' ANS U ATFM U L-MANIGĠER TAN-NETWERK (ATM/ANS.OR.D)

ATM/ANS.OR.D.001 Kamp ta' applikazzjoni

Din is-Subparti tistabbilixxi r-rekwiżiti li għandhom jissodisfaw il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru (ANS) u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru (ATFM) u l-Maniġer tan-Netwerk, minbarra r-rekwiżiti stipulati fis-Subpartijiet A, B u Ċ.

ATM/ANS.OR.D.005 Pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju, annwali u tal-prestazzjoni

(a) *Pjan ta' direzzjoni tan-negozju*

- (1) Il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru għandhom jipproduċu pjan ta' direzzjoni tan-negozju li jkopri tal-inqas perjodu ta' hames snin. Il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għandu:
 - (i) jistabbilixxi l-għanijiet u l-miri ġenerali tal-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru, u l-istrategija tagħhom għall-ilhuq tagħhom b'mod konsistenti ma' kwalunkwe pjan ġenerali fit-tul tal-fornitur ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru jew tal-fornitur ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru u mar-rekwiżiti rilevanti tal-liġi tal-Unjoni għall-iżvilupp ta' infrastruttura jew teknoloġija oħra;
 - (ii) fih miri tal-prestazzjoni f'termini ta' sikurezza, kapaċità, ambjent u kosteffiċjenza, skont kif ikun applikabbli skont ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 390/2013 ⁽¹⁾.
- (2) L-informazzjoni elenkata fil-punti (i) u (ii) għandha tkun allinjata mal-pjan ta' prestazzjoni msemmi fl-Artikolu 11 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004 u, f'dak li għandu x'jaqsam mad-data dwar is-sikurezza, għandha tkun konsistenti mal-Programm ta' Sikurezza tal-Istat imsemmi fl-Istandard 3.1.1 tal-Anness 19 għall-Konvenzjoni ta' Chicago fl-ewwel edizzjoni ta' Lulju 2013.
- (3) Il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru għandhom jipproduċu ġustifikazzjonijiet f'termini ta' sikurezza u ta' negozju għal proġetti kbar ta' investment inkluż, fejn ikun rilevanti, l-impatt stmat fuq il-miri tal-prestazzjoni xierqa msemmija fil-punt (1)(ii) u għandhom jidentifikaw l-investimenti li jirriżultaw mir-rekwiżiti legali assoċjati mal-implimentazzjoni tal-Programm ta' Riċerka dwar il-Ġestjoni tat-Traffiku bl-Ajru Uniku Ewropew (SESAR).

(b) *Pjan annwali*

- (1) Il-fornituri tas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u tal-ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru għandhom jipproduċu pjan annwali li jkopri s-sena li jmiss li jrid jispeċifika wkoll il-karatteristiċi tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju u jiddeskrivi kwalunkwe bidla fih meta mqabbel mal-pjan ta' qablu.
- (2) Il-pjan annwali jrid ikopri d-dispożizzjonijiet li ġejjin dwar il-livell u l-kwalità tas-servizz bħal-livell mistenni tal-kapaċità, tas-sikurezza, tal-harsien ambjentali u ta' kosteffiċjenza:
 - (i) informazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-infrastruttura l-ġdida jew żviluppi oħrajn, u dikjarazzjoni dwar kif se jrin jikkontribwixxu għat-titjib tal-prestazzjoni tal-fornitur tas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru jew tal-fornitur tal-ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru, inklużi l-livell u l-kwalità tas-servizzi;
 - (ii) l-indikaturi tal-prestazzjoni, skont kif applikabbli, b'mod konsistenti mal-pjan ta' prestazzjoni msemmi fl-Artikolu 11 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004, li abbażi tagħhom ikunu jistgħu jiġu vvalutati b'mod raġonevoli kemm il-livell tal-prestazzjoni kif ukoll il-kwalità tas-servizz;
 - (iii) informazzjoni dwar il-miżuri previsti għall-mitigazzjoni tar-riskji għas-sikurezza identifikati mill-fornitur ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru, inklużi l-indikaturi tas-sikurezza għal monitoraġġ tar-riskju għas-sikurezza u, fejn ikun xieraq, l-ispiża stmata tal-miżuri ta' mitigazzjoni;
 - (iv) il-pożizzjoni finanzjarja fit-terminu qasir tal-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru kif ukoll kwalunkwe bidla fil-pjan ta' direzzjoni tan-negozju jew l-impatti fuqu.

(c) *Il-parti tal-prestazzjoni tal-pjanijiet*

Il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru għandhom jqiegħdu l-kontenut tal-parti tal-prestazzjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju tagħhom u tal-pjanijiet annwali tagħhom għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni meta titlobhom, bil-kundizzjonijiet stabbiliti mill-awtorità kompetenti skont il-liġi nazzjonali.

⁽¹⁾ Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 390/2013 tat-3 ta' Mejju 2013 li jistabbilixxi skema ta' prestazzjoni għas-servizzi tan-navigazzjoni tal-ajru u għall-funzjonijiet tan-netwerk (GU L 128, 9.5.2013, p. 1).

ATM/ANS.OR.D.010 Ġestjoni tas-sigurtà

- (a) Il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru u l-Maniġer tan-Netwerk għandhom, bħala parti integrali mis-sistema ta' ġestjoni tagħhom kif meħtieġ fil-punt ATM/ANS.OR.B.005, jistabbilixxu sistema ta' ġestjoni tas-sigurtà sabiex jiżguraw:
- (1) is-sigurtà tal-facilitajiet u tal-persunal tiegħu sabiex jimpedixxu interferenza illegali mal-forniment ta' servizzi;
 - (2) is-sigurtà ta' data operazzjonali li jirċievu, jew jipproduċu, jew inkella jużaw, sabiex l-aċċess għaliha jkun ristrett biss għal dawk li huma awtorizzati.
- (b) Is-sistema ta' ġestjoni tas-sigurtà għandha tiddefinixxi:
- (1) il-proċeduri marbutin mal-valutazzjoni u mal-mitigazzjoni tar-riskji għas-sigurtà, il-monitoraġġ u t-titjib tas-sigurtà, ir-reviżjonijiet tas-sigurtà u t-tixrid tal-gharfien miksub;
 - (2) il-mezzi mfasslin ta' detezzjoni ta' ksur tas-sigurtà u biex jiġbdu l-attenzjoni tal-persunal bi twissijiet xierqa dwar is-sigurtà;
 - (3) il-mezzi kif jiġu kkontrollati l-effetti tal-ksur tas-sigurtà u kif jiġu identifikati l-azzjoni ta' rkupru u l-proċeduri ta' mitigazzjoni sabiex jiġi evitat milli jerġghu jsehhu.
- (c) Il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru u l-Maniġer tan-Netwerk għandhom jiżguraw li l-awtorizzazzjoni tas-sigurtà tal-persunal tagħhom, jekk xieraq, u jikkordinaw mal-awtoritajiet ċivili u militari rilevanti sabiex jaraw li l-facilitajiet, il-persunal u d-data tagħhom ikunu siguri.
- (d) Il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru u l-Maniġer tan-Netwerk għandhom jiehdu l-miżuri neċessarji sabiex jiproteġu s-sistemi, il-kostitwenti fużu u d-data tagħhom u jevitaw milli jxekklu n-netwerk b'informazzjoni u theddidiet għaċ-ċibersigurtà li jistgħu johlqu xkiel illegali għall-forniment tas-servizz tagħhom.

ATM/ANS.OR.D.015 Sahha finanzjarja -kapaċità ekonomika u finanzjarja

Il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru għandhom ikunu kapaċi jissodisfaw l-obbligi finanzjarji tagħhom, bħal kostijiet fissi u varjabbli tal-operat jew il-kostijiet ta' investiment kapitali. Għandhom jużaw sistema xierqa ta' kontabbiltà tal-ispejjeż. Għandhom juru l-hila tagħhom permezz tal-pjan annwali kif imsemmi fil-punt ATM/ANS.OR.D.005(b), kif ukoll permezz tal-karti bilanċjali u l-kontijiet, kif applikabbli skont l-istatut legali tagħhom, u jrid isir ilhom awditu finanzjarji indipendenti b'mod regolari.

ATM/ANS.OR.D.020 Responsabbiltà u kopertura tal-assigurazzjoni

- (a) Il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru u l-Maniġer tan-Netwerk għandu jkollhom fis-seħh arranġamenti sabiex ikopru r-riskji marbutin mal-eżekuzzjoni tal-kompiti tagħhom skont il-liġi applikabbli.
- (b) Il-metodu użat sabiex tingħata din il-kopertura għandu jkun adattat għat-telf u għad-dannu potenzjali inkwistjoni, filwaqt li jitqiesu l-istatus legali tal-fornituri kkonċernati u l-Maniġer tan-Netwerk u l-livell ta' kopertura tal-assigurazzjoni kummerċjali disponibbli.
- (c) Il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru u l-Maniġer tan-Netwerk li huma stess jużaw is-servizzi ta' fornitur ta' servizz iehor għandhom jaraw li l-ftehimiet li jikkonkludu għal dak il-għan jispeċifikaw l-allokazzjoni tar-responsabbiltà bejniethom.

ATM/ANS.OR.D.025 Rekwiżiti ta' rapportar

- (a) Il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru għandhom jipprovdu rapport annwali tal-attivitajiet tagħhom lill-awtorità kompetenti.
- (b) Għall-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru, ir-rapport annwali jrid ikopri r-riżultati finanzjarji tagħhom, mingħajr hsara għall-Artikolu 12 tar-Regolament (KE) Nru 550/2004, kif ukoll il-prestazzjoni operazzjonali tagħhom u kwalunkwe attività u żvilupp sinifikanti oħrajn b'mod partikolari fil-qasam tas-sikurezza.
- (c) B'konformità mal-Artikolu 20 tar-Regolament (UE) Nru 677/2011, il-Maniġer tan-Netwerk għandu jipprovdi rapport annwali tal-attivitajiet tiegħu lill-Kummissjoni u lill-Aġenzija. Dan ir-rapport għandu jkopri l-prestazzjoni operazzjonali tiegħu, kif ukoll l-attivitajiet u l-iżviluppi sinifikanti, b'mod partikolari fil-qasam tas-sikurezza.

- (d) Ir-rapporti annwali msemmijin fil-punti (a) u (c) għandhom jinkludu tal-inqas:
- (1) valutazzjoni tal-livell ta' prestazzjoni tas-servizzi pprovduti;
 - (2) għal fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru, il-prestazzjoni tagħhom imqabbla mal-miri tal-prestazzjoni stabbiliti fil-pjan ta' direzzjoni tan-negozju msemmija fl-ATM/ANS. OR.D.005(a), filwaqt li titqabbel il-prestazzjoni attwali kontra l-prestazzjoni stabbilita fil-pjan annwali bl-użu tal-indikaturi tal-prestazzjoni stabbiliti fil-pjan annwali;
 - (3) għall-Maniġer tan-Netwerk, il-prestazzjoni tiegħu mqabbla mal-oġġettivi tal-prestazzjoni stabbiliti fil-Pjan ta' Strategija tan-Netwerk imsemmi fl-Artikolu 2(24) tar-Regolament (UE) Nru 677/2011, filwaqt li l-prestazzjoni attwali titqabbel kontra l-prestazzjoni stipulata fil-Pjan Operazzjonali tan-Netwerk imsemmi fl-Artikolu 2(23) ta' dak ir-Regolament billi jintużaw l-indikaturi tal-prestazzjoni stabbiliti fil-Pjan Operazzjonali tan-Netwerk;
 - (4) spjegazzjoni għad-differenzi mill-miri u l-oġġettivi rilevanti u identifikazzjoni tal-miżuri meħtieġa sabiex tiġi indirizzata kwalunkwe diskrepanza bejn il-pjanijiet u l-prestazzjoni annwali, matul il-perjodu ta' referenza msemmi fl-Artikolu 11 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004;
 - (5) l-iżviluppi fl-operazzjonijiet u fl-infrastruttura,
 - (6) ir-risultati finanzjarji, meta ma jkunux ippubblikati b'mod separat skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004;
 - (7) informazzjoni dwar il-proċess formali ta' konsultazzjoni tal-utenti tas-servizzi tiegħu,
 - (8) informazzjoni dwar il-politika tar-riżorsi umani.
- (e) Il-fornituri ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru u l-Maniġer tan-Netwerk għandhom jaġġmlu r-rapporti annwali tagħhom disponibbli għall-Kummissjoni u l-Aġenzija meta dawn jitolbuhom jaġġmlu dan. Dawn għandhom ukoll jaġġmlu dawk ir-rapporti disponibbli għall-pubbliku, skont il-kondizzjonijiet stabbiliti mill-awtorità kompetenti skont il-liġi tal-Unjoni u dik nazzjonali.
-

ANNEX IV

REKWIŻITI SPEĊIFIĊI GĦALL-FORNITURI TA' SERVIZZI TAT-TRAFFIKU TAL-AJRU

(Parti-ATS)

SUBPARTI A — REKWIŻITI ADDIZZJONALI TAL-ORGANIZZAZZJONI GĦALL-FORNITURI TA' SERVIZZI TAT-TRAFFIKU TAL-AJRU (ATS.OR)

TAQSIMA 1 — REKWIŻITI ĠENERALI

ATS.OR.100 Sjieda

- (a) Fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru jrid jinnotifika lill-awtoritajiet kompetenti dwar:
- (1) l-istatus legali tiegħu, l-istruttura tas-sjieda tiegħu u kwalunkwe arrangament li jkollu impatt sinifikanti fuq il-kontroll tal-assi tiegħu,
 - (2) kwalunkwe rabta ma' organizzazzjonijiet mhux involuti fil-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru, inklużi l-attivitajiet kummerċjali li fihom huwa involut direttament jew permezz ta' impriži relatati, li jammontaw għal iżjed minn 1 % tad-dhul mistenni tiegħu; barra minn hekk, għandu jgħarraf b'kull bidla ta' kwalunkwe azzjonist uniku li jirrapprezenta 10 % jew iktar tat-total tal-partecipazzjoni azzjonarja tiegħu.
- (b) Il-fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru jrid jiehu l-miżuri kollha necessarji sabiex jipprevjeni kwalunkwe sitwazzjoni ta' kunflitt ta' interessi li tista' tikkomprometti l-forniment imparzjali u oġġettiv tas-servizzi tiegħu.

ATS.OR.105 Forniment miftuħ u trasparenti ta' servizz

Minbarra l-punt ATM/ANS.OR.A.075 tal-Anness III, il-fornitur ta' servizz tat-traffiku tal-ajru la għandu jgħib ruhu b'tali mod li jkollu bhala l-oġġett jew l-effett tiegħu l-prevenzjoni, ir-restrizzjoni jew id-distorsjoni tal-kompetizzjoni, u lanqas ma għandu jgħib ruhu b'tali mod li jwassal għal abbuż minn pożizzjoni dominanti skont il-liġi nazzjonali u l-liġi tal-Unjoni applikabbli.

SEZZJONI 2 — SIKUREZZA TAS-SERVIZZI

ATS.OR.200 Sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza

Fornitur tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru jrid ikollu fis-seħh sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza (SMS), li tista' tkun parti integrali mis-sistema ta' ġestjoni mehtieġa fil-punt ATM/ANS.OR.B.005, li tinkludi l-komponenti li ġejjin:

- (1) *Politika u objettivi tas-sikurezza*
 - (i) Impenn ta' ġestjoni u responsabbiltà dwar is-sikurezza li għandhom ikunu inklużi fil-politika dwar is-sikurezza;
 - (ii) Ir-responsabbiltajiet tas-sikurezza rigward l-implimentazzjoni u l-manutenzjoni tal-SMS u l-awtorità sabiex jittiegħu deċiżjonijiet dwar is-sikurezza;
 - (iii) Il-hatra ta' maniġer tas-sikurezza li huwa responsabbli għall-implimentazzjoni u l-manutenzjoni ta' SMS effettiva;
 - (iv) Il-koordinazzjoni ta' ppjanar ta' rispons f'emergenzi ma' fornituri oħrajn ta' servizzi u impriži oħrajn tal-avjazzjoni li jkunu f'interfaċċja mal-fornitur tal-ATS matul il-forniment tas-servizzi tiegħu;
 - (v) Dokumentazzjoni dwar l-SMS li tiddekrivi l-elementi kollha tal-SMS, il-proċessi assoċjati tal-SMS u l-outputs tal-SMS.
- (2) *Ġestjoni tar-riskju għas-sikurezza*
 - (i) Proċess li jidentifika l-perikli assoċjati għas-servizzi tiegħu li jrid ikun ibbażat fuq tahlita ta' metodi reattivi, proattivi u ta' tbassir tal-ġbir ta' data dwar is-sikurezza;
 - (ii) Proċess li jiżgura l-analiżi, il-valutazzjoni u l-kontroll tar-riskji għas-sikurezza marbutin mal-perikli identifikati;
 - (iii) Proċess li jiżgura li l-kontribuzzjoni tiegħu għar-riskju ta' incidenti tal-inġenji tal-ajru hija minimizzata safejn ikun raġonevolment prattikabbli.

(3) *Assigurazzjoni tas-sikurezza*

- (i) Mezzi għall-monitoraġġ u l-kejl tal-prestazzjoni tas-sikurezza sabiex tiġi verifikata l-prestazzjoni tas-sikurezza tal-organizzazzjoni u tiġi vvalidata l-effettività tal-kontrolli tar-riskju għas-sikurezza;
- (ii) Proċess sabiex jiġu identifikati l-bidliet li jistgħu jaffettwaw il-livell ta' riskju għas-sikurezza marbut mas-servizz tiegħu u sabiex jiġu identifikati u ġestiti r-riskji għas-sikurezza li jistgħu jirriżultaw minn dawk il-bidliet;
- (iii) Proċess sabiex tiġi ssorveljata u vvalutata l-effettività tal-SMS sabiex ikun jista' jsir titjib kontinwu fil-prestazzjoni generali tal-SMS.

(4) *Promozzjoni tas-sikurezza*

- (i) Programm ta' taħriġ li jiżgura li l-persunal huwa mħarreġ u kompetenti sabiex iwettaq id-dmirijiet tiegħu marbutin mal-SMS;
- (ii) Komunikazzjoni dwar is-sikurezza li tiżgura li l-persunal ikun jaf bl-implimentazzjoni tal-SMS.

ATS.OR.205 Valutazzjoni tas-sikurezza u garanzija tal-bidliet fis-sistema funzjonali

(a) Għal kwalunkwe bidla notifikata skont il-punt ATM/ANS.OR.A.045(a)(1), il-fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru jrid:

(1) jiżgura li titwettaq valutazzjoni tas-sikurezza li tkopri l-kamp ta' applikazzjoni tal-bidla, li huwa:

- (i) l-elementi tat-tagħmir, proċedurali u umani li qegħdin jinbidlu;
- (ii) l-interfaċċji u l-interazzjonijiet bejn l-elementi li qegħdin jinbidlu u l-bqija tas-sistema funzjonali;
- (iii) l-interfaċċji u l-interazzjonijiet bejn l-elementi li qegħdin jinbidlu u l-kuntest li fih huma ppjanati li jahdmu;
- (iv) iċ-ċiklu tal-hajja tal-bidla mid-definizzjoni sal-operazzjonijiet inkluża t-tranzizzjoni fis-servizz;
- (v) il-modalitajiet degradati ppjanati tal-operazzjoni tas-sistema funzjonali; u

(2) jipprovdi garanzija, b'biżżejjed fiduċja, permezz ta' argument shiħ, dokumentat u validu li l-kriterji tas-sikurezza identifikati bl-applikazzjoni tal-punt ATS.OR.210 huma validi, sejrjn jiġu ssodisfati u jibqgħu ssodisfati.

(b) Fornitur tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru jrid jiżgura li l-valutazzjoni tas-sikurezza msemmija fil-punt (a) tinvolvi:

- (1) l-identifikazzjoni tal-perikli;
- (2) id-determinazzjoni u l-ġustifikazzjoni tal-kriterji tas-sikurezza applikabbli għall-bidla skont il-punt ATS.OR.210;
- (3) l-analiżi tar-riskji tal-effetti marbutin mal-bidla;
- (4) l-evalwazzjoni tar-riskji u, jekk ikun hemm bżonn, il-mitigazzjoni tar-riskji għall-bidla b'tali mod li tkun tista' tissodisfa l-kriterji applikabbli dwar is-sikurezza;
- (5) il-verifika li:
 - (i) il-valutazzjoni tikkorrispondi għall-ambitu tal-bidla kif definit fil-punt (a)(1);
 - (ii) il-bidla tissodisfa l-kriterji dwar is-sikurezza;
- (6) l-ispeċifikazzjoni tal-kriterji tal-monitoraġġ necessarji sabiex jintwera li s-servizz fornit mis-sistema funzjonali mibdula se jibqa' jissodisfa l-kriterji dwar is-sikurezza.

ATS.OR.210 Kriterji dwar is-sikurezza

(a) Fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru jrid jiddetermina l-aċċettabbiltà tas-sikurezza ta' bidla għal sistema funzjonali, fuq il-bażi tal-analiżi tar-riskji mgarrba bl-introduzzjoni tal-bidla, b'distinzzjoni fuq il-bażi tat-tipi ta' operazzjonijiet u klassijiet ta' partijiet ikkonċernati, kif xieraq.

(b) L-aċċettabbiltà tas-sikurezza ta' bidla għandha tiġi vvalutata bl-użu ta' kriterji speċifiċi u verifikabbli tas-sikurezza, f'liema każ kull kriterju jiġi espress f'termini ta' livell espliċitu u kwantitattiv ta' riskju għas-sikurezza jew kejl ieħor li huwa marbut mar-riskju għas-sikurezza.

- (c) Fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru jrid jiżgura li l-kriterji dwar is-sikurezza:
- (1) huma gġustifikati għall-bidla speċifika, filwaqt li jqis it-tip ta' bidla;
 - (2) meta jkunu ssodisfati, ibassru li s-sistema funzjonali wara l-bidla sejra tkun sikura daqs kemm kienet qabel il-bidla jew il-fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru jrid jipprovdi argument li jgġustifika li:
 - (i) kwalunkwe tnaqqis temporanju fis-sikurezza sejjer jitpatta għalih permezz ta' titjib fis-sikurezza fil-gejjieni; jew
 - (ii) kwalunkwe tnaqqis permanenti fis-sikurezza għandu konsegwenzi benefiċjarji oħrajn;
 - (3) meta tittiehed b'mod kollettiv, jiżguraw li l-bidla ma tohloqx riskju mhux aċċettabbli għas-sikurezza tas-servizz;
 - (4) tappoġġja t-titjib tas-sikurezza kull meta dan ikun raġonevolment prattikabbli.

ATS.OR.215 Rekwiżiti tal-liċenzjar u taċ-ċertifikazzjoni medika għall-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru

Fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru jrid jiżgura li l-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru huma lliċenzjati kif suppost u għandhom ċertifikat mediku validu, skont ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2015/340.

SEZZJONI 3 — REKWIŻITI SPEĊIFIĊI TAL-FATTURI UMANI GĦALL-FORNITURI TA' SERVIZZI TAL-KONTROLL TAT-TRAFFIKU TAL-AJRU

ATS.OR.300 Kamp ta' applikazzjoni

Din is-sezzjoni tistabbilixxi r-rekwiżiti li jrid jissodisfa l-fornitur ta' servizz tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru fir-rigward tal-prestazzjoni umana sabiex:

- (a) jiġi evitat u mitigat ir-riskju li s-servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru huwa pprovdut minn kontrolluri tat-traffiku tal-ajru b'użu problematiku ta' sustanzi psikoattivi;
- (b) jiġu evitati u mitigati l-effetti negattivi tal-istress fuq il-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru sabiex tiġi żgurata s-sigurtà tat-traffiku tal-ajru;
- (c) jiġu evitati u mitigati l-effetti negattivi tal-gheja fuq il-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru sabiex tiġi żgurata s-sigurtà tat-traffiku tal-ajru;

ATS.OR.305 Responsabbiltajiet tal-fornituri ta' servizzi tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru fir-rigward tal-użu problematiku ta' sustanzi psikoattivi minn kontrolluri tat-traffiku tal-ajru

- (a) Fornitur ta' servizz tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru jrid jiżviluppa u jimplimenta politika, bi proċeduri relatati, sabiex jiżgura li l-użu problematiku ta' sustanzi psikoattivi ma jaffettwax il-forniment ta' servizz tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru.
- (b) Mingħajr hsara għad-dispożizzjonijiet stabbiliti fid-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ u l-legiżlazzjoni nazzjonali applikabbli dwar l-ittestjar ta' individwi, il-fornitur ta' servizz tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru jrid jiżviluppa u jimplimenta proċedura oġġettiva, trasparenti u mhux diskriminatorja għall-identifikazzjoni ta' każijiet ta' użu problematiku ta' sustanzi psikoattivi minn kontrolluri tat-traffiku tal-ajru. Din il-proċedura għandha tqis id-dispożizzjonijiet stabbiliti fil-punt ATCO.A.015 tar-Regolament (UE) 2015/340.
- (c) Il-proċedura fil-punt (b) għandha tkun approvata mill-awtorità kompetenti.

ATS.OR.310 Stress

Skont il-punt ATS.OR.200, fornitur ta' servizz tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru għandu:

- (a) jiżviluppa u jżomm politika għall-ġestjoni tal-istress tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru, inkluża l-implimentazzjoni ta' programm ta' ġestjoni tal-istress minn incidenti kritiċi;
- (b) jipprovdi lill-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru bi programmi edukattivi u informattivi dwar il-prevenzjoni ta' stress, inkluż l-istress minn incidenti kritiċi, li jikkomplimentaw taħriġ fil-fatturi umani skont it-Taqsimiet 3 u 4 tas-Subparti D tal-Anness I għar-Regolament (UE) 2015/340.

ATS.OR.315 Gheja

Skont il-punt ATS.OR.200, fornitur ta' servizz tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru għandu:

- (a) jiżviluppa u jżomm politika għall-ġestjoni tal-gheja tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru;
- (b) jipprovdi lill-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru bi programmi informattivi dwar il-prevenzjoni tal-gheja, li jikkomplimentaw taħriġ fil-fatturi umani skont it-Taqsimiet 3 u 4 tas-Subparti D tal-Anness I għar-Regolament (UE) 2015/340.

⁽¹⁾ Id-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data, ĠUL 281, 23.11.1995, p. 31.

ATS.OR.320 Sistema/i tar-roster tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru

- (a) Fornitur ta' servizz tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru jrid jiżviluppa, jimplementa u jissorvelja sistema tar-roster sabiex jikkontrolla r-riskji ta' gheja okkupazzjonali tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru permezz ta' alternazzjoni tal-perjodi ta' xogħol u mistrieħ. Fis-sistema tar-roster, il-fornitur ta' servizz tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru jrid jispeċifika l-elementi li ġejjin:
- (1) il-jiem tax-xogħol konsekuttivi massimi;
 - (2) is-sigħat massimi għal kull perjodu ta' xogħol;
 - (3) il-hin massimu li fih wiehed jipprovdi servizz tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru bla pawża;
 - (4) il-proporzjon ta' perjodi ta' xogħol meta mqabblin ma' pawzi meta wiehed jipprovdi servizz tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru;
 - (5) il-perjodi minimi ta' mistrieħ;
 - (6) il-perjodi ta' xogħol konsekuttivi massimi li jkunu jinkludu hin ta' matul il-lejl, jekk applikabbli, skont is-sigħat operazzjonali tal-unità tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru kkonċernata;
 - (7) il-perjodu minimu ta' mistrieħ wara perjodu tax-xogħol li jinvolvi hin ta' matul il-lejl;
 - (8) in-numru minimu ta' perjodi ta' mistrieħ fi ħdan ċiklu tar-roster.
- (b) Fornitur ta' servizzi tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru jrid jikkonsulta lil dawk il-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru li se jrid ikunu soġġetti għas-sistema tar-roster jew, kif applikabbli skont il-każ, ir-rappreżentanti tagħhom, matul l-iżvilupp u l-applikazzjoni tagħha, sabiex jidentifika u jimmitiga r-riskji li jikkonċernaw l-gheja li jistgħu jkunu dovuti għas-sistema tar-roster stess.

SUBPARTI B — REKWIŻITI TEKNIĊI GĦALL-FORNITURI TA' SERVIZZI TAT-TRAFFIKU TAL-AJRU (ATS.TR)

TAQSIMA 1 — REKWIŻITI ĠENERALI

ATS.TR.100 Metodi ta' hidma u proċeduri operazzjonali għall-fornituri ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru

- (a) Fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru jrid ikun kapaċi juri li l-metodi ta' hidma u l-proċeduri operazzjonali tiegħu huma konformi ma':
- (1) Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012; u
 - (2) l-istandards stabbiliti fl-Annessi li ġejjin għall-Konvenzjoni ta' Chicago, safejn ikunu rilevanti għall-forniment ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru fl-ispazju tal-ajru kkonċernat:
 - (i) L-Anness 10 dwar it-telekomunikazzjonijiet ajrunawtiċi, il-Volum II dwar il-proċeduri ta' komunikazzjoni inklużi dawk bi Status ta' PANS fis-6 edizzjoni tiegħu ta' Ottubru 2001, inklużi l-emendi kollha sa u inkluża n-Nru 89;
 - (ii) mingħajr hsara għar-Regolament (UE) Nru 923/2012, l-Anness 11 dwar is-servizzi tat-traffiku tal-ajru fit-13-il edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2001, inklużi l-emendi kollha sa u inkluża dik Nru 49.
- (b) Minkejja l-punt (a), għal unitajiet tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru li jipprovdu servizzi għall-ittestjar tat-titjira, l-awtorità kompetenti tista' tispeċifika kundizzjonijiet u proċeduri addizzjonali jew alternattivi għal dawk li jinsabu fil-punt (a) meta tkun meħtieġa tagħmel dan għall-forniment ta' servizzi għall-ittestjar tat-titjira.

ANNEX V

REKWIŻITI SPECIFIĊI GHALL-FORNITURI TA' SERVIZZI METEOROLOĠIĊI**(Parti-MET)**

SUBPARTI A — REKWIŻITI ADDIZZJONALI TAL-ORGANIZZAZZJONI GHALL-FORNITURI TA' SERVIZZI METEOROLOĠIĊI (MET.OR)

TAQSIMA 1 — REKWIŻITI ĠENERALI

MET.OR.100 Data u informazzjoni meteoroloġiċi

- (a) Fornitur tas-servizzi meteoroloġiċi jrid jipprovdi lil operaturi, membri tal-ekwipaġġ tat-titjira, unitajiet tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru, unitajiet tas-servizzi ta' tiftix u salvataġġ, operaturi ta' ajrudromi, korpi investigattivi ta' aċċidenti u incidenti, u fornituri ta' servizzi oħrajn u entitajiet tal-avjazzjoni bl-informazzjoni meteoroloġika neċessarja sabiex iwettqu l-funzjonijiet rispettivi tagħhom, kif tistabbilixxi l-awtorità kompetenti.
- (b) Fornitur tas-servizzi meteoroloġiċi għandu jikkonferma l-precizjoni mixtieqa għall-operazzjonijiet li tista' tinkiseb fir-rigward tal-informazzjoni mqassma għall-operazzjonijiet, inkluż is-sors ta' tali informazzjoni, filwaqt li jiżgura wkoll li tali informazzjoni titqassam fil-hin, u tiġi aġġornata kif mehtieg.

MET.OR.105 Żamma ta' informazzjoni meteoroloġika

- (a) Fornitur tas-servizzi meteoroloġiċi jrid iżomm l-informazzjoni meteoroloġika mahruġa għal perjodu minimu ta' 30 jum mid-data tal-hruġ.
- (b) Din l-informazzjoni meteoroloġika għandha titqiegħed għad-dispożizzjoni, fuq talba, għal inkjesti u investigazzjonijiet u, għal dawn l-għanijiet, għandha tinzamm sakemm titlesta l-inkjesta jew l-investigazzjoni.

MET.OR.110 Rekwiżiti dwar l-iskambju tal-informazzjoni meteoroloġika

Fornitur ta' servizzi meteoroloġiċi jrid jiżgura li għandu fis-seħh sistemi u proċessi, kif ukoll aċċess għal faċilitajiet tat-telekomunikazzjoni adattati sabiex:

- (a) ikun jista' jiskambja informazzjoni meteoroloġika operazzjonali ma' fornituri oħrajn ta' servizzi meteoroloġiċi;
- (b) jipprovdi l-informazzjoni meteoroloġika mehtieġa lill-utenti fiż-żmien opportun.

MET.OR.115 Bulettini meteoroloġiċi

Il-fornitur ta' servizzi meteoroloġiċi responsabbli għaž-żona kkonċernata jrid jipprovdi bulettini meteoroloġiċi lill-utenti rilevanti, permezz tas-servizz ajrunawtiku fiss jew l-internet.

MET.OR.120 Notifika ta' diskrepanzi liċ-ċentri ta' tbassir tal-erjas madwar id-dinja (WAFIC)

Billi juża data WAFS BUFR, il-fornitur ta' servizzi meteoroloġiċi responsabbli għall-erja kkonċernata jrid, jinnotifika lid-WAFIC ikkonċernat minnufih jekk isib jew jiġu rrapportati lilu diskrepanzi sinifikanti fir-rigward tat-tbassiriet tat-Temp Sinifikanti tad-WAFS (SIGWX), rigward:

- (a) silġ, turbulenza, shab kumulonimbu li jkun oskurat, spiss, inkorporat jew li jseħh flinja ta' tempesta ("squall line"), u maltempati tar-ramel/maltempati ta' trab;
- (b) zbroffi ta' vulkani jew hlus ta' materjali radjuattivi fl-atmosfera ta' importanza għal operazzjonijiet ta' inġenji tal-ajru.

SEZZJONI 2 — REKWIŻITI SPECIFIĊI

Kapitolu 1 — Rekwiżiti għal stazzjonijiet meteoroloġiċi ajrunawtiċi**MET.OR.200 Rapporti meteoroloġiċi u informazzjoni oħra**

- (a) Stazzjoni meteoroloġiku ajrunawtiku jrid iqassam:
- (1) rapporti ta' rutina lokali f'intervalli fissi, għad-disseminazzjoni biss fl-ajrudrom ta' oriġini;
 - (2) rapporti speċjali lokali, għad-disseminazzjoni biss fl-ajrudrom ta' oriġini;
 - (3) METAR f'intervalli ta' kull nofs siegħa f'ajrudromi li jaqdu operazzjonijiet skedati internazzjonali ta' trasport kummerċjali bl-ajru għat-tqassim lil hinn mill-ajrudrom ta' oriġini.
- (b) Stazzjon meteoroloġiku ajrunawtiku jrid jgħarraf lill-unitajiet tas-servizz tat-traffiku tal-ajru u s-servizz ta' informazzjoni ajrunawtika ta' ajrudrom dwar il-bidliet fl-istatus ta' kapaċità ta' servizzjar tat-tagħmir awtomatizzat użat għall-valutazzjoni tal-medda viżwali tar-runway.
- (c) Stazzjon meteoroloġiku ajrunawtiku jrid jirrapporta mal-unità assoċjata tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru, l-unità tas-servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika, u l-uffiċċju ta' osservazzjoni meteoroloġika dwar l-okkorrenza ta' attività vulkanika ta' qabel l-iżbroff, iżbroffi ta' vulkani u shaba ta' rmed volkaniku.
- (d) Stazzjon meteoroloġiku ajrunawtiku jrid jistabbilixxi lista ta' kriterji sabiex jipprovdi rapporti lokali speċjali f'konsultazzjoni mal-unitajiet u l-operaturi tal-ATS u oħrajn ikkonċernati.

MET.OR.205 Ir-rapportar ta' elementi meteoroloġiċi

F'ajrudromi li jaqdu operazzjonijiet skedati internazzjonali ta' trasport kummerċjali bl-ajru, stazzjon meteoroloġiku jrid jirrapporta:

- (a) id-direzzjoni u l-veloċità tar-riħ qrib l-art;
- (b) il-vizibbiltà;
- (c) il-medda viżwali tar-runway, jekk applikabbli;
- (d) it-temp attwali fl-ajrudrom u fl-inhawi;
- (e) is-shab;
- (f) it-temperatura tal-arja u t-temperatura tal-punt tan-nida;
- (g) il-pressjoni atmosferika;
- (h) informazzjoni supplimentari meta applikabbli.

Meta l-awtorità kompetenti tawtorizzah, f'ajrudromi li ma jaqdux operazzjonijiet skedati internazzjonali ta' trasport kummerċjali bl-ajru, stazzjon meteoroloġiku ajrunawtiku jista' jirrapporta biss subsett mill-elementi meteoroloġiċi, kif ikun rilevanti għat-tipi ta' titjiriet f'dak l-ajrudrom. Dan is-sett ta' data għandu jiġi ppubblikat fil-pubblikazzjoni bl-informazzjoni ajrunawtika.

MET.OR.210 L-osservazzjoni tal-elementi meteoroloġiċi

F'ajrudromi li jaqdu operazzjonijiet skedati internazzjonali ta' trasport kummerċjali bl-ajru, stazzjon meteoroloġiku ajrunawtiku jrid josserva u/jew ikejje:

- (a) id-direzzjoni u l-veloċità tar-riħ qrib l-art;
- (b) il-vizibbiltà;
- (c) il-medda viżwali tar-runway, jekk applikabbli;
- (d) it-temp attwali fl-ajrudrom u fl-inhawi;
- (e) is-shab;
- (f) it-temperatura tal-arja u t-temperatura tal-punt tan-nida;

- (g) il-pressjoni atmosferika;
- (h) informazzjoni supplimentari, meta applikabbli:

Meta l-awtorità kompetenti tawtorizzah, f'ajrudromi li ma jaqdux operazzjonijiet skedati internazzjonali ta' trasport kummerċjali bl-ajru, stazzjon meteoroloġiku ajrunawtiku jista' josserva u/jew ikejjel biss subsett mill-elementi meteoroloġiċi, kif ikun rilevanti għat-tipi ta' titjiriet f'dak l-ajrudrom. Dan is-sett ta' data għandu jiġi ppubblikat fil-pubblikazzjoni bl-informazzjoni ajrunawtika.

Kapitolu 2 — Rekwiżiti għal uffiċċji meteoroloġiċi tal-ajrudromi

MET.OR.215 Tbassiriet u informazzjoni oħra

Uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom għandu:

- (a) ihejji u/jew jikseb tbassiriet u informazzjoni meteoroloġika rilevanti oħra neċessarja għat-twertiq tal-funzjonijiet rispettivi tiegħu għal titjiriet li huwa kkonċernat bihom, kif tistabbilixxi l-awtorità kompetenti;
- (b) jipprovdi tbassiriet u/jew twissijiet għal kundizzjonijiet meteoroloġiċi lokali fuq ajrudromi li huwa responsabbli għalihom;
- (c) iżomm it-tbassiriet u t-twissijiet taht analiżi kontinwa u johroġ emendi minnufih, meta jkun hemm bżonn, u jhassar kwalunkwe tbassir tal-istess tip li jkun inhareġ qabel għall-istess post u perjodu ta' validità jew parti minnu;
- (d) jipprovdi dokumentazzjoni ta' tgħarrif, konsultazzjoni u dwar it-titjira lil membri tal-ekwipaġġ tat-titjira u/jew persunal iehor tal-operazzjonijiet ta' titjir;
- (e) jipprovdi informazzjoni klimatoloġika;
- (f) jipprovdi lill-unità tiegħu ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru assoċjati, l-unità tas-servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika, u l-uffiċċju ta' osservazzjoni meteoroloġika b'informazzjoni riċevuta dwar attività vulkanika ta' qabel l-iżbroff, iżbroffi ta' vulkani u shaba ta' rmied volkaniku.
- (g) jipprovdi, jekk applikabbli, informazzjoni meteoroloġika lil unitajiet ta' servizzi ta' tiftix u salvataġġ u jzomm kollegament mal-unità(jiet) tas-servizzi ta' tiftix u salvataġġ matul operazzjoni ta' tiftix u salvataġġ;
- (h) jipprovdi informazzjoni meteoroloġika lil unitajiet tas-servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika rilevanti, kif ikun hemm bżonn, sabiex iwettqu l-funzjonijiet tagħhom;
- (i) ihejji u/jew jikseb tbassir u informazzjoni meteoroloġika rilevanti oħra neċessarja għat-twertiq tal-funzjonijiet tal-unitajiet tal-ATS skont il-punt MET.OR.242;
- (j) jipprovdi lill-unità tiegħu ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru assoċjati, l-unità tas-servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika, u l-uffiċċji ta' osservazzjoni meteoroloġika b'informazzjoni riċevuta dwar il-hlus ta' materjali radjuattivi fl-atmosfera.

MET.OR.220 Tbassiriet tal-ajrudromi

- (a) Uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom għandu johroġ tbassiriet tal-ajrudromi bhala TAF fi żmien speċifikat.
- (b) Meta johroġ TAF, l-uffiċċju meteoroloġiku ta' ajrudrom għandu jiżgura li ma jkunx hemm iktar minn TAF wiehed validu f'ajrudrom fi kwalunkwe mument partikolari.

MET.OR.225 Tbassiriet għall-inżul

- (a) Uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom għandu jhejji tbassiriet għall-inżul kif tistabbilixxi l-awtorità kompetenti.
- (b) Dan it-tbassir għall-inżul għandu jinhareġ fil-forma ta' tbassir TREND.
- (c) Il-perjodu ta' validità ta' tbassir TREND għandu jkun ta' sa għtejn (2) minn mindu johroġ ir-rapport li jagħmel parti mit-tbassir għall-inżul.

MET.OR.230 Tbassiriet għat-tluġh

Uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom għandu:

- (a) ihejji tbassiriet għat-tluġh kif tistabbilixxi l-awtorità kompetenti;
- (b) iforni tbassiriet għat-tluġh lil operaturi u membri tal-ekwipaġġ tat-titjira fuq talba fi żmien 3 sigħat qabel il-hin tat-tluġ mistenni.

MET.OR.235 Twissijiet tal-ajrudrom u twissijiet u avvizi dwar il-gradjent tar-riħ

Uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom ghandu:

- (a) jipprovdi informazzjoni ta' twissija tal-ajrudrom;
- (b) jipprovdi twissijiet dwar il-gradjent tar-riħ għal ajrudromi meta l-gradjent tar-riħ jitqies bħala fattur, skont l-arrangamenti lokali mal-unità u l-operaturi tal-ATS xierqa konċernati;
- (c) johroġ, fl-ajrudromi fejn il-gradjent tar-riħ jiġi identifikat minn tagħmir b'sensers jew detetturi remoti tal-gradjent tar-riħ awtomatizzati u bbażati fuq l-art, twissijiet dwar il-gradjent tar-riħ iġġenerati minn dawn is-sistemi;
- (d) iħassar twissijiet meta l-kundizzjonijiet ma jibqgħux isehhu u/jew ma jkunux mistennijin li jsehhu iktar fl-ajrudrom.

MET.OR.240 Informazzjoni għall-użu minn operatur jew ekwipaġġ tat-titjira

- (a) Uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom ghandu jipprovdi lill-operaturi u lill-membri tal-ekwipaġġ tat-titjira bi:
 - (1) tbassiriet li joriġinaw mid-WAFS, tal-elementi elenkati fil-punti (1) u (2) tal-punt MET.OR.275(a);
 - (2) Tbassiriet, METAR jew SPEĊI, inklużi TREND, TAF jew TAF emendati għall-ajrudromi tat-tluq u tal-inżul ippjanat, u għall-ajrudromi tat-tluġ, tar-rotta u dawk alternattivi ta' destinazzjoni;
 - (3) tbassiriet tal-ajrudrom għat-tluġ;
 - (4) SIGMET u ajrurapporti speċjali rilevanti għar-rotta shiħa;
 - (5) informazzjoni ta' notifika dwar irmied volkaniku u ċikluni tropikali rilevanti għar-rotta shiħa;
 - (6) tbassiriet tal-erja għal titjiriet flivell baxx f'forma ta' ċart imhejjija b'appoġġ tal-hruġ ta' messaqg AIRMET, u messaqg AIRMET għal titjiriet flivell baxx rilevanti għar-rotta shiħa;
 - (7) twissijiet tal-ajrudromi għall-ajrudrom lokali;
 - (8) immaġnijiet satellitari meteoroloġiċi;
 - (9) informazzjoni bir-radar tat-temp ibbażat l-art.
- (b) Kull meta l-informazzjoni meteoroloġika li sejra tiġi inkluża fid-dokumentazzjoni dwar it-titjira tvarja hafna minn dik imqiegħda għad-dispożizzjoni għall-ippjanar tat-titjira, l-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom ghandu:
 - (1) javża minnufih lill-operatur jew lill-ekwipaġġ tat-titjira kkonċernat;
 - (2) jekk prattikabbli, jipprovdi l-informazzjoni meteoroloġika riveduta bi qbil mal-operatur.

MET.OR.242 L-informazzjoni li għandha tiġi pprovduta lill-unitajiet tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru

- (a) Uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom ghandu jipprovdi, skont il-bżonn, it-torri ta' kontroll tal-ajrudrom assoċjat bi:
 - (1) ir-rutina lokali u rapporti speċjali, tbassiriet TREND, METAR u TAF u l-emendi għalihom;
 - (2) informazzjoni SIGMET u AIRMET, twissijiet u avvizi dwar il-gradjent tar-riħ u twissijiet tal-ajrudromi;
 - (3) kwalunkwe informazzjoni meteoroloġika addizzjonali miftiehma lokalment, bħal tbassiriet tal-wiċċ qrib l-art għad-determinazzjoni ta' bidliet tar-runway possibbli;
 - (4) informazzjoni riċevuta dwar shaba ta' rmied volkaniku, li għaliha ma tkunx għadha nharget SIGMET, kif miftiehem bejn l-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom u t-torri ta' kontroll tal-ajrudrom ikkonċernat;
 - (5) informazzjoni riċevuta dwar attività volkanika ta' qabel l-iżbroff u/jew zbroff ta' vulkani kif miftiehem bejn l-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom u t-torri ta' kontroll tal-ajrudrom ikkonċernat.
- (b) Uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom ghandu jipprovdi lill-unità ta' kontroll tal-avvicinament assoċjata bi:
 - (1) ir-rutina lokali u rapporti speċjali, tbassiriet METAR, TAF u TREND u l-emendi għalihom;
 - (2) Informazzjoni SIGMET u AIRMET, twissijiet u avvizi dwar il-gradjent tar-riħ u ajrurapporti speċjali u twissijiet tal-ajrudromi xierqa;

- (3) kwalunkwe informazzjoni meteoroloġika addizzjonali miftiehma lokalment;
- (4) informazzjoni riċevuta dwar shaba ta' rmied volkaniku, li għaliha ma tkunx għadha nharġet SIGMET, kif miftiehem bejn l-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom u l-unità tal-kontroll tal-avviċinament ikkonċernata;
- (5) informazzjoni riċevuta dwar attività volkanika ta' qabel l-iżbroff u/jew żbroff ta' vulkani kif miftiehem bejn l-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom u l-unità tal-kontroll tal-avviċinament ikkonċernata.

Kapitolu 3 — Rekwiżiti għal uffiċċji ta' osservazzjoni meteoroloġika

MET.OR.245 Osservazzjoni meteoroloġika u informazzjoni ohra

Fi hdan l-erja ta' responsabbiltà tiegħu, l-uffiċċju ta' osservazzjoni meteoroloġika jrid:

- (a) iżomm osservazzjoni kontinwa fuq il-kundizzjonijiet meteoroloġiċi li jaffettwaw l-operazzjonijiet ta' titjir;
- (b) jikkoordina mal-organizzazzjoni responsabbli għall-forniment ta' NOTAM u/jew ASHTAM sabiex jiżgura li l-informazzjoni meteoroloġika dwar l-irmied volkaniku inkluża f'messaġġi SIGMET u NOTAM u/jew ASHTAM hija konsistenti;
- (c) jikkoordina mal-osservatorji tal-vulkani magħżulin sabiex jiġi żgurat li l-informazzjoni dwar l-attività vulkanika tiġi riċevuta b'mod effiċjenti u fil-hin opportun;
- (d) jipprovdi l-VAAC assoċjat bl-informazzjoni riċevuta dwar attività volkanika ta' qabel l-iżbroff, żbroff ta' vulkani u shaba ta' rmied volkaniku li għaliha ma tkunx għadha nharġet SIGMET;
- (e) jipprovdi lill-unitajiet tiegħu tas-servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika b'informazzjoni riċevuta dwar ir-rilaxx ta' materjali radjuattiv fl-atmosfera fl-erja jew l-erjas kontigwi li għalihom iwettaq is-servizzi ta' osservazzjoni u li għalihom għadha ma nharġitx SIGMET;
- (f) jipprovdi liċ-ċentru ta' kontroll tal-erja assoċjata tiegħu u liċ-ċentru ta' informazzjoni dwar it-titjir (ACC/FIC), skont il-bżonn, bi:
 - (1) METAR rilevanti, inkluża data dwar il-pessjoni attwali għal ajrudromi u postijiet oħrajn, tbassiriet TAF u TREND u emendi għalihom;
 - (2) tbassiriet rilevanti ta' rjieħ 'il fuq, temperaturi tal-ajru ta' fuq u fenomeni tat-temp sinifikanti fir-rotta u emendi għalihom, informazzjoni SIGMET u AIRMET u ajrurapporti speċjali xierqa;
 - (3) kwalunkwe informazzjoni meteoroloġika ohra meħtieġa mill-ACC/FIC sabiex jaqdi t-talbiet minn inġenju tal-ajru li jkun qiegħed f'titjira;
 - (4) informazzjoni riċevuta dwar shaba ta' rmied volkaniku, li għaliha ma tkunx għadha nharġet SIGMET, kif miftiehem bejn l-uffiċċju ta' osservazzjoni meteoroloġika u l-ACC/FIC;
 - (5) informazzjoni riċevuta dwar il-hlus ta' materjal radjuattiv fl-atmosfera, kif miftiehem bejn l-uffiċċju ta' osservazzjoni meteoroloġika u l-ACC/FIC;
 - (6) informazzjoni ta' notifika dwar iċ-ċikluni tropikali mahruġa minn TCAC fl-erja ta' responsabbiltà tiegħu;
 - (7) informazzjoni ta' notifika dwar l-irmied volkaniku mahruġa minn VAAC fl-erja ta' responsabbiltà tiegħu;
 - (8) informazzjoni riċevuta dwar attività volkanika ta' qabel l-iżbroff u/jew żbroff ta' vulkani kif miftiehem bejn l-uffiċċju ta' osservazzjoni meteoroloġika u l-ACC/FIC.

MET.OR.250 Messaġġi SIGMET

Uffiċċju ta' osservazzjoni meteoroloġika għandu:

- (a) jipprovdi u jqassam messaġġi SIGMET;
- (b) jiżgura li l-messaġġ SIGMET huwa kkancellat meta l-fenomeni ma jibqgħux isehħu jew ma jibqgħux mistennijin li jsehħu fl-erja koperta mill-messaġġ SIGMET;
- (c) jiżgura li l-perjodu ta' validità ta' messaġġ SIGMET mhuwiex iktar minn 4 sigħat, u fil-każ speċjali ta' messaġġi SIGMET għal shaba ta' rmied volkaniku u ċikluni tropikali, għandu jiġi estiz sa 6 sigħat;
- (d) jiżgura li l-messaġġi SIGMET jinharġu mhux iktar minn 4 sigħat qabel ma jibda l-perjodu ta' validità, u fil-każ speċjali ta' messaġġi SIGMET għal shaba ta' rmied volkaniku u ċikluni tropikali, malli jsir prattikabbli, iżda mhux iktar minn 12-il siegħa qabel ma jibda l-perjodu ta' validità, u jiġi agġornat mill-inqas kull 6 sigħat.

MET.OR.255 Messaġġi AIRMET

Uffiċċju ta' osservazzjoni meteoroloġika ghandu:

- (a) jipprovdi u jqassam messaġġi AIRMET meta l-awtorità kompetenti tkun stabbilixxiet li d-densità tat-traffiku li jopera flivell ta' titjir ta' inqas minn 100, jew sa livell ta' titjir 150 f'żoni muntanjużi, jew oġhla, fejn ikun hemm bżonn, tiġġustifika l-hruġ u t-tqassim ta' tbassiriet tal-erja ghat-tali operazzjonijiet;
- (b) ihassar il-messaġġ AIRMET meta l-fenomeni ma jibqghux isehhu jew ma jibqghux mistennijin li jsehhu fl-erja;
- (c) jiżgura li l-perjodu ta' validità ta' messaġġ AIRMET mhux iktar minn 4 sigħat.

MET.OR.260 Tbassiriet tal-erja għal titjiriet flivell baxx

Uffiċċju ta' osservazzjoni meteoroloġika ghandu:

- (a) jipprovdi tbassir tal-erja għal titjiriet flivell baxx meta d-densità tat-traffiku li jopera flivell ta' titjir ta' inqas minn 100, jew sa livell ta' 150 f'żoni muntanjużi, jew oġhla, fejn ikun hemm bżonn, tiġġustifika l-hruġ u t-tqassim ta' rutina ta' tbassiriet tal-erja ghat-tali operazzjonijiet;
- (b) jiżgura li l-frekwenza tal-hruġ, il-forma, u ż-żmien fiss jew il-perjodu ta' validità tat-tbassir tal-erja għal titjiriet flivell baxx u l-kriterji għall-emendi fih, huma kif stabbiliti mill-awtorità kompetenti;
- (c) jiżgura li t-tbassir tal-erja għal titjiriet flivell baxx imhejji b'apponi tal-hruġ ta' messaġġ AIRMET jinharġu kull 6 sigħat għal perjodu ta' validità ta' 6 sigħat u jintbagħat lill-uffiċċji ta' osservazzjoni meteoroloġika kkonċernati sa mhux iktar tard minn siegħa (1) qabel ma jibda l-perjodu ta' validità tagħhom.

Kapitolu 4 — Rekwiżiti għal ċentru konsultattiv dwar l-irmied volkaniku (VAAC)**MET.OR.265 Responsabbiltajiet taċ-ċentru konsultattiv dwar l-irmied volkaniku**

Fi hdan l-erja ta' responsabbiltà tiegħu, il-VAAC ghandu:

- (a) meta jkun żbroffa vulkan, jew ikun mistenni iżbroffa, jew jiġi rrapportat irmied volkaniku, jipprovdi informazzjoni ta' notifika rigward il-firxa u t-tbassir taċ-ċaqliq tas-shaba ta' rmied volkaniku lil:
 - (1) iċ-ċellola Ewropea tal-avjazzjoni għall-koordinazzjoni ta' krizijiet;
 - (2) l-uffiċċji ta' osservazzjoni meteoroloġika li jaqdu reġjuni ta' informazzjoni dwar titjir fl-erja ta' responsabbiltà tiegħu li tista' tkun affettwata;
 - (3) l-operaturi, iċ-ċentri ta' kontroll tal-erja, u ċ-ċentri ta' informazzjoni dwar it-titjir li jaqdu reġjuni ta' informazzjoni dwar titjir fl-erja ta' responsabbiltà tiegħu li tista' tkun affettwata;
 - (4) ċentri ta' tbassir tal-erjas madwar id-dinja, banek ta' data OPMET internazzjonali, uffiċċji NOTAM internazzjonali u ċentri deżinjati bi ftehim dwar in-navigazzjoni bl-ajru reġjonali għall-operazzjoni ta' sistemi ta' distribuzzjoni satellitari ta' servizz ajrunawtiku fiss;
 - (5) VAACs oħrajn li l-erjas ta' responsabbiltà tagħhom jistgħu jkunu affettwati.
- (b) jikkoordina mal-osservatorji tal-vulkani magħżulin sabiex jiġi żgurat li l-informazzjoni dwar l-attività vulkanika tiġi riċevuta b'mod effiċjenti u fil-hin opportuni;
- (c) jipprovdi l-informazzjoni meteoroloġika ta' notifika msemmija fil-punt (a) tal-inqas kull 6 sigħat sakemm is-shaba ta' rmied volkaniku ma tibqax tidher fid-data satellitari, ma jasal ebda rapport meteoroloġiku iehor dwar irmied volkaniku mill-erja u ma jiġi rrapportat ebda żbroff iehor tal-vulkan; u
- (d) jibqa' josserva għal 24 siegħa.

Kapitolu 5 — Rekwiżiti għal ċentru konsultattiv dwar iċ-ċikluni tropikali (TCAC)**MET.OR.270 Responsabbiltajiet taċ-ċentru konsultattiv dwar iċ-ċikluni tropikali**

TCAC għandu johroġ:

- (a) informazzjoni ta' notifika rigward il-pożizzjoni taċ-ċentru dwar iċ-ċikluni, id-direzzjoni u l-veloċità taċ-ċaqliq tiegħu, il-persjoni ċentrali u r-rih massimu qrib l-art vicin iċ-ċentru fil-lingwa sempliċi mqasra lil:
 - (1) ufficcji ta' osservazzjoni meteoroloġika fl-erja ta' responsabbiltà tiegħu;
 - (2) TCACs ohrajn li l-erjas ta' responsabbiltà tagħhom jistgħu jkunu affettwati;
 - (3) ċentri ta' tbassir tal-erjas madwar id-dinja, banek ta' data OPMET internazzjonali u ċentri responsabbli għall-operazzjoni ta' sistemi ta' distribuzzjoni satellitari ta' servizz ajrunawtiku fiss;
- (b) informazzjoni ta' notifika aġġornata lil ufficcji ta' osservazzjoni meteoroloġika għal kull ċiklun tropikali, skont il-bżonn, iżda tal-inqas kull 6 sigħat.

Kapitolu 6 — Rekwiżiti għal ċentru tat-tbassir tal-erjas madwar id-dinja (WAFC)**MET.OR.275 Responsabbiltajiet taċ-ċentru tat-tbassir tal-erjas madwar id-dinja**

- (a) Id-WAFC għandu jipprovdi, f'forma diġitali:
 - (1) tbassiriet globali fi grilja ta':
 - (i) ir-rih 'il fuq;
 - (ii) it-temperatura u l-umdità tal-ajru ta' fuq;
 - (iii) l-altitudni ġeopotenzjali tal-livelli tat-titjir;
 - (iv) il-livell tat-titjir u t-temperatura tat-tropopawża;
 - (v) id-direzzjoni, il-veloċità u l-livell tat-titjir tar-rih massimu;
 - (vi) is-shab kumulonimbu;
 - (vii) is-silġ;
 - (viii) it-turbolenza;
 - (2) tbassiriet globali ta' fenomeni sinifikanti tat-temp (SIGWX), inkluża attività volkanika u hlus ta' materjali radjuattivi.
- (b) Id-WAFC għandu jiżgura li l-prodotti f'forma diġitali tas-sistema ta' tbassir tal-erjas madwar id-dinja jintbagħtu bl-użu ta' tekniki tal-komunikazzjoni tad-data binari.

SUBPARTI B — REKWIZITI TEKNIĊI GHALL-FORNITURI TA' SERVIZZI METEOROLOĠIĊI (MET.TR)

TAQSIMA 1 — REKWIZITI ĠENERALI**MET.TR.115 Bulettini meteoroloġiċi**

- (a) Il-bulettini meteoroloġiċi jrid ikun fihom intestatura li tikkonsisti fi:
 - (1) identifikatur b'erba' ittri u erba' ċifri;
 - (2) l-indikatur tal-post b'erba' ittri tal-ICAO li jikkorrispondi għall-post ġeografiku tal-fornitur ta' servizz meteoroloġiku li joriġina jew jikkumpila l-bulettin meteoroloġiku;
 - (3) grupp ta' binhar;
 - (4) jekk ikun hemm bżonn, indikatur bi tliet ittri.
- (b) Bulettini meteoroloġiċi li fihom informazzjoni meteoroloġika operazzjonali li għandha tintbagħat permezz tal-AFTN għandhom jiġu inkapsulati fil-parti testwali tal-format tal-messaġġ AFTN.

TAQSIMA 2 — REKWIZITI SPECIFICI

Kapitolu 1 — Rekwiżiti tekniċi għal stazzjonijiet meteoroloġiċi ajrunawtiċi**MET.TR.200 Rapport meteoroloġiċi u informazzjoni oħra**

- (a) Rapport ta' rutina u speċjali lokali u METAR għandu jkun fihom l-elementi li ġejjin fl-ordni indikata:
- (1) l-identifikazzjoni tat-tip ta' rapport;
 - (2) indikatur tal-post;
 - (3) il-hin tal-osservazzjoni;
 - (4) l-identifikazzjoni ta' rapport awtomatizzat jew nieqes, meta applikabbli;
 - (5) id-direzzjoni u l-velocità tar-rih qrib l-art;
 - (6) il-vizibbiltà;
 - (7) il-medda viżwali tar-runway, meta jiġu ssodisfati l-kriterji dwar ir-rapportar;
 - (8) it-temp attwali;
 - (9) l-ammont ta' shab, it-tip ta' shaba biss għal shab kumulonimbu u kumulu u l-gholi tal-baži ta' shab jew, meta mkejla, il-vizibbiltà vertikali;
 - (10) it-temperatura tal-arja u t-temperatura tal-punt tan-nida;
 - (11) il-QNH u, fejn applikabbli, frapporti ta' rutina u speċjali lokali, il-QFE;
 - (12) informazzjoni supplimentari, meta applikabbli.
- (b) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali:
- (1) jekk ir-rih qrib l-art jiġi osservat fiktur minn post wiehed tul ir-runway, il-postijiet li għalihom huma rappreżentati dawn il-valuri għandhom jiġu indikati;
 - (2) meta jkun hemm iktar minn runway waħda li qieghda tintuża u jiġi osservat rih qrib l-art marbut ma' dawn ir-runways, għandhom jinghataw il-valuri tar-rih disponibbli għal kull runway, u għandhom jiġu rrapportati r-runways li għalihom jirreferu dawn il-valuri;
 - (3) meta l-varjazzjonijiet mid-direzzjoni medja tar-rih jiġu rrapportati skont il-punt MET.TR.205(a)(3)(ii)(B), għandhom jiġu rrapportati ż-żewġ direzzjonijiet estremi li bejniethom ikun varja r-rih qrib l-art;
 - (4) meta l-varjazzjonijiet mill-velocità medja tar-rih (buffuri) jiġu rrapportati skont il-punt MET.TR.205(a)(3)(iii), dawn għandhom jiġu rrapportati bhala l-valuri massimi u minimi tal-velocità tar-rih miksuba.
- (c) METAR
- (1) Il-METAR għandu jinhareġ skont il-mudell muri fl-Appendiċi 1 u jitqassam fil-forma ta' kodiċi tal-METAR stipulata mill-Organizzazzjoni Meteoroloġika Dinjija.
 - (2) Jekk jitqassam f'forma diġitali, il-METAR għandu:
 - (i) ikun f'format konformi ma' mudell ta' skambju ta' informazzjoni interoperabbli flivell globali u għandu juża l-lingwaġġ tal-immarrar ġeografiku (GML);
 - (ii) ikun akkumpanjat mill-metadata xierqa.
 - (3) Il-METAR għandu jiġi ppreżentat għat-trażmissjoni mhux iktar tard minn 5 minuti wara l-hin attwali tal-osservazzjoni.
- (d) Informazzjoni dwar il-vizibbiltà, il-medda viżwali tar-runway, it-temp attwali u l-ammont ta' shab, it-tip ta' shab u l-gholi tal-baži ta' shab għandha tiġi sostitwita fir-rapporti meteoroloġiċi kollha mit-terminu "CAVOK" meta l-kundizzjonijiet li ġejjin isehħu fl-istess hin bhall-osservazzjoni:
- (1) il-vizibilità, 10 km jew iktar, u l-inqas vizibilità ma jiġux irrapportati;
 - (2) l-ebda shaba ta' importanza operazzjonali;
 - (3) l-ebda temp ta' importanza għall-avjazzjoni.

- (e) Il-lista ta' kriterji sabiex jiġu pprovduti rapporti speċjali lokali għandha tinkludi:
- (1) dawk il-valuri li jikkorrispondu l-iktar mill-qrib għall-minimi operazzjonali tal-operaturi li jużaw l-ajrudrom;
 - (2) dawk il-valuri li jissodisfaw rekwiżiti lokali oħrajn tal-unitajiet tal-ATS u tal-operaturi;
 - (3) zieda fit-temperatura tal-arja ta' 2 °C jew iktar minn dik mogħtija fl-aħħar rapport lokali, jew valur limitu alternattiv kif miftiehem bejn il-fornituri tas-servizzi meteoroloġiċi, l-unità tal-ATS xierqa u l-operaturi kkonċernati;
 - (4) l-informazzjoni supplimentari disponibbli rigward l-okkorrenza ta' kundizzjonijiet meteoroloġiċi sinifikanti fiż-żoni ta' avvicinament u tluġh;
 - (5) meta jiġu applikati proċeduri ta' tnaqqis tal-istorbju u l-varjazzjoni mill-veloċità medja tar-riħ qrib l-art tkun inbidlet b'5 kt (2,5 m/s) jew iktar minn kif kienet fil-hin tal-aħħar rapport lokali, il-veloċità medja qabel u/jew wara l-bidla li tkun 15 kt (7,5 m/s) jew iktar;
 - (6) meta d-direzzjoni medja tar-riħ qrib l-art tkun inbidlet b'60° jew iktar minn dik mogħtija fl-aħħar rapport, il-veloċità medja qabel u/jew wara l-bidla li tkun 10 kt (5 m/s) jew iktar;
 - (7) meta l-veloċità medja tar-riħ qrib l-art tkun inbidlet b'10 kt (5 m/s) jew iktar minn dik mogħtija fl-aħħar rapport lokali;
 - (8) meta l-varjazzjoni mill-veloċità medja tar-riħ qrib l-art (buffuri) tkun inbidlet b'10 kt (5 m/s) jew iktar minn dik fil-hin tal-aħħar rapport lokali, il-veloċità medja qabel u/jew wara l-bidla li tkun 15 kt (7,5 m/s) jew iktar;
 - (9) meta jsehħu l-bidu, il-waqfien jew il-bidla fl-intensità ta' kwalunkwe wiehed mill-fenomeni tat-temp li ġejjin:
 - (i) preċipitazzjoni ffrizata;
 - (ii) preċipitazzjoni moderata jew qawwija, inklużi rxiex tagħha; u
 - (iii) maltempata bir-raġhad, bi preċipitazzjoni;
 - (10) meta jsehħu l-bidu jew il-waqfien ta' kwalunkwe wiehed mill-fenomeni tat-temp li ġejjin:
 - (i) ċpar iffriżat;
 - (ii) maltempata bir-raġhad, bla preċipitazzjoni;
 - (11) meta jinbidel l-ammont ta' saff tas-shab inqas minn 1 500 ft (450 m):
 - (i) minn diffuż (SCT) jew inqas għal mifruż (BKN) jew mgħajjeb (OVC); jew
 - (ii) minn BKN jew OVC għal SCT jew inqas.
- (f) Meta jkun miftiehem hekk bejn il-fornitur ta' servizzi meteoroloġiċi u l-awtorità kompetenti, għandhom jinharġu rapporti speċjali lokali kull meta jsehħu l-bidliet li ġejjin:
- (1) meta r-riħ jinbidel b'valuri ta' importanza operazzjonali. Il-valuri limitu għandhom jiġu stabbiliti mill-fornitur ta' servizzi meteoroloġiċi f'konsultazzjoni mal-unità tal-ATS xierqa u l-operaturi kkonċernati, filwaqt li jitqiesu l-bidliet fir-riħ li jkunu:
 - (i) jeħtieġu bidla fir-runway(s) li tkun qieghda tintuża;
 - (ii) jindikaw li l-komponenti tar-riħ minn wara u trasversali tar-runways inbidlu permezz tal-valuri li jirrappreżentaw il-limiti operazzjonali ewlenin għal inġenji tal-ajru tipiċi li joperaw fl-ajrudrom;
 - (2) meta l-viżibbiltà tkun qieghda titjeb u tinbidel għal jew tghaddi minn wiehed jew iktar mill-valuri li ġejjin, jew meta l-viżibbiltà tkun qieghda tonqos u tghaddi minn wiehed jew iktar mill-valuri li ġejjin:
 - (i) 800, 1 500 jew 3 000 m;
 - (ii) 5 000 m, f'każijiet li fihom jiġu operati numri sinifikanti ta' titjiriet skont ir-regoli tat-titjir viżwali;
 - (3) meta l-medda viżwali tar-runway tkun qieghda titjeb u tinbidel għal jew tghaddi minn wiehed jew iktar mill-valuri li ġejjin, jew meta l-medda viżwali tar-runway tkun qieghda tonqos u tghaddi minn wiehed jew iktar mill-valuri li ġejjin: 50, 175, 300, 550 jew 800 m;

- (4) meta jseħhu l-bidu, il-waqfien jew il-bidla fl-intensità ta' kwalunkwe wiehed mill-fenomeni tat-temp li ġejjin:
- (i) maltempata tat-trab;
 - (ii) maltempata tar-ramel;
 - (iii) shaba tromba (tromba jew tromba tal-ilma);
- (5) meta jseħhu l-bidu jew il-waqfien ta' kwalunkwe wiehed mill-fenomeni tat-temp li ġejjin:
- (i) trab, ramel jew borra fil-baxx;
 - (ii) buffuri ta' trab, ramel jew borra;
 - (iii) tempesta;
- (6) meta l-gholi tal-baži tal-iktar saff baxx tas-shab li jasal sa BKN jew OVC ikun qiegħed jiżdied u jinbidel għal jew jgħaddi minn valur wiehed jew iktar minn dawn il-valuri li ġejjin, jew meta l-gholi tal-baži tal-iktar saff baxx tas-shab li jasal sa BKN jew OVC ikun qiegħed jonqos u jgħaddi minn wiehed jew iktar minn dawn il-valuri li ġejjin:
- (i) 100, 200, 500 jew 1 000 ft (30, 60, 150 jew 300 m);
 - (ii) 1 500 ft (450 m), f'każijiet li fihom jiġu operati numri sinifikanti ta' titjiriet skont ir-regoli tat-titjir viżwali;
- (7) meta s-sema tkun oskurata u l-viżibbiltà vertikali tkun qiegħda titjeb u tinbidel għal jew tghaddi minn wiehed jew iktar mill-valuri li ġejjin, jew meta l-viżibbiltà vertikali tkun qiegħda tonqos u tghaddi minn wiehed jew iktar mill-valuri li ġejjin: 100, 200, 500 jew 1 000 ft (30, 60, 150 jew 300 m);
- (8) kwalunkwe kriterju ieħor ibbażat fuq valuri minimi operazzjonali lokali tal-ajrudrom, kif miftehmin bejn il-fornituri ta' servizzi meteoroloġiċi u l-operaturi.

MET.TR.205 Ir-rapportar ta' elementi meteoroloġiċi

(a) Id-direzzjoni u l-velocità tar-riħ qrib l-art

- (1) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali u fil-METAR, id-direzzjoni u l-velocità tar-riħ qrib l-art għandhom jiġu rrapportati fi stadji ta' 10 gradi veri u 1 kt (0,5 m/s) rispettivament.
- (2) Kwalunkwe valur osservat li ma joqghodx fl-iskala ta' rapportar li tkun qiegħda tintuża jrid jitqarreb għall-iktar stadju viċin fl-iskala.
- (3) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali u fil-METAR:
- (i) għandhom jiġu indikati l-unitajiet tal-kejl użati għall-velocità tar-riħ;
 - (ii) varjazzjonijiet mid-direzzjoni medja tar-riħ matul l-ahħar 10 minuti għandhom jiġu rrapportati kif ġej, jekk il-varjazzjoni totali tkun ta' 60° jew iktar, alternattivament:
 - (A) meta l-varjazzjoni totali tkun ta' 60° jew iktar u inqas minn 180° u l-velocità tar-riħ tkun ta' 3 kt (1,5 m/s) jew iktar, it-tali varjazzjonijiet fid-direzzjoni għandhom jiġu rrapportati bhala ż-żewġ direzzjonijiet estremi li jkun varja r-riħ qrib l-art;
 - (B) meta l-varjazzjoni totali tkun ta' 60° jew iktar u inqas minn 180° u l-velocità tar-riħ tkun inqas minn 3 kt (1,5 m/s), id-direzzjoni tar-riħ għandha tiġi rrapportata bhala varjabbli b'ebda direzzjoni tar-riħ medja;
 - (C) meta l-varjazzjoni totali tkun ta' 180° jew iktar, id-direzzjoni tar-riħ għandha tiġi rrapportata bhala varjabbli b'ebda direzzjoni tar-riħ medja;

- (iii) varjazzjonijiet mill-veloċità medja tar-rih (buffuri), matul l-ahħar 10 minuti għandhom jiġu rrapportati meta l-veloċità massima tar-rih taqbez il-veloċità medja bi, alternattivament:
- (A) 5 kt (2,5 m/s) jew iktar f'rapporti ta' rutina u speċjali lokali meta jiġu applikati l-proċeduri ta' tnaqqis tal-istorbju;
- (B) 10 kt (5 m/s) jew iktar inkella;
- (iv) meta tiġi rrapportata veloċità tar-rih ta' inqas minn 1 kt (0,5 m/s), ir-rih għandu jiġi indikat bhala kalm;
- (v) meta tiġi rrapportata veloċità tar-rih ta' 100 kt (50 m/s) jew iktar, għandha tiġi indikata li hija iktar minn 99 kt (49 m/s);
- (vi) meta l-varjazzjonijiet mill-veloċità medja tar-rih (buffuri) jiġu rrapportati skont il-punt MET.TR.205(a), għandu jiġi rrapportat il-valur massimu tal-veloċità tar-rih miksuba;
- (vii) meta l-perjodu ta' 10 minuti jinkludi diskontinwità ċara fid-direzzjoni u/jew il-veloċità tar-rih, għandhom jiġu rrapportati biss il-varjazzjonijiet mid-direzzjoni medja tar-rih u l-veloċità medja tar-rih li jseħhu mindu seħhet id-diskontinwità.
- (b) Viżibbiltà
- (1) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali u fil-METAR, il-viżibbiltà tgħandu tiġi rrapportata fi stadji ta' 50 m meta l-viżibbiltà tkun inqas minn 800 m; fi stadji ta' 100 m meta tkun 800 m jew iktar, iżda inqas minn 5 km; fi stadji ta' kilometru meta l-viżibbiltà tkun ta' 5 km jew iktar, iżda inqas minn 10 km; u għandha tinghata bhala 10 km meta l-viżibbiltà tkun ta' 10 km jew iktar, hliet meta jkun japplikaw il-kundizzjonijiet għall-użu tas-CAVOK.
- (2) Kwalunkwe valur osservat li ma joqghodx fl-iskala ta' rapportar li tkun qiegħda tintuża għandu jitqarreb għall-eqreb stadju inferjuri fl-iskala.
- (3) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali, il-viżibbiltà tul ir-runway(s) għandha tiġi rrapportata flimkien mal-unitajiet ta' kejl użati sabiex tiġi indikata l-viżibbiltà.
- (c) Il-medda viżwali tar-runway (RVR)
- (1) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali u fil-METAR, l-RVR għandha tiġi rrapportata fi stadji ta' 25 m meta tkun inqas minn 400 m; fi stadji ta' 50 m meta tkun bejn 400 u 800 m; fi stadji ta' 100 m meta tkun iktar minn 800 m.
- (2) Kwalunkwe valur osservat li ma joqghodx fl-iskala ta' rapportar li tkun qiegħda tintuża għandu jitqarreb għall-eqreb stadju inferjuri fl-iskala.
- (3) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali u fil-METAR:
- (i) meta l-RVR tkun oghla mill-valur massimu li jista' jiġi stabbilit bis-sistema użata, għandha tiġi rrapportata bl-użu tal-abbrevjazzjoni "ABV" fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali, u l-abbrevjazzjoni "P" fil-METAR segwita mill-valur massimu li jista' jiġi stabbilit mis-sistema;
- (ii) meta l-RVR tkun inqas mill-valur minimu li jista' jiġi stabbilit bis-sistema użata, għandha tiġi rrapportata bl-użu tal-abbrevjazzjoni "BLW" fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali, u l-abbrevjazzjoni "M" fil-METAR segwita mill-valur minimu li jista' jiġi stabbilit mis-sistema;
- (4) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali:
- (i) għandhom jiġu inklużi l-unitajiet tal-kejl użati;
- (ii) jekk l-RVR tiġi osservata minn post wiehed biss tul ir-runway, bħaż-żona tat-touchdown, għandha tkun inkluża mingħajr ebda indikazzjoni tal-post;
- (iii) jekk l-RVR tiġi osservata minn iktar minn post wiehed tul ir-runway, il-valur li jirrappreżenta ż-żona tat-touchdown għandu jiġi rrapportat l-ewwel, segwit mill-valuri li jirrappreżentaw il-punt tan-nofs u t-tarf tal-waqfien, u għandhom jiġu indikati l-postijiet li għalihom huma rappreżentati dawn il-valuri;
- (iv) meta jkun hemm iktar minn runway waħda li qiegħda tintuża, għandhom jiġu rrapportati l-valuri tal-RPR disponibbli għal kull runway, u għandhom jiġu indikati r-runways li għalihom jirreferu l-valuri.
- (d) Fenomeni tat-temp attwali
- (1) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali, il-fenomeni tat-temp attwali osservati għandhom jiġu rrapportati f'termini tat-tip u l-karatteristiċi u jiġu kkwalifikati fir-rigward tal-intensità, kif xieraq.

(2) Fil-METAR, il-fenomeni tat-temp attwali osservati għandhom jiġu rrapportati f'termini tat-tip u l-karatteristiċi u jiġu kkwalifikati fir-rigward tal-intensità jew il-qrubija għall-ajrudrom, kif xieraq.

(3) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali u fil-METAR, il-karatteristiċi li ġejjin tal-fenomeni tat-temp attwali, kif ikun hemm b'żonn, għandhom jiġu rrapportati bl-użu tal-abbrevjazzjonijiet rispettivi u l-kriterji rilevanti tagħhom, kif xieraq:

(i) Maltempata bir-ragħad (TS)

Użata sabiex tiġi rrapportata maltempata bir-ragħad bi preċipitazzjoni. Meta jinstema' ragħad jew jiġu osservati sajjetti fl-ajrudrom matul il-perjodu ta' 10 minuti qabel il-hin ta' osservazzjoni iżda ma tiġi osservata ebda preċipitazzjoni fl-ajrudrom, l-abbrevjazzjoni "TS" għandha tintuża mingħajr kwalifikazzjoni.

(ii) Iffriżar (FZ)

Qtar tal-ilma jew preċipitazzjoni mkesshin ħafna, użata f'tipi ta' fenomeni tat-temp attwali skont l-Appendiċi 1.

(4) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali u fil-METAR:

(i) għandha tintuża abbrevjazzjoni waħda jew iktar, sa massimu ta' tlieta, mill-abbrevjazzjonijiet tat-temp attwali, skont il-b'żonn, flimkien ma' indikazzjoni, fejn xieraq, tal-karatteristiċi u l-intensità jew il-qrubija għall-ajrudrom, sabiex tkun tista' tingħata deskrizzjoni shiħa tat-temp attwali ta' importanza għall-operazzjonijiet ta' titjir;

(ii) l-indikazzjoni tal-intensità jew il-qrubija, kif xieraq, għandha tiġi rrapportata l-ewwel segwita rispettivament mill-karatteristiċi u t-tip ta' fenomeni tat-temp;

(iii) meta jiġu osservati żewġ tipi differenti ta' temp, għandhom jiġu rrapportati f'żewġ gruppi separati, li fihom l-indikatur tal-intensità jew il-qrubija jirreferi għall-fenomeni tat-temp li jsegwi l-indikatur. Madankollu, tipi differenti ta' preċipitazzjoni li jsehhu fil-hin tal-osservazzjoni għandhom jiġu rrapportati bħala grupp wiehed bit-tip dominanti ta' preċipitazzjoni rrapportata l-ewwel u preċeduta minn kwalifikatur tal-intensità wiehed biss li jirreferi għall-intensità tal-preċipitazzjoni totali.

(e) Shab

(1) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali u fil-METAR, l-gholi tal-baži ta' shab għandu jiġi rrapportat fi stadji ta' 100 ft (30 m) sa 10 000 ft (3 000 m).

(2) Kwalunkwe valur osservat li ma joqgħodx fl-iskala ta' rapportar li tkun qiegħda tintuża għandu jitqarreb għall-eqreb stadju inferjuri fl-iskala.

(3) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali:

(i) l-unitajiet ta' kejl użati għall-gholi tal-baži ta' shab u l-vizibbiltà vertikali għandhom jiġu indikati;

(ii) meta jkun hemm iktar minn runway waħda li qiegħda tintuża u l-gholi tal-bažijiet ta' shab jiġu osservati bi strumenti għal dawn ir-runways, għandu jiġi rrapportat l-gholi tal-bažijiet ta' shab għal kull runway, u għandhom jiġu indikati r-runways li għalihom jirreferu l-valuri.

(f) It-temperatura tal-arja u t-temperatura tal-punt tan-nida

(1) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali u fil-METAR, it-temperatura tal-arja u t-temperatura tal-punt tan-nida għandhom jiġu rrapportati fi stadji ta' gradi Celcius shah.

(2) Kwalunkwe valur osservat li ma joqgħodx fl-iskala ta' rapportar li tkun qiegħda tintuża jrid jitqarreb għall-eqreb grad Celcius shih, b'valuri osservati li jinvolvu 0,5° imqarbin għall-grad Celcius superjuri shih li jmiss.

(3) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali u fil-METAR, għandha tiġi identifikata temperatura ta' inqas minn 0 °C.

(g) Pressjoni atmosferika

(1) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali u fil-METAR, il-QNH u l-QFE għandhom jiġu kkalkolati fi frazzjoni ta' għaxra ta' hectopascals u jiġu rrapportati hemm fi stadji ta' hectopascals shah, bl-użu ta' erba' ċifri.

(2) Kwalunkwe valur osservat li ma joqgħodx fl-iskala ta' rapportar li tkun qiegħda tintuża jrid jitqarreb għall-eqreb hectopascal inferjuri shih.

- (3) Fir-rapporti ta' rutina u speċjali lokali:
- (i) Il-QNH ghandha tiġi inkluża;
 - (ii) Il-QFE ghandha tiġi inkluża jekk ikunu jehtigħu l-utenti jew, jekk dan ikun miftiehem lokalment bejn il-fornitur ta' servizzi meteoroloġiċi, l-unità tal-ATS u l-operaturi kkonċernati, fuq bażi regolari;
 - (iii) ghandhom jiġu inklużi l-unitajiet tal-kejl użati għall-valuri tal-QNH u l-QFE;
 - (iv) jekk il-valuri tal-QFE huma meħtieġa għal iktar minn runway waħda, ghandhom jiġu rrapportati l-valuri tal-QFE meħtieġa għal kull runway, u ghandha tiġi indikata r-runway(s) li għaliha jirreferu l-valuri.
- (4) Fil-METAR, il-valuri tal-QNH biss ghandhom jiġu inklużi.

MET.TR.210 L-osservazzjoni tal-elementi meteoroloġiċi

L-elementi meteoroloġiċi li ġejjin ghandhom jiġu osservati u/jew jitkejlu bi preċiżjoni speċifikata u jitqassmu b'sistema ta' osservazzjoni meteoroloġika awtomatika jew semiautomatika.

(a) Id-direzzjoni u l-veloċità tar-riħ qrib l-art

Ghandhom jitkejlu d-direzzjoni medja u l-veloċità medja tar-riħ qrib l-art, kif ukoll il-varjazzjonijiet sinifikanti tad-direzzjoni u l-veloċità tar-riħ (buffuri), u jiġu rrapportati fi gradi veri u knots, rispettivament.

(1) Għażla tas-sit

L-istrument meteoroloġiku użat sabiex jitkejlu d-direzzjoni u l-veloċità tar-riħ qrib l-art ghandu jitqiegħed b'tali mod li jipprovi data li tkun tirrappreżenta l-erja li għaliha huma meħtieġa l-kejljet.

(2) Skrin

L-iskrins tar-riħ qrib l-art relatati ma' kull sensur ghandhom jkunu jinsabu fl-istazzjon meteoroloġiku. L-iskrins fl-istazzjon meteoroloġiku u fl-unitajiet tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru ghandhom ikunu relatati mal-istess sensuri, u meta jkun hemm bżonn ta' sensuri separati, l-iskrins ghandhom ikunu mmarkati biċ-ċar sabiex jiġu identifikati r-runway u s-sezzjoni tar-runway issorveljata minn kull sensur.

(3) Medja

Il-perjodu li fih tittiehed il-medja għall-osservazzjonijiet tar-riħ qrib l-art ghandu jkun:

- (i) 2 minuti għal rapporti ta' rutina u speċjali lokali u għal skrins tar-riħ f'unitajiet tal-ATS;
- (ii) 10 minuti għall-METAR, hlief li meta l-perjodu ta' 10 minuti jkun jinkludi diskontinwità ċara fid-direzzjoni u/jew il-veloċità tar-riħ; għall-kisba tal-valuri medji ghandha tintuża biss data li sseħħ wara id-diskontinwità; b'hekk, l-intervall tal-hin f'dawn iċ-ċirkustanzi jrid jitnaqqas b'mod korrispondenti.

(b) Vizibbiltà

(1) Il-vizibbiltà ghandha titkejjel jew tiġi osservata, u tiġi rrapportata f'metri jew kilometri.

(2) Għażla tas-sit

L-istrument meteoroloġiku użat sabiex titkejjel il-vizibbiltà jrid jitqiegħed b'tali mod li jipprovi data li tkun tirrappreżenta l-erja li għaliha huma meħtieġa l-kejljet.

(3) Skrins

Meta jintużaw sistemi bi strumenti għall-kejl tal-vizibbiltà, l-iskrins tal-vizibbiltà relatati ma' kull sensur ghandhom ikunu jinsabu fl-istazzjon meteoroloġiku. L-iskrins fl-istazzjon meteoroloġiku u fl-unitajiet tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru ghandhom ikunu relatati mal-istess sensuri, u meta jkun hemm bżonn ta' sensuri separati, l-iskrins ghandhom ikunu mmarkati biċ-ċar sabiex tiġi identifikata l-erja ssorveljata minn kull sensur.

(4) Medja

Il-perjodu tal-medja jrid ikun ta' 10 minuti għall-METAR, hlief li meta l-perjodu ta' 10 minuti li jiġi eżatt qabel l-osservazzjoni jkun jinkludi diskontinwità ċara fil-vizibbiltà, ghandhom jintużaw biss dawk il-valuri li jseħhu wara d-diskontinwità għall-kisba tal-valuri medji.

(c) Il-medda viżwali tar-runway (RVR)

(1) Għażla tas-sit

L-istrument meteoroloġiku użat sabiex tiġi vvalutata l-RVR għandu jitqiegħed b'tali mod li jipprovdi data li tkun tirrappreżenta l-erja li għaliha huma mehtieġa l-osservazzjonijiet.

(2) Sistemi bi strumenti

Għandhom jintużaw sistemi bi strumenti bbażati fuq transmissometri jew apparati li jkejlu l-foward-scatter sabiex tiġi vvalutata l-RVR fuq runways maħsubin għal operazzjonijiet ta' nżul u avvċinament bi strumenti tal-Kategoriji II u III, u għal operazzjonijiet ta' avvċinament u nżul bi strumenti tal-Kategorija I kif tistabbilixxi l-awtorità kompetenti.

(3) Skrin

Meta l-RVR tiġi stabbilita b'sistemi bi strumenti, jekk ikun hemm bżonn, għandu jkun jinstab skrin wiehed jew iktar fl-istazzjon meteoroloġiku. L-iskrins fl-istazzjon meteoroloġiku u fl-unitajiet tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru għandhom ikunu relatati mal-istess sensuri, u meta jkun hemm bżonn ta' sensuri separati, l-iskrins għandhom ikunu mmarkati biċ-ċar sabiex jiġu identifikati r-runway u s-sezzjoni tar-runway issorveljata minn kull sensur.

(4) Medja

(i) Meta jintużaw sistemi bi strumenti għall-valutazzjoni tal-RVR, l-output tagħhom għandu jiġi aġġornat tal-inqas kull 60 sekonda sabiex ikunu jistgħu jiġu pprovduti valuri attwali rappreżentattivi.

(ii) Il-perjodu li fih tittiehed il-medja għall-valuri tal-RVR għandu jkun:

(A) Minuta (1) għal rapporti ta' rutina u speċjali lokali u għal skrins tal-RVR funitajiet tal-ATS;

(B) 10 minuti għal METAR, hliet li meta l-perjodu ta' 10 minuti li jiġi eżatt qabel l-osservazzjoni jkun jinkludi diskontinwità ċara fil-valuri tal-RVR; imbagħad, għall-kisba tal-valuri medji għandhom jintużaw biss dawk il-valuri li jsehhu wara id-diskontinwità.

(d) Fenomeni tat-temp attwali

(1) Bħala minimu, għandhom jiġu rrapportati l-fenomeni tat-temp attwali li ġejjin: xita, rxiex, silġ u preċipitazzjoni ffriżata, inkluża l-intensità tagħhom, ċpar, ċpar iffriżat u maltempati, inklużi maltempati fl-inhawi.

(2) Għażla tas-sit

L-istrument meteoroloġiku użat sabiex jitkejjel it-temp attwali fl-ajrudrom u fl-inhawi jrid jitqiegħed b'tali mod li jipprovdi data li tkun tirrappreżenta l-erja li għaliha huma mehtieġa l-kejljet.

(e) Shab

(1) L-ammont ta' shab, it-tip ta' shab u l-gholi tal-baži ta' shab għandhom jiġu osservati u rrapportati skont il-bżonn sabiex jiġi deskritt is-shab ta' importanza operazzjonali. Meta s-sema jkun oskurat, il-viżibbiltà vertikali għandha tiġi osservata u rrapportata, meta titkejjel, minflok l-ammont ta' shab, it-tip ta' shab u l-gholi tal-baži ta' shab. L-gholi tal-baži ta' shab u l-viżibbiltà vertikali għandhom jiġu rrapportati fpiedi.

(2) Għażla tas-sit

L-istrument meteoroloġiku użat sabiex jitkejjel l-ammont u l-gholi tas-shab għandu jitqiegħed b'tali mod li jipprovdi data li tkun tirrappreżenta l-erja li għaliha huma mehtieġa l-kejljet.

(3) Skrin

Meta jintuża tagħmir awtomatizzat għall-kejl tal-gholi tal-baži ta' shab, tal-inqas skrin wiehed għandu jkun fl-istazzjon meteoroloġiku. L-iskrins fl-istazzjon meteoroloġiku u fl-unitajiet tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru għandhom ikunu relatati mal-istess sensuri, u meta jkun hemm bżonn ta' sensuri separati, l-iskrins għandhom ikunu mmarkati biċ-ċar sabiex tiġi identifikata l-erja ssorveljata minn kull sensur.

- (4) Livell ta' referenza
- (i) L-gholi tal-baži ta' shab ghandu jiġi rrapportat flivell oġhla mill-elevazzjoni tal-ajrudrom.
 - (ii) Meta runway ta' avvicinament ta' preċiżjoni li tkun qiegħda tintuża jkollha elevazzjoni limitu ta' 50 ft (15-il m) jew iktar inqas mill-elevazzjoni tal-ajrudrom, għandu jkun hemm arrangamenti lokali sabiex l-gholi tal-bažijiet ta' shab irrapportat lill-inġenji tal-ajru li jaslu jirreferi għall-elevazzjoni limitu.
 - (iii) Fil-każ ta' rapporti minn strutturi lil hinn mill-kosta, l-gholi tal-baži ta' shab ghandu jinghata 'l fuq millivell medju tal-baħar.
- (f) It-temperatura tal-arja u t-temperatura tal-punt tan-nida
- (1) It-temperatura tal-arja u t-temperatura tal-punt tan-nida għandhom jitkejlu, jintwerew u jiġu rrapportati fi gradi Celcius.
 - (2) Meta jintuża tagħmir awtomatizzat għall-kejl tat-temperatura tal-arja u t-temperatura tal-punt tan-nida, l-iskrins għandhom ikunu jinsabu fl-istazzjon meteoroloġiku. L-iskrins fl-istazzjon meteoroloġiku u fl-unitajiet tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru għandhom ikunu relatati mal-istess sensuri.
- (g) Pressjoni atmosferika
- (1) Il-pressjoni atmosferika għandha titkejjel, u l-valuri tal-QNH u l-QFE għandhom jiġu kkalkolati u rrapportati f'hectopascals.
 - (2) Skrin
 - (i) Meta jintuża tagħmir awtomatizzat għall-kejl tal-pressjoni atmosferika, l-iskrins tal-QNH u, jekk ikun hemm bżonn skont il-punt MET.TR.205(g)(3)(ii), tal-QFE marbutin mal-barometru għandhom ikunu jinsabu fl-istazzjon meteoroloġiku bl-iskrins korrispondenti fl-unitajiet tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru xierqa.
 - (ii) Meta l-valuri tal-QFE jintwerew għal iktar minn runway waħda, l-iskrins għandhom ikunu mmarkati ċari sabiex tiġi identifikata r-runway li għaliha jirreferi l-valur tal-QFE muri.
 - (3) Livell ta' referenza

Ghandu jintuża livell ta' referenza għall-komputazzjoni tal-QFE.

Kapitolu 2 — Rekwiżiti tekniċi għal uffiċċji meteoroloġiċi tal-ajrudromi

MET.TR.215 Tbassir u informazzjoni oħra

- (a) L-informazzjoni meteoroloġika għall-operaturi u l-membri tal-ekwipaġġ tat-titjira għandha:
- (1) tkun tkopri t-titjira fir-rigward tal-hin, l-altitudni u l-firxa ġeografika;
 - (2) tkun marbuta ma' hinijiet fissi xierqa jew perjodi ta' żmien;
 - (3) testendi għall-ajrudrom ta' nżul ipplanat, u tkopri wkoll il-kundizzjonijiet meteoroloġiċi mistennijin bejn l-ajrudrom tal-inżul ipplanat u l-ajrudromi alternattivi mfasslin mill-operatur;
 - (4) tkun aġġornata.
- (b) L-informazzjoni meteoroloġika pprovduta liċ-ċentri ta' koordinazzjoni ta' salvataġġ għandha tinkludi l-kundizzjonijiet meteoroloġiċi li kienu jeżistu fl-aħhar pożizzjoni magħrufa ta' inġenji tal-ajru niqsin u tul ir-rotta pplanata ta' dak l-inġenju tal-ajru b'referenza partikolari għall-elementi li mhumiex qegħdin jiġu distribwiti fir-rutina.
- (c) L-informazzjoni meteoroloġika pprovduta lill-unitajiet tas-servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika għandha tinkludi:
- (1) informazzjoni dwar is-servizz meteoroloġiku pplanata sabiex tiddaħhal fil-pubblikazzjoni(jiet) tal-informazzjoni ajrunawtika kkonċernati;
 - (2) informazzjoni necessarja għat-thejija ta' NOTAM jew ASHTAM;
 - (3) informazzjoni necessarja għat-thejija ta' ċirkulari ta' informazzjoni ajrunawtika.
- (d) L-informazzjoni meteoroloġika inkluża fid-dokumentazzjoni dwar it-titjir għandha tkun rappreżentata kif ġej:
- (1) l-irjieħ fuq iċ-ċarts għandhom jintwerew bi vlegġ b'rix u pinnuri oskurati fuq grilja densa biżżejjed;
 - (2) it-temperaturi għandhom jintwerew b'ċifri fuq grilja densa biżżejjed;

- (3) id-data dwar ir-rih u t-temperatura magħżulin mis-settijiet ta' data riċevuti minn ċentru ta' tbassir tal-erjas madwar id-dinja għandha tintwera fi grilja b'latitudni/longitudni densa biżżejjed;
- (4) il-vleġeġ tar-rih għandhom jiehdu preċedenza fuq it-temperaturi u l-isfond taċ-ċart;
- (5) indikazzjonijiet tal-gholi li jirreferu għal kundizzjonijiet meteoroloġiċi fir-rotta għandhom jiġu espressi kif stabbilit li huwa xieraq għas-sitwazzjoni, pereżempju fil-livelli, fil-perssjoni, fl-altitudni jew fl-gholi 'l fuq mil-livell tal-art tat-titjira, filwaqt li r-referenzi kollha li jirreferu għall-kundizzjonijiet meteoroloġiċi tal-ajrudrom għandhom ikunu espressi f'gholi fuq l-elevazzjoni tal-ajrudrom.
- (e) Id-dokumentazzjoni dwar it-titjira għandha tinkludi:
- (1) tbassiriet ta' temperaturi ta' rih 'il fuq u ajru ta' fuq;
- (2) Fenomeni ta' SIGWX;
- (3) METAR jew, meta jinhareġ, SPECI għall-ajrudromi tat-tluq u tal-inżul ippjanat, u għall-ajrudromi tat-tluġ, tar-rotta u dawk alternattivi ta' destinazzjoni;
- (4) TAF jew TAF emendati għall-ajrudromi tat-tluq u tal-inżul ippjanat, u għall-ajrudromi tat-tluġ, tar-rotta u dawk alternattivi ta' destinazzjoni;
- (5) messaggġ SIGMET u, meta jinharġu, messaggġ AIRMET u ajrurapporti speċjali rilevanti għar-rotta shiha;
- (6) informazzjoni ta' notifika dwar irried volkaniku u ċikluni tropikali rilevanti għar-rotta shiha.
- Madankollu, meta tkun maqbula bejn l-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom u l-operaturi kkonċernati, id-dokumentazzjoni dwar it-titjira għal titjiriet li jdumu sa għtejn jew inqas, wara waqfa qasira jew dawra lura, tista' tkun limitata għall-informazzjoni meħtieġa għall-operazzjoni, iżda d-dokumentazzjoni dwar it-titjira dejjem għandha tinkludi tal-inqas l-informazzjoni meteoroloġika elenkata fil-punti (3), (4), (5) u (6).
- (f) Iċ-ċarts iġġenerati minn tbassiriet diġitali għandhom jitqiegħdu għad-dispożizzjoni, kif jeħtieġu l-operaturi, għal żoni fissi ta' kopertura kif murija fl-Appendiċi 2.
- (g) Meta t-tbassiriet ta' temperaturi ta' rih 'il fuq u ajru ta' fuq elenkati taħt il-punt MET.OR.275(a)(1) jiġu pprovduti bhala ċart, għandhom ikunu ċarts pronjostiċi bil-hin fiss għal livelli ta' titjiriet kif speċifikati fil-punti MET.TR.260(b), MET.TR.275(c) u MET.TR.275(d). Meta t-tbassiriet ta' fenomeni SIGWX elenkati taħt il-punt MET.OR.275(a)(2) jiġu pprovduti bhala ċart, għandhom ikunu ċarts pronjostiċi bil-hin fiss għal saff atmosferiku limitat minn livelli ta' titjiriet kif speċifikati fil-punt MET.TR.275(c)(3).
- (h) It-tbassiriet ta' temperaturi ta' rih 'il fuq u ajru ta' fuq u ta' fenomeni SIGWX flivell oghla mil-livell 100 ta' titjira għandhom ikunu pprovduti malli jkunu disponibbli, u qatt iktar tard minn 3 sigħat qabel it-tluq.
- (i) L-informazzjoni klimatoloġika ajrunawtika għandha tithejja fil-forma ta' tabelli klimatoloġiċi tal-ajrudrom u sommarji klimatoloġiċi tal-ajrudrom.

MET.TR.220 Tbassiriet tal-ajrudromi

- (a) It-tbassiriet tal-ajrudromi u l-emendi fihom għandhom jinharġu bhala TAF u għandhom jinkludu, fl-ordni indikat:
- (1) l-identifikazzjoni tat-tip ta' tbassir;
- (2) indikatur tal-post;
- (3) il-hin tal-hruġ ta' tbassir;
- (4) l-identifikazzjoni ta' tbassir nieqes, meta applikabbli;
- (5) id-data u l-perjodu ta' validità tat-tbassir;
- (6) l-identifikazzjoni ta' tbassir imħassar, meta applikabbli;
- (7) ir-rih qrib l-art;
- (8) il-viżibbiltà;
- (9) it-temp;
- (10) is-shab;
- (11) il-bidliet sinifikanti mistennjin f'wieħed jew iktar minn dawn l-elementi matul il-perjodu ta' validità.

- (b) It-TAF għandu jinhareg skont il-mudell muri fl-Appendiċi 3 u jitqassam fil-forma ta' kodiċi tat-TAF.
- (c) Il-perjodu ta' validità tat-TAF ta' rutina jrid ikun ta' 9 jew 24 jew 30 siegħa u jrid jiġi ppreżentat għat-trażmissjoni mhux qabel siegħa (1) qabel ma jibda l-perjodu ta' validità.
- (d) Jekk jitqassam f'forma diġitali, TAF għandu:
- (1) ikun f'format konformi ma' mudell ta' skambju ta' informazzjoni interoperabbli flivell globali;
 - (2) juża lingwaġġ tal-immarkar ġeografiku (GML);
 - (3) ikun akkumpanjat mill-metadata xierqa.
- (e) L-elementi meteoroloġiċi inklużi fit-TAF għandhom ikunu:
- (1) Ir-riħ qrib l-art
 - (i) Fit-tbassir tar-riħ qrib l-art, għandha tinghata d-direzzjoni prevalenti mistennija.
 - (ii) Meta ma jkunx possibbli li titbassar id-direzzjoni prevalenti tar-riħ qrib l-art minhabba li tkun mistennija tvarja, id-direzzjoni tar-riħ imbassra għandha tkun indikata bhala varjabbli bl-użu ta' "VRB".
 - (iii) Meta r-riħ jitbassar li sejjer ikun inqas minn 1 kt (0,5 m/s), il-veloċità mbassra tar-riħ għandha tiġi indikata bhala kalma.
 - (iv) Meta l-veloċità massima mbassra taqbeż il-veloċità medja mbassra tar-riħ b'10 kt (5 m/s) jew iktar, għandha tiġi indikata l-veloċità massima mbassra tar-riħ.
 - (v) Meta titbassar veloċità tar-riħ ta' 100 kt (50 m/s) jew iktar, għandha tiġi indikata li hija iktar minn 99 kt (49 m/s).
 - (2) Vizibbiltà
 - (i) Meta jitbassar li l-vizibbiltà sejra tkun inqas minn 800 m, għandha tiġi espressa fi stadji ta' 50 m; meta titbassar li sejra tkun 800 m jew iktar, iżda inqas minn 5 km, fi stadji ta' 100 m; meta titbassar li sejra tkun 5 km jew iktar, iżda inqas minn 10 km, fi stadji ta' kilometru; u meta titbassar li sejra tkun 10 km jew iktar, għandha tiġi espressa bhala 10 km, hlief meta jitbassar li jkunu japplikaw il-kundizzjonijiet ta' CAVOK. Il-vizibbiltà prevalenti għandha titbassar.
 - (ii) Meta l-vizibbiltà titbassar bhala waħda li tvarja f'direzzjonijiet differenti u ma tkunx tista' titbassar il-vizibbiltà prevalenti, għandha tinghata l-inqas vizibbiltà mbassra.
 - (3) Fenomeni tat-temp
 - (i) Fenomeni tat-temp wiehed jew iktar, sa massimu ta' tlieta, minn dawn li ġejjin jew taħlitiet tagħhom, flimkien mal-karatteristiċi tagħhom u, fejn xieraq, l-intensità, għandhom jitbassru jekk ikunu mistennijin li jsehhu fl-ajrudrom:
 - (A) precipitazzjoni ffrizata;
 - (B) ċpar iffriżat;
 - (C) precipitazzjoni moderata jew qalila (inklużi rxiex ta' din);
 - (D) trab, ramel jew borra fil-baxx;
 - (E) buffuri ta' trab, ramel jew borra;
 - (F) maltempata tat-trab;
 - (G) maltempata tar-ramel;
 - (H) maltempati (bi precipitazzjoni jew minghajr);
 - (I) tempesta;
 - (J) shaba tromba (tromba jew tromba tal-ilma);
 - (K) fenomeni tat-temp oħrajn, kif maqbulin mill-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom mal-unitajiet u l-operaturi tal-ATS ikkonċernati.
 - (ii) It-tmiem mistenni tal-okkorrenza ta' dawk il-fenomeni jrid jiġi indikat bl-abbrevjazzjoni "NSW".

(4) Shab

- (i) L-ammont ta' shab ghandu jitbassar bl-użu tal-abbrevjazzjonijiet "FEW", "SCT", "BKN" jew "OVC" skont il-bżonn. Meta jkun mistenni li s-sema sejjer jibqa' jew isir oskurat u ma jkunx jista' jitbassar is-shab u jkun hemm informazzjoni dwar il-viżibbiltà vertikali fl-ajrudrom, il-viżibbiltà vertikali ghandha titbassar fil-forma "VV" segwita mill-valur imbassar tal-viżibbiltà vertikali.
- (ii) Meta jitbassru diversi saffi jew mases ta' shab, l-ammont u l-gholi tal-baži taghhom ghandhom ikunu inkluzi fl-ordni li ġejja:
 - (A) l-iktar saff jew massa baxxi, ikun xi jkun l-ammont, li jitbassru bhala FEW, SCT, BKN jew OVC kif xieraq;
 - (B) is-saff jew il-massa li jmiss li jghattu iktar minn 2/8, li jitbassru bhala SCT, BKN jew OVC kif xieraq;
 - (C) l-oghla saff jew massa li jmiss li jghattu iktar minn 4/8, li jitbassru bhala BKN jew OVC kif xieraq;
 - (D) shab kumulonimbu u/jew shab kumulu, kull meta jitbassar u ma jkunx diġà inkluz taht punti (A) sa (C).
- (iii) L-informazzjoni dwar is-shab ghandha tkun limitata ghal shab ta' importanza operazzjonali; meta ma tkun imbassra ebda shaba ta' importanza sinifikanti u "CAVOK" ma tkunx adattata, ghandha tintuża l-abbrevjazzjoni "NSC".

(f) L-użu ta' gruppi ta' bidliet

- (1) Il-kriterji użati għall-inkluzjoni ta' gruppi ta' bidliet fit-TAF jew għall-emendar tat-TAF ghandhom ikunu bbażati fuq kwalunkwe wiehed mill-fenomeni tat-temp li ġejjin, jew tahlita taghhom, li jkunu mbassrin li sejr in jibdedw jew jintemmu jew jinbidlu fl-intensità taghhom:
 - (i) ċpar iffriżat;
 - (ii) precipitazzjoni ffrizata;
 - (iii) precipitazzjoni moderata jew qalila (inkluzi rxiex ta' din);
 - (iv) maltempata;
 - (v) maltempata tat-trab;
 - (vi) maltempata tar-ramel.
- (2) Meta jkun hemm bżonn li tiġi indikata bidla fi kwalunkwe wiehed mill-elementi pprovduti fil-punt (a), ghandhom jintużaw l-indikaturi tal-bidla "BECMG" jew "TEMPO" segwiti mill-perjodu ta' żmien li matulu mistennija li ssehh il-bidla. Il-perjodu ta' żmien ghandu jiġi indikat bhala l-bidu u t-tmiem tal-perjodu f'UTC ta' sigħat shah. Huma biss daww l-elementi li fihom tkun mistennija bidla sinifikanti li ghandhom jiġu inkluzi wara indikatur ta' bidla. Madankollu, fil-każ ta' bidliet sinifikanti fir-rigward tas-shab, ghandhom jiġu inkluzi l-gruppi kollha ta' shab, inkluzi saffi jew mases mhux mistennija li jinbidlu.
- (3) L-indikatur ta' bidla "BECMG" u l-grupp ta' żmien assoċjat ghandhom jintużaw sabiex jiddeskrivu bidliet meta l-kundizzjonijiet meteoroloġiċi jkunu mistennijin li jilhqu jew jghaddu minn valuri limitu speċifikati b'rata regolari jew irregolari u f'hin mhux speċifikat matul il-perjodu ta' żmien. Il-perjodu ta' żmien ma jistax jaqbeż l-4 sigħat.
- (4) L-indikatur ta' bidla "TEMPO" u l-grupp ta' hin assoċjat ghandhom jintużaw sabiex jiddeskrivu flutwazzjonijiet temporanji spissi jew mhux spissi mistennijin fil-kundizzjonijiet meteoroloġiċi li jilhqu jew jaqbeż valuri limitu speċifikati u jdumu għal perjodu ta' inqas minn siegħa (1) f'kull każ u, fl-aggregat, ikopru inqas minn nofs il-perjodu ta' tbassar li matulu jkunu mistennijin li sejr in isehhu l-flutwazzjonijiet. Jekk ikun mistenni li flutwazzjoni temporanja sejra ddum siegħa (1) jew iktar, il-grupp ta' bidla "BECMG" ghandu jintuża skont il-punt (3) jew il-perjodu ta' validità jrid jiġi soddiviż skont il-punt (5).
- (5) Meta sett wiehed ta' kundizzjonijiet tat-temp prevalenti jkun mistenni li jinbidel b'mod sinifikanti u f'it jew wisq kompletament f'sett differenti ta' kundizzjonijiet, il-perjodu ta' validità jrid jiġi soddiviż f'perjodi awtonomi bl-użu tal-abbrevjazzjoni "FM" segwita minnufih minn grupp ta' hin b'sitt ċifri f'jiem, sigħat u minuti UTC li jindikaw il-hin li fih hija mistennija ssehh il-bidla. Il-perjodu soddiviż wara l-abbrevjazzjoni "FM" ghandu jkun awtonomu u l-kundizzjonijiet kollha mbassrin mogħtijin qabel l-abbrevjazzjoni ghandhom jitqiesu inferjuri għal daww li jiġu wara l-abbrevjazzjoni.

- (g) Il-probabbiltà li jsehh valur alternattiv ta' element jew elementi ta' tbassir għandha tiġi inkluża meta:
- (1) tkun teżisti probabbiltà ta' 30 jew 40 % ta' kundizzjonijiet meteoroloġiċi alternattivi matul perjodu ta' żmien tat-tbassir speċifiku; jew
 - (2) tkun teżisti probabbiltà ta' 30 jew 40 % ta' flutwazzjonijiet temporanji fil-kundizzjonijiet meteoroloġiċi matul perjodu ta' żmien tat-tbassir speċifiku.

Dan għandu jkun indikat fit-TAF bl-użu tal-abbrevjazzjoni "PROB" segwita mill-probabbiltà f'għaxriet fil-mija u, fil-każ imsemmi fil-punt (1), il-perjodu ta' żmien li matulu l-valuri jkunu mistennjin japplikaw, jew fil-każ imsemmi fil-punt (2), bl-użu tal-abbrevjazzjoni "PROB" segwita mill-probabbiltà f'għaxriet fil-mija, l-indikatur ta' bidla "TEMPO" u l-grupp ta' hin assoċjat.

MET.TR.225 Tbassiriet għall-inżul

- (a) It-tbassiriet TREND għandhom jinharġu skont l-Appendiċi 1.
- (b) L-unitajiet u l-iskali użati fit-tbassir TREND għandhom ikunu l-istess bħal daww użati fir-rapport li jkun mehmuz miegħu.
- (c) It-tbassir TREND għandu jindika bidliet sinifikanti fir-rigward ta' wiehed jew iktar minn dawn l-elementi: ir-rih qrib l-art, il-vizibbiltà, il-fenomeni tat-temp u s-shab. Huma biss daww l-elementi li tkun mistennija bidla sinifikanti fihom li għandhom jiġu inklużi. Madankollu, fil-każ ta' bidliet sinifikanti fir-rigward tas-shab, għandhom jiġu inklużi l-gruppi kollha ta' shab, inklużi saffi jew mases mhux mistennjin li jinbidlu. Fil-każ ta' bidla sinifikanti fil-vizibbiltà, il-fenomeni li jikkawgħu t-tnaqqis ta' vizibbiltà jrid ikun indikat ukoll. Meta ma tkun mistennija li ssehh ebda bidla, dan għandu jiġi indikat bit-terminu "NOSIG".

(1) Ir-rih qrib l-art

It-tbassir TREND għandu jindika bidliet fir-rih qrib l-art li jinvolvu:

- (i) bidla fid-direzzjoni medja tar-rih qrib l-art ta' 60° jew iktar, il-veloċità medja qabel u/jew wara l-bidla li tkun 10 kt (5 m/s) jew iktar;
- (ii) bidla fil-veloċità medja tar-rih ta' 10 kt (5 m/s) jew iktar;
- (iii) bidliet fir-rih permezz ta' valuri ta' importanza operazzjonali.

(2) Vizibbiltà

- (i) Meta l-vizibbiltà tkun mistennija titjeb u tinbidel għal jew tghaddi minn wiehed jew iktar mill-valuri li ġejjin, jew meta jkun mistenni li l-vizibbiltà sejra tmur għall-agħar u tghaddi minn wiehed jew iktar mill-valuri li ġejjin: 150, 350, 600, 800, 1 500 jew 3 000 m, it-tbassir tax-xejra jrid jindika l-bidla.
- (ii) Meta jsir numru sinifikanti ta' titjiriet skont ir-regoli tat-titjir viżwali, it-tbassir għandu jindika wkoll il-bidliet għal jew li jgħaddu minn 5 000 m.
- (iii) Fit-tbassiriet TREND mehmuzin mal-METAR, il-vizibbiltà għandha tirreferi għall-vizibbiltà prevalenti tat-tbassir.

(3) Fenomeni tat-temp

- (i) It-tbassir TREND għandu jindika meta jkun mistenni li sejjer jibda, jieqaf jew jinbidel fl-intensità kwalunkwe wiehed mill-fenomeni tat-temp li ġejjin jew tahlita minn dawn:
 - (A) preċipitazzjoni ffrizata;
 - (B) preċipitazzjoni moderata jew qawwija, inklużi rxiex tagħha;
 - (C) maltempata bir-ragħad, bi preċipitazzjoni;
 - (D) maltempata tat-trab;
 - (E) maltempata tar-ramel;
 - (F) fenomeni tat-temp oħrajn kif maqbulin mill-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom mal-unitajiet u l-operaturi tal-ATS ikkonċernati.

- (ii) It-tbassir TREND għandu jindika meta jkun mistenni li sejjer jibda jew jieqaf kwalunkwe wiehed mill-fenomeni tat-temp li ġejjin jew tahlita minn dawn:
- (A) ċpar iffriżat;
 - (B) trab, ramel jew borra fil-baxx;
 - (C) buffuri ta' trab, ramel jew borra;
 - (D) maltempata bir-ragħad (bla precipitazzjoni);
 - (E) tempesta;
 - (F) shaba tromba (tromba jew tromba tal-ilma).
- (iii) In-numru totali ta' fenomeni rrapportati fil-punti (i) u (ii) ma jistax jaqbeż it-tlieta.
- (iv) It-tmiem mistenni tal-okkorrenza tal-fenomeni tat-temp għandu jiġi indikat bl-abbrevjazzjoni "NSW".
- (4) Shab
- (i) Meta l-ġholi tal-baži ta' saff ta' shab ta' firxa ta' BKN jew OVC ikun mistenni li jiżdied u jinbidel għal jew jgħaddi minn wiehed jew iktar mill-valuri li ġejjin, jew meta l-ġholi ta' baži ta' saff ta' shab ta' firxa ta' BKN jew OVC ikun mistenni li jonqos u jgħaddi minn wiehed jew iktar mill-valuri li ġejjin: 100, 200, 500, 1 000 u 1 500 ft (30, 60, 150, 300 u 450 m), it-tbassir TREND għandu jindika l-bidla.
 - (ii) Meta l-ġholi ta' baži ta' saff ta' shab ikun inqas jew ikun mistenni li sejjer jonqos taht jew jitla' fuq 1-1 500 ft (450 m), it-tbassir TREND għandu jindika wkoll il-bidliet fl-ammont ta' shab mill-FEW, jew l-SCT li jiżdiedu għal BKN jew OVC, jew bidliet minn BKN jew OVC li jonqsu għal FEW jew SCT.
 - (iii) Meta ma tkun imbassra ebda shaba ta' importanza sinifikanti u "CAVOK" ma tkunx adattata, għandha tintuża l-abbrevjazzjoni "NSC".
- (5) Vizibbiltà vertikali
- Meta jkun mistenni li s-sema sejjer jibqa' jew isir oskurat u jkun hemm osservazzjonijiet tal-vizibbiltà vertikali disponibbli fl-ajrudrom, u jkun imbassar li l-vizibbiltà vertikali sejra titjeb jew tinbidel għal jew tgħaddi minn wiehed jew iktar mill-valuri li ġejjin, jew meta jkun imbassar li l-vizibbiltà sejra tmur għall-aġħar u tgħaddi minn wiehed jew iktar mill-valuri li ġejjin: 100, 200, 500 jew 1 000 ft (30, 60, 150 jew 300 m), it-tbassir TREND għandu jindika l-bidla.
- (6) Kriterji addizzjonali
- L-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom u l-utenti jistgħu jiftiehem fuq kriterji addizzjonali li sejr in jintużaw, fuq il-baži ta' valuri minimi operazzjonali tal-ajrudrom lokali.
- (7) L-użu ta' gruppi ta' bidliet
- (i) Meta tkun mistennija ssehh bidla, it-tbassir TREND għandu jibda b'wiehed mill-indikaturi ta' bidla "BECMG" jew "TEMPO".
 - (ii) L-indikatur ta' bidla "BECMG" għandu jintuża sabiex jiddeskrivi bidliet fit-tbassir meta l-kundizzjonijiet meteoroloġiċi jkunu mistennijin li jilhqu jew jgħaddu minn valuri speċifikati b'rata regolari jew irregolari. Il-perjodu li matulu, jew fil-hin li fih, ikun previst li sejra ssehh il-bidla jrid jiġi indikat bl-użu tal-abbrevjazzjonijiet "FM", "TL" jew "AL", kif xieraq, kull waħda segwita minn grupp ta' hin f'sigħat u minuti.
 - (iii) L-indikatur ta' bidla "TEMPO" jrid jintuża sabiex jiddeskrivi flutwazzjonijiet temporanji tat-tbassir mistennijin fil-kundizzjonijiet meteoroloġiċi li jilhqu jew jaqbz u valuri speċifikati u jdumu għal perjodu ta' inqas minn siegħa (1) f'kull każ u, fl-aggregat, ikopru inqas minn nofs il-perjodu li matulu jkunu mistennijin li sejr in isehħu l-flutwazzjonijiet. Il-perjodu li matulu jkun imbassar li sejr in isehħu l-flutwazzjonijiet temporanji jrid jiġi indikat bl-użu tal-abbrevjazzjonijiet "FM" u/jew "TL", skont il-każ, kull waħda segwita minn grupp ta' hin f'sigħat u minuti.
- (8) L-użu tal-indikatur tal-probabilità
- L-indikatur "PROB" ma jistax jintuża fi tbassiriet TREND.

MET.TR.230 Tbasiriet għat-tluġh

- (a) Tbasir għat-tluġh għandha tirreferi għal perjodu speċifikat ta' zmien u jrid ikun fih informazzjoni dwar il-kundizzjonijiet mistennjin fuq il-kumpless tar-runways fir-rigward tad-direzzjoni tar-rih qrib l-art u l-velocità tar-rih u kwalunkwe varjazzjoni fih, it-temperatura, il-pressjoni u kwalunkwe element ieħor miftiehem lokalment bejn l-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom u l-operaturi.
- (b) L-ordni tal-elementi u t-terminoloġija, l-unitajiet u l-iskali użati fit-tbasiriet għat-tluġh għandhom ikunu l-istess bhal dawk użati fir-rapporti għall-istess ajrudrom.

MET.TR.235 Twissijiet tal-ajrudrom u twissijiet u avvizi dwar il-gradjent tar-rih

- (a) It-twissijiet dwar il-gradjent tar-rih għandhom jinħarġu skont il-mudell fl-Appendiċi 4.
- (b) In-numru sekwenzjali msemmi fil-mudell fl-Appendiċi 4 għandu jikkorrispondi għan-numru ta' twissijiet dwar il-gradjent tar-rih mahruġin għall-ajrudrom minn 00.01 UTC tal-ġurnata kkonċernata.
- (c) It-twissijiet dwar il-gradjent tar-rih jagħtu informazzjoni konċiża u aġġornata marbuta mal-eżistenza osservata ta' gradjent tar-rih li jinvolvi bidla fir-rih minn quddiem/wara ta' 15-il kt (7,5 m/s) jew iktar li jista' jaffettwa b'mod hażin lill-inġenju tal-ajru matul il-passaġġ tal-avvicinament finali jew il-passaġġ tat-tluġh inizjali u l-inġenji tal-ajru fuq ir-runway matul it-tidwir għal-landjar jew il-ġirja tat-tluġh.
- (d) Jekk dan ikun prattikabbli, it-twissija dwar il-gradjent tar-rih għandha tkun marbuta ma' sezzjonijiet speċifiċi tar-runway u d-distanzi tul il-passaġġ tal-avvicinament jew il-passaġġ tat-tluġh kif miftiehem bejn l-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom, l-unitajiet u l-operaturi xierqa kkonċernati tal-ATS.

Kapitolu 3 — Rekwiżiti tekniċi għal uffiċċji ta' osservazzjoni meteoroloġika**MET.TR.250 Messaġġi SIGMET**

- (a) Il-kontenut u l-ordni tal-elementi f'messaġġ SIGMET għandhom ikunu skont il-mudell muri fl-Appendiċi 5.
- (b) Il-messaġġi SIGMET għandhom ikunu jikkonsistu fi tliet tipi:
 - (1) SIGMET għal fenomeni tat-temp fir-rotta għajr irmied volkaniku jew ċikluni tropikali, imsejhin WS SIGMET;
 - (2) SIGMET għal irmied volkaniku, imsejhin WV SIGMET;
 - (3) SIGMET għal ċikluni tropikali, imsejhin WC SIGMET.
- (c) In-numru sekwenzjali ta' messaġġi SIGMET għandu jkun jikkonsisti fi tliet karattri li jinkludu ittra waħda u żewġ numri.
- (d) F'messaġġ SIGMET għandu jkun hemm inkluz fenomen u wiehed biss minn dawk elenkati fl-Appendiċi 5, filwaqt li jintużaw l-abbrevjazzjonijiet xierqa u l-valuri limitu li gejjin tal-velocità tar-rih qrib l-art ta' 34 kt (17-il m/s) jew iktar għal ċiklun tropikali.
- (e) L-informazzjoni SIGMET rigward maltempati jew ċiklun tropikali ma tistax tkun tinkludi referenzi għal turbulenza u silġ assoċjati.
- (f) Jekk jitqassam f'forma diġitali, SIGMET għandu:
 - (1) ikun f'format konformi ma' mudell ta' skambju ta' informazzjoni interoperabbli flivell globali u għandu juża l-lingwaġġ tal-immarkar ġeografiku (GML);
 - (2) ikun akkumpanjat mill-metadata xierqa.

MET.TR.255 Messaġġi AIRMET

- (a) Il-kontenut u l-ordni tal-elementi f'messaġġ AIRMET għandhom ikunu skont il-mudell muri fl-Appendiċi 5.
- (b) In-numru sekwenzjali msemmi fil-mudell fl-Appendiċi 5 għandu jikkorrispondi għan-numru ta' messaġġi AIRMET mahruġin għar-reġjun ta' informazzjoni dwar titjir minn 00.01 UTC tal-ġurnata kkonċernata.
- (c) F'messaġġ AIRMET għandu jkun hemm inkluz fenomenu wiehed biss minn dawk elenkati fl-Appendiċi 5, filwaqt li jintużaw l-abbrevjazzjonijiet xierqa u l-valuri limitu li ġejjin, meta l-fenomenu jkun flivell ta' titjir ta' inqas minn 100, jew flivell ta' titjir inqas minn 150 f'żoni muntanjużi, jew oghla, fejn ikun hemm bżonn:
- (1) velocità tar-riħ ta' iktar minn 30 kt (15-il m/s);
 - (2) żoni mifruxin affettwati minn tnaqqis ta' viżibbiltà għal inqas minn 5 000 m, inkluz il-fenomenu tat-temp li jikkaġuna t-tnaqqis ta' viżibbiltà;
 - (3) żoni vasti ta' shab mifruħ jew b'temp mgħajjeb bis-shab b'għoli ta' bażi ta' inqas minn 1 000 ft (300 m) millivell tal-art;
- (d) Messaġġi AIRMET rigward maltempati jew shab kumulonimbu m'għandhomx jinkludu referenzi għal turbulenza u silġ assoċjati.

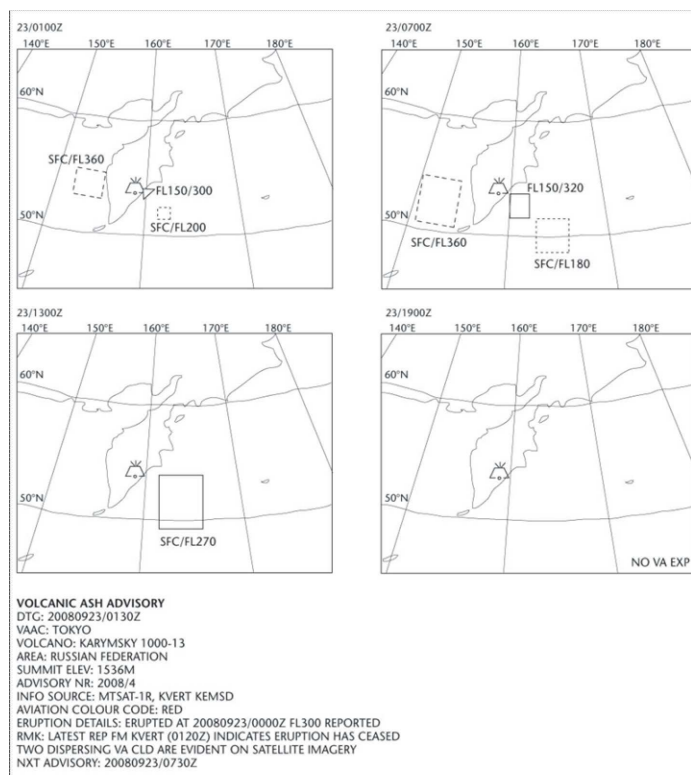
MET.TR.260 Tbassiriet tal-erja għal titjiriet flivell baxx

- (a) Meta tintuża l-forma ta' ċart għal tbassiriet tal-erja għal titjiriet flivell baxx, it-tbassir tat-temperatura ta' riħ 'il fuq u ajru ta' fuq għandu jinħareġ għal punti separati minn mhux iktar minn 300 NM u, tal-inqas, għall-altitudnijiet li ġejjin: 2 000, 5 000 u 10 000 ft (600, 1 500 u 3 000 m) u 15 000 ft (4 500 m) f'żoni muntanjużi. Il-hruġ ta' tbassiriet ta' temperatura ta' riħ 'il fuq u ajru ta' fuq f'altitudni ta' 2 000 ft (600m) jista' jkun soġġett għal kunsiderazzjonijiet orgografici lokali kif tistabbilixxi l-awtorità kompetenti.
- (b) Meta tintuża l-forma ta' ċart għal tbassiriet tal-erja għal titjiriet flivell baxx, it-tbassir ta' fenomeni SIGWX għandu jinħareġ bħala tbassir SIGWX ta' livell baxx għal titjiriet flivell sa 100, jew titjiriet sa livell 150 f'żoni muntanjużi, jew oghla, fejn ikun hemm bżonn. Tbassiriet SIGWX ta' livell baxx għandhom jinkludu:
- (1) il-fenomeni li ġejjin li jiġġustifikaw il-hruġ ta' SIGMET: silġ, turbulenza, shab kumulonimbu li jkun oskurat, spiss, inkorporat jew li jseħh flinja ta' tempesta ("squall line"), maltempati tar-ramel/maltempati ta' trab u zbroffi ta' vulkani jew il-hlus ta' materjali radjuattivi fl-atmosfera, u li huma mistennijin li jaffettwaw titjiriet ta' livell baxx;
 - (2) l-elementi li ġejjin fit-tbassiriet tal-erja għal titjiriet ta' livell baxx: riħ qrib l-art, viżibbiltà tas-superfici, fenomeni sinifikanti tat-temp, oskurazzjoni tal-muntanji, shab, iiformar ta' silġ, turbulenza, mewġ tal-muntanji u għoli ta' iżoterm ta' żero gradi.
- (c) Meta l-awtorità kompetenti tkun stabbiliet li d-densità tat-traffiku li jopera finqas minn livell 100 ta' titjir tiġġustifika l-hruġ ta' messaġġ AIRMET, it-tbassiriet tal-erja għandhom jinħarġu sabiex ikopru s-saff ta' bejn l-art u l-livell 100 ta' titjir, jew sa livell 150 ta' titjir f'żoni muntanjużi, jew oghla, fejn ikun hemm bżonn, u jrid ikun fihom informazzjoni dwar fenomeni tat-temp fir-rotta li jkun ta' periklu għal titjiriet flivell baxx, b'appoġġ tal-hruġ tal-messaġġ AIRMET u l-informazzjoni addizzjonali meħtieġa għal titjiriet ta' livell baxx.

Kapitolu 4 — Rekwiżiti tekniċi għal ċentri konsultattivi dwar l-irmied volkaniku (VAAC)**MET.TR.265 Responsabbiltajiet taċ-ċentru konsultattiv dwar l-irmied volkaniku**

- (a) L-informazzjoni ta' notifika dwar l-irmied volkaniku għandha tinħareġ b'lingwaġġ ċar abbrevjat u skont il-mudell muri fl-Appendiċi 6. Meta ma jkun hemm ebda abbrevjazzjoni disponibbli, għandu jintuża kliem b'lingwaġġ ċar bl-Ingliż, li jrid jinżamm għall-minimu possibbli.

(b) L-informazzjoni ta' notifika dwar l-irmied volkaniku, meta tithejja f'format grafiku, għandha tkun speċifikata taht

u għandha tinhareg billi jintużaw:

- (1) il-format tal-'portable network graphics' (PNG); jew
- (2) il-forma tal-kodiċi BUFR, meta tiġi skambjata f'format binari.

Kapitolu 5 — Rekwiżiti tekniċi għal ċentri konsultattivi dwar iċ-ċikluni tropikali (TCAC)

MET.TR.270 Responsabbiltajiet taċ-ċentru konsultattiv dwar iċ-ċikluni tropikali

- (a) L-informazzjoni ta' notifika dwar iċ-ċikluni tropikali għandha tinhareg għal ċikluni tropiċi meta l-massimu tal-veloċità medja fuq 10 minuti tar-rih qrib l-art ikun mistenni li jilhaq jew jaqbeż l-34 kt matul il-perjodu kopert mill-avviż.
- (b) L-informazzjoni tal-avviż dwar ċikluni tropikali għandha tkun skont l-Appendiċi 7.

Kapitolu 6 — Rekwiżiti tekniċi għal ċentri tat-tbassir tal-erjas madwar id-dinja (WAFCS)

MET.TR.275 Responsabbiltajiet taċ-ċentri tat-tbassir tal-erjas madwar id-dinja

- (a) Id-WAFCS għandhom jużaw data meteoroloġika pproċessata fil-forma ta' valuri tal-punt tal-grilja espressi f'forma binarja (kodiċi GRBL) sabiex jipprovdur tbassiriet globali fi grilja u l-forma ta' kodiċi BUFR sabiex jipprovdur tbassir ta' fenomeni tat-temp sinifikanti.
- (b) Għal tbassiriet globali fi grilja, id-WAFCS għandhom:
 - (1) ihejju tbassiriet ta':
 - (i) ir-rih 'il fuq;
 - (ii) it-temperatura tal-ajru ta' fuq;
 - (iii) l-umdità;
 - (iv) id-direzzjoni, il-veloċità u l-livell tat-titjir tar-rih massimu;

(v) il-livell tat-titjir u t-temperatura tat-tropopawża;

(vi) żoni ta' shab kumulonimbu;

(vii) is-silġ;

(viii) turbulenza fl-ajru hieles u fis-shab;

(ix) l-altitudni ġeopotenzjali tal-livelli tat-titjir,

erba' darbiet kuljum u jkunu validi għal hinijiet fissi validi ta' 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 33 u 36 siegħa wara l-hin (00.00, 06.00, 12.00 u 18.00 UTC) tad-data sinottika li fuqha kienu bbażati t-tbassiriet;

(2) johorġu tbassiriet fl-ordni msemmija fil-punt (1) u jqassmuhom kollha mill-iktar fis teknikament possibbli, iżda mhux iktar tard minn 6 sigħat wara l-hin standard ta' osservazzjoni;

(3) jipprovdu tbassiriet bil-punti ta' grilja fi grilja regolari b'rizoluzzjoni orizzontali ta' 1,25° latitudni u longitudni u li jinkludu:

(i) data dwar ir-riħ għal titjiriet flivelli 50 (850 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 320 (275 hPa), 340 (250 hPa), 360 (225 hPa), 390 (200 hPa), 410 (175 hPa), 450 (150 hPa) u 530 (100 hPa);

(ii) data dwar it-temperatura għal titjiriet flivelli 50 (850 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 320 (275 hPa), 340 (250 hPa), 360 (225 hPa), 390 (200 hPa), 410 (175 hPa), 450 (150 hPa) u 530 (100 hPa);

(iii) data dwar l-umdità għal titjiriet flivelli 50 (850 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa) u 180 (500 hPa);

(iv) il-firxa orizzontali u l-livelli tat-titjir tas-shab kumulonimbu bażi u ta' fuq nett;

(v) l-ifformar ta' silġ għal saffi fforokati għal titjiriet flivelli 60 (800 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 240 (400 hPa) u 300 (300 hPa);

(vi) turbulenza fajru hieles għal saffi fforokati għal titjiriet flivelli 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 340 (250 hPa), 390 (200 hPa) u 450 (150 hPa);

(vii) turbulenza fis-shab għal saffi fforokati għal titjiriet flivelli 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 240 (400 hPa) u 300 (300 hPa);

(viii) data dwar l-altitudni ġeopotenzjali għal titjiriet flivelli 50 (850 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 320 (275 hPa), 340 (250 hPa), 360 (225 hPa), 390 (200 hPa), 410 (175 hPa), 450 (150 hPa) u 530 (100 hPa).

(c) Għal tbassiriet globali ta' fenomeni tat-temp sinifikanti fir-rotta, id-WAFCs għandhom:

(1) ihejju tbassiriet SIGWX erba' darbiet kuljum u għandhom ikunu validi għal hinijiet fissi validi ta' 24 siegħa wara l-hin (00.00, 06.00, 12.00 u 18.00 UTC) tad-data sinottika li fuqha kienu bbażati t-tbassiriet. It-tqassim ta' kull tbassir għandu jsir mill-iktar fis teknikament fattibbli, iżda mhux iktar tard minn 9 sigħat wara l-hin standard ta' osservazzjoni;

(2) johorġu tbassiriet SIGWX bħala tbassiriet SIGWX ta' livell għoli għal titjiriet flivelli ta' bejn 250 u 630;

(3) jinkludu fi tbassiriet SIGWX l-affarijiet li ġejjin:

(i) ciklun tropikali diment li l-massimu tal-velocità medja fuq 10 minuti tar-riħ qrib l-art ikun mistenni li jilhaq jew jaqbeż l-34 kt (17 m/s);

(ii) linji ta' tempesta severi;

(iii) turbolenza moderata jew severa (fis-shab jew fl-ajru hieles);

(iv) formazzjoni ta' silġ moderata jew qawwija;

(v) maltempata tar-ramel/maltempata tat-trab mifruxa sew;

(vi) shab kumulonimbu assoċjat mal-maltempati u b'punti (i) sa (v);

(vii) żoni ta' shab mhux f'konvezzjoni assoċjat ma' turbolenza moderata jew severa fis-shab u/jew formazzjoni ta' silġ moderata jew qawwija;

- (viii) il-livell tat-titjir u t-tropopawża;
 - (ix) il-forzi propulsivi;
 - (x) informazzjoni dwar fejn sehħew l-izbroffi vulkaniċi li qeghdin jipproduċu shab ta' rmied ta' importanza għal operazzjonijiet ta' inġenji tal-ajru, li tinkludi: is-simbolu tal-izbroff ta' vulkan fil-post tal-vulkan u, f'kaxxa testwali separata fuq iċ-ċart, is-simbolu tal-izbroff ta' vulkan, isem il-vulkan, jekk magħruf, u l-latitudni/longitudni tal-izbroff. Barra minn hekk, il-leġġenda taċ-ċarts SIGWX għandha tindika "CHECK SIGMET, ADVISORIES FOR TC AND VA, AND ASHTAM AND NOTAM FOR VA" (IĊĊEKKJA SIGMET, KONSULENZI GĦAL TC U VA, U ASHTAM U NOTAM GĦAL VA);
 - (xi) informazzjoni dwar il-post fejn jinhelsu l-materjali radjuattivi fl-atmosfera ta' importanza għall-operazzjonijiet tal-inġenji tal-ajru, li jinkludu: is-simbolu ta' materjali radjuattivi fl-atmosfera fil-post tal-hlus u, f'kaxxa separata fuq iċ-ċart, is-simbolu ta' materjali radjuattivi fl-atmosfera, il-latitudni/longitudni tal-post tal-hlus u, jekk magħruf, isem is-sit tas-sors radjuattiv. Barra minn hekk, il-leġġenda taċ-ċarts SIGWX fejn ikun indikat hlus ta' radjazzjoni jrid ikun fiha "CHECK SIGMET AND NOTAM FOR RDOACT CLD" (IĊĊEKKJA SIGMET U NOTAM GĦAL RDOACT CLD).
- (4) Għandhom jiġu applikati l-kriterji li ġejjin għal tbassiriet SIGWX:
- (i) il-punti (i) sa (vi) tal-punt (3) għandhom jiġu inklużi biss jekk ikunu mistennijin li jsehħu bejn il-livelli inferjuri u superjuri tat-tbassir SIGWX;
 - (ii) l-abbrevjazzjoni "CB" għandha tkun indikata biss meta tkun qiegħda tirreferi għall-okkorrenza jew l-okkorrenza mistennija ta' shab kumulonimbu:
 - (A) li jaffettwa zona b'kopertura spazjali massima ta' 50 % jew iktar miż-zona kkonċernata;
 - (B) tul linja bi ftit spazju jew ebda spazju bejn is-shab individwali; jew
 - (C) inkorporat f'saffi ta' shab jew mohbi wara ċpar;
 - (iii) l-inklużjoni ta' "CB" għandha tinftiehem li tinkludi l-fenomeni tat-temp kollha normalment assoċjati ma' shab kumulonimbu, jiġifieri maltempata, formazzjoni ta' silġ moderata jew qawwijja, turbolenza moderata jew severa, u silġ;
 - (iv) meta żbroff ta' vulkan jew rilaxx ta' materjali radjuattivi fl-atmosfera jiġġustifika l-inklużjoni tas-simbolu ta' attività vulkanika jew is-simbolu ta' radjuattività fit-tbassiriet SIGWX, is-simboli għandhom jiġu inklużi fit-tbassiriet SIGWX indipendentement mill-ġholi li jkunu mistennija jew irrapportati li jilhqgħu l-kolonna tal-irmied jew il-materjal radjuattiv;
 - (v) fil-każ ta' koinċident jew it-trikkib parzjali tal-punti (i), (x) u (xi) tal-punt (3), għandha tingħata l-ogħla prijorità lill-punt (x), segwit mill-punti (xi) u (i). Il-punt bl-ogħla prijorità jrid jitqiegħed fil-post tal-avveniment, u għandha tintuża vleggħa li tlaqqa' l-post tal-punt(i) l-iehor mas-simbolu assoċjat tiegħu (tagħhom) jew il-kaxxa (kaxex) testwali.
- (d) Għandhom jinharġu tbassiriet SIGWX ta' livell medju għal titjiriet fliveli ta' bejn 100 u 250 għal zoni ġeografici limitati.
-

Appendiċi 1

Mudell għall-METAR

Importanti:

M = inklużjoni obbligatorja, parti minn kull messaġġ;

C = inklużjoni mhux obbligatorja, skont il-kundizzjonijiet meteoroloġiċi jew il-metodu ta' osservazzjoni;

O = inklużjoni mhux obbligatorja.

Nota 1: Il-meded u r-riżoluzzjonijiet għall-elementi numeriči inklużi fil-METAR jintwerew taht dan il-mudell.

Nota 2: L-ispejgazzjonijiet għall-abbrevjazzjonijiet jistgħu jinkisbu mill-Proċeduri għas-Servizzi ta' Navigazzjoni bl-Ajru — Abbrevjazzjonijiet u Kodiċijiet tal-ICAO (PANS-ABC, Dok 8400).

Element	Kontenut dettaljat	Mudell(i)	Eżempji
Identifikazzjoni tat-tip ta' rapport (M)	Tip tar-rapport (M)	METAR, METAR COR,	METAR METAR COR
Indikatur tal-post (M)	Indikatur tal-post tal-ICAO (M)	Nnnn	YUDO
Hin tal-osservazzjoni (M)	Il-jum u l-hin attwali tal-osservazzjoni fil-UTC (M)	nnnnnnZ	221630Z
L-identifikazzjoni ta' rapport awtomatizzat jew nieqes (C)	Identifikatur ta' rapport awtomatizzat jew nieqes (C)	AUTO jew NIL	AUTO NIL

TMIEM IL-METAR JEKK IR-RAPPORT HUWA NIEQES.

Rih qrib l-art (M)	Direzzjoni tar-rih (M)	Nnn	VRB	24004MPS VRB01MPS (24008KT) (VRB02KT) 19006MPS (19012KT) 00000MPS (00000KT) 140P149MPS (140P99KT)
	Velocità tar-rih (M)	[P]nn[n]		
	Varjazzjonijiet sinifikanti fir-rih (C)	G[P]nn[n]		12003G09MPS (12006G18KT) 24008G14MPS (24016G28KT)
	Unitajiet ta' kejl (M)	MPS (jew KT)		
	Varjazzjonijiet direzzjonali sinifikanti (C)	nnnVnnn	—	02005MPS 350V070 (02010KT 350V070)

Element	Kontenut dettaljat	Mudell(i)			Eżempji
Viżibbiltà (M)	Viżibbiltà prevalenti jew minima (M)	Nnnn			CAVOK 0350 CAVOK 7000 9999 0800
	Viżibbiltà minima u direzzjoni tal-viżibbiltà minima (C)	nnnn[N] jew nnnn[NE] jew nnnn[E] jew nnnn[SE] jew nnnn[S] jew nnnn[SW] jew nnnn[W] jew nnnn[NW]			
Medda viżwali tar-runway (C) ⁽¹⁾	Isem l-element (M)	R			R32/0400 R12R/1700 R10/M0050 R14L/P2000
	Runway (M)	nn[L]/jew nn[C]/jew nn[R]/			
	Medda viżwali tar-runway (M)	[P jew M]nnnn			
	Tendenza fl-imghoddi tal-medda viżwali tar-runway (C)	U, D jew N			R12/1100U R26/0550N R20/0800D R12/0700
It-temp bhalissa (C)	L-intensità jew il-qrubija tat-temp bhalissa (C)	- jew +	—	VC	
	Karatteristiċi u tip tat-temp bhalissa (M)	DZ jew RA jew SN jew SG jew PL jew DS jew SS jew FZDZ jew FZRA jew FZUP jew FC ⁽²⁾ jew SHGR jew SHGS jew SHRA jew SHSN jew SHUP jew TSGR jew TSGS jew TSRA jew TSSN jew TSUP jew UP	FG jew BR jew SA jew DU jew HZ jew FU jew VA jew SQ jew PO jew TS jew BCFG jew BLDU jew BLSA jew BLSN jew DRDU jew DRSA jew DRSN jew FZFG jew MIFG jew PRFG jew //	FG jew PO jew FC jew DS jew SS jew TS jew SH jew BLSN jew BLSA jew BLDU jew VA	RA HZ VCFG +TSRA FG VCSH +DZ VA VCTS -SN MIFG VCBLSA +TSRASN -SNRA DZ FG +SHSN BLSN UP FZUP TSUP FZUP //

Element	Kontenut dettaljat		Mudell(i)			Eżempji
Shab (M)	Ammont ta' shab u gholi tal-baži ta' shab jew vizibbiltà vertikali (M)		FEWnnn jew SCTnnn jew BKNnnn jew OVCnnn jew FEW/// jew SCT/// jew BKN/// jew OVC/// jew ///nnn jew /////	VVnnn jew VV///	NSCjew NCD	FEW015 VV005 OVC030 VV/// NSC SCT010 OVC020 BKN/// ///015
	Tip ta' shab (C)		CB jew TCU jew ///	—		BKN009TCU NCD SCT008 BKN025CB BKN025/// /////CB
It-temperatura tal-arja u tal-punt tan-nida (M)	It-temperatura tal-arja u tal-punt tan-nida (M)		[M]nn/[M]nn			17/10 02/M08 M01/M10
Valuri tal-pessjoni (M)	Isem l-element (M)		Q			Q0995 Q1009 Q1022 Q0987
	QNH (M)		Nnnn			
Informazzjoni supplimentari (C)	Temp riċenti (C)		REFZDZ jew REFZRA jew REDZ jew RE[SH]RA jew RERASN jew RE[SH]SN jew RESG jew RESHGR jew RESHGS jew REBLSN jew RESS jew REDS jew RETSRA jew RETSSN jew RETSGR jew RETSGS jew RETS jew REFC jew REVA jew REPL jew REUP jew REFZUP jew RETSUP jew RESHUP			REFZRA RETSRA
	Gradjent tar-riħ (C)		WS Rnn[L] jew WS Rnn[C] jew WS Rnn[R] jew WS ALL RWY			WS R03 WS ALL RWY WS R18C
	It-temperatura tal-wiċċ tal-baħar u l-qagħda tal-baħar jew gholi sinifikanti tal-mewġ (C)		W[M]nn/Sn jew W[M]nn/Hn[n][n]			W15/S2 W12/H75
	Qagħda tar-runway (C)	Dezinjatur tar-runway (M)	R nn[L]/ jew Rnn[C]/ jew Rnn[R]/		R/SNOCLO	R99/421594 R/SNOCLO R14L/CLRD//
		Depożiti fuq ir-runway (M)	n jew /			

Element	Kontenut dettaljat		Mudell(i)			Eżempji	
		Firxa tal-kontaminazzjoni tar-runway (M)	n jew /				
		Fond tad-depożitu (M)	nn jew //				
		Koeffiċjent tal-frizzjoni jew azzjoni ta' bbrejkjar (M)	nn jew //				
Tbassir tax-xejra (O)	Indikatur ta' bidla (M)	NOSIG	BECMG jew TEMPO			CAVOK	NOSIG
	Perjodu ta' bidla (C)		FMnnnn u/jew TLnnnn jew ATnnnn				SIGMET
	Riħ (C)		nnn[P]nn[n][G[P]nn[n]]MPS (jew nnn[P]nn[G[P]nn]KT)				FEW020
	Vizibbiltà prevalenti (C)		nnnn				TEMPO
	Fenomenu tat-temp: intensità (C)		- jew +	—	NSW		25018G25MPS (TEMPO 25036G50KT)
	Fenomenu tat-temp: karatteristiċi u tip (C)		DZ jew RA jew SN jew SG jew PL jew DS jew SS jew FZDZ jew FZRA jew SHGR jew SHGS jew SHRA jew SHSN jew TSGR jew TSGS jew TSRA jew TSSN	FG jew BR jew SA jew DU jew HZ jew FU jew VA jew SQ jew PO jew FC jew TS jew BCFG jew BLDU jew BLSA jew BLSN jew DRDU jew DRSA jew DRSN jew FZFG jew MIFG jew PRFG			BECMG FM1030 TL1130 CAVOK BECMG TL1700 0800 FG BECMG AT1800 9000 NSW BECMG FM1900 0500 +SNRA BECMG FM1100 SN TEMPO FM1130 BLSN TEMPO FM0330 TL0430 FZRA
	L-ammont ta' shab u l-gholi tal-baži ta' shab jew il-vizibbiltà vertikali (C)		FEWnnn jew SCTnnn jew BKNnnn jew OVCnnn	VVnnn jew (vv)	NSC		TEMPO TL1200 0600 BECMG AT1200 8000 NSW NSC BECMG AT1130 OVC010
Tip ta' shab (C)	CB jew TCU	—		TEMPO TL1530 +SHRA BKN012CB			

(1) Ghandha tiġi inkluża jekk il-vizibbiltà jew il-medda viżwali tar-runway hija < 1 500 m; għal massimu ta' erba' runways.

(2) Qawwi jintuża sabiex jindika urugan jew tromba tal-ilma; moderat (ebda kwalifikatur) sabiex jindika tromba li ma tmissx mal-art.

Il-meded u r-riżoluzzjonijiet għall-elementi numeriči inklużi fil-METAR				
Element		Medda	Riżoluzzjoni	
Runway:	(mingħajr unitajiet)	01–36	1	
Direzzjoni tar-rih:	°vera	000–360	10	
Velocità tar-rih:	MPS	00–99	1	
	KT	00–199	1	
Vizibbiltà:	M	0000–0750	50	
	M	0800–4 900	100	
	M	5 000–9 000	1 000	
	M	10 000–	0 (valur fiss: 9 999)	
Medda vizwali tar-runway:	M	0000–0375	25	
	M	0400–0750	50	
	M	0800–2 000	100	
Vizibbiltà vertikali:	30's M (100's FT)	000–020	1	
Shab: għoli tal-baži tas-shab:	30's M (100's FT)	000–100	1	
Temperatura tal-arja;		– 80 – + 60	1	
Temperatura tal-punt tan-nida:	°C			
QNH:	hPa	0850–1 100	1	
Temperatura tal-wiċċ tal-baħar:	°C	– 10 – + 40	1	
Qağħda tal-baħar:	(mingħajr unitajiet)	0–9	1	
Għoli sinifikanti tal-mewg	M	0–999	0.1	
Qağħda tar-runway	Deżinjatur tar-runway:	(mingħajr unitajiet)	01–36; 88; 99	1
	Depożiti fuq ir-runway:	(mingħajr unitajiet)	0–9	1
	Firxa tal-kontaminazzjoni tar-runway:	(mingħajr unitajiet)	1; 2; 5; 9	—
	Fond tad-depożitu	(mingħajr unitajiet)	00–90; 92–99	1
	Koeffiċjent ta' frizzjoni/azzjoni ta' bbrejkjar:	(mingħajr unitajiet)	00–95; 99	1

* Ma hemm ebda rekwiżit ajrunawtiku sabiex jiġu rrapportati velocitàt tar-riħ qrib l-art ta' 100 kt (50 m/s) jew iktar; madankollu, ġie pprovdut għar-rapportar ta' velocitàt tar-riħ li jaslu sa 199 kt (99 m/s) għal skopijiet mhux ajrunawtiċi, skont il-bżonn.

Appendici 2

Żoni fissi ta' kopertura tat-tbassiriet WAFS fil-forma ta' ċart

Projjezzjoni Mercator

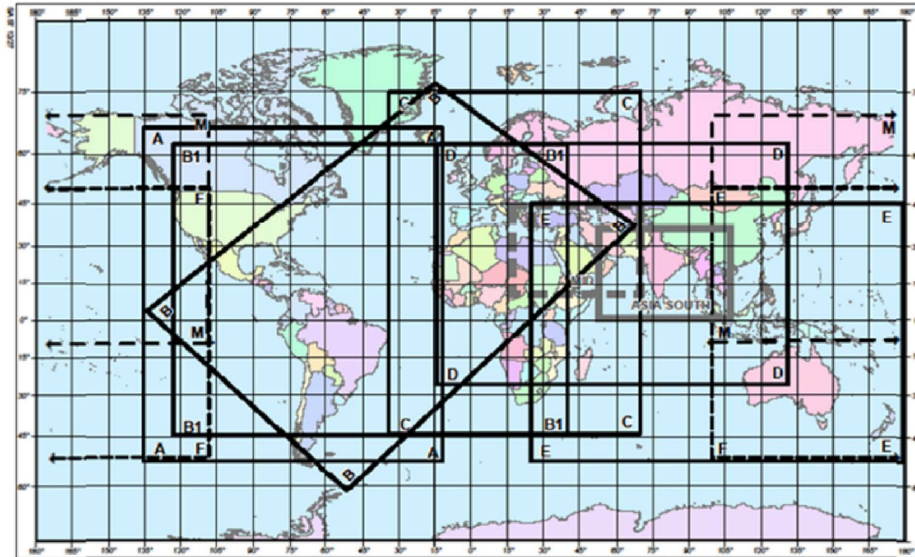

CHART	LATITUDE	LONGITUDE	CHART	LATITUDE	LONGITUDE
A	N6700	W13724	D	N6300	W01500
A	N6700	W01236	D	N6300	E13200
A	S5400	W01236	D	S2700	E13200
A	S5400	W13724	D	S2700	W01500
ASIA	N3600	E05300	E	N4455	E02446
ASIA	N3600	E10800	E	N4455	E18000
ASIA	0000	E10800	E	S5355	E18000
ASIA	0000	E05300	E	S5355	E02446
B	N0304	W13557	F	N5000	E10000
B	N7644	W01545	F	N5000	W11000
B	N3707	E06732	F	S5242	W11000
B	S6217	W05240	F	S5242	E10000
B1	N6242	W12500	M	N7000	E10000
B1	N6242	E04000	M	N7000	W11000
B1	S4530	E04000	M	S1000	W11000
B1	S4530	W12500	M	S1000	E10000
C	N7500	W03500	MID	N4400	E01700
C	N7500	E07000	MID	N4400	E07000
C	S4500	E07000	MID	N1000	E07000
C	S4500	W03500	MID	N1000	E01700

Projjezzjoni stereografika polari (empisfera tat-Tramuntana)

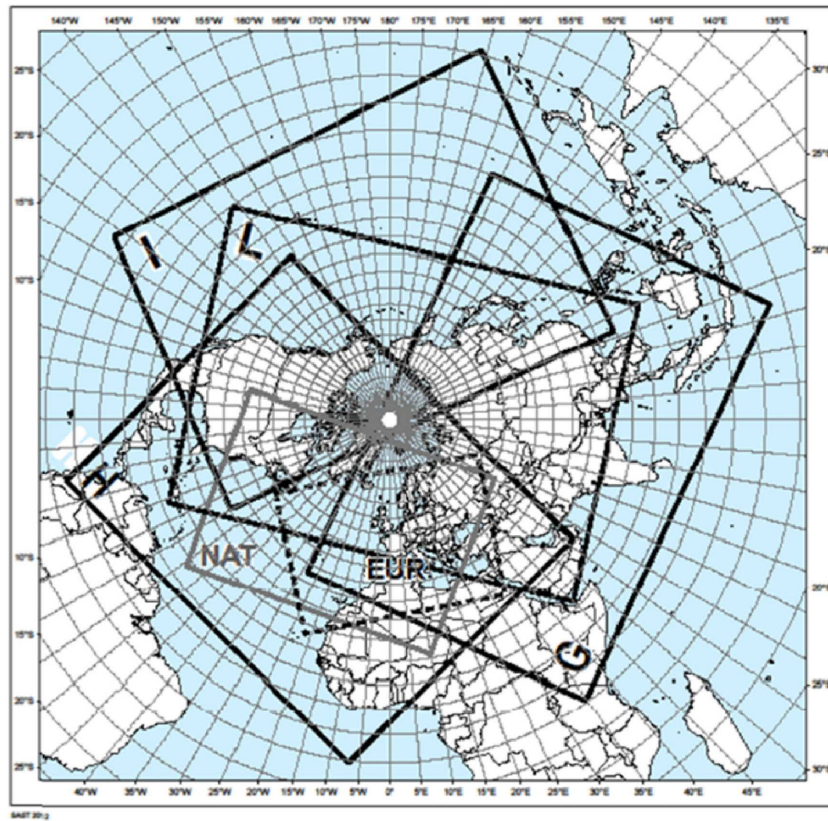

CHART	LATITUDE	LONGITUDE	CHART	LATITUDE	LONGITUDE
EUR	N4633	W05634	I	N1912	E11130
EUR	N5842	E06824	I	N3330	W06012
EUR	N2621	E03325	I	N0126	W12327
EUR	N2123	W02136	I	S0647	E16601
G	N3552	W02822	L	N1205	E11449
G	N1341	E15711	L	N1518	E04500
G	S0916	E10651	L	N2020	W06900
G	S0048	E03447	L	N1413	W14338
H	N3127	W14836	NAT	N4439	W10143
H	N2411	E05645	NAT	N5042	E06017
H	S0127	W00651	NAT	N1938	E00957
H	N0133	W07902	NAT	N1711	W05406

Projjezzjoni stereografika polari (empisfera tan-Nofsinhar)

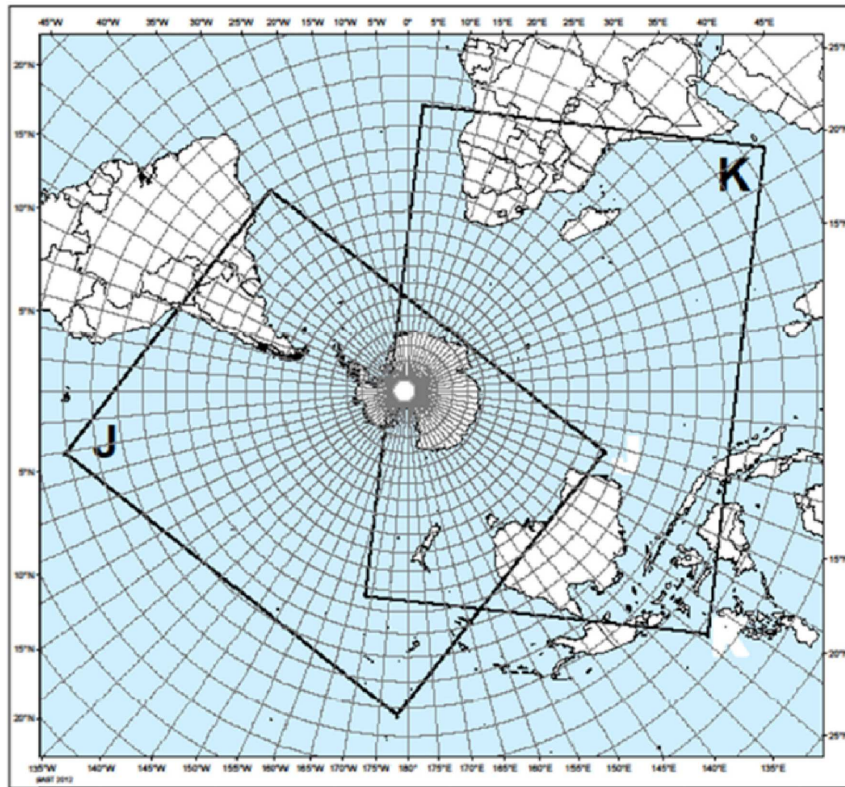

CHART	LATITUDE	LONGITUDE
J	S0318	W17812
J	N0037	W10032
J	S2000	W03400
J	S2806	E10717
K	N1255	E05549
K	N0642	E12905
K	S2744	W16841
K	S1105	E00317

Appendiċi 3

Mudell ghat-TAF

Importanti:

M = inklużjoni obbligatorja, parti minn kull messaġġ;

C = inklużjoni mhux obbligatorja, skont il-kundizzjonijiet meteoroloġiċi jew il-metodu ta' osservazzjoni;

O = inklużjoni mhux obbligatorja.

Nota 1: Il-meded u r-riżoluzzjonijiet għall-elementi numeriči inklużi fit-TAF huma murijin taħt dan il-mudell.

Nota 2: L-ispejgazzjonijiet għall-abbrevjazzjonijiet jistgħu jinkisbu mill-*Proċeduri għas-Servizzi ta' Navigazzjoni bl-Ajru — Abbrevjazzjonijiet u Kodiċijiet tal-ICAO (PANS-ABC, Dok 8400)*.

Element	Kontenut dettaljat	Mudell(i)	Eżempji
Identifikazzjoni tat-tip ta' tbassir (M)	Tip ta' tbassir (M)	TAF jew TAF AMD jew TAF COR	TAF TAF AMD
Indikatur tal-post (M)	Indikatur tal-post tal-ICAO (M)	Nnnn	YUDO
Il-hin tal-hruġ ta' tbassir (M)	Il-jum u l-hin tal-hruġ tat-tbassir fil-UTC (M)	nnnnnnZ	16000Z
L-identifikazzjoni ta' tbassir nieqes (C)	Identifikatur ta' tbassir nieqes (C)	NIL	NIL
TMIEM IT-TAF JEKK IT-TBASSIR HUWA NIEQES.			
Il-jiem u l-perjodu ta' validità tat-tbassir (M)	Il-jiem u l-perjodu ta' validità tat-tbassir fil-UTC (M)	nnnn/nnnn	1606/1624 0812/0918
L-identifikazzjoni ta' tbassir imħassar (C)	Identifikatur ta' tbassir imħassar (C)	CNL	CNL
TMIEM IT-TAF JEKK IT-TBASSIR JIḤASSAR.			
Rih qrib l-art (M)	Direzzjoni tar-rih (M)	nnn jew VRB	24004MPS; VRB01MPS (24008KT); (VRB02KT) 19005MPS (19010KT)
	Velocità tar-rih (M)	[P]nn[n]	00000MPS (00000KT) 140P49MPS (140P99KT)

Element	Kontenut dettaljat	Mudell(i)		Eżempji	
	Varjazzjonijiet sinifikanti fir-riħ (C)	G[P]nn[n]		12003G09MPS (12006G18KT) 24008G14MPS (24016G28KT)	
	Unitajiet ta' kejl (M)	MPS (<i>jew</i> KT)			
Vizibbiltà (M)	Vizibbiltà prevalenti (M)	Nnnn		CAVOK 0350 CAVOK 7000 9000 9999	
Temp (C)	Intensità tat-temp fenomeni (C) (1)	– <i>jew</i> +	—		
	Karatteristiċi u tip tal-fenomeni tat-temp (C)	DZ <i>jew</i> RA <i>jew</i> SN <i>jew</i> SG <i>jew</i> PL <i>jew</i> DS <i>jew</i> SS <i>jew</i> FZDZ <i>jew</i> FZRA <i>jew</i> SHGR <i>jew</i> SHGS <i>jew</i> SHRA <i>jew</i> SHSN <i>jew</i> TSGR <i>jew</i> TSGS <i>jew</i> TSRA <i>jew</i> TSSN	FG <i>jew</i> BR <i>jew</i> SA <i>jew</i> DU <i>jew</i> HZ <i>jew</i> FU <i>jew</i> VA <i>jew</i> SQ <i>jew</i> PO <i>jew</i> FC <i>jew</i> TS <i>jew</i> BCFG <i>jew</i> BLDU <i>jew</i> BLSA <i>jew</i> BLSN <i>jew</i> DRDU <i>jew</i> DRSA <i>jew</i> DRSN <i>jew</i> FZFG <i>jew</i> MIFG <i>jew</i> PRFG	RA HZ +TSRA FG –FZDZ PRFG +TSRASN SNRA FG	
Shab (M) (2)	Ammont ta' shab u għoli tal-bażi <i>jew</i> vizibbiltà vertikali (M)	FEWnnn <i>jew</i> SCTnnn <i>jew</i> BKNnnn <i>jew</i> OVCnnn	VVnnn <i>jew</i> VV///	NSC	FEW010 VV005 OVC020 VV/// NSC SCT005 BKN012
	Tip ta' shab (C)	CB <i>jew</i> TCU	—		SCT008 BKN025CB
Temperatura (O) (3)	Isem l-element (M)	TX		TX25/1013Z TN09/1005Z TX05/2112Z TNM02/2103Z	
	Temperatura massima (M)	[M]nn/			
	Il-jum u l-hin li fihom isseħħ it-temperatura massima (M)	nnnnZ			
	Isem l-element (M)	TN			
	Temperatura minima (M)	[M]nn/			
	Il-jum u l-hin li fihom isseħħ it-temperatura minima (M)	nnnnZ			

Element	Kontenut dettaljat	Mudell(i)			Eżempji
Il-bidliet mistennijin f'wieħed jew iktar mill-elementi ta' hawn fuq matul il-perjodu ta' validità (C)	Bidla jew probabbiltà indikatur (M)	PROB30 [TEMPO] jew PROB40 [TEMPO] jew BECMG jew TEMPO jew FM			
	Perjodu ta' okkorrenza jew bidla (M)	nnnn/nnnn jew nnnnnn			
	Riħ (C)	nnn[P]nn[n][G[P]nn[n]]MPS jew VRBnnMPS (jew nnn[P]nn[G[P]nn]KT jew VRBnnKT)			TEMPO 0815/0818 25017G25MPS (TEMPO 0815/0818 25034G50KT) TEMPO 2212/2214 17006G13MPS 1000 TSRA SCT010CB BKN020 (TEMPO 2212/2214 17012G26KT 1000 TSRA SCT010CB BKN020)
	Vizibbiltà prevalenti (C)	Nnnn		CAVOK	BECMG 3010/3011 0000MPS 2400 OVC010 (BECMG 3010/3011 0000KT 2400 OVC010) PROB30 1412/1414 0800 FG
	Fenomenu tat-temp: intensità (C)	– jew +	—	NSW	BECMG 1412/1414 RA TEMPO 2503/2504 FZRA TEMPO 0612/0615 BLSN PROB40 TEMPO 2923/3001 0500 FG
Fenomenu tat-temp: karatteristiċi u tip (C)	DZ jew RA jew SN jew SG jew PL jew DS jew SS jew FZDZ jew FZRA jew SHGR jew SHGS jew SHRA jew SHSN jew TSGR jew TSGS jew TSRA jew TSSN		FG jew BR jew SA jew DU jew HZ jew FU jew VA jew SQ jew PO jew FC jew TS jew BCFG jew BLDU jew BLSA jew BLSN jew DRDU jew DRSA jew DRSN jew FZFG jew MIFG jew PRFG		

Element	Kontenut dettaljat	Mudell(i)			Eżempji
	L-ammont ta' shab u l-gholi tal-baži jew il-vizibbiltà vertikali (C)	FEWnnn <i>jew</i> SCTnnn <i>jew</i> BKNnnn <i>jew</i> OVCnnn	VVnnn <i>jew</i> VV///	NSC	FM051230 15015KMH 9999 BKN020 (FM051230 15008KT 9999 BKN020) BECMG 1618/1620 8000 NSW NSC
	Tip ta' shab (C)	CB <i>jew</i> TCU	—		BECMG 2306/2308 SCT015CB BKN020

(¹) Ghandha tiġi inkluża kull meta applikabbli. Ebda kwalifikatur għal intensità moderata.
(²) Sa erba' saffi tas-shab.
(³) Tikkonsisti sa massimu ta' erba' temperaturi (żewġ temperaturi massimi u żewġ temperaturi minimi).

Il-meded u r-riżoluzzjonijiet għall-elementi numeriči inklużi fit-TAF

Elementi	Medda	Riżoluzzjoni
Direzzjoni tar-rih: ° veru	000–360	10
Velocità tar-rih: MPS	00–99 (*)	1
KT (*)	0-199	1
Vizibbiltà: M	0000–0750	50
M	0800–4 900	100
M	5 000–9 000	1 000
M	10 000 –	0 (valur fiss: 9 999)
Vizibbiltà vertikali: 30's M (100's FT)	000–020	1
Shaba: għoli tal-baži tas-shab: 30's M (100's FT)	000–100	1
Temperatura tal-arja (massima u minima): °C	– 80 – + 60	1

(*) Ma hemm ebda rekwiżit ajrunawtiku sabiex jiġu rrapportati velocitajiet tar-rih qrib l-art ta' 100 kt (50 m/s) jew iktar; madankollu, ġie pprovdut għar-rapportar ta' velocitajiet tar-rih li jaslu sa 199 kt (99 m/s) għal skopijiet mhux ajrunawtiċi, skont il-bżonn.

Appendiċi 4

Mudell għal twissijiet dwar il-gradjent tar-riħ

Importanti:

M = inklużjoni obbligatorja, parti minn kull messaġġ;

C = inklużjoni mhux obbligatorja, kull meta applikabbli.

Nota 1: Il-meded u r-riżoluzzjonijiet għall-elementi numerici inklużi fit-twissijiet dwar il-gradjent tar-riħ jintwerew fl-Appendiċi 8.

Nota 2: L-ispejgazzjonijiet għall-abbrevjazzjonijiet jistgħu jinkisbu mill-Proċeduri għas-Servizzi ta' Navigazzjoni bl-Ajru — Abbrevjazzjonijiet u Kodiċijiet tal-ICAO (PANS-ABC, Dok 8400).

Element	Kontenut dettaljat	Mudell(i)	Pereżempju
Indikatur tal-post tal-ajrudrom (M)	Indikatur tal-post tal-ajrudrom	nnnn	YUCC
Identifikazzjoni tat-tip ta' messaġġ (M)	It-tip ta' messaġġ u n-numru sekwenzjali	WS WRNG [n]n	WS WRNG 1
Il-hin ta' oriġini u l-perjodu ta' validità (M)	Il-jum u l-hin tal-hruġ u, fejn applikabbli, il-perjodu ta' validità fil-UTC (M)	nnnnnn [VALID TL nnnnnn] jew [VALID nnnnnn/nnnnnn]	211230 VALID TL 211330 221200 VALID 221215/221315
JEKK TRID TIKKANĊELLA T-TWISSIJA DWAR IL-GRADJENT TAR-RIĦ, ARA D-DETTALJI FI TMIEM IL-MUDELL.			
Fenomeni (M)	Identifikazzjoni tal-fenomeni u fejn jinsab	[MOD] jew [SEV] WS IN APCH jew [MOD] jew [SEV] WS [APCH] RWYnnn jew [MOD] jew [SEV] WS IN CLIMB-OUT jew [MOD] jew [SEV] WS CLIMB-OUT RWYnnn jew MBST IN APCH jew MBST [APCH] RWYnnn jew MBST IN CLIMB-OUT jew MBST CLIMB-OUT RWYnnn	WS APCH RWY12 MOD WS RWY34 WS IN CLIMB-OUT MBST APCH RWY26 MBST IN CLIMB-OUT
Fenomeni osservat, irrapportat jew imbassar (M)	Identifikazzjoni ta' jekk il-fenomeni huwiex osservat jew irrapportat u mistenni li jkompli, jew tbassir	REP AT nnnn nnnnnnnn jew OBS [AT nnnn] jew FCST	REP AT 1510 B747 OBS AT 1205 FCST
Detalji dwar il-fenomeni (C)	Deskrizzjoni tal-fenomeni li jikkawgħa l-hruġ ta' twissija dwar il-gradjent tar-riħ	SFC WIND: nnn/nnMPS (jew nnn/ nnKT) nnnM (nnnFT)-WIND: nnn/ nnMPS (jew nnn/nnKT) jew nnKMH (jew nnKT) LOSS nnKM (jew nnNM) FNA RWYnn jew nnKMH (jew nnKT) GAIN nnKM (jew nnNM) FNA RWYnn	SFC WIND: 320/5MPS 60M-WIND: 360/13MPS (SFC WIND: 320/10KT 200FT-WIND: 360/26KT) 60KMH LOSS 4KM FNA RWY13 (30KT LOSS 2NM FNA RWY13)
JEW			
Thassir ta' twissija dwar il-gradjent tar-riħ	Thassir ta' twissija dwar il-gradjent tar-riħ b'riferiment għall-identifikazzjoni tagħha	CNL WS WRNG [n]n nnnnnn/ nnnnnn	CNL WS WRNG 1 211230/211330

Appendiċi 5

Mudell għall-messaġġi SIGMET u AIRMET u ajrurapporti speċjali (uplink)

Importanti:

M = inklużjoni obbligatorja, parti minn kull messaġġ;

C = inklużjoni mhux obbligatorja, kull meta applikabbli; kif ukoll

= = linja doppja tindika li t-test li jsegwi għandu jitqiegħed fil-linja li jmiss.

Nota.: Il-meded u r-rizoluzzjonijiet għall-elementi numerici inklużi fil-messaġġi SIGMET/AIRMET u fl-ajrurapporti speċjali jintwerew fl-Appendiċi 8.

Elementi	Kontenut dettaljat	Mudell(i)			Eżempji
		SIGMET	AIRMET	SPECIAL AIR-REPORT	
Indikatur tal-post tal-FIR/CTA (M)	Indikatur tal-post tal-ICAO tal-unità tal-ATS li sservi l-FIR jew is-CTA li għalihom jirreferi s-SIGMET/AIRMET (M)	Nnnn		—	YUCC YUDD
Identifikazzjoni (M)	Identifikazzjoni tal-messaġġ u numru sekwenzjali (M)	SIGMET nnn	AIRMET [nn]n	ARS	SIGMET 5 SIGMET A3 AIRMET 2 ARS
Perjodu ta' validità (M)	Gruppi ta' binhar li jindikaw il-perjodu ta' validità f'UTC (M)	VALID nnnnnn/nnnnnn			— VALID 221215/221600 VALID 101520/101800 VALID 251600/252200
Indikatur tal-post tal-MWO (M)	Indikatur tal-post tal-MWO li joriġina l-messaġġ b'sing separatorju (M)	nnnn—			YUDO— YUSO—
Isem l-FIR/CTA jew identifikazzjoni tal-ingenju tal-ajru (M)	Indikatur tal-post u l-isem tal-FIR/CTA li għalihom jinhareġ SIGMET/AIRMET jew is-sinjal ta' sejha radjutelefonika tal-ingenju tal-ajru (M)	nnnn nnnnnnnnnn FIR [/UIR] jew nnnn nnnnnnnnnn CTA	nnnn nnnnnnnnnn FIR [/n]	nnnnnn	YUCC AMSWELL FIR YUDD SHANLON FIR/UIR YUCC AMSWELL FIR/2 YUDD SHANLON FIR VA812
JEKK TRID TIKKANĊELLA S-SIGMET, ARA D-DETTALJI FI TMIEM IL-MUDELL.					
Fenomeni (M)	Deskrizzjoni tal-fenomeni li jikkaġuna l-hruġ ta' SIGMET/AIRMET (C)	OBSC TS[GR] EMBD TS[GR] FRQ TS[GR] SQL TS[GR]	SFC WSPD nn[n] MPS (jew SFC WSPD nn[n]KT)	TS TSGR SEV TURB SEV ICE	SEV TURB FRQ TS OBSC TSGR EMBD TSGR

Elementi	Kontenut dettaljat	Mudell(i)			Eżempji
		SIGMET	AIRMET	SPECIAL AIR-REPORT	
		TC nnnnnnnnnn jew NN SEV TURB SEV ICE SEV ICE (FZRA) SEV MTW HVY DS HVY SS [VA ERUPTION] [MT] [nnnnnnnnnn] [PSN Nnn[nn] jew Snn[nn] Ennn[nn] jew Wnnn[nn] VA CLD RDOACT CLD	SFC VIS nnnnM (nn) ISOL TS[GR] OCNL TS[GR] MT OBSC BKN CLD nnn/[ABV] nnnnM (jew BKN CLD nnn/[ABV] nnnnFT) OVC CLD nnn/[ABV] nnnnM (jew OVC CLD nnn/[ABV] nnnnFT) ISOL CB OCNL CB FRQ CB ISOL TCU OCNL TCU FRQ TCU MOD TURB MOD ICE MOD MTW	SEV MTW HVY SS VA CLD [FL nnn/nnn] VA [MT nnnnnnnnnn] MOD TURB MOD ICE	TC GLORIA TC NN VA ERUPTION MT ASHVAL PSN S15 E073 VA CLD MOD TURB MOD MTW ISOL CB BKN CLD 120/900M (BKN CLD 400/3000FT) OVC CLD 270/ABV3000M (OVC CLD 900/ ABV10000FT) SEV ICE RDOACT CLD
Fenomenu osservat jew imbassar (M)	Indikazzjoni ta' jekk l-informazzjoni hijiex osservata u mistennija li tkompli, jew tbassir (M)	OBS [AT nnnnZ] FCST [AT nnnnZ]		OBS AT nnnnZ	OBS AT nnnnZ OBS FCST AT 1815Z
Post (C)	Post (jirreferi għal-latitude u l-longitudni (fi gradi u minuti))	Nnn[nn] Wnnn[nn] jew Nnn[nn] Ennn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Snn[nn] Ennn[nn] jew N OF Nnn[nn] jew S OF Nnn[nn] jew N OF Snn[nn] jew S OF Snn[nn] jew [U] W OF Wnnn[nn] jew E OF Wnnn[nn] jew W OF Ennn[nn] jew E OF Ennn[nn] jew [N OF, NE OF, E OF, SE OF, S OF, SW OF, W OF, NW OF] [LINE] Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] –		NnnnnWnnnnn jew NnnnnEnnnnn jew SnnnnWnnnnn jew SnnnnEnnnnn	S OF N54 N OF N50 N2020 W07005 N2706 W07306 N48 E010 N OF N1515 AND W OF E13530 W OF E1554 N OF LINE S2520 W11510 – S2520 W12010 WI N6030 E02550 – N6055 E02500 – N6050 E02630 ENTIRE FIR ENTIRE CTA

Elementi	Kontenut dettaljat	Mudell(i)			Eżempji	
		SIGMET	AIRMET	SPECIAL AIR-REPORT		
		<p>Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] jew WI Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn [nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – [Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn [nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn [nn]] jew ENTIRE FIR ⁽³⁾ jew ENTIRE CTA ⁽³⁾</p>				
Livell (C)	Livell jew altitudni tat-titjira u l-firxa (C) ⁽¹⁾	<p>[SFC]/FLnnn jew [SFC]/nnnnM (jew [SFC/] nnnnFT) jew FLnnn/nnn jew TOP FLnnn jew [TOP] ABV FLnnn jew ⁽²⁾ CB TOP [ABV] FLnnn WI nnnKM OF CENTRE (jew CB TOP [ABV] FLnnn WI nnnNM OF CENTRE) jew CB TOP [BLW] FLnnn WI nnnKM OF CENTRE (jew CB TOP [BLW] FLnnn WI nnnNM OF CENTRE) jew ⁽³⁾ FLnnn/nnn [APRX nnnKM BY nnnKM] [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] [Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn [nn] Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] [– Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]] [– Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn [nn] jew Ennn[nn]]] (jew FLnnn/nnn [APRX nnnNM BI nnnNM] [Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] [– Nnn[nn] jew Snn [nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]] [– Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]])</p>			FLnnn jew nnnnM (jew nnnnFT)	FL180 FL050/080 TOP FL390 SFC/FL070 TOP ABV FL100 FL310/450 CB TOP FL500 WI 270KM OF CENTRE (CB TOP FL500 WI 150NM OF CENTRE) FL310/350 APRX 220KM B'35KM FL390
Ċaqliq jew ċaqliq mistenni (C)	Ċaqliq jew ċaqliq mistenni (direzżjoni u veloċità) b'referenza għal wiehed mis-sittax-il punt tal-kumpass, jew wieqaf (C)	<p>MOV N [nnKMH] jew MOV NNE [nnKMH] jew MOV NE [nnKMH] jew MOV ENE [nnKMH] jew MOV E [nnKMH] jew MOV ESE [nnKMH] jew MOV SE [nnKMH] jew MOV SSE [nnKMH] jew MOV S [nnKMH] jew MOV SSW [nnKMH] jew MOV SW [nnKMH] jew MOV WSW [nnKMH] jew MOV W [nnKMH] jew MOV WNW [nnKMH] jew MOV NW [nnKMH] jew MOV NNW [nnKMH] (jew MOV N [nnKT] jew MOV NNE [nnKT] jew MOV NE [nnKT] jew MOV ENE [nnKT] jew MOV E [nnKT] jew MOV ESE [nnKT] jew MOV SE [nnKT] jew MOV SSE [nnKT] jew MOV S [nnKT] jew MOV SSW [nnKT] jew MOV SW [nnKT] jew MOV WSW [nnKT] jew MOV W [nnKT] jew MOV WNW [nnKT] jew MOV NW [nnKT] jew MOV NNW [nnKT]) jew STNR</p>			—	MOV E 40KMH (MOV E 20KT) MOV SE STNR

Elementi	Kontenut dettaljat	Mudell(i)			Eżempji
		SIGMET	AIRMET	SPECIAL AIR-REPORT	
Bidliet fl-intensità (C)	Bidliet mistennijin fl-intensità (C)	INTSF <i>jew</i> WKN <i>jew</i> NC			WKN
Požizzjoni tat-tbassir (C)	Tbassir tal-pożizzjoni tas-shaba ta' rmied volkaniku <i>jew</i> iċ-ċentru tat-TC <i>jew</i> fenomeni perikolużi oħrajn ⁽⁶⁾ fi tmiem il-perjodu ta' validità tal-messagg SIGMET (C)	FCST nnnnZ TC ĊENTRU Nnn[nn] <i>jew</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>jew</i> Ennn[nn] <i>jew</i> FCST nnnnZ VA CLD APRX [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] <i>jew</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>jew</i> Ennn[nn] Nnn[nn] <i>jew</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>jew</i> Ennn[nn] [– Nnn[nn] <i>jew</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>jew</i> Ennn[nn]] [– Nnn[nn] <i>jew</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>jew</i> Ennn[nn]] [U] <i>jew</i> ⁽⁴⁾ FCST nnnnZ ENTIRE FIR ⁽³⁾ <i>jew</i> FCST nnnnZ ENTIRE CTA ⁽³⁾ <i>jew</i> FCST nnnnZ NO VA EXP <i>jew</i> ⁽⁶⁾ [FCST nnnnZ Nnn[nn] Wnnn[nn] <i>jew</i> Nnn[nn] Ennn[nn] <i>jew</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>jew</i> Snn[nn] Ennn[nn] <i>jew</i> N OF Nnn[nn] <i>jew</i> S OF Nnn[nn] <i>jew</i> N OF Snn[nn] <i>jew</i> S OF Snn[nn] [U] W OF Wnnn[nn] <i>jew</i> E OF Wnnn[nn] <i>jew</i> W OF Ennn[nn] <i>jew</i> E OF Ennn[nn] <i>jew</i>	—	—	FCST 2200Z TC CENTRE N2740 W07345 FCST 1700Z VA CLD APRX S15 E075 – S15 E081 – S17 E083 – S18 E079 – S15 E075 FCST 0500Z ENTIRE FIR FCST 0500Z ENTIRE CTA FCST 0500Z NO VA EXP

Elementi	Kontenut dettaljat	Mudell(i)			Eżempji
		SIGMET	AIRMET	SPECIAL AIR-REPORT	
		[N OF, NE OF, E OF, SE OF, S OF, SW OF, W OF, NW OF] [LINE] Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] jew WI ⁽⁵⁾ Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]]jew			
JEW					
Thassir tas-SIGMET/AIRMET (C)	Thassir tas-SIGMET/AIRMET li jirreferi għall-identifikazzjoni tiegħu	CNL SIGMET [nn]n nnnnnn/nnnnnn jew CNL SIGMET [nn]n nnnnnn/nnnnnn [VA MOV LEJN nnnn FIR] ⁽³⁾	CNL AIRMET [nn]n nnnnnn/nnnnnn	—	CNL SIGMET 2 101200/101600 CNL SIGMET 3 251030/251430 VA MOV LEJN YUDO FIR CNL AIRMET 151520/151800
<p>(¹) Biss għal messaġġi SIGMET għal shaba ta' rmied volkaniku u cikluni tropikali.</p> <p>(²) Biss għal messaġġi SIGMET għal cikluni tropikali.</p> <p>(³) Biss għal messaġġi SIGMET għal irmied volkaniku.</p> <p>(⁴) Għal użu biss għal żewġ shabiet ta' rmied volkaniku jew żewġ centri ta' cikluni tropikali li jaffettwaw l-FIR ikkonċernat fl-istess hin.</p> <p>(⁵) In-numru ta' koordinati jrid jinżamm għall-minimu u normalment ma għandux ikun iktar minn sebgha.</p> <p>(⁶) Għal użu biss għal fenomeni perikolużi li mhumiex shaba ta' rmied volkaniku u cikluni tropikali.</p> <p>Nota: Ma għandhax tiġi inkluża formazzjoni ta' silġ severa jew moderata jew turbolenza moderata jew severa (SEV ICE, MOD ICE, SEV TURB, MOD TURB) assocjata ma' maltempati, shab kumulonimbu jew cikluni tropikali.</p>					

Appendiċi 6

Mudell għal messaġġi ta' notifika għal irmied volkaniku*Importanti:*

M = inklużjoni obbligatorja, parti minn kull messaġġ;

O = inklużjoni mhux obbligatorja;

= = linja doppja tindika li t-test li jsegwi għandu jitqiegħed fil-linja li jmiss.

Nota 1: Il-medu u r-riżoluzzjonijiet għall-elementi numeriči inklużi fil-messaġġi ta' notifika għal irmied volkaniku jintwerew fl-Appendiċi 8.

Nota 2: L-ispejgazzjonijiet għall-abbrevjazzjonijiet jistgħu jinkisbu mill-*Proċeduri għas-Servizzi ta' Navigazzjoni bl-Ajru – Abbrevjazzjonijiet u Kodiċijiet tal-ICAO (PANS-ABC, Dok 8400)*.

Nota 3: L-inklużjoni ta' "żewġ punti" (:) wara kull intestatura tal-element hija obbligatorja.

Nota 4: In-numri 1 sa 18 huma inklużi biss għal ċarezza u mhumiex parti mill-messaġġ ta' notifika, kif muri fl-eżempju.

Element		Kontenut dettaljat	Mudell(i)	Eżempji
1	Identifikazzjoni tat-tip ta' messaġġ (M)	Tip ta' messaġġ	VA ADVISORY	VA ADVISORY
2	Il-hin ta' oriġini (M)	Sena, xahar, jum, hin fil-UTC	DTG: nnnnnnnn/nnnnZ	DTG: 20080923/0130Z
3	Isem tal-VAAC (M)	Isem tal-VAAC	VAAC: nnnnnnnnnnnn	VAAC: TOKYO
4	Isem il-vulkan (M)	L-isem u n-numru IAVCEI tal-vulkan	VOLCANO: nnnnnnnnnnnnnnnnnnnn [nnnnnn] jew UNKNOWN jew UNNAMED	VOLCANO: KARYMSKY 1000-13 VOLCANO: UNNAMED
5	Post tal-vulkan (M)	Post tal-vulkan fi gradi u minuti	PSN: Nnnnn jew Snnnn Wnnnnn jew Ennnnn jew UNKNOWN	PSN: N5403 E15927 PSN: UNKNOWN
6	Stat jew reġjun (M)	Stat, jew reġjun jekk ma jkunx irrapportat irmied fuq Stat	AREA: nnnnnnnnnnnnnnnn	AREA: RUSSIA
7	Elevazzjoni tas-summit (M)	Elevazzjoni tas-summit f'm (jew ft)	ELEV TAS-SUMMIT: nnnnM (jew nnnnnFT)	ELEV TAS-SUMMIT: 1536M
8	Numru tan-notifika (M)	Numru tan-notifika: sena shiha u numru tal-messaġġ (sekwenza separata għal kull vulkan)	ADVISORY NR: nnnn/nnnn	ADVISORY NR: 2008/4
9	Sors tal-informazzjoni (M)	Sors tal-informazzjoni bl-użu ta' kitba libera	INFO SOURCE: <i>Kitba libera sa 32 karattru</i>	INFO SOURCE: MTSAT-1R KVERT KEMSD

Element		Kontenut dettaljat	Mudell(i)		Eżempji	
10	Kodiċi bil-kulur (O)	Kodiċi bil-kulur tal-avjazzjoni	AVIATION COLOUR CODE:	RED jew ORANGE jew YELLOW jew GREEN jew UNKNOWN jew NOT GIVEN jew NIL	AVIATION COLOUR CODE:	RED
11	Detalji dwar l-iżbroff (M)	Detalji dwar l-iżbroff (inklużi data/hin tal-iżbroff(i))	ERUPTION DETAILS:	Kitba libera sa 64 karattru jew UNKNOWN	ERUPTION DETAILS:	ERUPTION AT 20080923/0000Z FL300 REPORTED
12	Hin tal-osservazzjoni (jew stima) ta' rmied (M)	Jum u hin (fil-UTC) tal-osservazzjoni (jew stima) ta' rmied volkaniku	OBS (jew EST) VA DTG:	nn/nnnnZ	OBS VA DTG:	23/0100Z
13	Shaba ta' rmied osservata jew stmata (M)	Firxa orizzontali (fi gradi u minuti) u vertikali fil-hin ta' osservazzjoni tas-shaba ta' rmied osservata jew stmata jew, jekk ma tkunx maghrufa l-baži, il-quċċata tas-shaba ta' rmied osservata jew stmata; Il-moviment tas-shaba ta' rmied osservata jew stmata	OBS VA CLD jew EST VA CLD:	TOP FLnnn jew SFC/FLnnn jew FLnnn/nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn][– Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]] MOV N nnKMH (jew KT) jew MOV NE nnKMH (jew KT) jew MOV E nnKMH (jew KT) jew MOV SE nnKMH (jew KT) jew MOV S nnKMH (jew KT) jew MOV SW nnKMH (jew KT) jew MOV W nnKMH (jew KT) jew MOV NW nnKMH (jew KT) jew VA NOT IDENTIFIABLE FM SATELLITE DATA WIND FLnnn/nnn nnn/nn[n]MPS (jew KT) (?) jew WIND FLnnn/nnn VRBnnMPS (jew KT) jew WIND SFC/FLnnn nnn/nn[n] MPS (jew KT) jew WIND SFC/FLnnn VRBnnMPS (jew KT)	OBS VA CLD:	FL250/300 N5400 E15930 – N5400 E16100 – N5300 E15945 MOV SE 20KT SFC/FL200 N5130 E16130 – N5130 E16230 – N5230 E16230 – N5230 E16130 MOV SE 15KT TOP FL240 MOV W 40KMH VA NOT IDENTIFIABLE FM SATELLITE DATA WIND FLO50/070 180/12MPS
14	Tbassir tal-gholi u l-pożizzjoni tas-shab ta' rmied (+6 HR) (M)	Jum u hin (fil-UTC) (6 sigħat mill-“Hin ta' osservazzjoni (jew stima) ta' rmied” mogħti fl-Attribut 12); Tbassir tal-gholi u l-pożizzjoni (fi gradi u minuti) għal kull massa ta' shab għal dak il-hin validu fiss	FCST VA CLD +6 HR:	nn/nnnnZ SFC jew FLnnn/[FL]nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn][– Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]] ⁽¹⁾ jew NO VA EXP jew NOT AVBL jew NOT PROVIDED	FCST VA CLD +6 HR:	23/0700Z FL250/350 N5130 E16030 – N5130 E16230 – N5330 E16230 – N5330 E16030 SFC/FL180 N4830 E16330 – N4830 E16630 – N5130 E16630 – N5130 E16330 NO VA EXP NOT AVBL NOT PROVIDED

Element		Kontenut dettaljat	Mudell(i)		Eżempji	
15	Tbassir tal-gholi u l-pożizzjoni tas-shab ta' rmied (+12 HR) (M)	Jum u hin (fil-UTC) (12-il siegħa mill-“Hin ta' osservazzjoni (jew stima) ta' rmied” mogħti fl-Attribut 12); Tbassir tal-gholi u l-pożizzjoni (fi gradi u minuti) għal kull massa ta' shab għal dak il-hin validu fiss	FCST VA CLD +12 HR:	nn/nnnnZ SFC jew FLnnn/[FL]nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn [nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn][– Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn [nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]] jew NO VA EXP jew NOT AVBL jew NOT PROVIDED	FCST VA CLD +12 HR:	23/1300Z SFC/FL270 N4830 E16130 – N4830 E16600 – N5300 E16600 – N5300 E16130 NO VA EXP NOT AVBL NOT PROVIDED
16	Tbassir tal-gholi u l-pożizzjoni tas-shab ta' rmied (+18 HR) (M)	Jum u hin (fil-UTC) (18 sigħat mill-“Hin ta' osservazzjoni (jew stima) ta' rmied” mogħti fl-Attribut 12); Tbassir tal-gholi u l-pożizzjoni (fi gradi u minuti) għal kull massa ta' shab għal dak il-hin validu fiss	FCST VA CLD +18 HR:	nn/nnnnZ SFC jew FLnnn/[FL]nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn [nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn][– Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn [nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn] – Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]] jew NO VA EXP jew NOT AVBL jew NOT PROVIDED	FCST VA CLD +18 HR:	23/1900Z NO VA EXP NOT AVBL NOT PROVIDED
17	Kummenti (M)	Kummenti, jekk ikun hemm bżonn	RMK:	Kitba libera sa 256 karattru jew NIL	RMK:	LATEST REP FM KVERT (0120Z) INDICATES ERUPTION HAS CEASED. TWO DISPERSING VA CLD ARE EVIDENT ON SATELLITE IMAGERY NIL
18	Notifika li jmiss (M)	Sena, xahar, jum u hin fil-UTC	NXT ADVISORY:	nnnnnnnn/nnnnZ jew NO LATER THAN nnnnnnnn/nnnnZ jew NO FURTHER ADVISORIES jew WILL BE ISSUED BY nnnnnnnn/nnnnZ	NXT ADVISORY:	20080923/0730Z NO LATER THAN nnnnnnnn/nnnnZ NO FURTHER ADVISORIES WILL BE ISSUED BY nnnnnnnn/nnnnZ

(1) Sa 4 saffi magħżulin.

(2) Jekk jiġi rrapportat irmied (eż. AIREP) iżda ma dan ma jkunx identifikabli mid-data satellitari.

Appendiċi 7

Mudell għal messaġġi ta' notifika għal ċikluni tropikali

Importanti:

= = linja doppja tindika li t-test li jsegwi għandu jitqiegħed fil-linja li jmiss.

Nota 1: Il-medu u r-rizoluzzjonijiet għall-elementi numeriči inklużi fil-messaġġi ta' notifika għal ċikluni tropikali jintwerew fl-Appendiċi 8.

Nota 2: L-ispejgazzjonijiet għall-abbrevjazzjonijiet jistgħu jinkisbu mill-*Proċeduri għas-Servizzi ta' Navigazzjoni bl-Ajru — Abbrevjazzjonijiet u Kodiċijiet tal-ICAO (PANS-ABC, Dok 8400)*.

Nota 3: L-elementi kollha huma obbligatorji

Nota 4: L-inklużjoni ta' "żewġ punti" (:) wara kull intestatura tal-element hija obbligatorja.

Nota 5: In-numru 1 sa 19 huma inklużi biss għal ċarezza u mhumiex parti mill-messaġġ ta' notifika, kif muri fl-eżempju.

Element	Kontenut dettaljat	Mudell(i)	Eżempji
1	Identifikazzjoni tat-tip ta' messaġġ	TC ADVISORY	TC ADVISORY
2	Hin ta' oriġini	Sena, xahar, jum u hin fil-UTC tal-ħruġ	DTG: nnnnnnnn/nnnnZ
3	Isem it-TCAC	Isem it-TCAC (indikatur tal-post jew l-isem shih)	TCAC: nnnn jew nnnnnnnnnn TCAC: MIAMI
4	Isem iċ-ċiklun tropikali	Isem iċ-ċiklun tropikali jew "NN" għal ċiklun tropikali mingħajr isem	TC: nnnnnnnnnnnn jew NN
5	Numru tan-notifika:	Numru tan-notifika (li jibda b"01" għal kull ċiklun)	NR: nn
6	Pożizzjoni taċ-ċentru	Pożizzjoni taċ-ċentru taċ-ċiklun tropikali (fi gradi u minuti)	PSN: Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]
7	Direzzjoni u veloċità tal-moviment	Direzzjoni u veloċità tal-moviment mogħtija f'sittax-il punt tal-kumpass u km/h (jew kt), rispettivament, jew moviment bil-mod (< 6 km/h (3 kt)) jew wieqaf (< 2 km/h (1 kt))	MOV: N nnKMH (jew KT) jew NNE nnKMH (jew KT) jew NE nnKMH (jew KT) jew ENE nnKMH (jew KT) jew E nnKMH (jew KT) jew ESE nnKMH (jew KT) jew SE nnKMH (jew KT) jew SSE nnKMH (jew KT) jew S nnKMH (jew KT) jew SSW nnKMH (jew KT) jew SW nnKMH (jew KT) jew WSW nnKMH (jew KT) jew W nnKMH (jew KT) jew WNW nnKMH (jew KT) jew NW nnKMH (jew KT) jew NNW nnKMH (jew KT) jew SLW jew STNR
8	Pressjoni ċentrali	Pressjoni ċentrali (fħPa)	C: nnnHPA
9	Riħ massimu qrib l-art	Riħ massimu qrib l-art qrib iċ-ċentru (medja fuq 10 minuti, fi m/s (jew kt))	MAX WIND: nn[n]MPS (jew nn[n]KT)
			MAX WIND: 22MPS

Element		Kontenut dettaljat	Mudell(i)		Eżempji
10	Tbassir tal-pożizzjoni taċ-ċentru (+6 HR)	Jum u hin (fil-UTC) (6 sigħat mid-"DTG" mogħti fl-Attribut 2); Tbassir tal-pożizzjoni (fi gradi u minuti) taċ-ċentru taċ-ċiklun tropikali	FCST PSN +6 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]	FCST PSN 25/2200Z +6 HR: N2748 W07350
11	Tbassir tar-riħ massimu qrib l-art (+6 HR)	Tbassir tar-riħ massimu qrib l-art (6 sigħat wara d-"DTG" mogħti fl-Attribut 2)	FCST MAX WIND +6 HR:	nn[n]MPS (jew nn[n]KT)	FCST MAX 22MPS WIND +6 HR:
12	Tbassir tal-pożizzjoni taċ-ċentru (+12 HR)	Jum u hin (fil-UTC) (12-il siegħa mid-"DTG" mogħti fl-Attribut 2); Tbassir tal-pożizzjoni (fi gradi u minuti) taċ-ċentru taċ-ċiklun tropikali	FCST PSN +12 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]	FCST PSN 26/0400Z +12 HR: N2830 W07430
13	Tbassir tar-riħ massimu qrib l-art (+12 HR)	Tbassir tar-riħ massimu qrib l-art (12-il siegħa wara d-"DTG" mogħti fl-Attribut 2)	FCST MAX WIND + 12 HR:	nn[n]MPS (jew nn[n]KT)	FCST MAX 22MPS WIND +12 HR:
14	Tbassir tal-pożizzjoni taċ-ċentru (+18 HR)	Jum u hin (fil-UTC) (18-il siegħa mid-"DTG" mogħti fl-Attribut 2); Tbassir tal-pożizzjoni (fi gradi u minuti) taċ-ċentru taċ-ċiklun tropikali	FCST PSN +18 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]	FCST PSN 26/1000Z +18 HR: N2852 W07500
15	Tbassir tar-riħ massimu qrib l-art (+18 HR)	Tbassir tar-riħ massimu qrib l-art (18-il siegħa wara d-"DTG" mogħti fl-Attribut 2)	FCST MAX WIND +18 HR:	nn[n]MPS (jew nn[n]KT)	FCST MAX 21MPS WIND +18 HR:
16	Tbassir tal-pożizzjoni taċ-ċentru (+24 HR)	Jum u hin (fil-UTC) (24 siegħa mid-"DTG" mogħti fl-Attribut 2); Tbassir tal-pożizzjoni (fi gradi u minuti) taċ-ċentru taċ-ċiklun tropikali	FCST PSN +24 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] jew Snn[nn] Wnnn[nn] jew Ennn[nn]	FCST PSN 26/1600Z +24 HR: N2912 W07530
17	Tbassir tar-riħ massimu qrib l-art (+24 HR)	Tbassir tar-riħ massimu qrib l-art (24 siegħa wara d-"DTG" mogħti fl-Attribut 2)	FCST MAX WIND +24 HR:	nn[n]MPS (jew nn[n]KT)	FCST MAX 20MPS WIND +24 HR:
18	Kummenti	Kummenti, jekk ikun hemm bżonn	RMK:	Kitba libera sa 256 karattru jew NIL	RMK: NIL
19	Hin mistenni tal-hruġ tan-notifika li jmiss	Sena, xahar, jum u hin (fil-UTC) mistennjin tal-hruġ tan-notifika li jmiss	NXT MSG:	[BFR] nnnnnnnn/nnnnZ jew NO MSG EXP	NXT MSG: 20040925/ 2000Z

Appendiċi 8

Il-meded u r-riżoluzzjonijiet għall-elementi numeriči inklużi fil-messaġġi ta' notifika dwar irmied volkaniku u ċikluni tropikali, messaġġi SIGMET/AIRMET u twissijiet tal-ajrudromi u dwar il-gradjent tar-rih			
	Elementi	Medda	Riżoluzzjoni
Elevazzjoni tas-summit:	M	000–8 100	1
	FT	000–27 000	1
Numru tan-notifika:	għal VA (indici) (*)	000–2 000	1
	għal TC (indici) (*)	00–99	1
Rih massimu qrib l-art:	MPS	00–99	1
	KT (*)	00–199	1
Pressjoni ċentrali:	hPa	850–1 050	1
Il-velocità tar-rih qrib l-art:	MPS	15–49	1
	KT (*)	30–99	1
Vizibbiltà tas-superfċje:	M	0000–0750	50
	M	0800–5 000	100
Shaba: għoli tal-baži:	M	000–300	30
	FT	000–1 000	100
Shaba: għoli tal-quċċata:	M	000–2 970	30
	M	3 000–20 000	300
	FT	000–9 900	100
	FT	10 000–60 000	1 000
Latitudnijiet:	° (gradi)	00–90	1
	(minuti)	00–60	1
Longitudnijiet:	° (gradi)	000–180	1
	(minuti)	00–60	1
Livelli ta' titjir:		000–650	10
Moviment:	KMH	0–300	10
	KT	0–150	5
(*) Mhux dimensjonali			

ANNEX VI

**REKWIŻITI SPEĊIFIĊI GĦALL-FORNITURI TA' SERVIZZI TA' INFORMAZZJONI AJRUNAWTIKA
(Parti-AIS)**

SUBPARTI A — REKWIŻITI ORGANIZZAZZJONALI ADDIZZJONALI GĦALL-FORNITURI TA' SERVIZZI TA' INFORMAZZJONI AJRUNAWTIKA (AIS.OR)

TAQSIMA 1 — REKWIŻITI ĠENERALI

AIS.OR.100 Il-kompetenza u l-kapaċità teknika u operazzjonali

- (a) Fornitur tas-servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika jrid jiżgura li l-informazzjoni u d-data jkunu disponibbli għall-operazzjonijiet f'forma xierqa għal:
- (1) persunal operazzjonali tat-titjira, inkluż l-ekwipaġġ tat-titjira;
 - (2) is-sistemi ta' ppjanar u ġestjoni tat-titjiriet u s-simulaturi tat-titjiriet;
 - (3) il-fornituri tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru li huma responsabbli għal servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir, servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir tal-ajrudrom u l-forniment ta' informazzjoni ta' qabel it-titjira.
- (b) Il-fornituri tas-servizzi tal-informazzjoni ajrunawtika għandhom jiżguraw l-integrità tad-data u għandhom jikkonfermaw il-livell ta' eżattezza tal-informazzjoni mqasma għall-operazzjonijiet, inkluż is-sors ta' tali informazzjoni, qabel ma titqassam tali informazzjoni.

SUBPARTI B — REKWIŻITI TEKNIĊI GĦALL-FORNITURI TAS-SERVIZZI TAL-INOFORMAZZJONI AJRUNAWTIKA (AIS.TR)

TAQSIMA 1 — REKWIŻITI ĠENERALI

AIS.TR.100 Metodi ta' hidma u proċeduri operazzjonali għall-provvediment tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru

Fornitur ta' servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika għandu jkun kapaċi juri li l-metodi ta' hidma u l-proċeduri operattivi tiegħu huma konformi mal-istandards fl-Annessi li ġejjin tal-Konvenzjoni ta' Chicago sakemm dawn ikunu rilevanti għall-forniment ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru fl-isparju tal-ajru ikkonċernat:

- (a) L-Anness 4 dwar il-mapep ajrunawtiċi fil-11-il edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2009, inklużi l-emendi kollha sa u inkluża n-Nru 58;
- (b) minghajr preġudizzju għar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 73/2010 ⁽¹⁾, l-Anness 15 dwar is-servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika fl-14-il edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2013, inklużi l-emendi kollha sa u inkluża n-Nru 38.

⁽¹⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 73/2010 tas-26 ta' Jannar 2010 li jistipula r-rekwiżiti dwar il-kwalità tad-data ajrunawtika u l-informazzjoni ajrunawtika għall-Ajru Uniku Ewropew (ĠU L 23, 27.1.2010, p. 6).

ANNEX VII

ANNEX VIIREKWIŻITI SPECIFIĊI GHALL-FORNITURI TA' SERVIZZI TAD-DATA

(Parti-DAT)

SUBPARTI A — REKWIŻITI ADDIZZJONALI TAL-ORGANIZZAZZJONI GHALL-FORNITURI TA' SERVIZZI TAD-DATA (DAT.OR)

TAQSIMA 1 — REKWIŻITI ĠENERALI

DAT.OR.100 Data u informazzjoni ajrunawtiċi

- (a) Il-fornitur tad-DAT jrid jirċievi, jiġbor, jittraduċi, jagħżel, jiformattja, iqassam u/jew jintegra d-data u l-informazzjoni ajrunawtiċi li jinharġu minn sors awtorevoli sabiex jintużaw f'bażijiet ta' data ajrunawtiċi fuq applikazzjoni/tagħmir iċċertifikati tal-inġenji tal-ajru.

F'kazijiet speċifiċi, jekk id-data ajrunawtika ma tkunx ipprovduta mill-pubblikazzjoni ta' informazzjoni ajrunawtika (AIP) jew minn sors awtorevoli jew ma tkunx tissodisfa r-rekwiżiti applikabbli dwar il-kwalità tad-data (DQRs), dik id-data ajrunawtika tista' tinhareġ mill-fornitur tad-DAT stess u/jew minn fornituri oħrajn tad-DAT. F'dan il-kuntest, dik id-data ajrunawtika għandha tiġi vvalidata mill-fornitur tad-DAT li joriginaha.

- (b) Meta jitlob dan il-klijenti tiegħu, il-fornitur tad-DAT jista' jipproċessa data mfassla apposta pprovduta mill-operatur tal-inġenju tal-ajru jew li toriġina minghand fornituri oħrajn tad-DAT għall-użu minn dak l-operatur tal-inġenju tal-ajru. Ir-responsabbiltà għal din id-data u l-aġġornament sussegwenti tagħha għandha tibqa' tal-operatur tal-inġenju tal-ajru.

DAT.OR.105 Il-kompetenza u l-kapaċità teknika u operazzjonali

- (a) Minbarra l-ATM/ANS.OR.B.001, il-fornitur tad-DAT għandu:

(1) jiehu hsieb ir-riċevuta, il-ġbir, it-traduzzjoni, l-ghażla, l-ifformattjar, it-tqassim u/jew l-integrazzjoni tad-data u l-informazzjoni ajrunawtiċi li jinharġu mill-fornitur(i) tas-sors ta' data ajrunawtika fil-bażijiet ta' data ajrunawtiċi għal applikazzjoni/tagħmir iċċertifikati tal-inġenji tal-ajru skont ir-rekwiżiti applikabbli. Il-fornitur tad-DAT tat-Tip 2 għandu jara li d-DQRs huma kompatibbli mal-użu mahsub tal-applikazzjoni/tagħmir iċċertifikati tal-inġenji tal-ajru permezz ta' arrangament adatt mad-detentur speċifiku tal-approvazzjoni tad-disinn tat-tagħmir jew applikant għal approvazzjoni ta' dak id-disinn speċifiku;

(2) johroġ dikjarazzjoni tal-konformità li l-bażijiet ta' data ajrunawtiċi li jkun ipproduċa huma konformi ma' dan ir-Regolament u l-istandards tal-industrija applikabbli;

(3) jagħti l-assistenza lid-detentur tal-approvazzjoni tad-disinn tat-tagħmir meta jindirizza kwalunkwe azzjoni tal-kontinwità tal-ajrunavigabbiltà li hija marbuta mal-bażijiet ta' data ajrunawtiċi li ġew prodotti.

- (b) Għall-hruġ ta' bażijiet ta' data, il-manijer responsabbli jrid iqabbd persunal attestanti identifikat fid-DAT.TR.100(b) u jalloka r-responsabbiltajiet tiegħu b'mod indipendenti sabiex, permezz tad-dikjarazzjoni tal-konformità, jattesta li d-data tissodisfa d-DQRs u li huma segwiti l-proċessi. Ir-responsabbiltà finali għad-dikjarazzjonijiet ta' hruġ tal-bażijiet ta' data ffirmati mill-persunal attestanti għandha tibqa' tal-manijer responsabbli tal-fornitur tad-DAT.

DAT.OR.110 Is-sistema ta' ġestjoni

Minbarra l-punt ATM/ANS.OR.B.005, il-fornitur tad-DAT, kif applikabbli għad-dispożizzjoni dwar it-tip ta' DAT, għandu jstabbilixxi u jmantni sistema tal-ġestjoni li tinkludi proċeduri ta' kontroll:

- (a) għall-hruġ, l-approvazzjoni jew it-tibdil ta' dokument;
- (b) għat-tibdil fid-DQRs;
- (c) għall-verifika li d-data li tasal tkun giet prodotta skont l-istandards applikabbli;
- (d) għall-aġġornar puntwali tad-data użata;
- (e) għall-identifikazzjoni u t-traccabbiltà;

- (f) għall-proċessi għar-riċevuta, il-ġbir, it-traduzzjoni, l-għażla, l-ifformattjar, id-distribuzzjoni u/jew l-integrazzjoni tad-data f'bażi ta' data ġenerika jew bażi ta' data kompatibbli mal-applikazzjoni/tagħmir speċifiċi tal-inġenji tal-ajru;
- (g) għat-tekniki ta' verifika u validazzjoni tad-data;
- (h) għall-identifikazzjoni ta' għodod, inklużi l-ġestjoni tal-konfigurazzjoni u l-kwalifikazzjoni tal-għodod, kif ikun hemm b'żonn;
- (i) għall-ġestjoni ta' żbalji/nuqqasijiet;
- (j) għall-koordinazzjoni mal-fornitur(i) tas-sorsi ta' data ajrunawtika u/jew fornitur(i) tad-DAT, u mad-detentur tal-approvazzjoni tad-disinn tat-tagħmir jew applikant għal approvazzjoni ta' dak id-disinn speċifiku meta jipprovdur servizzi tad-DAT tat-Tip 2;
- (k) għall-hruġ ta' dikjarazzjoni tal-konformità;
- (l) għad-distribuzzjoni kkontrollata ta' bażijiet ta' data lill-utenti.

DAT.OR.115 Żamma tar-rekords

Minbarra l-ATM/ANS.OR.B.030, il-fornitur tad-DAT għandu jinkludi fis-sistema ta' żamma tar-rekords tiegħu l-elementi indikati fid-DAT.OR.110.

SEZZJONI 2 — REKWIZITI SPEĊIFIĊI

DAT.OR.200 Rekwiziti ta' rapportar

- (a) Il-fornitur tad-DAT għandu:
 - (1) jirrapporta għand il-klijent u, fejn applikabbli, id-detentur tal-approvazzjoni tad-disinn tat-tagħmir il-każijiet kollha li fihom inharġu bażijiet ta' data ajrunawtiċi mill-fornitur tad-DAT u mbagħad ġew identifikati li kellhom nuqqasijiet u/jew żbalji, u b'hekk ma kinux jissodisfaw ir-rekwiziti tad-data applikabbli;
 - (2) jirrapporta għand l-awtorità kompetenti n-nuqqasijiet u/jew l-iżbalji identifikati skont il-punt (1), li jistgħu jwasslu għal kundizzjoni mhux sikura. Tali rapport għandu jsir fil-forma u l-manjiera aċċettabbli għall-awtorità kompetenti;
 - (3) meta l-fornitur iċċertifikat tad-DAT ikun qiegħed jaġixxi bħala fornitur għal fornitur iehor tad-DAT, jirrapporta wkoll ma' dik l-organizzazzjoni l-oħra l-każijiet kollha li fihom hareġ bażijiet ta' data ajrunawtiċi lil dik l-organizzazzjoni li mbagħad instab li fihom żbalji;
 - (4) jirrapporta għand il-fornitur tas-sors tad-data ajrunawtika każijiet ta' data żbaljata, inkonsistenti jew nieqsa fis-sors ajrunawtiku.
- (b) Il-fornitur tad-DAT għandu jistabbilixxi u jżomm sistema interna ta' rapportar fl-interess tas-sikurezza, biex ikunu jistgħu jingabru u jiġu vvalutati r-rapporti sabiex ikunu identifikati xejriet kuntrarji jew biex ikunu indirizzati nuqqasijiet, u sabiex jiġu estratti avvenimenti u azzjonijiet rapportabbli.

Din is-sistema interna ta' rapportar tista' tiġi integrata fis-sistema tal-ġestjoni kif mehtieg fil-punt ATM/ANS.OR.B.005.

SUBPARTI B — REKWIZITI TEKNIĊI GHALL-FORNITURI TA' SERVIZZI TAD-DATA (DAT.TR)

TAQSIMA 1 — REKWIZITI ĠENERALI

DAT.TR.100 Metodi ta' hidma u proċeduri operazzjonali

Il-fornitur tad-DAT għandu:

- (a) fir-rigward tad-data ajrunawtika necessarja kollha:
 - (1) jistabbilixxi DQRs li huma miftiehma ma' fornitur iehor tad-DAT u fil-każ ta' fornitur tad-DAT tat-tip 2, mad-detentur tal-approvazzjoni tad-disinn tat-tagħmir jew applikant għal approvazzjoni ta' dak id-disinn speċifiku, sabiex jistabbilixxi l-kompatibbiltà ta' dawn id-DQRs mal-użu ppjanat;

- (2) juża data minn sors(i) awtorevoli u, jekk ikun hemm bżonn, data ajrunawtika oħra vverifikata u vvalidata mill-fornitur tad-DAT stess u/jew minn fornitur(i) oħrajn tad-DAT;
 - (3) jistabbilixxi proċedura li tiżgura li d-data hija pprocessata kif xieraq;
 - (4) jistabbilixxi u jimplementa proċessi li jiżguraw li d-data mfaġġata apposta pprovduta jew mitluba minn operatur tal-inġenju tal-aru jew fornitur iehor tad-DAT titqassam biss lil min jitlobha; u
- (b) fir-rigward tal-persunal attestanti li jiffirma d-dikjarazzjonijiet tal-konformità mahruġin skont id-DAT.OR.105(b), jiżgura li:
- (1) l-għarfien, l-isfond (inklużi funzjonijiet oħra fl-organizzazzjoni), u l-esperjenza tal-persunal attestanti jkunu adattati għar-responsabbiltajiet allokatilil;
 - (2) iżomm ir-rekords tal-persunal attestanti kollu li jinkludu dettalji dwar l-ambitu tal-awtorizzazzjoni tagħhom;
 - (3) il-persunal attestanti jiġi pprovdut b'evidenza tal-ambitu tal-awtorizzazzjoni tiegħu.

DAT.TR.105 Interfaċċji meħtieġa

Il-fornitur tad-DAT għandu jiżgura l-interfaċċji formali neċessarji ma':

- (a) sors(i) tad-data ajrunawtika u/jew fornituri oħrajn tad-DAT;
 - (b) id-detentur tal-approvazzjoni tad-disinn tat-tagħmir għall-forniment ta' DAT tat-tip 2, jew applikant għal approvazzjoni ta' dak id-disinn speċifiku;
 - (c) operaturi ta' inġenji tal-ajru, kif ikun applikabbli.
-

ANNEX VIII

REKWIŻITI SPECIFIĊI GĦALL-FORNITURI TA' SERVIZZI TA' KOMUNIKAZZJONI, NAVIGAZZJONI JEW SORVELJANZA**(Parti-CNS)**

SUBPARTI A — REKWIŻITI ORGANIZZAZZJONALI ADDIZZJONALI GĦALL-FORNITURI TA' SERVIZZI TA' KOMUNIKAZZJONI, NAVIGAZZJONI JEW SORVELJANZA (CNS.OR)

TAQSIMA 1 — REKWIŻITI ĠENERALI

CNS.OR.100 Il-kompetenza u l-kapaċità teknika u operazzjonali

- (a) Fornitur ta' servizzi ta' komunikazzjoni, navigazzjoni jew sorveljanza jrid jiżgura d-disponibbiltà, il-kontinwità, l-eżattezza u l-integrità tas-servizzi tiegħu.
- (b) Fornitur ta' servizzi ta' komunikazzjoni, navigazzjoni jew sorveljanza jrid jikkonferma l-livell ta' kwalità tas-servizzi li jkun qiegħed jipprovdni u jrid juri li t-tagħmir tiegħu qiegħed jingħata manutenzjoni regolari u, fejn ikun meħtieġ, jiġi kkalibrat.

SUBPARTI B — REKWIŻITI TEKNIĊI GĦALL-FORNITURI TA' SERVIZZI TA' KOMUNIKAZZJONI, NAVIGAZZJONI JEW SORVELJANZA (CNS.TR)

TAQSIMA 1 — REKWIŻITI ĠENERALI

CNS.TR.100 Metodi ta' hidma u proċeduri operazzjonali għall-fornituri ta' servizzi ta' komunikazzjoni, navigazzjoni jew sorveljanza

Fornitur tas-servizzi tal-komunikazzjoni, tan-navigazzjoni jew tas-sorveljanza jrid ikun jista' juri li l-metodi ta' hidma u l-proċeduri operattivi tiegħu huma konformi mal-istandards tal-Anness 10 dwar it-telekomunikazzjonijiet ajrunawtiċi għall-Konvenzjoni ta' Chicago dwar it-telekomunikazzjoni ajrunawtika fil-verżjonijiet li ġejjin sa fejn dawn ikunu rilevanti għall-forniment ta' servizzi ta' komunikazzjoni, navigazzjoni jew sorveljanza fl-ispazju tal-ajru kkonċernat:

- (a) Il-Volum I dwar l-ghajnuniet għan-navigazzjoni bir-radju fis-6 edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2006, inklużi l-emendi kollha sa u inkluża n-Nru 89;
- (b) Il-Volum II dwar il-proċeduri ta' komunikazzjoni inklużi dawk bi status ta' PANS fis-6 edizzjoni tiegħu ta' Ottubru 2001, inklużi l-emendi kollha sa u inkluża n-Nru 89;
- (c) Il-Volum III dwar is-sistemi ta' komunikazzjoni fit-2 edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2007, inklużi l-emendi kollha sa u inkluża n-Nru 89;
- (d) Il-Volum IV dwar is-sistemi ta' sorveljanza bir-radar u għall-evitar tal-kollizzjonijiet fir-4 edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2007, inklużi l-emendi kollha sa u inkluża Nru 89;
- (e) Il-Volum V dwar l-użu tal-ispettru tal-frekwenzi tar-radju ajrunawtiku fit-3 edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2013, inklużi l-emendi kollha sa u inkluża n-Nru 89.

ANNEX IX

**REKWIŻITI SPEĊIFIĊI GĦALL-FORNITURI TA' ĠESTJONI TAL-FLUSS TAT-TRAFFIKU TAL-AJRU
(Parti-ATFM)**

REKWIŻITI TEKNIĊI GĦALL-FORNITURI TA' ĠESTJONI TAL-FLUSS TAT-TRAFFIKU TAL-AJRU (ATFM.TR)

TAQSIMA 1 — REKWIŻITI ĠENERALI

ATFM.TR.100 Metodi ta' hidma u proċeduri operazzjonali għall-fornituri ta' ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru

Fornitur tal-ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru jrid ikun kapaċi juri li l-metodi ta' hidma u l-proċeduri operazzjonali tiegħu huma konformi mar-Regolamenti tal-Kummissjoni (UE) Nru 255/2010 ⁽¹⁾ and (UE) Nru 677/2011.

—

⁽¹⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 255/2010 tal-25 ta' Marzu 2010 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-ġestjoni tal-fluss tat-traffiku tal-ajru (ĠUL 80, 26.3.2010, p. 10).

ANNEX X

**REKWIŻITI SPECIFIĊI GĦALL-FORNITURI TA' ĠESTJONI TAL-ISPAZJU TAL-AJRU
(Parti-ASM)**

REKWIŻITI TEKNIĊI GĦALL-FORNITURI TA' ĠESTJONI TAL-ISPAZJU TAL-AJRU (ASM.TR)

TAQSIMA 1 — REKWIŻITI ĠENERALI

ASM.TR.100 Metodi ta' hidma u proċeduri operazzjonali għall-fornituri ta' ġestjoni tal-ispazju tal-ajru

Fornitur tal-ġestjoni tal-ispazju tal-ajru jrid ikun kapaċi juri li l-metodi ta' hidma u l-proċeduri operazzjonali tiegħu huma konformi mar-Regolamenti tal-Kummissjoni (UE) Nru 2150/2005 ⁽¹⁾ u (UE) Nru 677/2011.

⁽¹⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 2150/2005 tat-23 ta' Diċembru 2005 li jistabbilixxi regoli komuni għall-użu flessibbli tal-ispazju tal-ajru (ĠUL 342, 24.12.2005, p. 20).

ANNEX XI

**REKWIŻITI SPEĊIFIĊI GĦALL-FORNITURI TAD-DISINN TAL-PROCĊEDURA
(Parti-ASD)**

—

ANNEX XII

REKWIŻITI SPECIFIĊI GĦALL-MANIĠER TAN-NETWERK**(Parti-NM)**

REKWIŻITI TEKNIĊI GĦALL-MANIĠER TAN-NETWERK (NM.TR)

TAQSIMA 1 — REKWIŻITI ĠENERALI

NM.TR.100 Metodi ta' hidma u proċeduri operazzjonali għall-Maniġer tan-Netwerk

Il-Maniġer tan-Netwerk għandu jkun kapaċi juri li l-metodi ta' hidma u l-proċeduri operazzjonali tiegħu huma konformi ma' leġiżlazzjoni oħra tal-Unjoni Ewropea u b'mod partikolari mar-Regolament (UE) Nru 255/2010 u (UE) Nru 677/201.

ANNEX XIII

REKWIŻITI GĦALL-FORNITURI TA' SERVIZZI RIGWARD IT-TAĦRIĠ TAL-PERSUNAL U L-VALUTAZZJONI TAL-KOMPETENZA**(Parti-PERS)**

SUBPARTI A —PERSUNAL TAT-TAGHMIR ELETTRONIKU TAS-SIKUREZZA TAT-TRAFFIKU TAL-AJRU

TAQSIMA 1 — REKWIŻITI ĠENERALI

ATSEP.OR.100 Kamp ta' applikazzjoni

- (a) Din is-Subparti tistabbilixxi r-rekwiżiti li jrid jissodisfa l-fornitur ta' servizz fir-rigward tat-taħriġ u l-valutazzjoni tal-kompetenza tal-persunal tat-tagħmir elettroniku tas-sikurezza tat-traffiku tal-ajru (ATSEP).
- (b) Għall-fornituri ta' servizzi li japplikaw għal ċertifikat limitat skont il-punti (a) u (b) tal-punt ATM/ANS.OR.A.010 u/jew jiddikjaraw l-attivitajiet tagħhom skont il-punt ATM/ANS.OR.A.015, ir-rekwiżiti minimi li għandhom jissodisfaw fir-rigward tat-taħriġ u l-valutazzjoni tal-konformità tal-ATSEP jistgħu jiġu stabbiliti mill-awtorità kompetenti. Dawk ir-rekwiżiti minimi għandhom ikunu bbażati fuq il-kwalifikazzjoni, l-esperjenza u l-esperjenza riċenti, sabiex jiġu mantnuti tagħmir speċifiku jew tipi ta' tagħmir u jiġi żgurat livell ekwivalenti ta' sikurezza.

ATSEP.OR.105 Programm ta' taħriġ u valutazzjoni tal-kompetenza

Skont il-punt ATM/ANS.OR.B.005(a)(6), il-fornitur ta' servizz li jhaddem ATSEP għandu jistabbilixxi programm ta' taħriġ u valutazzjoni tal-kompetenza sabiex ikopri d-dmirijiet u r-responsabbiltajiet li jrid iwettaq l-ATSEP.

Meta l-ATSEP ikun imhaddem minn organizzazzjoni kkuntrattata, il-fornitur ta' servizz għandu jara li dak l-ATSEP ikun iрċieva t-taħriġ u l-kompetenzi applikabbli previsti f'din is-Subparti.

ATSEP.OR.110 Żamma tar-rekords

Minbarra l-ATM/ANS.OR.B.030, il-fornitur ta' servizz li jhaddem ATSEP għandu jzomm rekords tat-taħriġ kollu li jkun wettaq l-ATSEP, kif ukoll il-valutazzjoni tal-kompetenza tal-ATSEP u jqiegħed it-tali rekords għad-dispożizzjoni:

- (a) fuq talba, tal-ATSEP ikkonċernat;
- (b) fuq talba, u bil-qbil tal-ATSEP, tal-impjegatur il-ġdid meta l-ATSEP ikun impjegat ta' entità ġdida.

ATSEP.OR.115 Għarfien tal-lingwi

Il-fornitur ta' servizz għandu jara li l-ATSEP huwa profiċjenti fil-lingwa/i meħtieġa sabiex iwettaq xogħlu.

SEZZJONI 2 — REKWIŻITI TA' TAĦRIĠ

ATSEP.OR.200 Rekwiżiti ta' taħriġ — Ġenerali

Fornitur ta' servizz għandu jiżgura li l-ATSEP:

- (a) temm b'suċċess:
- (1) it-taħriġ bażiku kif stipulat fil-punt ATSEP.OR.205;

- (2) it-taħriġ ta' kwalifika kif stipulat fil-punt ATSEP.OR.210;
- (3) it-taħriġ fil-klassifikazzjoni tas-sistema/tagħmir kif stipulat fil-punt ATSEP.OR.215;
- (b) lesta b'suċċess it-taħriġ ta' proroga skont il-punt ATSEP.OR.220.

ATSEP.OR.205 Taħriġ bażiku

- (a) It-taħriġ bażiku tal-ATSEPs għandu jinvolti:
 - (1) is-suġġetti, it-temi u s-subtemi msemmijin fl-Appendiċi 1 (Taħriġ Bażiku — Kondiviż);
 - (2) fejn rilevanti għall-attivitajiet tal-fornitur tas-servizz, is-suġġetti li jinsabu fl-Appendiċi 2 (Taħriġ bażiku — Fluss).
- (b) Fornitur ta' servizz jista' jistabbilixxi l-iktar rekwiżiti edukattivi xierqa għall-ATSEP kandidat tiegħu u mbagħad, jadatta n-numru u/jew il-livell ta' suġġetti, temi jew subtemi msemmijin fil-punt (a) fejn rilevanti.

ATSEP.OR.210 Taħriġ ta' kwalifika

It-taħriġ ta' kwalifika tal-ATSEPs għandu jinvolti:

- (a) is-suġġetti, it-temi u s-subtemi msemmijin fl-Appendiċi 3 (Taħriġ ta' kwalifika — Kondiviż);
- (b) fejn rilevanti għall-attivitajiet tiegħu, tal-inqas wiehed mill-flussi ta' kwalifika, li jinsabu fl-Appendiċi 4 (Taħriġ ta' kwalifika — Fluss).

ATSEP.OR.215 Taħriġ fil-klassifikazzjoni tas-sistemi u t-tagħmir

- (a) It-taħriġ fil-klassifikazzjoni tas-sistema u t-tagħmir tal-ATSEPs għandu jkun applikabbli għax-xogħol li jrid jagħmel u jinkludi wiehed jew aktar minn dawn li ġejjin:
 - (1) korsijiet fit-teorija;
 - (2) korsijiet fil-prattika;
 - (3) taħriġ fuq ix-xogħol.
- (b) It-taħriġ fil-klassifikazzjoni tas-sistemi u t-tagħmir għandu jiżgura li l-ATSEP kandidat jikseb għarfien u hilet li jappartjenu:
 - (1) għall-funzjonalità tas-sistema u t-tagħmir;
 - (2) għall-impatt attwali u potenzjali tal-azzjonijiet tal-ATSEP fuq is-sistema u t-tagħmir;
 - (3) għall-impatt tas-sistema u t-tagħmir fuq l-ambjent operazzjonali.

ATSEP.OR.220 Taħriġ ta' proroga

It-taħriġ ta' proroga tal-ATSEPs għandu jinkludi taħriġ ta' tiġdid, dwar titjib u modifiki fit-tagħmir/sistemi u/jew dwar l-emerġenzi.

SEZZJONI 3 — REKWIŻITI TAL-VALUTAZZJONI TAL-KOMPETENZA

ATSEP.OR.300 Valutazzjoni tal-kompetenza — Ġenerali

Fornitur ta' servizz għandu jiżgura li l-ATSEP:

- (a) ikun ġie vvalutat bħala kompetenti qabel ma jibda b'xogħlu;
- (b) ikun soġġett għal valutazzjoni kontinwa tal-kompetenza skont il-punt ATSEP.OR.305.

ATSEP.OR.305 Valutazzjoni tal-kompetenza inizjali u kontinwa

Fornitur ta' servizz li jhaddem ATSEP għandu:

- (a) jistabbilixxi, jimplimenta u jiddokumenta proċessi:
 - (1) għall-valutazzjoni tal-kompetenza inizjali u kontinwa tal-ATSEP;
 - (2) għall-indirizzar ta' żbalji jew tgharriq fil-kompetenza tal-ATSEP, inkluż proċess ta' appell;
 - (3) għall-iżgurar li jkun hemm supervżjoni tal-persunal li ma jkunx ġie vvalutat bħala kompetenti;
- (b) għad-definizzjoni tal-kriterji li ġejjin li fuq il-bażi tagħhom għandha tiġi vvalutata l-kompetenza inizjali u kontinwa:
 - (1) il-hiliet tekniċi;
 - (2) il-hiliet komportamentali;
 - (3) l-gharfien.

*SEZZJONI 4 — REKWIŻITI TAL-GHALLIEMA U ASSESSURI***ATSEP.OR.400 Strutturi għat-taħriġ tal-ATSEP**

Fornitur ta' servizz li jhaddem ATSEP għandu jara li:

- (a) L-istrutturi għat-taħriġ tal-ATSEP ikollu l-esperjenza xierqa fil-qasam li fih ikun qed jingħata t-tagħlim;
- (b) l-istrutturi tat-taħriġ fuq ix-xogħol ikunu temmew b'suċċess kors ta' taħriġ fuq ix-xogħol u jkollhom il-hiliet li jintervjenu f'każijiet li fihom is-sikurezza tista' tkun ipperikolata matul it-taħriġ.

ATSEP.OR.405 Assessuri tal-hiliet tekniċi

Fornitur ta' servizz li jhaddem ATSEP għandu jara li l-assessuri tal-hiliet tekniċi jkunu temmew b'suċċess kors tal-assessuri u jkollhom l-esperjenza xierqa sabiex jivvalutaw il-kriterji ddefiniti fil-punt ATSEP.OR.305(b).

—

*Appendici 1***Taħriġ bażiku — Kondiviz****Suġġett 1: INDUZZJONI**

SUĠĠETT 1 BASIND — Induzzjoni

Subtema 1.1 — Harsa Ġenerali lejn it-Taħriġ u l-Valutazzjoni

Subtema 1.2 — Organizzazzjoni Nazzjonali

Subtema 1.3 — Il-Post tax-Xogħol

Subtema 1.4 — Ir-rwol tal-ATSEP

Subtema 1.5 — Id-Dimensjoni Ewropea/Dinjja

Subtema 1.6 — L-Istandards Internazzjonali u l-Prattiki Rakkomandati

Subtema 1.7 — Is-Sigurtà tad-Data

Subtema 1.8 — Il-Ġestjoni tal-Kwalità

Subtema 1.9 — Is-Sistema tal-Ġestjoni tas-Sikurezza

Subtema 1.10 — Is-Sahħa u Sigurtà

Suġġett 2: FAMILJARIZZAZZJONI MAT-TRAFFIKU TAL-AJRU

TEMA 1 BASATF — Familjarizzazzjoni mat-Traffiku tal-Ajru

Subtema 1.1 — Il-Ġestjoni tat-Traffiku tal-Ajru

Subtema 1.2 — Il-Kontroll tat-Traffiku tal-Ajru

Subtema 1.3 — Xbieki ta' Sikurezza Bbażati fuq l-Art

Subtema 1.4 — Ghodod ta' Kontroll tat-Traffiku tal-Ajru u Għajnuniet ta' Monitoraġġ

Subtema 1.5 — Familjarizzazzjoni

*Appendici 2***Tahrig baziku — Flussi**

Suġġett 3: IS-SERVIZZI TA' INFORMAZZJONI AJRUNAWTIKA

Suġġett 4: IL-METEOROLOĠIJA

Suġġett 5: IL-KOMUNIKAZZJONI

Suġġett 6: IN-NAVIGAZZJONI

Suġġett 7: IS-SORVELJANZA

Suġġett 8: L-IPROĊESSAR TAD-DATA

Suġġett 9: IL-MONITORAĠĠ U L-KONTROLL TAS-SISTEMI

Suġġett 10: IL-PROCĊEDURI TA' MANUTENZJONI

Appendiċi 3

Tahriġ ta' kwalifika — Kondiviżjoni**Suġġett 1: SIKUREZZA****TEMA 1 — Ġestjoni tas-Sikurezza**

Subtema 1.1 — Il-Politiki u l-Prinċipji

Subtema 1.2 — Il-Kunċett ta' Riskju u l-Prinċipji ta' Valutazzjoni tar-Riskju

Subtema 1.3 — Il-Proċess ta' Valutazzjoni tas-Sikurezza

Subtema 1.4 — L-Iskema ta' Klassifikazzjoni tar-Riskji tas-Sistema ta' Navigazzjoni bl-Ajru

Subtema 1.5 — Regolament tas-Sikurezza

Suġġett 2: IS-SAĦĦA U S-SIKUREZZA**TEMA 1 — Gharfien dwar il-Perikli u Regoli Legali**

Subtema 1.1 — Gharfien dwar il-Perikli

Subtema 1.2 — Regolamenti u Proċeduri

Subtema 1.3 — Immaniġġjar ta' Materjal Perikoluż

Suġġett 3: FATTURI UMANI**TEMA 1 — Introduzzjoni dwar il-Fatturi Umani**

Subtema 1.1 — Introduzzjoni

TEMA 2 — Gharfien u Hiliet Operazzjonali

Subtema 2.1 — Gharfien, hiliet u kompetenza tal-ATSEP

TEMA 3 — Fatturi Psikoloġiċi

Subtema 3.1 — Konjizzjoni

TEMA 4 — Medika

Subtema 4.1 — Gheja

Subtema 4.2 — Kundizzjoni Fizika

Subtema 4.3 — Ambjent tax-Xogħol

TEMA 5 — Fatturi Organizzazzjonali u Soċjali

Subtema 5.1 — Htiġijiet Bażiċi tan-Nies fuq ix-Xogħol

Subtema 5.2 — Ġestjoni tar-Riżorsi tat-Tim

Subtema 5.3 — Hidma f'Tim u Rwoġi tat-Tim

TEMA 6 — Komunikazzjoni

Subtema 6.1 — Rapport Miktub

Subtema 6.2 — Komunikazzjoni Verbali u Mhux Verbali

TEMA 7 — Stress

Subtema 7.1 — Stress

Subtema 7.2 — Ġestjoni tal-Istress

TEMA 8 — Żball Uman

Subtema 8.1 — Żball Uman

Appendici 4

Tahriġ ta' kwalifika — Flussi**1. KOMUNIKAZZJONI — IL-VUĊI****Suġġett 1: VUĊI****TEMA 1 — Ajru-Art**

- Subtema 1.1 — Trażmissjoni/Riċezzjoni
- Subtema 1.2 — Sistemi bl-Antenna tar-Radju
- Subtema 1.3 — Swiċċ tal-Vuċi
- Subtema 1.4 — Pożizzjoni tax-Xoghol tal-Kontrollur
- Subtema 1.5 — Interfaċċji tar-Radju

TEMA 2 — COMVCE — Art-Art

- Subtema 2.1 — Interfaċċji
- Subtema 2.2 — Protokolli
- Subtema 2.3 — Swiċċ
- Subtema 2.4 — Katina tal-komunikazzjoni
- Subtema 2.5 — Pożizzjoni tax-xoghol tal-kontrollur

Suġġett 2: PASSAĠĠ TAT-TRAŻMISSJONI**TEMA 1 — Il-Linji**

- Subtema 1.1 — Teorija dwar il-Linji
- Subtema 1.2 — Trażmissjonijiet Diġitali
- Subtema 1.3 — Tipi ta' Linji

TEMA 2 — Links Speċifiċi

- Subtema 2.1 — Link tal-Microwaves
- Subtema 2.2 — Satellita

Suġġett 3: REĠISTRATURI**TEMA 1 — Ir-Registraturi Legali**

- Subtema 1.1 — Ir-regolamenti
- Subtema 1.1 — Il-Prinċipji

Suġġett 4: IS-SIKUREZZA FUNZJONALI**TEMA 1 — L-Attitudni dwar is-Sikurezza**

- Subtema 1.1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

TEMA 2 — Is-sikurezza funzjonali

- Subtema 2.1 — Is-sikurezza funzjonali

2. IL-KOMUNIKAZZJONI — DATA**Suġġett 1: DATA****TEMA 1 — Introduzzjoni dwar in-Netwerks**

- Subtema 1.1 — It-Tipi
- Subtema 1.2 — In-Netwerks
- Subtema 1.3 — Is-Servizzi ta' Netwerks Esterni

Subtema 1.4 — L-Ghodod ta' Kejl

Subtema 1.5 — L-Individwazzjoni ta' Soluzzjoni

TEMA 2 — Il-Protokolli

Subtema 2.1 — It-Teorija Fundamentali

Subtema 2.2 — Il-Protokolli Ġenerali

Subtema 2.3 — Il-Protokolli Speċifiċi

TEMA 3 — In-Netwerks Nazzjonali

Subtema 3.1 — In-Netwerks Nazzjonali

TEMA 4 — In-Netwerks Ewropej

Subtema 4.1 It-Teknoloġiji tan-Netwerks

TEMA 5 — In-Netwerks Globali

Subtema 5.1 — In-Netwerks u l-Istandards

Subtema 5.2 — Id-Deskrizzjoni

Subtema 5.3 — L-Arkitettura Globali

Subtema 5.4 — Is-Subnetwerks Ajru-Art

Subtema 5.5 — Is-Subnetwerks Art-Art

Subtema 5.6 — In-Netwerks Abbord l-Inġenji tal-Ajru

Subtema 5.7 — L-Applikazzjonijiet Ajru-Art

Suġġett 2: PASSAĠĠ TAT-TRAŻMISSJONI

TEMA 1 — Il-Linji

Subtema 1.1 — Teorija dwar il-Linji

Subtema 1.2 — Trażmissjoni Diġitali

Subtema 1.3 — Tipi ta' Linji

TEMA 2 — Links Speċifiċi

Subtema 2.1 — Link tal-Microwaves

Subtema 2.2 — Satellita

Suġġett 3: REĠISTRATURI

TEMA 1 — Ir-Registraturi Legali

Subtema 1.1 — Il-Regolamenti

Subtema 1.2 — Il-Prinċipji

Suġġett 4: IS-SIKUREZZA FUNZJONALI

TEMA 1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

Subtema 1.1 L-Attitudni tas-Sikurezza

TEMA 2 — Is-sikurezza funzjonali

Subtema 2.1 — Is-sikurezza funzjonali

3. NAVIGAZZJONI — SINJAL NONDIREZZJONALI (NDB)

Suġġett 1: NAVIGAZZJONI BBAŻATA FUQ IL-PRESTAZZJONI

TEMA 1 — Kuncetti ta' Navigazzjoni

Subtema 1.1 Rekwiziti Operazzjonali

Subtema 1.2 — Navigazzjoni Bbażata fuq il-Prestazzjoni

Subtema 1.3 — Il-Kunċett ta' Navigazzjoni ta' Erja (RNAV)

Subtema 1.4 — NOTAM

Suġġett 2: SISTEMI BBAŻATI FUQ L-ART — NDB

TEMA 1 — NDB/Lokalizzatur

Subtema 1.1 — L-Użu tas-Sistema

Subtema 1.2 — L-Arkitettura tal-Istazzjon fuq l-Art

Subtema 1.3 — Is-Subsistema tat-Trażmettitur

Subtema 1.4 — Is-Subsistema tal-Antenna

Subtema 1.5 — Is-Subsistemi ta' Monitoraġġ u Kontroll

Subtema 1.6 — It-Tagħmir Abbord

Subtema 1.7 — Il-Kontroll u l-Manutenzjoni tas-Sistemi

Suġġett 3: SISTEMA GLOBALI TA' NAVIGAZZJONI BIS-SATELLITA

TEMA 1 — GNSS

Subtema 1.1 — Harsa Ġenerali

Suġġett 4: IT-TAGHMIR ABBORD

TEMA 1 — Is-Sistemi Abbord

Subtema 1.1 — Is-Sistemi Abbord

TEMA 2 — In-Navigazzjoni Awtonoma

Subtema 2.1 — In-Navigazzjoni Inerzjali

TEMA 3 — In-Navigazzjoni Vertikali

Subtema 3.1 — In-Navigazzjoni Vertikali

Suġġett 5: IS-SIKUREZZA FUNZJONALI

TEMA 1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

Subtema 1.1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

TEMA 2 — Is-Sikurezza Funzjonali

Subtema 2.1 — Is-sikurezza funzjonali

4. IN-NAVIGAZZJONI — SEJBIEN TAD-DIREZZJONI (DF)

Suġġett 1: NAVIGAZZJONI BBAŻATA FUQ IL-PRESTAZZJONI

TEMA 1 — Kunċetti ta' Navigazzjoni

Subtema 1.1 — Rekwiziti Operazzjonali

Subtema 1.2 — Navigazzjoni Bbażata fuq il-Prestazzjoni

Subtema 1.3 — Il-Kunċett ta' Navigazzjoni ta' Erja (RNAV)

Subtema 1.4 — NOTAM

Suġġett 2: SISTEMI BBAŻATI FUQ L-ART — DF

TEMA 1 — DF

Subtema 1.1 — L-Użu tas-Sistema

Subtema 1.2 — L-Arkitettura tat-Tagħmir VDF/DDF

Subtema 1.3 — Is-Subsistema tar-Riċevitur

Subtema 1.4 — Is-Subsistema tal-Antenna

Subtema 1.5 — Is-Subsistemi ta' Monitoraġġ u Kontroll

Subtema 1.6 — Il-Kontroll u l-Manutenzjoni tas-Sistemi

Suġġett 3: SISTEMA GLOBALI TA' NAVIGAZZJONI BIS-SATELLITA

TEMA 1 — GNSS

Subtema 1.1 — Harsa Ġenerali

Suġġett 4: IT-TAGHMIR ABBORD

TEMA 1 — Is-Sistemi Abbord

Subtema 1.1 — Is-Sistemi Abbord

TEMA 2 — In-Navigazzjoni Awtonoma

Subtema 2.1 — In-Navigazzjoni Inerzjali

TEMA 3 — In-Navigazzjoni Vertikali

Subtema 3.1 — In-Navigazzjoni Vertikali

Suġġett 5: IS-SIKUREZZA FUNZJONALI

TEMA 1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

Subtema 1.1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

TEMA 2 — Is-Sikurezza Funzjonali

Subtema 2.1 — Is-Sikurezza Funzjonali

5. IN-NAVIGAZZJONI — IS-SINJAL TAR-RADJU OMNIDIREZZJONALI VHF (VOR)

Suġġett 1: IN-NAVIGAZZJONI BBAŻATA FUQ IL-PRESTAZZJONI

TEMA 1 — Kuncetti ta' Navigazzjoni

Subtema 1.1 — Rekwiziti Operazzjonali

Subtema 1.2 — Navigazzjoni Bbażata fuq il-Prestazzjoni

Subtema 1.3 — Il-Kuncett ta' Navigazzjoni ta' Erja (RNAV)

Subtema 1.4 — NOTAM

Suġġett 2: SISTEMI BBAŻATI FUQ L-ART — VOR

TEMA 1 — VOR

Subtema 1.1 — L-Użu tas-Sistema

Subtema 1.2 — Il-Kuncetti Fundamentali tas-CVOR u/jew id-DVOR

Subtema 1.3 L-Arkitettura tal-Istazzjon fuq l-Art

Subtema 1.4 — Is-Subsistema tat-Trażmettitur

Subtema 1.5 — Is-Subsistema tal-Antenna

Subtema 1.6 — Is-Subsistema ta' Monitoraġġ u Kontroll

Subtema 1.7 — It-Tagħmir Abbord

Subtema 1.8 — Il-Kontroll u l-Manutenzjoni tas-Sistemi

Suġġett 3: SISTEMA GLOBALI TA' NAVIGAZZJONI BIS-SATELLITA**TEMA 1 — GNSS**

Subtema 1.1 — Harsa Ġenerali

Suġġett 4: IT-TAGHMIR ABBORD**TEMA 1 — Is-Sistemi Abbord**

Subtema 1.1 — Is-Sistemi Abbord

TEMA 2 — In-Navigazzjoni Awtonoma

Subtema 2.1 — In-Navigazzjoni Inerzjali

TEMA 3 — In-Navigazzjoni Vertikali

Subtema 3.1 — In-Navigazzjoni Vertikali

Suġġett 5: — IS-SIKUREZZA FUNZJONALI**TEMA 1 — L-Attitudni tas-Sikurezza**

Subtema 1.1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

TEMA 2 — Is-Sikurezza Funzjonali

Subtema 2.1 — Is-Sikurezza Funzjonali

6. IN-NAVIGAZZJONI — TAGHMIR GHALL-KEJL TAD-DISTANZA (DME)**Suġġett 1: NAVIGAZZJONI BBAŻATA FUQ IL-PRESTAZZJONI****TEMA 1 — Il-Kunċetti tan-navigazzjoni**

Subtema 1.1 — Rekwiziti Operazzjonali

Subtema 1.2 — Navigazzjoni Bbażata fuq il-Prestazzjoni

Subtema 1.3 — Il-Kunċett ta' Navigazzjoni ta' Erja (RNAV)

Subtema 1.4 — NOTAM

Suġġett 2: IS-SISTEMI BBAŻATI FUQ L-ART — DME**TEMA 1 — DME**

Subtema 1.1 — L-Użu tas-Sistema

Subtema 1.2 — Il-Prinċipji Fundamentali tal DME

Subtema 1.3 — L-Arkitettura tal-Istazzjon fuq l-Art

Subtema 1.4 — Is-Subsistema tar-Riċevitur

Subtema 1.5 — L-Ipproċessar tas-Sinjal

Subtema 1.6 — Is-Subsistema tat-Trażmettitur

Subtema 1.7 — Is-Subsistema tal-Antenna

Subtema 1.8 — Is-Subsistema ta' Monitoraġġ u Kontroll

Subtema 1.9 — It-Tagħmir Abbord

Subtema 1.10 — Il-Kontroll u l-Manutenzjoni tas-Sistemi

Suġġett 3: SISTEMA GLOBALI TA' NAVIGAZZJONI BIS-SATELLITA**TEMA 1 — GNSS**

Subtema 1.1 — Harsa Ġenerali

Suġġett 4: IT-TAGHMIR ABBORD

TEMA 1 — Is-Sistemi Abbord

Subtema 1.1 — Is-Sistemi Abbord

TEMA 2 — In-Navigazzjoni Awtonoma

Subtema 2.1 — In-Navigazzjoni Inerzjali

TEMA 3 In-Navigazzjoni Vertikali

Subtema 3.1 — In-Navigazzjoni Vertikali

Suġġett 5: IS-SIKUREZZA FUNZJONALI

TEMA 1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

Subtema 1.1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

TEMA 2 — Is-Sikurezza Funzjonali

Subtema 2.1 — Is-Sikurezza Funzjonali

7. IN-NAVIGAZZJONI — IS-SISTEMA GHALL-ILLANDJAR BL-ISTRUMENTI (ILS)**Suġġett 1: NAVIGAZZJONI BBAŻATA FUQ IL-PRESTAZZJONI**

TEMA 1 — Il-Kunċetti tan-Navigazzjoni

Subtema 1.1 — Rekwiziti Operazzjonali

Subtema 1.2 — Navigazzjoni Bbażata fuq il-Prestazzjonii

Subtema 1.3 — Il-Kunċett ta' Navigazzjoni ta' Erja (RNAV)

Subtema 1.4 — NOTAM

Suġġett 2: IS-SISTEMI BBAŻATI FUQ L-ART — ILS

TEMA 1 — ILS

Subtema 1.1 — L-Użu tas-Sistema

Subtema 1.2 — Il-Kunċetti Fundamentali tal-ILS

Subtema 1.3 — Is-Sistemi-2F

Subtema 1.4 — L-Arkitettura tal-Istazzjon fuq l-Art

Subtema 1.5 — Is-Subsistema tat-Trażmettitur

Subtema 1.6 — Is-Subsistema tal-Antenna

Subtema 1.7 — Is-Subsistema ta' Monitoraġġ u Kontroll

Subtema 1.8 — It-Taghmir Abbord

Subtema 1.9 — Il-Kontroll u l-Manutenzjoni tas-Sistemi

Suġġett 3: SISTEMA GLOBALI TA' NAVIGAZZJONI BIS-SATELLITA

TEMA 1 — GNSS

Subtema 1.1 — Harsa Ġenerali

Suġġett 4: IT-TAGHMIR ABBORD

TEMA 1 — Is-Sistemi Abbord

Subtema 1.1 — Is-Sistemi Abbord

TEMA 2 — In-navigazzjoni awtonoma

Subtema 2.1 — In-Navigazzjoni Inerzjali

TEMA 3 — In-Navigazzjoni Vertikali

Subtema 3.1 — In-Navigazzjoni Vertikali

Suġġett 5: IS-SIKUREZZA FUNZJONALI

TEMA 1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

Subtema 1.1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

TEMA 2 — Is-Sikurezza Funzjonali

Subtema 2.1 — Is-sikurezza funzjonali

8. IN-NAVIGAZZJONI — IS-SISTEMA TA' NŻUL B'MICROWAVES (MLS)**Suġġett 1: NAVIGAZZJONI BBAŻATA FUQ IL-PRESTAZZJONI**

TEMA 1 — Il-kunċetti tan-navigazzjoni

Subtema 1.1 — Rekwiziti Operazzjonali

Subtema 1.2 — Navigazzjoni Bbażata fuq il-Prestazzjoni

Subtema 1.3 — Il-Kunċett ta' Navigazzjoni ta' Erja (RNAV)

Subtema 1.4 — NOTAM

Suġġett 2: IS-SISTEMI BBAŻATI FUQ L-ART — MLS

TEMA 1 — MLS

Subtema 1.1 — L-Użu tas-Sistema

Subtema 1.2 — Il-Kunċetti Fundamentali tal-MLS

Subtema 1.3 — L-Arkitettura tal-Istazzjon fuq l-Art

Subtema 1.4 — Is-Subsistema tat-Trażmettitur

Subtema 1.5 — Is-Subsistema tal-Antenna

Subtema 1.6 — Is-Subsistema ta' Monitoraġġ u Kontroll

Subtema 1.7 — It-Tagħmir Abbord

Subtema 1.8 — Il-Kontroll u l-Manutenzjoni tas-Sistemi

Suġġett 3: SISTEMA GLOBALI TA' NAVIGAZZJONI BIS-SATELLITA

TEMA 1 — GNSS

Subtema 1.1 — Harsa Ġenerali

Suġġett 4: IT-TAGHMIR ABBORD

TEMA 1 — Is-Sistemi Abbord

Subtema 1.1 — Is-Sistemi Abbord

TEMA 2 — In-navigazzjoni awtonoma

Subtema 2.1 — In-Navigazzjoni Inerzjali

TEMA 3 — In-navigazzjoni vertikali

Subtema 3.1 — In-Navigazzjoni Vertikali

Suġġett 5: IS-SIKUREZZA FUNZJONALI

TEMA 1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

Subtema 1.1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

TEMA 2 — Is-Sikurezza Funzjonali

Subtema 2.1 — Is-Sikurezza Funzjonali

9. SORVELJANZA — RADAR TAS-SORVELJANZA PRIMARJA**Suġġett 1: RADAR TAS-SORVELJANZA PRIMARJA**

TEMA 1 — Sorveljanza tal-ATC

Subtema 1.1 — L-Użu tal-PSR għas-Servizzi tat-Traffiku tal-Ajru

Subtema 1.2 — L-Antenna (PSR)

Subtema 1.3 — It-Trażmettituri

Subtema 1.4 — Il-Karatteristiċi tal-Miri Primarji

Subtema 1.5 — Ir-Riċevituri

Subtema 1.6 — L-Ipproċessar tas-Sinjali u l-Estrazzjoni tal-Plotts

Subtema 1.7 — It-Tgħaqqid tal-Plotts

Subtema 1.8 — Il-Karatteristiċi tar-Radar Primarju

TEMA 2 — SURPSR — Radar tal-Moviment fuq is-Superfiċje

Subtema 2.1 — L-Użu tal-SMR għas-Servizzi tat-Traffiku tal-Ajru

Subtema 2.2 — Is-Sensur tar-Radar

TEMA 3 — SURPSR — Test u Kejl

Subtema 3.1 — Test u Kejl

Suġġett 2: INTERFAĊĠJA BEJN IL-BNIEDEM U L-MAGNA (HMI)

TEMA 1 — SURPSR — HMI

Subtema 1.1 — HMI tal-ATCO

Subtema 1.2 — HMI tal-ATSEP

Subtema 1.3 — HMI tal-Bdot

Subtema 1.4 Skrins

Suġġett 3: TRAŻMISSJONI TAD-DATA TA' SORVELJANZA

TEMA 1 — SDT

Subtema 1.1 — It-Teknoloġija u l-Protokolli

Subtema 1.2 — Il-Metodi ta' Verifika

Suġġett 4: IS-SIKUREZZA FUNZJONALI

TEMA 1 — SURPSR — L-Attitudni tas-Sikurezza

Subtema 1.1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

TEMA 2 — SURPSR — Is-Sikurezza Funzjonali

Subtema 2.1 — Is-Sikurezza Funzjonali

Suġġett 5: IS-SISTEMI GHALL-IPPROĊESSAR TAD-DATA

TEMA 1 — Komponenti tas-Sistema

Subtema 1.1 — Sistemi għall-Ipproċessar tad-Data ta' Sorveljanza

10. SORVELJANZA — RADAR TA' SORVELJANZA SEKONDARJA**Suġġett 1: RADAR TA' SORVELJANZA SEKONDARJA (SSR)**

TEMA 1 — SSR u SSR Monopulsazzjoni

Subtema 1.1 — L-Użu tal-SSR għas-Servizzi tat-Traffiku tal-Ajru

Subtema 1.2 — L-Antenna (SSR)

Subtema 1.3 — L-Interrogatur

Subtema 1.4 — It-Transponder

Subtema 1.5 — Ir-Riċevituri

Subtema 1.6 — L-Ipproċessar tas-Sinjali u l-Estrazzjoni tal-Plotts

Subtema 1.7 — It-Tgħaqqid tal-Plotts

Subtema 1.8 — Test u Kejl

TEMA 2 — Modalità S

Subtema 2.1 — Introduzzjoni għall-Modalità S

Subtema 2.2 — Is-Sistema tal-Modalità S

TEMA 3 — Multilaterazzjoni

Subtema 3.1 — MLAT matul l-użu

Subtema 3.2 — Il-Prinċipji dwar l-MLAT

TEMA 4 — SURSSR — Ambjent

Subtema 4.1 — L-Ambjent tal-SSR

Suġġett 2: INTERFAĊĊJA BEJN IL-BNIEDEM U L-MAGNA (HMI)

TEMA 1 — HMI

Subtema 1.1 — HMI tal-ATCO

Subtema 1.2 — HMI tal-ATSEP

Subtema 1.3 — HMI tal-Bdot

Subtema 1.4 Skrins

Suġġett 3: TRAŽMISSJONI TAD-DATA TA' SORVELJANZA

TEMA 1 — SDT

Subtema 1.1 — It-Teknoloġija u l-Protokolli

Subtema 1.2 — Metodi ta' Verifika

Suġġett 4: IS-SIKUREZZA FUNZJONALI

TEMA 1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

Subtema 1.1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

TEMA 2 — Is-sikurezza funzjonali

Subtema 2.1 — Is-sikurezza funzjonali

Suġġett 5: IS-SISTEMI GHALL-IPPROĊESSAR TAD-DATA

TEMA 1 — Komponenti tas-Sistema

Subtema 1.1 — Sistemi għall-Ipproċessar tad-Data ta' Sorveljanza

11. SORVELJANZA — SORVELJANZA DIPENDENTI AWTOMATIKA**Suġġett 1: SORVELJANZA DIPENDENTI AWTOMATIKA (ADS)**

TEMA 1 — Harsa ġenerali lejn l-ADS

Subtema 1.1 — Definizzjoni tal-ADS

TEMA 2 — SURADS — ADS-B

Subtema 2.1 — Introduzzjoni għall-ADS-B

Subtema 2.2 — Tekniki tal-ADS-B

Subtema 2.3 — Modalità 4 tal-VDL (STDMA)

Subtema 2.4 — Squitter Estiż tal-Modalità S

Subtema 2.5 — UAT

Subtema 2.6 — ASTERIX

TEMA 3 — ADS-C

Subtema 3.1 — Introduzzjoni għall-ADS-C

Subtema 3.2 — Tekniki tal-ADS-C

Suġġett 2: INTERFAĊĠJA BEJN IL-BNIEDEM U L-MAGNA (HMI)

TEMA 1 — HMI

Subtema 1.1 — HMI tal-ATCO

Subtema 1.2 — HMI tal-ATSEP

Subtema 1.3 — HMI tal-Bdot

Subtema 1.4 — Skrins

Suġġett 3: TRAŻMISSJONI TAD-DATA TA' SORVELJANZA

TEMA 1 — SDT

Subtema 1.1 — It-Teknoloġija u l-Protokolli

Subtema 1.2 — Il-Metodi ta' Verifika

Suġġett 4: IS-SIKUREZZA FUNZJONALI

TEMA 1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

Subtema 1.1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

TEMA 2 — SURADS — Is-Sikurezza Funzjonali

Subtema 2.1 — Is-Sikurezza Funzjonali

Suġġett 5: IS-SISTEMI GHALL-IPPROĊESSAR TAD-DATA

TEMA 1 — Komponenti tas-Sistema

Subtema 1.1 — Sistemi għall-Ipproċessar tad-Data ta' Sorveljanza

12. DATA — L-IPROĊESSAR TAD-DATA**Suġġett 1: IS-SIKUREZZA FUNZJONALI****TEMA 1 — Is-Sikurezza Funzjonali**

Subtema 1.1 — Is-Sikurezza Funzjonali

Subtema 1.2 — L-Integrità u s-Sikurezza tas-Softwer

TEMA 2 — L-Attitudni tas-Sikurezza

Subtema 2.1 — L-Attitudni tas-Sikurezza

Suġġett 2: IS-SISTEMI GHALL-IPPROĊESSAR TAD-DATA**TEMA 1 — Ir-rekwiżiti tal-utenti**

Subtema 1.1 — Ir-Rekwiżiti tal-kontrollur

Subtema 1.2 — It-Trajjettorji, it-Tbassir u l-Kalkolu

Subtema 1.3 — Xbieki ta' Sikurezza Bbażati fuq l-Art

Subtema 1.4 — L-Appoġġ għad-Deciżjonijiet

TEMA 2 — Data dwar il-Komponenti tas-Sistema

Subtema 2.1 — Sistemi għall-Ipproċessar tad-Data

Subtema 2.2 — Sistemi għall-Ipproċessar tad-Data dwar it-Titjira

Subtema 2.3 — Sistemi għall-Ipproċessar tad-Data ta' Sorveljanza

Suġġett 3: PROĊESS TAD-DATA**TEMA 1 — Proċess tas-softwer**

Subtema 1.1 — Middleware

Subtema 1.2 — Sistemi operattivi

Subtema 1.3 — Kontroll tal-Konfigurazzjoni

Subtema 1.4 — Proċess ta' Żvilupp tas-Softwer

TEMA 2 — Il-pjattaforma tal-hardwer

Subtema 2.1 — Agġornament tat-Tagħmir

Subtema 2.2 — COTS

Subtema 2.3 — L-Interdipendenza

Subtema 2.4 — Il-Kapaċità taż-żamma

TEMA 3 — L-Ittestjar

Subtema 3.1 — L-Ittestjar

Suġġett 4: DATA**TEMA 1 — Il-Karatteristiċi Essenzjali tad-Data**

Subtema 1.1 — Is-Sinifikanza tad-Data

Subtema 1.2 — Il-Kontroll tal-Konfigurazzjoni tad-Data

Subtema 1.3 — L-Istandards tad-Data

TEMA 2 — Data tal-ATM — Struttura dettaljata

Subtema 2.1 — L-Erja tas-Sistema

Subtema 2.2 — Il-Punti Karatteristiċi

Subtema 2.3 — Il-Prestazzjonijiet tal-Inġenji tal-Ajru

Subtema 2.4 — Il-Maniġer tal-Iskrin

Subtema 2.5 — Il-Messaġġi ta' Awtokoordinazzjoni

Subtema 2.6 — Id-Data dwar il-Kontroll tal-Konfigurazzjoni

Subtema 2.7 — Id-Data dwar il-Konfigurazzjoni Fizika

Subtema 2.8 — Id-Data Meteo Rilevanti

Subtema 2.9 — Il-Messaġġi ta' Twissija u Żball lill-ATSEP

Subtema 2.10 — Il-Messaġġi ta' Twissija u Żball lill-ATCO

Suġġett 5: DATA TA' KOMUNIKAZZJONI

TEMA 1 — Introduzzjoni dwar in-Netwerks

Subtema 1.1 — It-Tipi

Subtema 1.2 — In-Netwerks

Subtema 1.3 — Is-Servizzi ta' Netwerks Esterni

Subtema 1.4 — L-Ghodod ta' Kejl

Subtema 1.5 — L-Individwazzjoni ta' Soluzzjoni

TEMA 2 — Il-Protokolli

Subtema 2.1 — It-Teorija Fundamentali

Subtema 2.2 — Il-Protokolli Ġenerali

Subtema 2.3 — Il-Protokolli Speċifiċi

TEMA 3 — DATDP — In-Netwerks Nazzjonali

Subtema 3.1 — In-Netwerks Nazzjonali

Suġġett 6: SORVELJANZA — PRIMARJA

TEMA 1 — Sorveljanza tal-ATC

Subtema 1.1 — L-Użu tal-PSR għas-Servizzi tat-Traffiku tal-Ajru

Suġġett 7: SORVELJANZA — SEKONDARJA

TEMA 1 — SSR U MSSR

Subtema 1.1 — L-Użu tal-SSR għas-Servizzi tat-Traffiku tal-Ajru

TEMA 2 — Modalità S

Subtema 2.1 — Introduzzjoni għall-Modalità S

TEMA 3 — Multilaterazzjoni

Subtema 3.1 — Il-Prinċipji dwar l-MLAT

Suġġett 8: SORVELJANZA — HMI

TEMA 1 — HMI

Subtema 1.1 — HMI tal-ATCO

Suġġett 9: TRAŻMISSJONI TAD-DATA TA' SORVELJANZA

TEMA 1 — Trażmissjoni tad-Data ta' Sorveljanza

Subtema 1.1 — It-Teknoloġija u l-Protokolli

13. MONITORAĠĠ U KONTROLL TAS-SISTEMA — KOMUNIKAZZJONI**Suġġett 1: STRUTTURA TAL-ANS****TEMA 1 — Organizzazzjoni u Operazzjoni tal-ANSP**

Subtema 1.1 — SMCCOM — Organizzazzjoni u Operazzjoni tal-ANSP

TEMA 2 — Programm ta' Manutenzjoni tal-ANSP

Subtema 2.1 — Il-Politiki

TEMA 3 — Il-Kuntest tal-ATM

Subtema 3.1 — Il-Kuntest tal-ATM

TEMA 4 — Prattiki Amministrattivi tal-ANSP

Subtema 4.1 — L-Amministrazzjoni

Suġġett 2: SISTEMA/TAGĦMIR TAL-ANS**TEMA 1 — L-Impatti Operazzjonali**

Subtema 1.1 — Id-Degradazzjoni jew it-Telf tas-Servizzi tas-Sistema/tat-Tagħmir

TEMA 2 — SMCCOM — Il-Funzjonalità u l-Operazzjoni tal-Požizzjoni tal-Utent

Subtema 2.1 — Il-Požizzjoni tax-Xogħol tal-Utent

Subtema 2.2 — Il-Požizzjoni tax-Xogħol tal-SMC

Suġġett 3: GĦODOD, PROCÈSSI U PROCÈDURI**TEMA 1 — Ir-Rekwiziti**

Subtema 1.1 — SMS

Subtema 1.2 — QMS

Subtema 1.3 — Applikazzjoni tal-SMS fl-ambjent tax-xogħol

TEMA 2 — Ftehimiet ta' Manutenzjoni ma' Aġenziji Esterni

Subtema 2.1 — Il-prinċipji tal-ftehimiet

TEMA 3 — Il-Proċessi Ġenerali tal-SMC

Subtema 3.1 — Ir-rwoli u r-responsabbiltajiet

TEMA 4 — Is-Sistemi ta' Ġestjoni tal-Manutenzjoni

Subtema 4.1 — Ir-Rapportar

Suġġett 4: TEKNOLOĠIJA**TEMA 1 — It-Teknoloġiji u l-Prinċipji**

Subtema 1.1 — Ġenerali

Subtema 1.2 — Il-Komunikazzjoni

Subtema 1.3 — Il-Facilitajiet

Suġġett 5: VUĊI TAL-KOMUNIKAZZJONI**TEMA 1 — Ajru-Art**

Subtema 1.1 — Il-Požizzjoni tax-Xogħol tal-Kontrollur

TEMA 2 — Art-Art

Subtema 2.1 — Interfaċċji

Subtema 2.2 — Swiċċ

Subtema 2.3 — Pożizzjoni tax-Xogħol tal-Kontrollur

Suġġett 6: Il-KOMUNIKAZZJONI — DATA

TEMA 1 — In-Netwerks Ewropej

Subtema 1.1 — It-Teknoloġiji tan-Netwerks

TEMA 2 — In-Netwerks Globali

Subtema 2.1 — In-Netwerks u l-Istandards

Subtema 2.2 — Id-Deskrizzjoni

Subtema 2.3 — L-Arkitettura Globali

Subtema 2.4 — Is-Subnetwerks Ajru-Art

Subtema 2.5 — Is-Subnetwerks Art-Art

Subtema 2.6 — L-Applikazzjonijiet Ajru-Art

Suġġett 7: KOMUNIKAZZJONI — REĠISTRATURI

TEMA 1 — Reġistraturi legali

Subtema 1.1 — Ir-Regolamenti

Subtema 1.2 — Il-Prinċipji

Suġġett 8: IN-NAVIGAZZJONI — PBN

TEMA 1 — Il-Kunċetti tan-NAV

Subtems 1.1 — NOTAM

14. MONITORAĠĠ U KONTROLL TAS-SISTEMA — NAVIGAZZJONI**Suġġett 1: STRUTTURA TAL-ANS**

TEMA 1 — L-Organizzazzjoni u l-Operazzjoni tal-ANSP

Subtema 1.1 — L-Organizzazzjoni u l-Operazzjoni tal-ANSP

TEMA 2 — Programm ta' Manutenzjoni tal-ANSP

Subtema 2.1 — Il-Politiki

TEMA 3 — Il-Kuntest tal-ATM

Subtema 3.1 — Il-Kuntest tal-ATM

TEMA 4 — Prattiki Amministrattivi tal-ANSP

Subtema 4.1 — L-Amministrazzjoni

Suġġett 2: SISTEMA/TAGĦMIR TAL-ANS

TEMA 1 — L-Impatti Operazzjonali

Subtema 1.1 — SMCNAV — Degradazzjoni jew Telf tas-Servizzi tas-Sistema/tat-Tagħmir

TEMA 2 — Il-Funzjonalità u l-Operazzjoni tal-Pożizzjoni tal-Utent

Subtema 2.1 — Il-Pożizzjoni tax-Xogħol tal-Utent

Subtema 2.2 — Il-Pożizzjoni tax-Xogħol tal-SMC

Suġġett 3: GHODOD, PROĊESSI U PROĊEDURI

TEMA 1 — SMCNAV — Ir-Rekwiziti

Subtema 1.1 — SMS

Subtema 1.2 — QMS

Subtema 1.3 — Applikazzjoni tal-SMS fl-ambjent tax-xogħol

TEMA 2 — Ftehimiet ta' Manutenzjoni ma' Aġenziji Esterni

Subtema 2.1 — Il-prinċipji tal-ftehimiet

TEMA 3 — Il-Proċessi Ġenerali tal-SMC

Subtema 3.1 — Ir-rwoli u r-responsabbiltajiet

TEMA 4 — SMCNAV — Is-Sistema ta' Ġestjoni tal-Manutenzjoni

Subtema 4.1 — Ir-Rapportar

Suġġett 4: TEKNOLOĠIJA

TEMA 1 — SMCNAV — It-Teknoloġiji u l-Prinċipji

Subtema 1.1 — Ġenerali

Subtema 1.2 — Il-Komunikazzjoni

Subtema 1.3 — Il-Facilitajiet

Suġġett 5: IL-KOMUNIKAZZJONI — DATA

TEMA 1 — SMCNAV — Netwerks Ewropej

Subtema 1.1 — It-Teknoloġiji tan-Netwerks

TEMA 2 — In-Netwerks Globali

Subtema 2.1 — In-Netwerks u l-Istandards

Subtema 2.2 — Id-Deskrizzjoni

Subtema 2.3 — L-Arkitettura Globali

Subtema 2.4 — Is-Subnetwerks Ajru-Art

Subtema 2.5 — Is-Subnetwerks Art-Art

Subtema 2.6 — L-Applikazzjonijiet Ajru-Art

Suġġett 6: KOMUNIKAZZJONI — REĠISTRATURI

TEMA 1 — Ir-Reġistraturi Legali

Subtema 1.1 — Ir-Regolamenti

Subtema 1.2 — Il-Prinċipji

Suġġett 7: IN-NAVIGAZZJONI — PBN

TEMA 1 — Il-Kunċetti tan-NAV

Subtema 1.1 — NOTAM

Suġġett 8: NAVIGAZZJONI — SISTEMI BBAŻATI FUQ L-ART — NDB

TEMA 1 — NDB/Lokalizzatur

Subtema 1.1 — L-Użu tas-Sistema

Suġġett 9: NAVIGAZZJONI — SISTEMI BBAŻATI FUQ L-ART — DFI

TEMA 1 — SMCNAV — DF

Subtema 1.1 — L-Użu tas-Sistema

Suġġett 10: NAVIGAZZJONI — SISTEMI BBAŻATI FUQ L-ART — VOR

TEMA 1 — VOR

Subtema 1.1 — L-Użu tas-Sistema

Suġġett 11: NAVIGAZZJONI — IS-SISTEMI BBAŻATI FUQ L-ART — DME

TEMA 1 — DME

Subtema 1.1 — L-Użu tas-Sistema

Suġġett 12: IN-NAVIGAZZJONI — IS-SISTEMI BBAŻATI FUQ L-ART — ILS

TEMA 1 — ILS

Subtema 1.1 — L-Użu tas-Sistema

15. MONITORAĠĠ U KONTROLL TAS-SISTEMA — SORVELJANZA**Suġġett 1: STRUTTURA TAL-ANS**

TEMA 1 — L-Organizzazzjoni u l-Operazzjoni tal-ANSP

Subtema 1.1 — L-Organizzazzjoni u l-Operazzjoni tal-ANSP

TEMA 2 — Programm ta' Manutenzjoni tal-ANSP

Subtema 2.1 — Il-Politiki

TEMA 3 — Il-Kuntest tal-ATM

Subtema 3.1 — Il-Kuntest tal-ATM

TEMA 4 — Prattiki Amministrattivi tal-ANSP

Subtema 4.1 — L-Amministrazzjoni

Suġġett 2: SISTEMA/TAGHMIR TAL-ANS

TEMA 1 — L-Impatti Operazzjonali

Subtema 1.1 — SMCSUR — Degradazzjoni jew Telf tas-Servizzi tas-Sistema/tat-Taghmir

TEMA 2 — Il-Funzjonalità u l-Operazzjoni tal-Pozizzjoni tal-Utent

Subtema 2.1 — Il-Pozizzjoni tax-Xogħol tal-Utent

Subtema 2.2 — Il-Pozizzjoni tax-Xogħol tal-SMC

Suġġett 3: GHODOD, PROĊESSI U PROĊEDURI

TEMA 1 — Ir-Rekwiziti

Subtema 1.1 — SMS

Subtema 1.2 — QMS

Subtema 1.3 — Applikazzjoni tal-SMS fl-ambjent tax-xogħol

TEMA 2 — Ftehimiet ta' Manutenzjoni ma' Aġenziji Esterni

Subtema 2.1 — Il-prinċipji tal-ftehimiet

TEMA 3 — Il-Proċessi Ġenerali tal-SMC

Subtema 3.1 — Ir-rwoli u r-responsabbiltajiet

TEMA 4 — Is-Sistema ta' Ġestjoni tal-Manutenzjoni

Subtema 4.1 — Ir-Rapportar

Suġġett 4: TEKNOLOĠIJA

TEMA 1 — It-Teknoloġiji u l-Prinċipji

Subtema 1.1 — Ġenerali

Subtema 1.2 — Il-Komunikazzjoni

Subtema 1.3 — Il-Faċilitajiet

Suġġett 5: IL-KOMUNIKAZZJONI — DATA

TEMA 1 — In-Netwerks Ewropej

Subtema 1.1 — It-Teknoloġiji tan-Netwerks

TEMA 2 — In-Netwerks Globali

Subtema 2.1 — In-Netwerks u l-Istandards

Subtema 2.2 — Id-Deskrizzjoni

Subtema 2.3 — L-Arkitettura Globali

Subtema 2.4 — Is-Subnetwerks Ajru-Art

Subtema 2.5 — Is-Subnetwerks Art-Art

Subtema 2.6 — L-Applikazzjonijiet Ajru-Art

Suġġett 6: KOMUNIKAZZJONI — REĠISTRATORI

TEMA 1 — Ir-Registraturi Legali

Subtema 1.1 — Ir-regolamenti

Subtema 1.2 — Il-prinċipji

Suġġett 7: IN-NAVIGAZZJONI — PBN

TEMA 1 — Il-Kunċetti tan-NAV

Subtema 1.1 — NOTAM

Suġġett 8: SORVELJANZA — PRIMARJA

TEMA 1 — Sorveljanza tal-ATC

Subtema 1.1 — L-Użu tal-PSR għas-Servizzi tat-Traffiku tal-Ajru

Suġġett 9: SORVELJANZA — SEKONDARJA

TEMA 1 — SSR U MSSR

Subtema 1.1 — L-Użu tal-SSR għas-Servizzi tat-Traffiku tal-Ajru

TEMA 2 — Modalità S

Subtema 2.1 — Introduzzjoni għall-Modalità S

TEMA 3 — Multilaterazzjoni

Subtema 3.1 — Il-Prinċipji dwar l-MLAT

Suġġett 10: SORVELJANZA — HMI

TEMA 1 — HMI

Subtema 1.1 — HMI tal-ATCO

Suġġett 11: SORVELJANZA — TRAŽMISSJONI TAD-DATA

TEMA 1 — Trażmissjoni tad-Data ta' Sorveljanza

Subtema 1.1 — It-Teknoloġija u l-Protokolli

16. MONITORAĠĠ U KONTROLL TAS-SISTEMA — DATA**Suġġett 1: STRUTTURA TAL-ANS**

TEMA 1 — L-Organizzazzjoni u l-Operazzjoni tal-ANSP

Subtema 1.1 — L-Organizzazzjoni u l-Operazzjoni tal-ANSP

TEMA 2 — Programm ta' Manutenzjoni tal-ANSP

Subtema 2.1 — Il-Politiki

TEMA 3 — Il-Kuntest tal-ATM

Subtema 3.1 — Il-Kuntest tal-ATM

TEMA 4 — PRATTIKI AMMINISTRATTIVI TAL-ANSP

Subtema 4.1 — L-Amministrazzjoni

Suġġett 2: SISTEMA/TAGĦMIR TAL-ANS

TEMA 1 — L-Impatti Operazzjonali

Subtema 1.1 — Id-Degradazzjoni jew it-Telf tas-Servizzi tas-Sistema/tat-Tagħmir

TEMA 2 — Il-Funzjonalità u l-Operazzjoni tal-Pożizzjoni tal-Utent

Subtema 2.1 — Il-Pożizzjoni tax-Xogħol tal-Utent

Subtema 2.2 — Il-Pożizzjoni tax-Xogħol tal-SMC

Suġġett 3: GHODOD, PROĊESSI U PROĊEDURI

TEMA 1 — SMCDAT — Ir-rekwiżiti

Subtema 1.1 — SMS

Subtema 1.2 — QMS

Subtema 1.3 — Applikazzjoni tal-SMS fl-ambjent tax-xogħol

TEMA 2 — Ftehimiet ta' Manutenzjoni ma' Aġenziji Esterni

Subtema 2.1 — Il-prinċipji tal-ftehimiet

TEMA 3 — Il-Proċessi Ġenerali tal-SMC

Subtema 3.1 — Ir-rwoli u r-responsabbiltajiet

TEMA 4 — Is-Sistemi ta' Ġestjoni tal-Manutenzjoni

Subtema 4.1 — Ir-Rapportar

Suġġett 4: TEKNOLOĠIJA

TEMA 1 — It-Teknoloġiji u l-Prinċipji

Subtema 1.1 — Ġenerali

Subtema 1.2 — Il-Komunikazzjoni

Subtema 1.3 — Il-Facilitajiet

Suġġett 5: IL-KOMUNIKAZZJONI — DATA

TEMA 1 — In-Netwerks Ewropej

Subtema 1.1 — It-Teknoloġiji tan-Netwerks

TEMA 2 — In-Netwerks Globali

Subtema 2.1 — In-Netwerks u l-Istandards

Subtema 2.2 — Id-Deskrizzjoni

Subtema 2.3 — L-Arkitettura Globali

Subtema 2.4 — Is-Subnetwerks Ajru-Art

Subtema 2.5 — Is-Subnetwerks Art-Art

Subtema 2.6 — L-Applikazzjonijiet Ajru-Art

Suġġett 6: KOMUNIKAZZJONI — REĠISTRATORI

TEMA 1 — Ir-Registraturi Legali

Subtema 1.1 — Ir-regolamenti

Subtema 1.2 — Il-Prinċipji

Suġġett 7: IN-NAVIGAZZJONI — PBN

TEMA 1 — SMCDAT — Il-Kunċetti tan-NAV

Subtema 1.1 — NOTAM

Suġġett 8: SORVELJANZA — PRIMARJA

TEMA 1 — Sorveljanza tal-ATC

Subtema 1.1 — L-Użu tal-PSR għas-Servizzi tat-Traffiku tal-Ajru

Suġġett 9: SORVELJANZA — SEKONDARJA

TEMA 1 — SSR u MSSR

Subtema 1.1 — L-Użu tal-SSR għas-Servizzi tat-Traffiku tal-Ajru

TEMA 2 — Modalità S

Subtema 2.1 — Introduzzjoni għall-Modalità S

TEMA 3 — Multilaterazzjoni

Subtema 3.1 — Il-Prinċipji dwar l-MLAT

Suġġett 10: SORVELJANZA — HMI

TEMA 1 — HMI

Subtema 1.1 — HMI tal-ATCO

Suġġett 11: SORVELJANZA — TRAŽMISSJONI TAD-DATA

TEMA 1 — Trażmissjoni tad-Data ta' Sorveljanza

Subtema 1.1 — It-Teknoloġija u l-Protokolli

Suġġett 12: SORVELJANZA — SISTEMI GHALL-IPPROĊESSAR TA' DATA

TEMA 1 — Ir-Rekwiziti tal-Utent

Subtema 1.1 — Ir-rekwiziti tal-kontrollur

Subtema 1.2 — It-Trajjettorji, it-Tbassir u l-Kalkolu

Subtema 1.3 — Xbieki ta' Sikurezza Bbażati fuq l-Art

Subtema 1.4 — L-Appogg għad-Decizjonijiet

Suġġett 13: SORVELJANZA — PROĊESS TAD-DATA

TEMA 1 — Pjattaforma tal-Hardwer

Subtema 1.1 — L-Aġġornament tat-Tagħmir

Subtema 1.2 — COTS

Subtema 1.3 — L-Interdipendenza

Suġġett 14: SORVELJANZA — DATA

TEMA 1 — Il-Karatteristiċi Essenzjali tad-Data

Subtema 1.1 — Is-Sinifikanza tad-Data

Subtema 1.2 — Il-Kontroll tal-Konfigurazzjoni tad-Data

Subtema 1.2 — L-Istandards tad-Data
